

TILINPÄÄTÖS 2022

Kunnanhallitus
5.4.2023

Valtuusto
5.6.2023

Sisällys

1. TOIMINTAKERTOMUS	6
1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset.....	6
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	8
1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus	8
1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	9
1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
1.2.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys	12
1.2.3.2. Oman alueen taloudellinen kehitys.....	14
1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	29
1.2.5.Kunnan henkilöstö	30
1.2.6. Ympäristöasiat	31
1.2.7. Muut ei-taloudelliset asiat	33
1.2.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	33
1.2.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	35
1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	36
1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	42
1.4.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	42
1.4.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	46
1.4.3. Tase ja sen tunnusluvut.....	50
1.5. Kokonaistulot ja – menot.....	57
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	58
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä.....	59
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	59
1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	60
1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	60
1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	61
1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	65
1.6.6.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	65
1.6.6.2 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	67
1.6.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	70
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely	74
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	75
2.1. Tavoitteiden toteutuminen.....	75
2.1.1. Kuntastrategia vuoteen 2030.....	75
2.1.2. Liikelaitokselle talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen	77
2.1.3. Tytär yhteisöille talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen	78
2.1.3.1. Janakkalan Asunnot Oy.....	78
2.1.3.2. Janakkalan Teollisuusalueet Oy.....	79
2.1.3.3. Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy.....	81

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	83
Toimielin Keskusvaalilautakunta.....	86
Tulosalue Vaalit	87
Toimielin Tarkastuslautakunta.....	89
Tulosalue Tarkastustoimi.....	90
Toimielin Kunnanhallitus	92
Tulosalue Yleishallinto	98
Tulosalue Talouspalvelut	101
Tulosalue Henkilöstöpalvelut.....	103
Tulosalue Työllisyyspalvelut	105
Tulosalue Kuntakehitys.....	108
Tulosalue Pelastuslaitos	112
Toimielin Tekninen lautakunta.....	114
Tulosalue Teknisen toimen hallinto	124
Tulosalue Maankäyttö.....	126
Tulosalue Maaseutu- ja kyläpalvelut.....	130
Tulosalue Maaseutupalveluyksikkö.....	132
Tulosalue Tila- ja aluepalvelut	135
Tulosalue Liikuntapalvelut	138
Tulosalue Jätehuolto.....	141
Tulosalue Ateria- ja puhtauspalvelut	142
Toimielin Sosiaali- ja terveystoimen lautakunta	147
Tulosalue Talous- ja hallintopalvelut	156
Tulosalue Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut.....	159
Tulosalue Perhe- ja sosiaalipalvelut	164
Tulosalue Terveystoimen palvelut.....	168
Toimielin Sivistyslautakunta.....	174
Tulosalue Sivistystoimen hallinto.....	179
Tulosalue Varhaiskasvatus.....	181
Tulosalue Opetustoimi	184
Tulosalue Kirjasto	187
Tulosalue Nuoriso	190
Tulosalue Perhekeskus	192
2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	194
2.4. Investointien toteutuminen	203
2.5. Rahoitusosan toteutuminen	211
2.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta, 1000 € (ilman liikelaitosta).....	213
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	215
3.1. Tuloslaskelma	215
3.2. Rahoituslaskelma.....	216
3.3. Tase (ml. liikelaitos)	217
3.4. Konsernilaskelmat.....	219

3.4.1. Konsernituloslaskelma.....	219
3.4.2. Konsernin rahoituslaskelma	220
3.4.3. Konsernitase	221
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	224
4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	224
4.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	225
4.3. Tuloslaskelman liitetiedot.....	226
4.3.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain	226
4.3.2. Verotulojen erittely	226
4.3.3. Valtionosuuksien erittely	226
4.3.4. Palvelujen ostojen erittely	226
4.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.....	227
4.3.6. Pakollisten varausten muutokset.....	228
4.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja – tappiot	228
4.3.8. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	228
4.3.9. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erä	229
4.4. Tasetta koskevat liitetiedot.....	230
4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	230
4.4.1.1. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti	230
4.4.1.2. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset.....	231
4.4.1.3. Omistuksia muissa yhteisöissä.....	231
4.4.1.4. Saamisten erittely	232
4.4.1.5. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	232
4.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	233
4.4.2.1. Oman pääoman erittely	233
4.4.2.2. Vieras pääoma.....	233
4.4.2.3. Velkojen erittely, kunta.....	234
4.4.2.4. Sekkilimiitti	234
4.4.2.5. Muiden velkojen erittely	234
4.4.2.6. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	235
4.4.2.7. Huollettavien varat	235
4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	236
4.5.1. Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin.....	236
4.5.2. Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	236
4.5.3. Vakuudet.....	236
4.5.4. Vuokravastuut.....	237
4.5.5. Vastuusitoumukset	237
4.5.5. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista.....	238
4.5.5. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	238
4.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot.....	239
4.6.1. Henkilöstön lukumäärä 31.12.	239
4.6.2. Henkilöstökulut	239

4.6.3. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut.....	240
4.6.4. Tilintarkastajan palkkiot	240
4.6.5. Kunnan ja intressitahon väliset liiketoimet.....	240
5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	242
5.1. Janakkalan Veden erillistilinpäätös	242
5.1.1 Toimintakertomus	242
5.1.2 Talousarvion toteutuminen.....	244
5.1.3 Tilinpäätöslaskelmat	249
5.1.4 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	256
5.1.5 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	261
5.1.6 Huleveden viemäröinti	262
5.1.7 Tilinpäätöksen allekirjoitus	264
5.1.8 Tilinpäätösmerkintä	264
5.1.9. Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen.....	265
6. LUETTELOT JA SELVITYKSET	266
6.1 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	266
6.2 Luottamushenkilöorganisaatioon kokoonpanot 2022	267
7. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS.....	273
8. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	274

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) § 113 mukaan

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutusvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tämän lisäksi Kuntalain (410/2015) § 114 mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Kuntalain lisäksi kuntien ja kuntayhtymien tulee noudattaa tilinpäätöksen laadinnassa työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeita. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on laatinut useita yleisohjeita kunnille ja kuntayhtymille, joiden tarkoituksena on parantaa kuntien toimintakertomusten vertailukelpoisuutta yhdenmukaistamalla toimintakertomusten rakennetta ja sisältöä sekä tunnuslukujen ja muiden tietojen esittämistapaa.

Tätä tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia yleisohjeita:

- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (2021)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (2020)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista (2020)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2021)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (2021)
- Yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä (2018)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta (2018)

Kuntalain (410/2015) § 115 mukaan ”*Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.*

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.”

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus

Suomalaiskuntien talous on kokonaisuutena vuoden 2022 jäljiltä tasapainossa. Kuntien menot ovat kuitenkin olleet kasvussa ja keskinäiset erot ovat suurentuneet. Kuntakenttä näyttää jakautuvan tulevaisuudessa monin eri tavoin. Viime vuoden kokonaistasapainoa selittänee muun muassa kuntien sote-kiinteistöjen myynnit. Toisaalta ennen kaikkea sote-sektorin kustannusten kasvu on ollut yksi suurimmista selittävästä tekijöistä menojen kasvuun. Suomen aiempaa haasteellisempi ikärakenne on vaatinut julkista sektoria lisäämään henkilöstöään ja palveluitaan eri toimialoilla.

Janakkalan tilinpäätöksen ennakkotietojen mukaan viime vuoden tulos (1,997 miljoonaa euroa) on kohtuullisen hyvä. Taseeseen kertynyt ylijäämä kasvaa reiluun kuuteen miljoonaan euroon. Tulevia haasteita on turvallisempaa lähestyä ylijäämäisellä taloudella. Vaikka talouden tilanne on tällä hetkellä vuosi- ja suunnitelmavuositasolla kestäväällä pohjalla, pakolliset tulevaisuusinvestoinnit erityisesti sivistystoimeen haastavat talouttamme jo lähivuosina.

Janakkalan kunta on viime vuosina varautunut mittavien investointien myötä seuraavaan kustannus- ja korkopaineeseen keräämällä maltillista puskuria kassaan. Kunnan omista toimista viime vuoden tulosta tuki yleinen talouskasvu ja toisaalta hyvä työllisyystilanne. Työllisyyden kehitys on ollut hyvää ja siinä tärkeässä roolissa on ollut kunnan vahva rooli työllisyysneuvonnassa. Kunnassa on tehty yksittäisiä mittavampia kauppia, jotka näkyvät käyttöomaisuuden myyntivoitoina. Hyvä vetovoima on havaittavissa viime vuosina esimerkiksi työllisten muuttona Janakkalaan. Janakkalan nettoasukasluku on kuitenkin kääntynyt jälleen laskuun ja saattaa olla, että muuttovoitto ei sitä tule tulevina vuosina pysäyttämään.

Kuntien rahoituspohja on nyt pienempi ja tulee heikkenemään. Tämä näkyy myös Janakkalan tulevaisuuden näkymissä. Talous suhteessa jo tehtyjen investointien rahoitustarpeisiin sekä tuleviin investointeihin on pienempi. Satsaukset elinvoimaan, sujuvaan asiakastyöhön ja laadukkaisiin peruspalveluihin sekä jouheva hallinto ovat jatkossa entistäkin tärkeämpiä.

Pidemmän aikavälin talouden näkymät kunnissa – myös Janakkalassa - ovat hyvin epävarmat. Inflaatiotasoa on tällä hetkellä korkea ja talouden reaktiivisuus globaalisti monin osin epäohjonmu-kaista. Kiihtynyt inflaatio luo hintojen nousun lisäksi paineita myös tuleville palkkaratkaisuille. Myös spekuloitu taantumien uhka ja varsinkin taantuma toteutuessaan vaikuttaa kunnan verotuloihin. Hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksia ei vielä tässä vaiheessa ole mahdollista arvioida kokonaisuutena. Ikärakenteen kehitys ja myös muut kasvavat sote-sektorin tarpeet vaikuttanevat aiemmin ennakoitua enemmän valtionosuuksien siirtymään. Tulevan TE-palvelu-uudistuksen talousvaikutus on vielä hyvin haastava arvioitava. Näyttää kuitenkin siltä, että valtiolta saatava rahoitus ei tule vastaamaan kustannuksia.

Uusi valtakunnan hallituksen hallitusohjelma tulee vaikuttamaan voimakkaasti myös kuntapolitiikan ja kuntapäätöksenteon sisältöön. Vaikka Janakkala on useimpia verrokkeja enemmän omin verotulojen toimintaansa toteuttava kunta, valtionosuuksien merkitys on kunnassamme suuri sivistystoimen – koulujen ja varhaiskasvatuksen – osalta.

On jälleen aika kiittää työntekijöitä ja poliittisia päättäjiä, kuntalaisia, yrityksiä ja yhdistyksiä siitä, että positiivinen vire kunnassa on edelleen pysynyt vahvana, yhä ikävämmistä maailmalla tapahtuvista kriiseistä huolimatta. Vain yhdessä pärjäämme myös vaikeina aikoina.

Reijo Siltala
kunnanjohtaja

1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto on koostunut 33 valtuutetusta.

1.1.2022-31.12.2022

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut Marko Ahtiainen, pj. (Kok.) ja varapuheenjohtajana Rauno Kurki 1. vpj. (SDP).

Kunnanvaltuusto on 1.1.-31.12.2022 pitänyt 10 kokousta ja käsitellyt 123 §:ää.

Kunnanvaltuuston poliittiset voimasuhteet em. aikavälillä olivat seuraavat:

- SDP 9
- Kesk. 6
- Kok. 6
- PS 6
- Vihr. 3
- KD 2
- Vas. 1

Kunnanhallitus

1.1.-31.12.2022

Kunnanhallitus on koostunut 9 jäsenestä.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on toiminut Pirjo Alijärvi (SDP) ja 1. varapuheenjohtajana Petri Hakamäki (Kesk.).

Kunnanhallituksen esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja Reijo Siltala.

Kunnanhallitus on 1.1 -31.12.2022 aikana pitänyt 23 kokousta ja käsitellyt 385 §:ää.

Kunnanhallituksen poliittiset voimasuhteet em. aikavälillä olivat seuraavat:

- SDP 2
- PS 2
- Kesk. 2
- Kok. 1
- Vihr. 1
- KD 1

Tilivelvolliset toimielimet jäsenineen on esitetty tämän kirjan kappaleessa 6.2.

Janakkalan kunnan luottamushenkilöorganisaatio 1.1.-31.12.2022

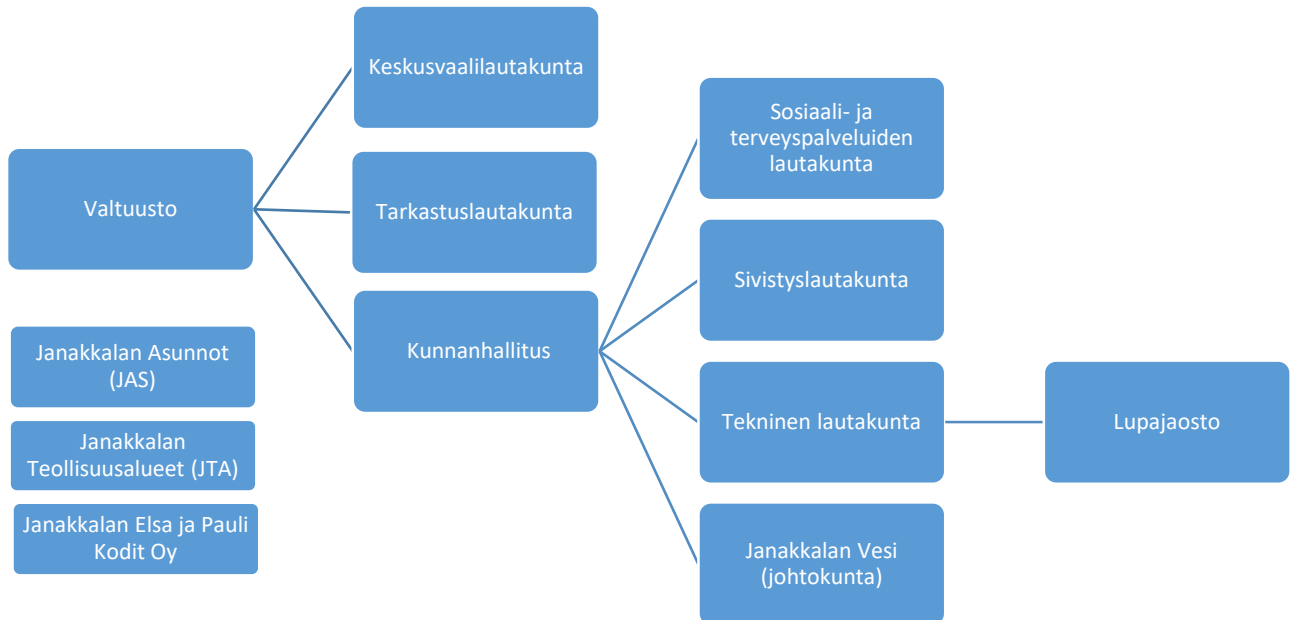
Kunnan hallinnon toiminta

Kunnan toiminta jakautuu kolmeen toimialaan: sosiaali- ja terveyspalveluihin, sivistystoimeen sekä tekniseen toimeen. Konsernipalvelut tukevat koko kunnan tasolla kunnan organisaation toimintaa kunnanjohtajan rinnalla.

Kunnan johtoryhmän kokoonpano vuonna 2022

Reijo Siltala	kunnanjohtaja
Reijo Siltala	vs. talousjohtaja 1.1.-11.1.2022
Juha Halen	talousjohtaja 12.1.2022 alkaen
Minna-Liisa Mäkilä	ma. hallintojohtaja 1.1.-31.5.2022
Maija Nivala	henkilöstöjohtaja 1.1.-31.5.2022
Leena Joutsenniemi	hallinto- ja henkilöstöjohtaja 1.6.2022 alkaen
Päivi Niiranen	viestintäpäällikkö
Aki Tiihonen	sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja
Tuuli Laaksonen	tekninen johtaja 31.8. 2022 asti
Harri Vierikka	vs. tekninen johtaja (OTO) 1.9.-14.12.2022
Jouni Wilpola	tekninen johtaja 15.12.2022 alkaen
Liisa Piirtola	sivistysjohtaja
Seppo Hakamäki	toimitusjohtaja, Janakkalan Vesi liikelaite
Markus Myhrberg	toimitusjohtaja, Janakkalan Asunnot Oy
Jouni Helen	toimitusjohtaja, Janakkalan Teollisuusalueet Oy
Sinikka Elo	toimitusjohtaja, Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy
	henkilöstön edustaja

Tilivelvolliset viranhaltijat on esitetty kunkin toimielimen ja tulosalueen kohdalla tämän kirjan kappaleessa 2.2.

Janakkalan kuntakonsernin organisaatio 1.1.-31.12.2022

1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.2.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys

Valtionvarainministeriön 20.12.2022 julkaiseman Taloudellisen katsauksen mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) kääntyi lievään laskuun vuoden kolmannella neljänneksellä, ja heikon talouskehityksen odotetaan jatkuvan talven 2023 ajan. Riskit talouden ajautumisesta taantumaan ovat ilmeisiä. Vuonna 2023 BKT supistuu 0,2 prosenttia, kun hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja vähentää kuluista. Tähän mennessä kuluttajat ovat purkaneet säästöjään ja ostaneet etenkin palveluita. Vuosina 2024 ja 2025 talouden odotetaan palaavan pieneen kasvuun, mutta Venäjän hyökkäyssota vaikuttaa taloudessa pidempään, josta johtuen kasvu-ura ei ole aiemmin ennakoitua mukainen. Vuonna 2024 BKT:n odotetaan kasvavan 1,2 prosenttia ja vuonna 2025 1,4 prosenttia. Alle puolentoista prosentin kasvu ennakoidaan myös keskipitkällä aikavälillä vuosina 2026 ja 2027. (VM, Taloudellinen katsaus, 20.12.2022:80, s.12-14)

Koronakriisin jälkeen työllisyyden toipuminen on ollut erittäin nopeaa, ja työllisyys on jo reilusti vuoden 2019 tason yläpuolella. Työmarkkinoiden tilanne on hyvä, kun kohtamme heikomman taloustilanteen. Avoimia työpaikkoja on paljon, ja työllisyys- ja osallistumisaste ovat ennätyskorkealla. Ennusteiden mukaan vuoden 2023 aikana työttömyysaste nousee nykyisestä 6,8 prosentista 7,0 prosenttiin. Vuonna 2024 työttömyysaste lähtee laskuun, ja vuonna 2025 sen ennakoidaan olevan 6,7 prosenttia. Tulevina vuosina yritykset tulevat välttämään irtisanomisia, osaavasta työvoimasta halutaan pitää kiinni, ja myös korona-aikana monet viivästyttivät eläkkeelle siirtymistä. Eläkkeelle siirtyminen kasvaa, kun työn kysyntä vähenee. (VM, Taloudellinen katsaus, 20.12.2022:80, s.15)

Työllisyystilanne on Suomessa erityisen hyvä, mutta työmarkkinat ovat kohtaamassa muutoksen. Samalla kun työllisten määrä on edelleen kasvanut ja avoimia työpaikkoja on ennätyskorkealla, työttömyyden lasku on osoittamassa pysähtymisen merkkejä. Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat ovat kasvamassa, kun avoimia työpaikkoja on paljon, kun työttömien määrä kääntyy samaan aikaan kasvuun. Työnkysyntä heikkenee etenkin rakennustoiminnassa, kiinteistöpalveluissa, kaupassa ja kemian teollisuudessa. Työllisten määrän ennustetaan kasvavan vuosina 2024 ja 2025 varsinkin palvelutoimialoilla. (VM, Taloudellinen katsaus, 20.12.2022:80, s.55-57)

Nimellisansiot nousivat 2,6 % vuonna 2022, vuotta aiemmin nousu oli 2,4%. Nousu johtui sopimuspalkkojen kasvusta, sillä palkkaliukumat säilyivät ennallaan. Työehtosopimuksia solmittiin sekä yksityisellä että julkisella puolella suuri määrä. Näiden kaksivuotisten sopimusten ensimmäisen vuoden sopimuskorotus oli yleisimmin noin kaksi prosenttia. Kunta- ja hyvinvointiala sopi vuonna 2022 myös monivuotisesta palkkaohjelmasta, jonka myötä palkat nousevat noin prosentin vuodessa seuraavan viiden vuoden ajan. Ensimmäisenä kahtena vuotena ala saa vientisektorin sopimat yleiskorotukset. (VM, Taloudellinen katsaus, 20.12.2022:80, s.58-59)

Yksityinen kulutus heikkenee vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä ja vuonna 2023, muun muassa kuluttajahintojen ja lainakorkojen nopea nousun leikatessa kotitalouksien ostovoimaa. Käytettävissä olevien reaalityulojen, jolla mitataan kotitalouksien yhteenlaskettua ostovoimaa, arvioidaan laskevan noin prosentin vuonna 2022. Yksityinen kulutus kasvaa kaikesta huolimatta noin 2,3 prosenttia vuonna 2022, sillä hintojen noususta huolimatta palveluiden kulutus on kasvanut vahvasti covid-19 epidemian väistyttyä. (VM, Taloudellinen katsaus, 20.12.2022:80, s.38-41)

Vuoden 2022 viennin ja tuonnin kasvu oli odotuksia parempi, tähän vaikuttaa Venäjän kaupan korvaaminen niin viennissä kuin tuonnissakin. Venäjän kaupan odotetaan loppuvan lähitulevaisuudessa lähes kokonaan. Kiristynvä rahapolitiikka ja energian hintojen nousu ovat heikentäneet Suomen tärkeiden kauppakumppaneiden talousnäkyviä vuodelle 2023 ja mikäli esimerkiksi kiihtyvää inflaatiota ei saada hillittyä, voivat Suomen vientimarkkinoiden näkymät heikentyä entisestään. Suomen viennin odotetaan kasvavan 1,1 prosenttia vuonna 2023, kun vuonna kasvu oli 2,9 prosenttia. (VM, Taloudellinen katsaus, 20.12.2022:80, s.34-35)

Julkisen talouden alijäämä pienentyi vuonna 2022 vahvan talous- ja työllisyyskehityksen johdosta. Verotulot kasvoivat voimakkaasti ja koronaviruspandemian hoidosta aiheutuneet menot olivat aiempiin vuosiin verrattuna pienemmät. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino pysyy suurena tulevina vuosina, kun talouskasvu pysähtyy. (VM, Taloudellinen katsaus, 20.12.2022:80, s.63)

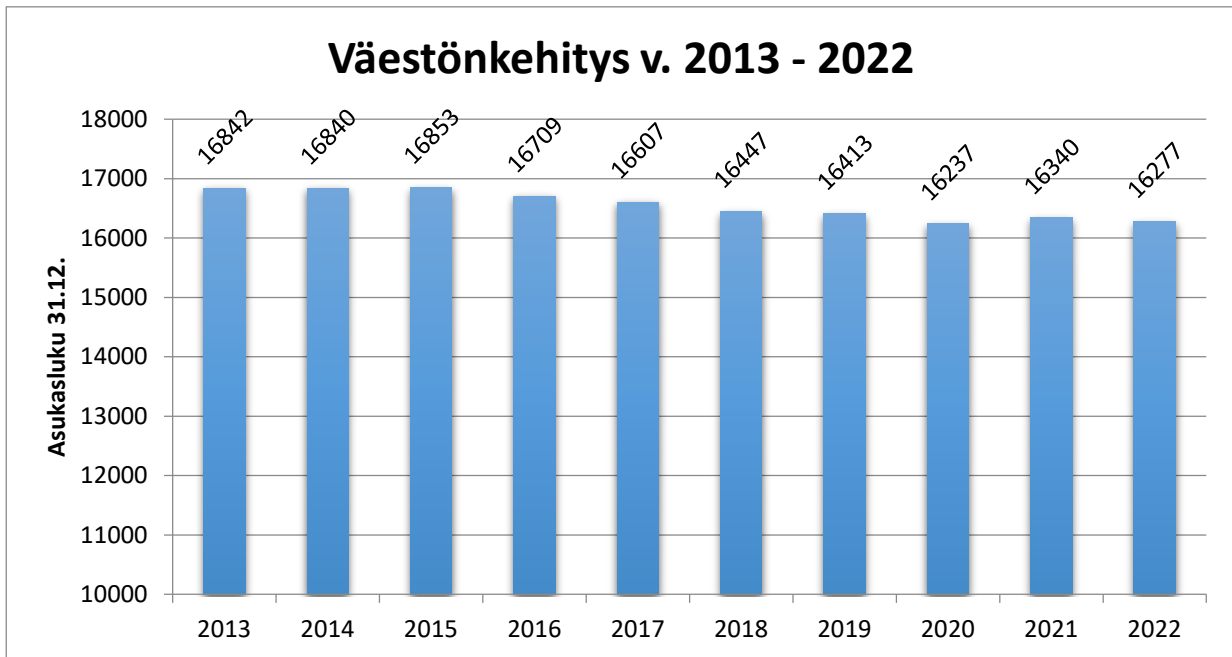
Vuoden 2023 alusta Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttui, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirrettiin kunnilta hyvinvointialueille. Tämä helpottaa kuntien rakenteellisia, väestön ikääntymisestä johtuvia, menopaineita, mutta silti kuntahallinto jää painelaskelmissa alijäämäiseksi. Kuntia rasittaa varsinkin korkeat investointimenot, joita syntyy muun muassa ikääntyvästä rakennuskannasta ja infra-rakentamisesta. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa lievästi alijäämäisenä, sillä alueille tehdään mittavia investointeja ja henkilöstömenot kasvavat. (VM, Taloudellinen katsaus, 20.12.2022:80, s.63-64)

Kuntahallinnon tehtävät ovat hyvinvointialueuudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatus ja koulutus. Näissä palveluntarve on koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen johdosta aleneva. Monissa pienissä kunnissa mahdollisuudet kouluverkon sopeuttamiseen ovat rajalliset, ja laskeneesta syntyvyydestä huolimatta varhaiskasvatuksen osallistumisaste on ollut kasvussa. (VM, Taloudellinen katsaus, 20.12.2022:80, s.72)

1.2.3.2. Oman alueen taloudellinen kehitys

Asukasmäärän kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen perusteella Janakkalan kunnan asukasmäärä 31.12.2022 oli 16 277. Asukasmäärä on laskenut 63 henkilöllä (0,39 %) edellisen vuoden loppuun verrattuna.

Lähde: Tilastokeskus

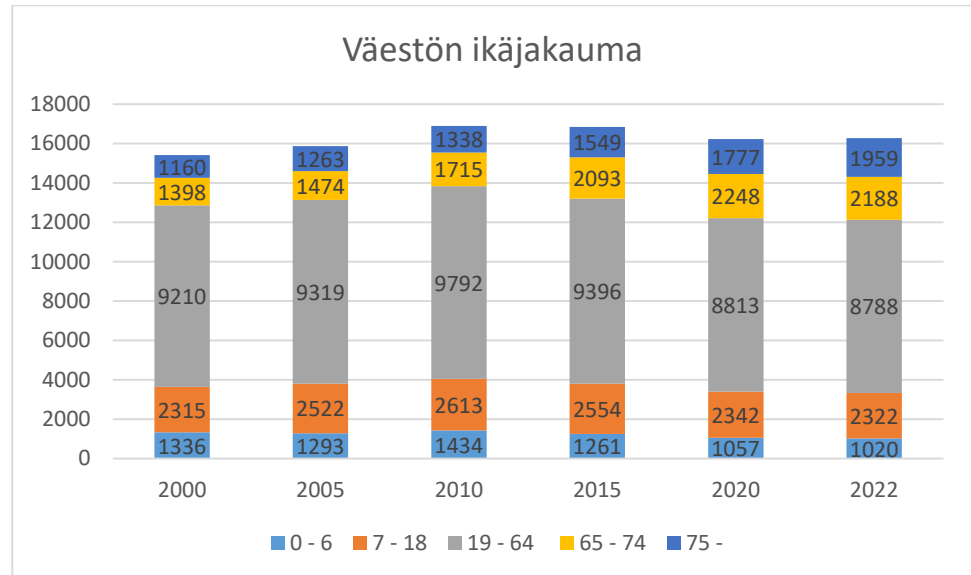
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Asukasluku	16 842	16 840	16 853	16 709	16 607	16 447	16 413	16 237	16 340	16 277
Muutos	-79	-2	13	-131	-102	-160	-34	-176	103	-63
Muutos %	-0,5	0,0	0,1	-0,8	-0,6	-1,0	-0,2	-1,1	0,6	-0,4

Kunnan asukasluku pysyi melko vakaana vuoteen 2003 saakka. Tämän jälkeen asukasluku kasvoi reippaalla vauhdilla vuoteen 2009 asti. Vauhtia kuvaa vuotuinen väestönkasvu, joka on ollut vuosina 2004–2009 Janakkalassa 0,9 – 1,8 % välillä. Vuosina 2010–2011 asukasluvun kasvu hidastui huomattavasti ja vuonna 2012 asukasluku kääntyi laskuun. Asukasmäärän laski vuoteen 2020 asti lukuun ottamatta vuotta 2015. Vuonna 2021 asukasmäärä kasvoi reilulla sadalla asukkaalla, kun taas tilinpäätösvuonna 2022 asukasmäärä väheni 63 henkilöllä.

Vuoden 2022 talousarviossa suunnitteluoletuksena käytettiin 16 350 asukasta. Ennuste alittui siis 73 henkilöllä.

Väestön ikäjakauman kehitys

Väestön ikäjakaumisessa näkyy yli 65- vuotiaiden määrän voimakas kasvu koko 2000 luvun (16,6% →25,5%. Vastaavasti lasten- ja nuorten osuus (0-18v) on laskenut (23,7%→20,5%) sekä aikuisväestön (19-64v) osuus on laskenut (59,7% →54,0%)

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnissa oli joulukuun lopussa 18 562 työtöntä työnhakijaa, joista 1754 oli kokoaikaisesti lomautettuja. Se on 1543 vähemmän (-7,7 %) kuin vuotta aiemmin. Lasku johtui muiden työttömien määrän vähentymisestä, sillä lomautettujen määrä oli hivenen vuodentakaista korkeammalla.

Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Hämeessä julkiseen työnvälitykseen joulukuussa 3396. Tämä on 1054 vähemmän (-23,7 %) kuin vuotta aiemmin. Marraskuuhun verrattuna työpaikkojen määrä laski 57:llä. Paikkoja oli eniten palvelu- ja myynti-työntekijöiden (898), prosessi- ja kuljetustyöntekijöiden (608) ja asiantuntijoiden (571) ryhmissä. Työpaikoista 85 prosenttia oli yrityksissä. 10 prosenttia paikoista oli kestoltaan alle kolme kuukautta ja 58 prosenttia yli 12 kuukautta. Vuokratyöpaikkojen osuus kuukauden uusista työpaikoista oli 38 prosenttia.

Janakkalassa joulukuussa 2022 oli avoinna 82 työpaikkaa, joka on 45 vähemmän (-35 %) verrattuna vuoden takaiseen.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Hämeessä joulukuun lopussa 10,8 prosenttia, mikä on 1,0 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Alle 25-vuotiaiden nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 13,5 prosenttia ja ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomaalaisesta työvoimasta 29,8 prosenttia.

Janakkalassa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 7,8 prosenttia, joka on 1,5 prosenttiyksikköä vähemmän verrattuna vuoden takaiseen. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,9 prosenttia.

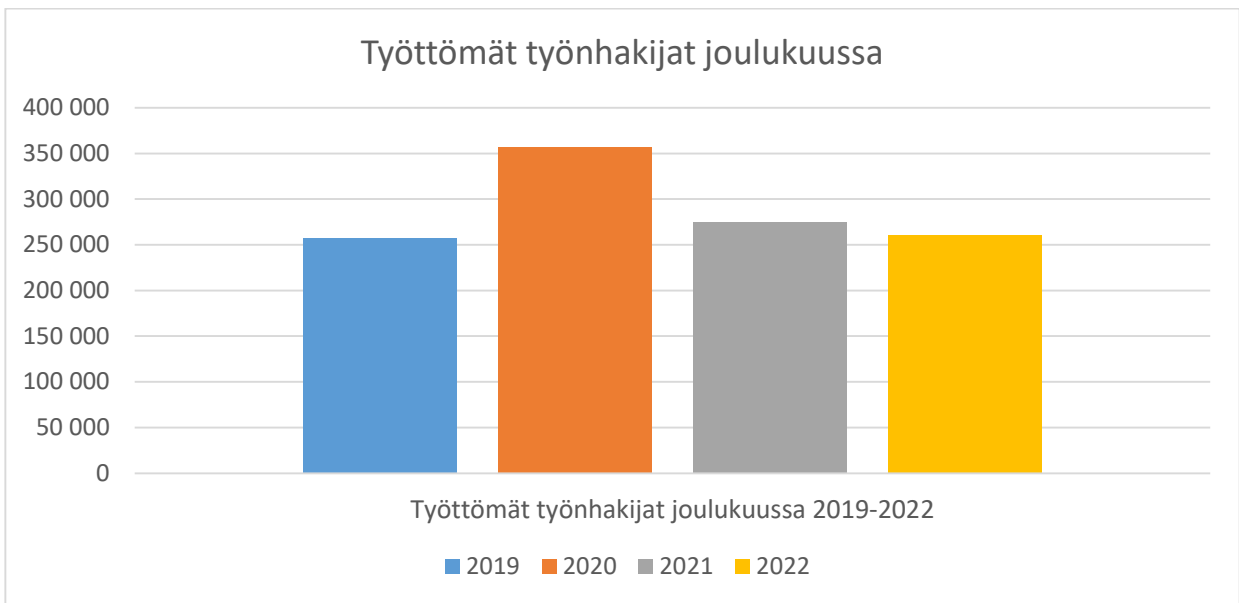
Joulukuun lopussa Hämeessä työ- ja elinkeinotoimistossa ja kuntakokeiluissa oli kaikkiaan 34 144 työnhakijaa, mikä on 5312 vähemmän (-13,5 %) kuin vuosi sitten. Suurin lasku tapahtui kokoaikaisessa työssä olevien asiakkaiden määrässä. Edellisen kerran vastaavaan ajankohtaan verrattuna työnhakijoiden kokonaismäärä on ollut pienempi joulukuussa 2007, jolloin työnhakijoita oli noin 33 300.

Yhdenjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleiden eli pitkäaikaisyöttömien määrän lasku jatkuu. Joulukuun lopussa Hämeen työttömistä työnhakijoista 7405 eli 40 prosenttia oli ollut yli vuoden työttömänä. Se 1686 vähemmän (-18 %) kuin vuosi sitten. Tästä joukosta yli kolme vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden määrä kasvoi kuitenkin edelleen. Joulukuun lopussa lähes 2600 henkilöllä työttömyyttä oli jatkunut yhtäjaksoisesti yli kolme vuotta. Tämä on kolmanneksen enemmän kuin vuosi sitten.

Työttömistä työnhakijoista oli ulkomaiden kansalaisia 1817, mikä on 323 enemmän kuin vuosi sitten. Kansalaisuuden mukaan suurin ryhmä olivat ukrainalaiset, joita oli työttömänä työnhakijoina 338.

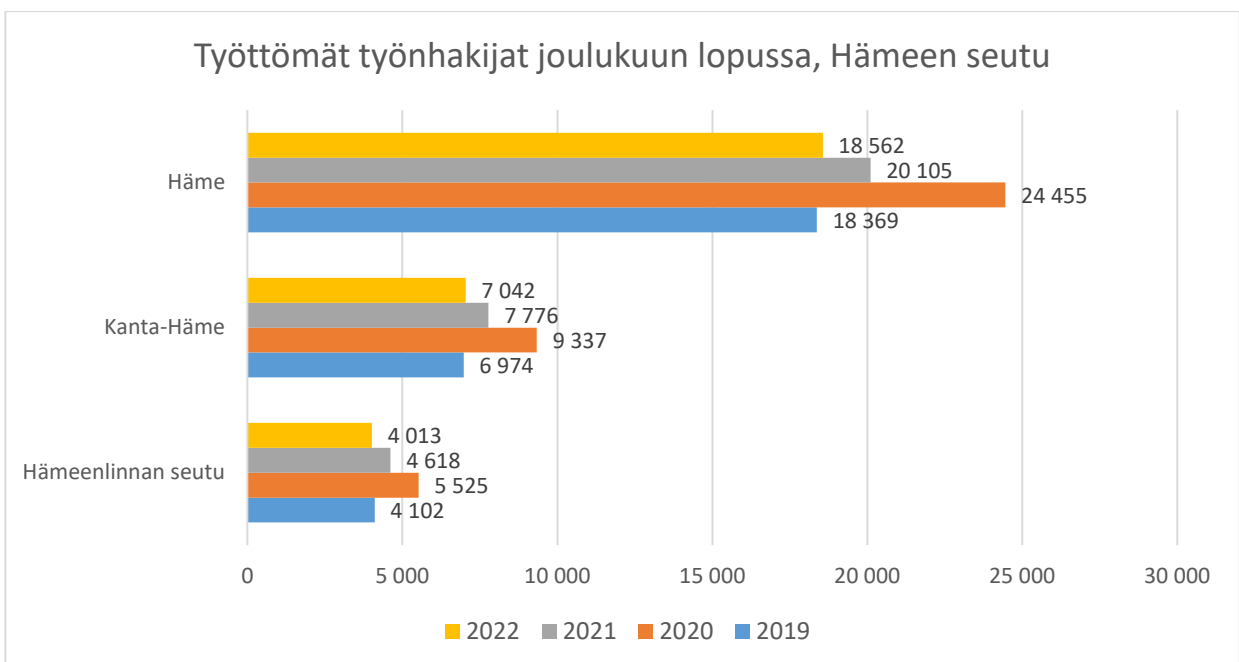
Aktivointiaste joulukuun lopussa koko maassa oli 29,2 % eli 1,7 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aikaisemmin. Kanta-Hämeessä aktivointiaste oli 31,4 %, Hämeenlinnan seudulla 29,3 % ja Janakkalassa 31,5 %, mikä on 7,5 prosenttiyksikköä korkeampi vuoden takaiseen verrattuna.

Koko maan tilanne

Tarkasteltuna alueellinen kehitys viimeisten vuosien aikana

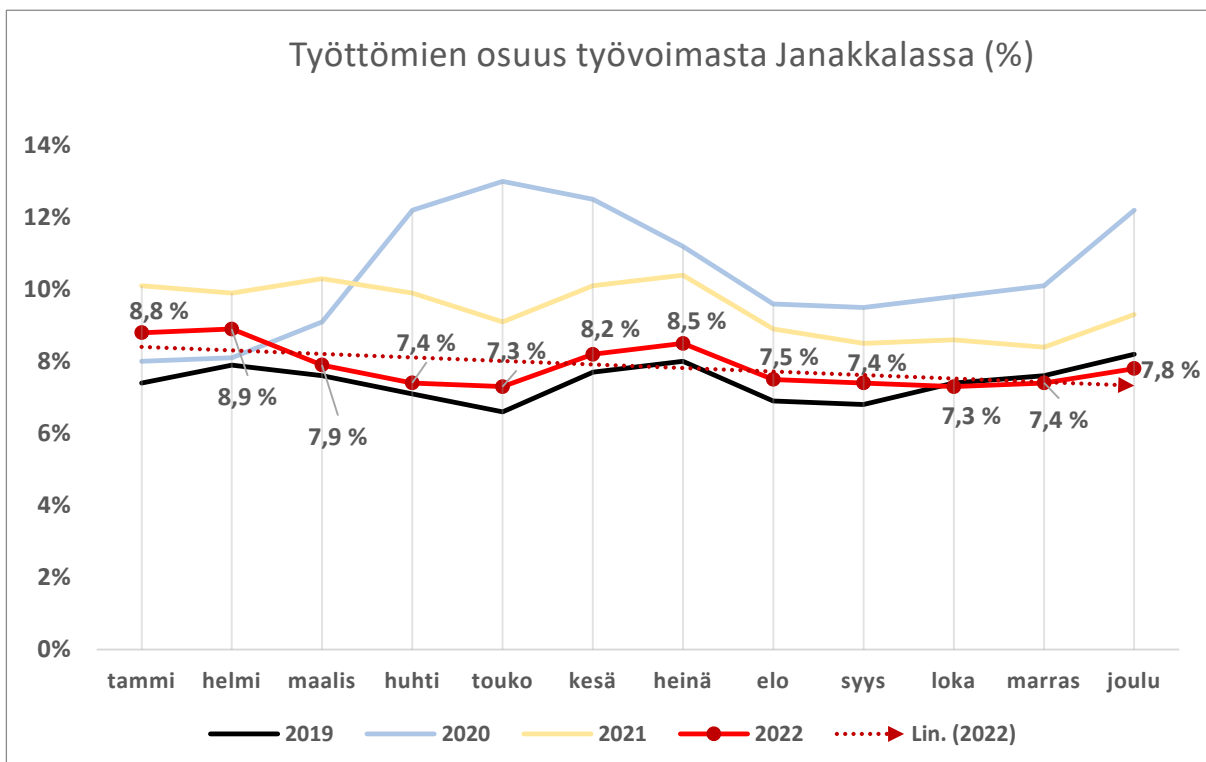
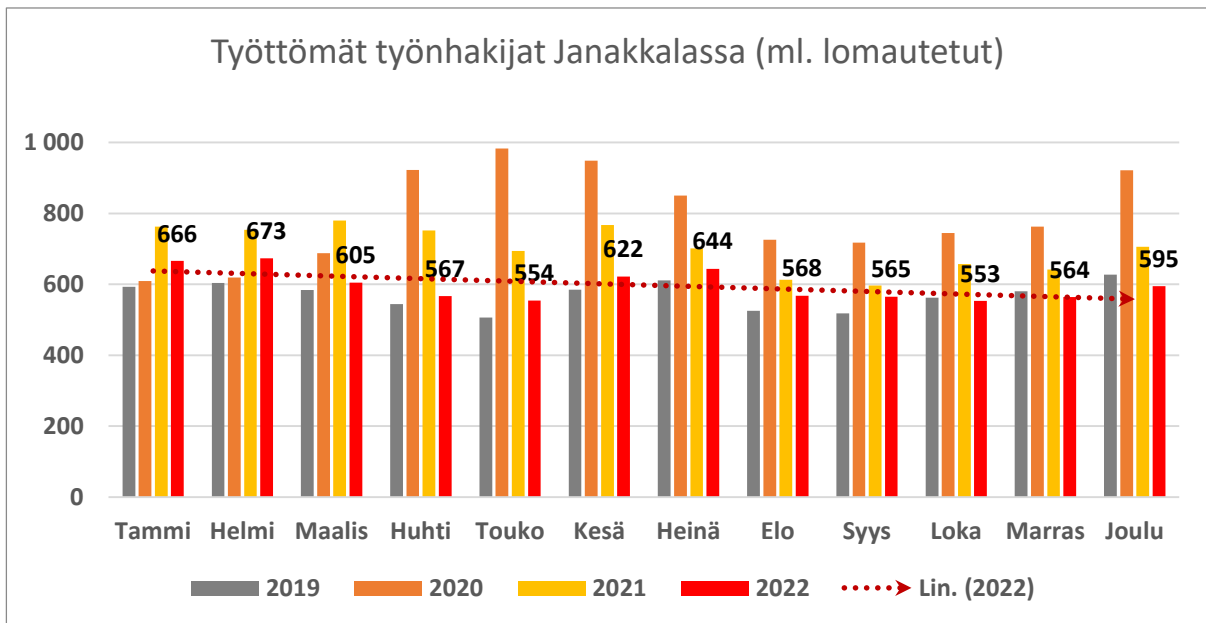
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Hämeessä joulukuun lopussa 10,8 %, mikä on 1,0 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Janakkalan kunnan tilanne, vuosittainen kehitys

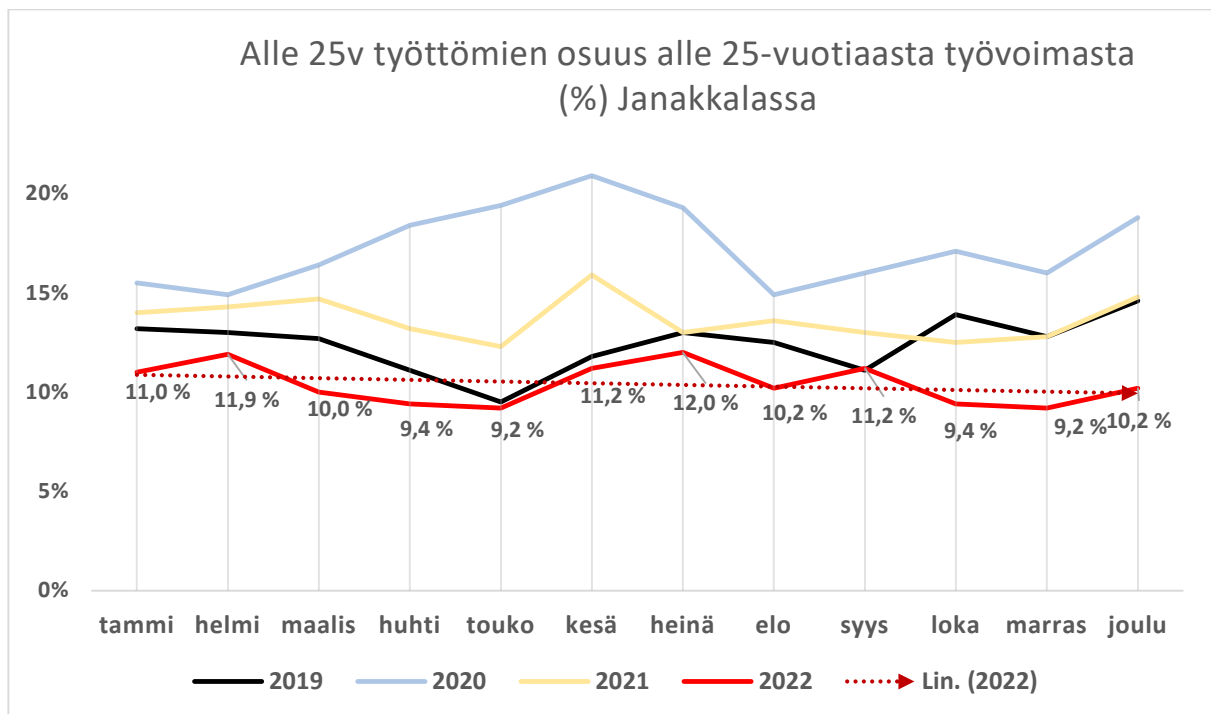
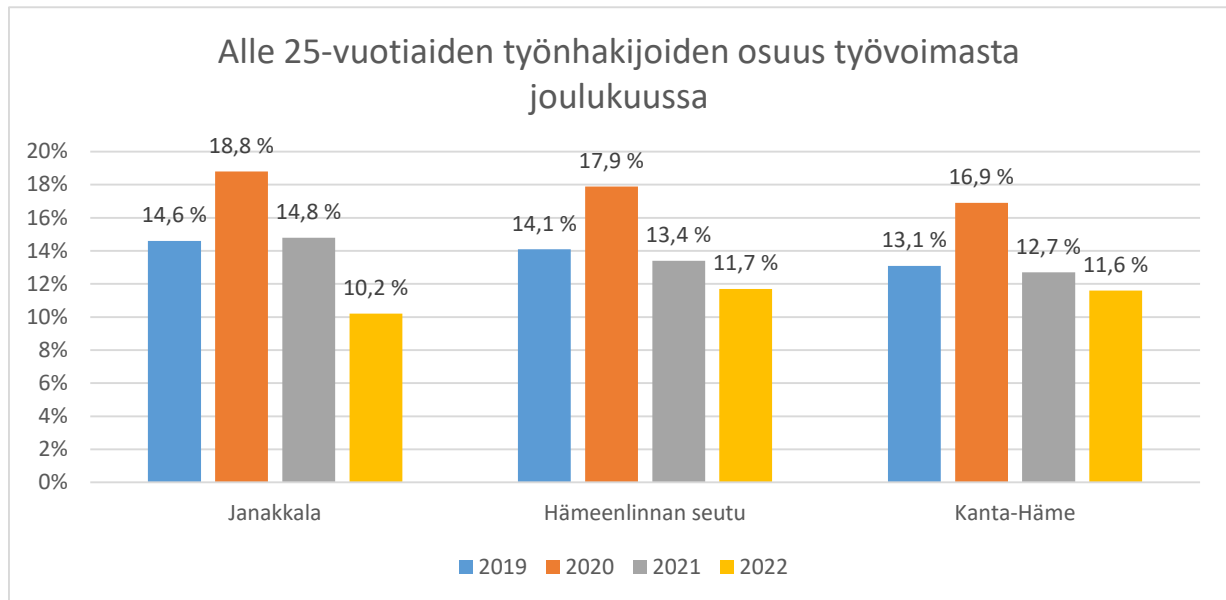
Työttömien työnhakijoiden määrä Janakkalassa on laskussa.

Työttömiä työnhakijoita vuoden 2022 joulukuussa oli 595 henkilöä, joka on 7,8 % osuus työvoimasta.

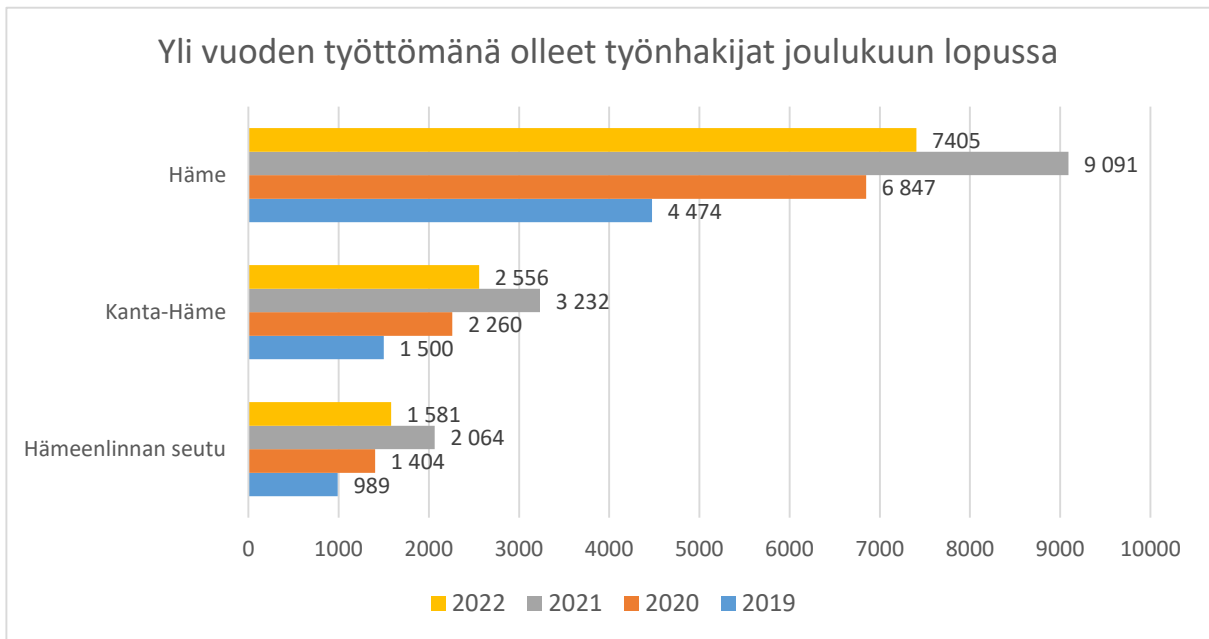

Nuorisotyöttömyys

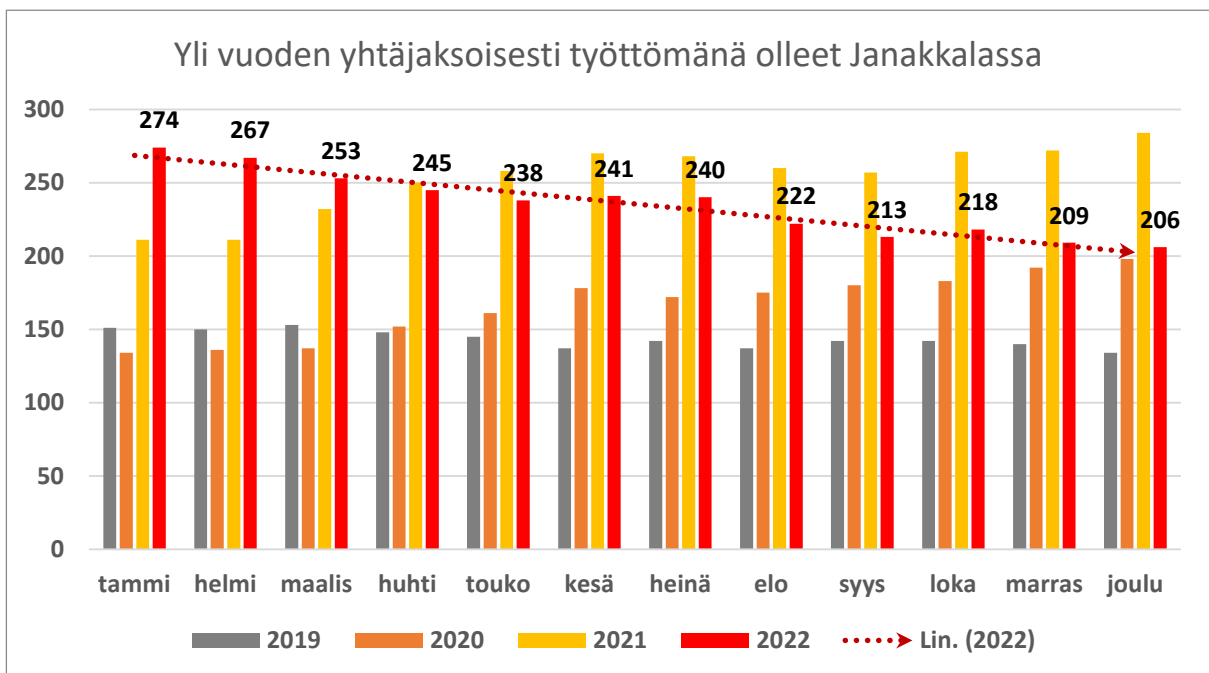
Koko Hämeen alueella alle 25-vuotiaiden nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 13,5 prosenttia joulukuussa. Janakkalan kunnassa alle 25-vuotiaiden työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 9,2 %

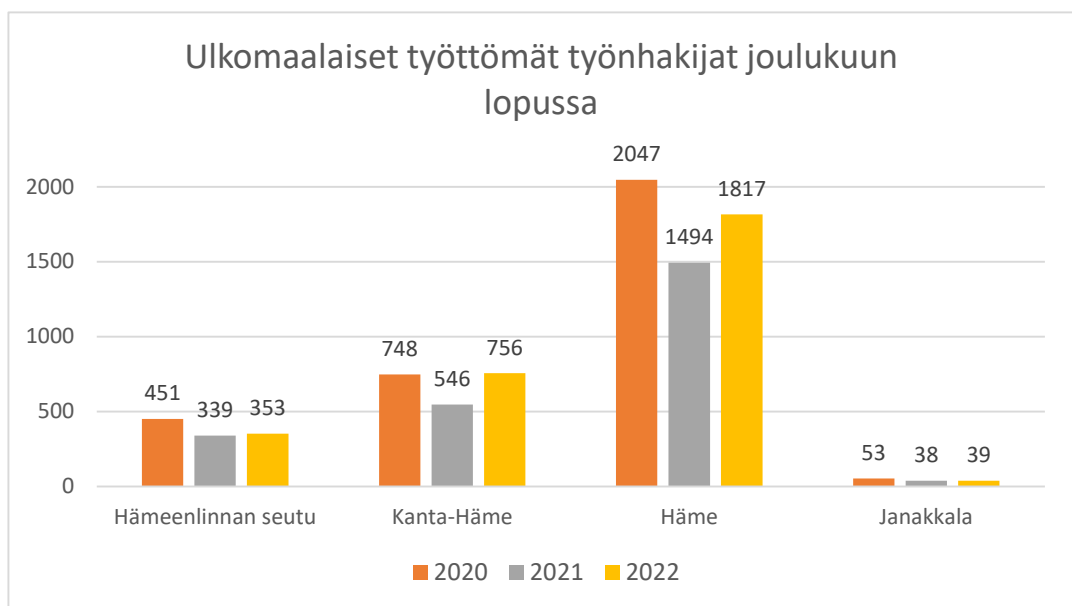
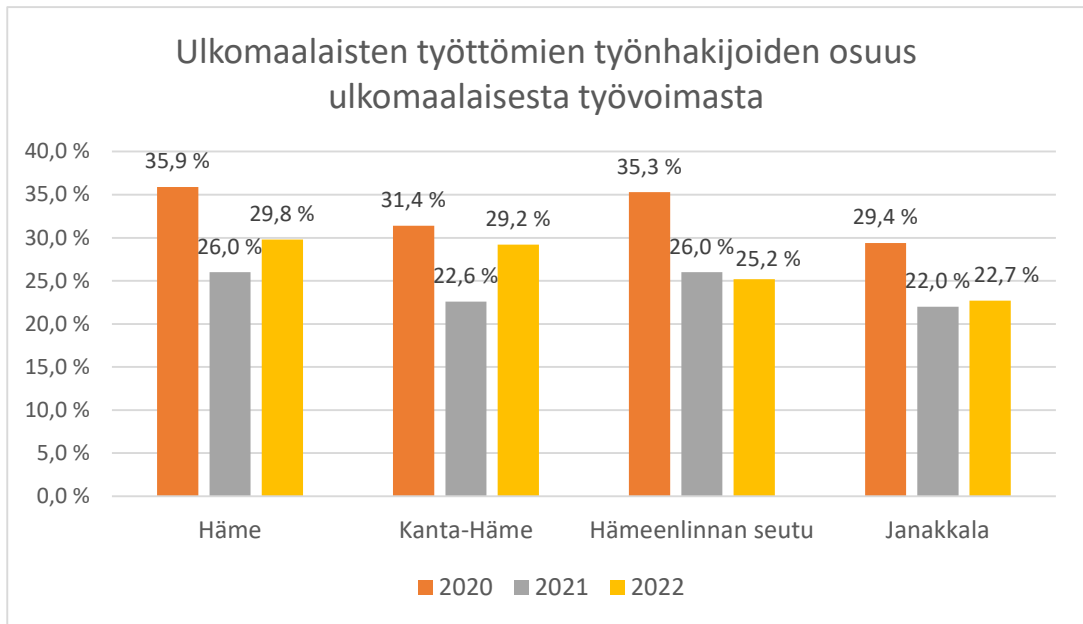
Joulukuun lopussa Hämeessä yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 7405 eli 1686 vähemmän (-18,5 %) kuin vuosi sitten.

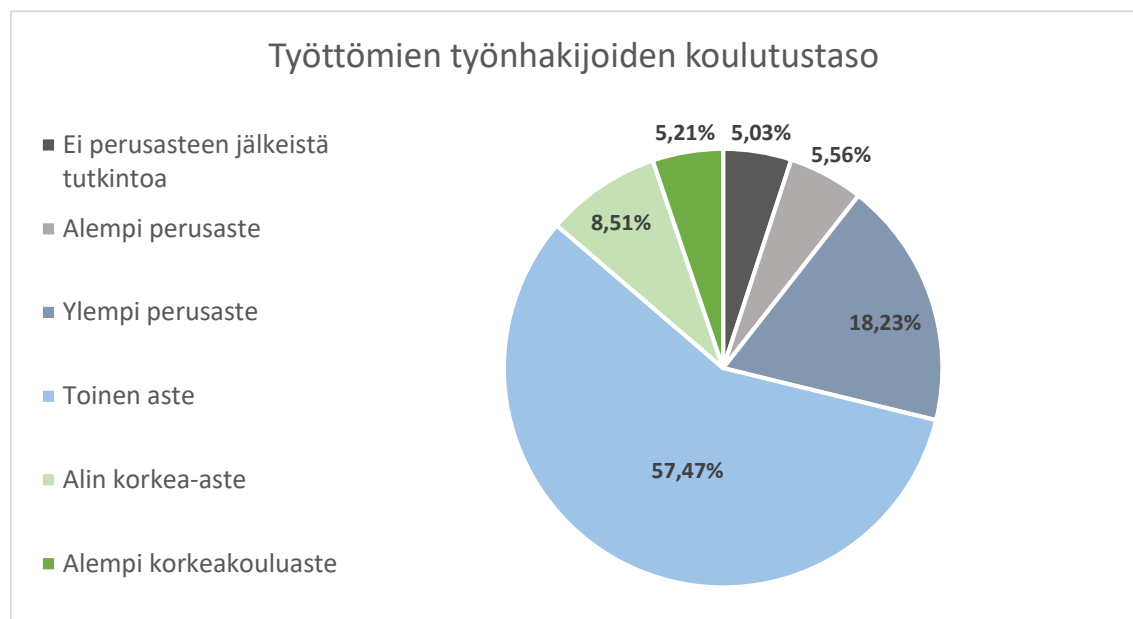
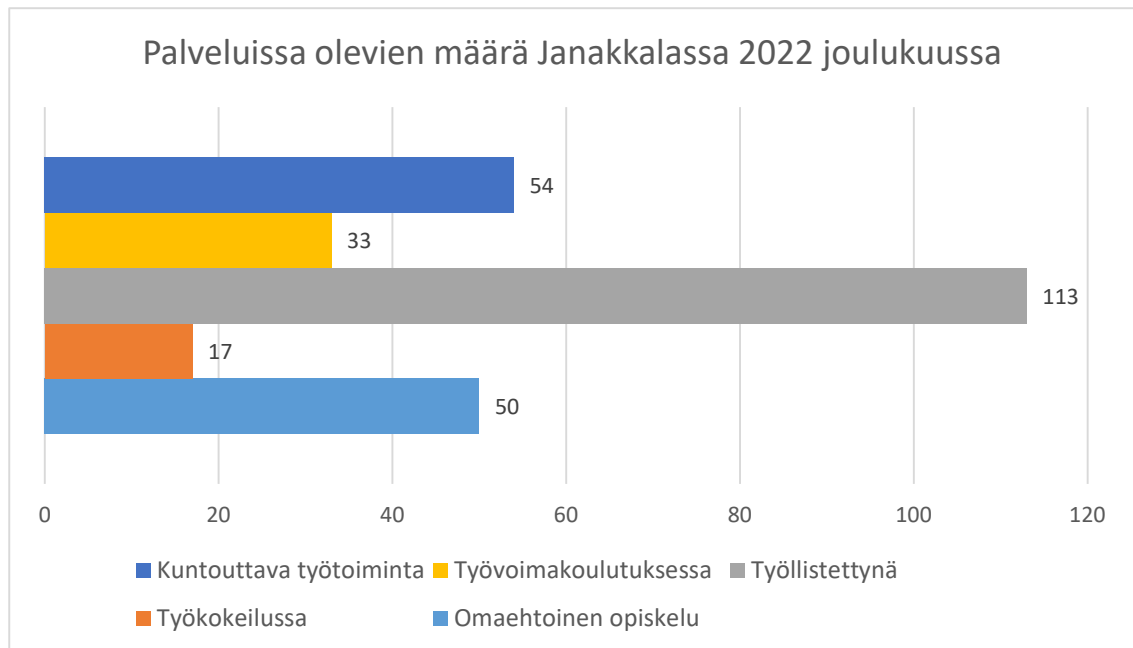
Pitkäaikaistyöttömyys Janakkalassa vuonna 2022 on vähentynyt tasaisesti loppuvuotta kohden.

Ulkomaalaisten työttömien osuus

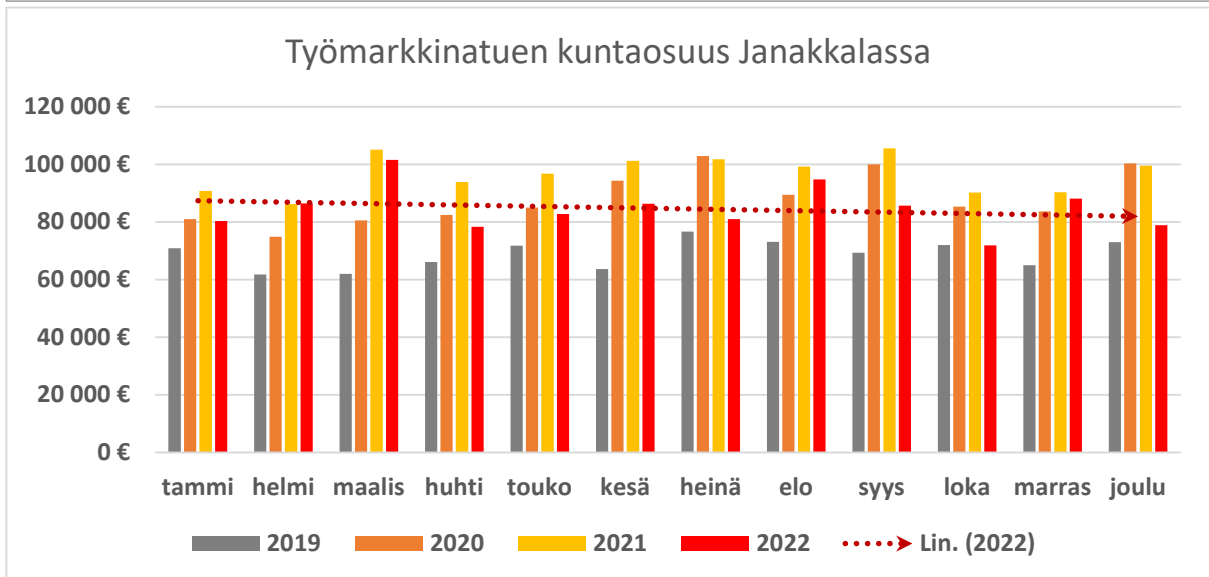
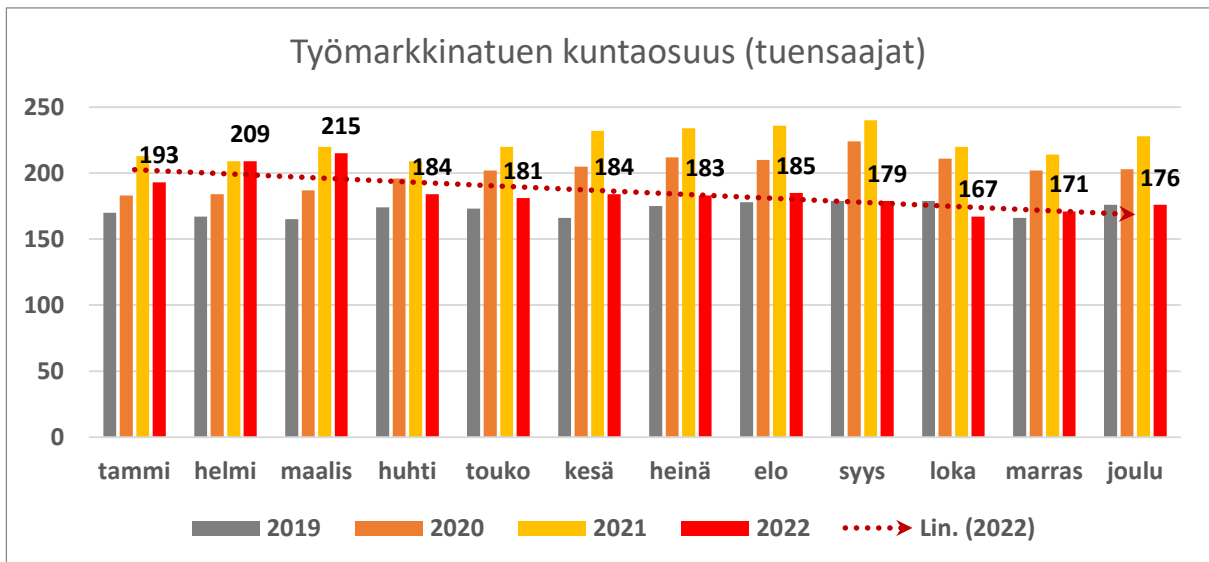
Palveluissa olevien määrä Janakkalassa joulukuussa 2022 sekä työttömien työnhakijoiden koulutustaso

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun vaikuttaa moni tekijä. Janakkalassa väestörakenne on ikääntyvä. Sosiaali- ja terveyspalvelujen tarve sekä erilaisten tukimuotojen tarve on lisääntynyt.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden henkilömäärät pysyvät suhteellisen tasaisina, mutta henkilövaihtuvuus on useita kymmeniä vuositasolla. Tämä heijastelee siihen, että työnhakijoita saadaan aktivoitua mm. palveluihin ohjaamisella ja työllistämällä.

Työmarkkinatuen kuntaosuus vuoden lopussa viimeisen neljän vuoden ajalta:

2019 = 825 178,41 € **2020** = 1 059 554,37 €
2021 = 1 160 313,53 € **2022** = 1 015 809,08 €

Elinvoima

Valtuusto hyväksyi päivitetyn elinvoimaohjelman syksyllä 2019 vuosille 2019-2021. Elinvoimaohjelmaa toteutetaan yhteistyössä kunnan eri toimialojen kesken. Kunnan strategian tultua hyväksytyksi aloitettiin uuden elinvoimaohjelman valmistelu, jossa tullaan huomioimaan henkilöstön muutosten osalta osatehtävien vastuut sekä sitouttaminen uuteen kuntastrategiaan muuttuneessa kuntaorganisaatiossa. Taustatyönä elinvoimaohjelmalle viedään läpi Sitran luoma ja Kasvukäytävähankkeen lanseeraama ”Vuorovaikutteinen tilannekuva”- malli. Tarkoitus on, osallistamalla asianosaisia mm. oppilaitoksista, yrityksistä, omasta organisaatiostamme, saada aito käsitys palvelu- ja kehittämistarpeista kentällä.

Elinvoimaohjelman tavoitteet / toimenpiteet. Näitä on siis toteutettu ja vahvistettu ohjelmakauden alusta lähtien. Otsikoittain voidaan todeta yritysmäärän kasvaneen, sitoutumisen kotikuntaan olevan hyvää, työvoiman saatavuuden ongelmien konkretisointuneen. Tunnettuus on lisääntynyt, brändäystä on vahvistettu mm. MORE-alueen kautta, tapahtumat ovat jälleen olleet mahdollisia järjestää. Yritysvaikutusarviointi on edelleen prosessoitavana, hankinnoissa on kuitenkin ollut merkittäviä kohdistuksia paikalliseen tarjontaan. Yhteistyö on pitkään, kuten myös viime vuosina, ollut tiedostettujen valintojen myötä vahvaa.

- Janakkalan yritykset menestyvät ja kasvavat
 - Kunnassa toimivilla yrityksillä on erinomaiset toimintaolosuhteet ja kasvuedellytykset. Yritysten ja työpaikkojen määrä lisääntyy.
- Janakkala tunnetaan
 - Janakkalalla on houkutteleva imago, vahva matkailuprofiili ja Janakkala tunnetaan vireästä kulttuuritoiminnasta ja monipuolisista tapahtumista.
- Paikallisuus on kasvava voimavara
 - Paikallinen elinkeinoelämä hyötyy kunnan hankinnoista. Yritysvaikutusten huomioiminen on luontainen osa kaikkia kunnan prosesseja.
- Yhteistyö on vireää
 - Seudullinen yhteistyö erityisesti Hämeenlinnan ja Riihimäen seutujen kanssa vahvistaa Suomen kasvukäytävän keskipistettä. Kunnan, yritysten ja yhdistysten yhteistyö on tuloksellista

Yrityspalvelut on keskitetty Yritystalo Veturiin. Veturissa työskentelee kunnan elinvoimapäällikkö sekä Janakkalan Teollisuusalueet Oy:n (JTA Oy) toimitusjohtaja ja yrityskehittäjä. Vuonna 2022 Veturi palveli 46 asiakasta ja asiakaspalvelutapahtumia oli 184 kpl.

Vuoden 2022 aikana Janakkalan Teollisuusalueet Oy:n hallitus laati yhtiölle uuden strategian vuosille 2023-2026. Uuden strategian mukaisesti Janakkalan Teollisuusalueet Oy on kehitys- ja toimitilayhtiö, joka tavoitteena on mahdollistaa Janakkalassa toimivien yritysten kasvun ja menestymisen. Strategian toteuttamisen keskiössä ovat yritysneuvonta- ja yrityskehityspalvelut, toimitilapalvelut sekä laaja-alainen seudullinen yhteistyö.

Yhtiön mahdollista uutta roolia linjataan valmisteilla olevan Kunta 2.0 -hankkeen ja ensi vuoden talousarviokäsittelyn myötä

Kattavaan ja tärkeimmän aluesidonnaisen yritysten toimintaedellytyksiä ja seudun kilpailukykyä vahvistavaan toimintaan keskittyi MORE- alue ja brändityö. Edistäminen

innovoivin teemoin on jo pidempään edennyt hanketyöskentelynä mm. EAKR-hankkeiden osalta. Vuonna 2021 käynnistyi jälleen *EAKR– hanke Vähähiilinen yritysekosysteemi MORE*, joka ulottuu vuoden 2023 syksyyn. Hanketta vetää projektipäällikkö. Työ käynnistyi 1. kärkiteeman osalta; energiakysymykset ja tuotoksena katava energia Masterplan. Jatkona digitalisaation hyödyntäminen ja mm. prosessiteollisuuteen ja energiaintensiivisyyteen keskittynyt yritysten ekosysteemiselvitys. Hanke toteuttaa pitkälti Eu:n toimenpiderahoituksen teemoja sitoutuen vihreään siirtymään. MORE:n Masterplan hyväksyttiin Janakkalan osalta 2021 alussa, jonka mukaisesti priorisoituna työ jatkui keskipitkällä tähtäimellä raportoiden päättäjille sovitusti. Ohjelmointi ulottuu tältä osin vuoteen 2024 saakka. Päättävän hankkeen jälkeiselle ajalle on jätetty uusi EAKR-hakemus vuoden 2022 loppupuolella yhdessä Hämeenlinnan elinkeinoyhtiö Linnan Kehityksen kanssa.

MORE– alueen lanseerausta toteutettiin hankalassa tilaisuuksien ja fyysisten kontaktien järjestämisen ajassa mahdollisuuksien mukaisesti. Merkittävimpana vuoden 2022 syksyllä *Alihankinta 2022*– messut. Olimme paikalla seudun yritysten ja Hämeenlinnan kanssa teemaosastoillamme.

Uusi Hämeenlinnan kuntarajan tuntumaan sijoittuvan eritasoliittymän tiesuunnitelma valmistui teknisesti aikataulun mukaisesti vuoden 2021 lopussa ja on edennyt hyväksymismenettelyihin Elyn ja Väylä-viraston toimesta. Vuoden 2022 aikana on tehty eduskunnan myöntämän rahoituksen turvin eritasoliittymän rakennussuunnittelua, joka sai edelleen eduskunnan jatkorahoitusta ammattiliikenteen palvelualueen suunnitteluun vuodelle 2023.

Yritystoiminta

Vuonna 2022 Janakkalan kuntaan perustettiin uusia yrityksiä 79 kappaletta. Toimintansa lopettaneita yrityksiä oli 30 kappaletta. Seuraavasta taulukosta on nähtävissä vuosien 2013-2022 kehitys. Aiempien vuosien positiiviseksi käänntynyt kehitys yritysten vuotuisen nettomäärän osalta vahvistuu edelleen.

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Uudet yritykset	71	56	53	66	75	81	76	91	72	79
Lopettaneet yritykset	36	35	50	93	63	87	83	68	63	30
Nettomäärä	35	21	3	-27	12	-6	-7	23	9	49

Lähde: Hämeen Uusyrityskeskus ry.

Yritystontteja myytiin vuonna 2022 viisi kpl ja niiden pinta-ala oli yhteensä 4,7910 ha. Alla olevassa taulukossa on myytyjen yritystonttien määrän kehitys vuosilta 2013-2022.

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Myydyt y-tontit kpl	1	1	0	0	4	5	2	2	5	5
Myydyt y-tontit ha	0,7	0,6	0	0	3,5	2,0	5,6	1,0	0,84	4,7910

Lähde: Janakkalan maankäyttö

Janakkalan kunta on edistänyt sopimus pohjaisen yksityisen maan kaavoittamista taroituksenmukaisissa kohteissa. Tämä on saanut hyvää vastetta maanomistajilta. Eteläisen Janakkalan osalta on etenemässä Punkan teollisuusalueen avaus kaavoituksen ja siihen liittyvien sopimusten myötä. Alue on hyvässä kehitysvaiheessa uuden

yrittötoiminnan sijoittumisen, sopimusneuvottelujen ja liikenne- ja rataverkoston suunnittelun myötä.

Pohjoisempana MORE-alueen yksityisomisteinen osa-alue Kanssi on ollut neuvotteluissa ja kaavavalmistelussa vuoden 2022 aikana. Seuraavaksi siirrytään sopimusvalmisteluun käytännössä ja edistetään myös yhteistä aluemarkkinointia.

Yleiset edellytykset, verkostoituminen ja edunvalvonta

Liikennesuunnittelun osalta Suomessa olemme siirtyneet päätie- ja rataverkolla 12-vuotishjelmaan, eli valtakunnan liikennejärjestelmäsuunnitteluun (LJS) ja sen mukaiseen investointiohjelmointiin toteutuspolkuineen. Tähän vaikuttamiseen ja mukaan pääsyyn olemme tehneet asiavaikuttamisen työtä merkittävällä panostuksella ja tämä jatkuu ohjelman luonteen mukaisesti jatkuvasti.

Olemme edelleen mukana monipuolisesti erilaisissa yhteistyömuodoissa. Kasvukäytävän osalta toimimme sitoutuneen osatoteuttajan roolissamme. Toteutamme maakuntaohjelmaa yritystoimintaa keskeisesti tukien. Hyödynnämme mahdollisuuksia seudun oppilaitosten kanssa aiempaa systemaattisemmin, sopimiseen perustuvalla toimintatavalla. Vuoden 2022 aikana yhteistyö paikallisen yritysyhdistyksen kanssa on ollut vuorovaikutteista ja vireää.

Asuntotuotanto

Janakkalan kunnassa myönnettyjen rakennus/toimenpidelupien kokonaismäärät ovat vuositasolla olleet tasaisesti samoilla lukemilla. Vuonna 2022 haettujen rakennuslupien määrä oli 151, toimenpidelupia ja toimenpideilmoituksia oli 104, muita lupia loput. Kaikkien lupien määrä oli 295 kappaletta (2021 294 kpl). Omakotitalojen lupamäärä putosi viime vuodesta kymmenellä, ollen siis 12 kpl, lisäksi haettiin yhden paritalon rakennuslupa.

Asuinrakennukset: Uusien asuinrakennusten määrä laski aiemmista vuosista, johtuen siis hintojen noususta, maailman yleistilanteen johdosta sekä tulevan taloudellisen tilanteen epävarmuudesta (korot, lainamahdollisuudet); ei uskalleta lähteä rakentamaan.

Uusien asuinrakennusten rakennusluvut jakautuivat seuraavasti: asemakaava-alueille 6 kpl ja haja-asutusalueille 6 kpl. Kaava-alueilla jako oli seuraava: Kaurinmaan uudelle jatkeelle myönnettiin 1 kpl, Moisio 1 kpl minitaloja, Kyteriin 1 kpl ja Turengin ”vanhalle alueelle” 2. Harvialaan tuli täydennysrakentamista 1 kpl. Haja-asutusalueen 6 uutta rakennuslupaa jakautuivat siten, että Harviala-Koljala alueelle 2 kpl, Leppäkoskelle 1, Tervakoskelle 1, Kirkonkylään 1 ja Vähikkälään 1. Uusi paritalo tuli Turengiin vanhan asutuksen keskelle. Huomioitavaa on, ettei Tervakosken taajamaan haettu yhtään uutta rakennuslupaa asuinrakennukselle.

Tonttivarantoa on runsaasti tarjolla ja sitä on kartoitettu jopa yksityiseltä puolelta kunnan toimesta. Kunta on ollut tänäkin vuonna aktiivisesti mukana Hämeen kyläasumisen kumppanuuspöydässä. Lisäksi on kartoitettu vapaa-ajan asukkaiden halukuutta muuttaa kuntaan. Viime vuonna vapautettiin tietyillä alueilla vapaa-ajan asuntojen muuttamista vakituiseen asumiseen poikkeamisluvilla ns. edullisuusvyöhykkeillä sijaitsevilla ranta-alueilla. Vain 3 kpl vapaa-ajanasuntoja muutettiin vakituisiksi asunnoiksi.

Vapaa-ajanrakennusten määrä laski (18kpl ->10kpl). Näistä suurin osa on Harvialan uuden muutetun rantakaavan alueelle tulevia (Sääjärvi ja Isojärvi). Uusia erillisiä saunoja omakotitaloihin tai mökkipaikkoihin rakennettiin 5 kpl. Uudet rantakaavatontit ovat tällä hetkellä melkein kaikki myytyjä ja uusia vapaa-ajanrakennuksia tulee jatkossa vähemmän, koska uusia rantakaava-alueita ei ole tulossa kaavoitukseen.

Vuosi 2023 on alkanut rauhallisempana kuin 2 edellistä vuotta. Myönnetty vasta 1 kpl omakotitaloja vuonna 2023. Kyselyjä on vähemmän tonteista ja mutta rakentamisesta yleensä on kyselyjä ja lämmitysmuotojen muutoksista.

Yleisesti muusta rakentamisesta voidaan kertoa seuraavia asioita: Turengin koulukeskuksen harjannostajaiset oli vuonna 2022, valmistuminen on kesällä 2023. Janakkalan Osuuspankki purettiin uuden S-marketin tieltä (valmis kesällä 2023). Teollisuushallien lupia myönnettiin vuonna 2022 vain 1 kpl Rastikankaalle. Tervakoskella Tervakoski Oy varautuu teollisessa tuotannossa käytössä olevan energialähteen muutokseen ja sitten vielä sähkökäytön lisäämiseen uudella voimalalla.

Sähköverkonparannusten näkyvä puistomuuntamoiden toimenpidelupina, pudotusta kuitenkin 18kpl -> 9kpl ja parannustyöt jatkunevat vielä 2023, mutta ei enää niin voimakkaana kuin 2021. Uudenlaisia sähkönvarausjärjestelmiä on suunnitteilla sekä mahdollisesti aurinkovoimaloita. Varaudutaan kuitenkin Tervakoskella sähkölinjan siirtoon.

Jätevesijärjestelmän toimenpidelupien määrä oli 6 kappaletta vanhoihin kohteisiin, määräaika jätevesijärjestelmien toteuttamiseen päättyi syksyllä 2019. Uusimisen tarpeessa olevia on varmaan vielä paljon, ne tulevat sitten esiin vasta kun joku muu rakentaminen kohteessa toteutuu.

Erillisiä maalämpökaivojen toimenpidelupia myönnettiin 19 kappaletta. Lisäksi oli paljon öljylämmittämisestä siirtymistä ilmavesilämpöpumppeihin. Näistä on nytkin paljon kyselyjä, koska ARA ja ELY jatkavat avustusten myöntämistä lämmitysjärjestelmien uusimiseen pois öljyn käytöstä.

Aurinkopaneeleja luvitettiin 28 kpl asemakaava-alueille. Valtuustoaloitteen johdosta rakennusjärjestystä päivitetään vuonna 2023 aurinkopaneelien osalta. Alle 50m² kokoiset aurinkopaneelit vapautetaan toimenpideluvan hakemisesta tietyillä alueilla. Aurinkopaneelit eivät ole pääasiallinen sähköntuottomuoto sähkölämmitykseen, ainoastaan lisäystä energiatalouden parantamiseen.

Puiden kaatamiset kaava-alueella ovat kuuluneet rakennusvalvonnalle vuoden 2021 kesästä lähtien ja viime vuonna sähköisiä puiden kaatolupia tai metsän harvennuksia oli 25 kpl. Jos kyseessä oli alle 3 puun kaataminen, lupa annettiin sähköpostilla ja merkittiin Lynxiin.

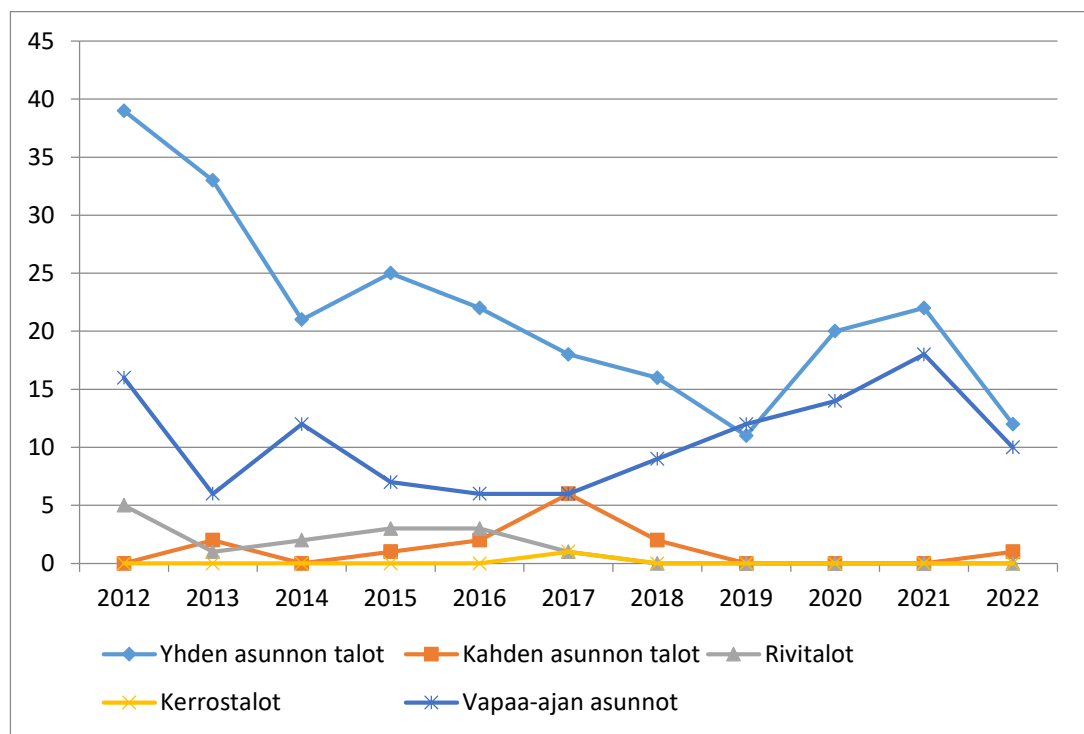
Sähköinen e-Permit rakennuslupien hakujärjestelmä on ollut käytössä vuoden 2019 syksystä alkaen kaikille asiakkaille ja vuonna 2022 86 % luvista oli sähköisiä (253 kpl). Ns. paperisten lupien (42) määrää nostavat jatkoaikahakemukset (kaikkiaan jatkoajoja 14) ja sekä muut paperilla jätetyt luvat. Vuonna 2020 75 % rakennusluvista haettiin sähköisen järjestelmän kautta, eli lupia haetaan enenemissä määrin sähköisesti. Meillä on päätetty teknisellä toimialalla vuoden 2022 syksyllä, että luvat jätetään kokonaan sähköisinä, ja jos hakija ei siihen pysty häntä avustetaan kunnan rakennusvalvonnassa erityismaksua vastaan sähköiseen järjestelmään jätettävän luvan kanssa.

E-Permit hakujärjestelmässä on sähköinen rakennuslupakuvien leimaus ja rakennekuvat leimataan myös sähköisesti vastaanotetuiksi. Sähköisen arkistoinnin ja sähköisen allekirjoituksen puute aiheuttaa vielä papereiden arkistointia (lähinnä päätökset) ja nyt sähköisesti leimatut kuvat säilytetään ePermit-järjestelmässä.

Rakennusvalvonnassa on korjattu paljon vuoden aikana rakennusten kiinteistörekisteriselvityksessä esiin tulleita asioita ja korjattu myös vanhentuneita tietoja, jotka ovat tulleet ilmi jätteenkuljetuksen laskutuksissa.

Vuonna 2020 alussa otettiin käyttöön toimintatapa, että vanhentumassa oleville lupakohteille lähetetään muistutuskirjeet vanhenemisesta tai neuvo hakea jatkoaikaa rakennusluvan voimassaoloajalle. Vuonna 2021 ja 2022 jatkoaikoja haettiin kumpainakin 16 kpl (2020 34 kpl). Vanhenemassa olevia rakennuslupia loppukatselmoitiin kuitenkin runsaat määrät. Tämä toiminta oli käytössä vain vuoden 2021 alkupuolelle asti. Resurssimme eivät riittäneet jatkoon. Tätä muistutusten lähettämistä aloitellaan jälleen vuonna 2023. Tämä on siis lisäpalvelua, koska vastuu rakennusluvan määräajan seuraamisesta ja loppukatselmuksen tilaamisesta ajallaan on rakennustyöhön ryhtyvällä hakijalla.

Myönnettyjen asuntojen rakennuslupien määrä vuosina 2012-2022

Lähde: Janakkalan rakennusvalvonta

Asuntotuotanto Janakkalassa vuosina 2012-2022

Myönnettyt luvat, kpl	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Yhden asunnon talot	39	33	21	25	22	18	16	11	20	22	12
Kahden asunnon talot	0	2	0	1	2	6	2	0	0	0	1
Rivitalot	5	1	2	3	3	1	0	0	0	0	0
Kerrostalot	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Vapaa-ajan asunnot	16	6	12	7	6	6	9	12	14	18	10

Lähde: Janakkalan rakennusvalvonta

1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

2020-luvun alku on ollut kunnan toiminnassa ja talouden ennakoinnissa haastava. Maaliskuusta 2020 alkaen koronapandemiolla on ollut olennainen vaikutus kaikkeen kunnan toimintaan, ja koronaa seurannut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on jatkanut poikkeavaa tilannetta. Koronaviruksen vaikutusta kuntatalouteen ei osattu ennakoida lainkaan Valtiovarainministeriön julkaisemassa vuosien 2020-2023 Kuntatalousohjelmassa. Vuoden 2022 talousarviota laadittaessa odotus oli, että koronan vaikutus talouden kehitykseen olisi päättymässä. Vuoden 2021 jälkimmäisellä puoliskolla oli vahvistunut näkemys siitä, että Suomen talous on toipumassa pandemian aiheuttamasta pysähtyneisyydestä ja laskusta melko ripeästi. Valtiovarainministeriö oli arvioinut kuitenkin, että talouden kasvupyrähdys jää väliaikaiseksi. Bruttokansantuotteen oletettiin kasvavan suunnilleen kolmen prosentin vauhdilla vuonna 2022.

Vuonna 2022 koronapandemia ei vaikuttanut kunnan toimintaan yhtä merkittävästi kuin vuosina 2020 - 2021. Suomessa viimeisin päivitetty hybridistrategia on helmikuulta 2022, jossa tavoitteena oli vakauttaa yhteiskunta mahdollisimman avoimeksi, tukea jälkihoitoa ja jälleenrakennusta ja varautua globaalin pandemian jatkumiseen. Tartuntatautilain mukaiset, esimerkiksi tapahtumia, asiakastiloja ja ravintoloita koskeet väliaikaiset velvoitteet päättyivät 30.6.2022.

Vuonna 2021 eduskunta hyväksyi hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön, jonka myötä myös Kanta-Hämeeseen perustettiin hyvinvointialue 1.7.2021 alkaen. Vuoden 2022 syksyllä valmistelut hyvinvointialueen aloittamiseksi veivät kunnan työntekijöiltä huomattavasti työaika. Sote-työntekijöistä osa siirtyi tekemään valmistelutyötä myös hyvinvointialueen puolelle.

Vuoden 2022 tilinpäätöksen tulokseen on vaikuttanut sote-palveluiden päättäminen vanhassa muodossaan, joten alijäämien kattaminen on tehty muun muassa Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin osalta. Lisäksi kunnan oman sosiaali- ja terveystalouden laskuja on odotettu tavanomaista pidempään siirrettäväksi oikealle vuodelle.

Kunnan yksi merkittävimmistä investointihankkeista, Turengin koulu- ja monitoimikeskus on rakennusvaiheeseen ja harjannostajaisia vietettiin 26.8.2022. Koulutyön on tarkoitus alkaa uudessa rakennuksessa vuoden 2023 syksyllä. Turengin keskustan läheisyyteen valmistui Moisio asuinalueen infra, ja ensimmäinen minitalo on jo rakentunut alueelle. Hakamäen urheilupuiston rakentaminen ei käynnistynyt vuonna 2022 vaikka talousarviossa tähän oli varauduttu.

Vuonna 2021 alkanut työllisyyden kuntakokeilu jatkui vuoden 2022 aikana. Janakkala on mukana osana Hämeenlinnan seudun työllisyyden kuntakokeilua. Kuntakokeilun käynnistymisen jälkeen osa työnhakija-asiakkaista siirtyy kuntien asiakkaiksi ja osa jää TE-toimistoon. Kun asiakas siirtyy kuntakokeiluun, hänen palveluistaan vastaa pääasiallisesti hänen kotikuntansa. TE-palvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025. Uudistuksessa työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulevat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä.

1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki korotti tulo- ja alansi sisarruksilta perittäviä maksuja. Maksutuottojen arvioitiin talousarviossa alenevan vuoteen 2021 verrattuna 172 000 euroa.

Vanhusten ympärivuorokautisen hoidon lakisääteinen henkilöstömitoitus nousi 1.1.2022 alkaen vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Tämä tarkoitti viiden lähihoitajan toimen perustamista ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivaan. Terveyspalveluissa lakisääteiset suolistosyöpäseulonnat aloitettiin 60-68-vuotiaille ja lakisääteisiä kohdunkaulan syöpäseulontoja laajennettiin koskemaan myös 65-vuotiaita.

1.2.5.Kunnan henkilöstö

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	Muutos 2022/2021	
						hlö/eur	%
Henkilökunnan lukumäärä 31.12.	1005	1026	1038	1047	1055	8	0,8
- josta vakituisessa virka-/työsuhteessa	808	820	854	758	799	41	5,4
- tilapäisessä virka-/työsuhteessa	197	206	184	289	256	-33	-11,4
Henkilöstökulut yhteensä	42 785 288	43 971 926	45 674 551	47 132 656	48 993 309	1 860 653	3,8
- josta palkat ja palkkiot	33 806 673	35 116 588	36 608 438	37 557 133	39 042 033	1 484 900	3,8
- henkilösivukulut	8 978 615	8 855 337	9 479 653	9 575 523	9 951 276	375 753	3,8
- josta eläkemaksut	7 803 879	7 841 208	8 282 258	8 173 525	8 522 345	348 820	4,1
Työvoiman vuokraus	1 475 092	1 288 535	1 216 142	1 225 918	1 406 254	180 336	12,8
Henkilöstökulut ja työvoimanvuokraus yhteensä	44 260 380	45 260 461	46 890 693	48 358 574	50 399 563	2 040 989	4,0

Kunnan palveluksessa oli 31.12.2022 tilanteen mukaan yhteensä 1055 henkilöä, joka on 8 enemmän kuin vuonna 2021. Luku sisältää sekä vakituisessa, että tilapäisessä työ- ja virkasuhteessa olevat työntekijät (ml. työllistetyt ja oppisopimusopiskelijat). Kun tarkastellaan vuoden lopun tilannetta pelkästään vakituisten työ- ja virkasuhteisten osalta, luku vuoden 2022 lopussa oli 799. Vastaava luku vuonna 2021 oli 758. Tilapäisissä palvelusuhteissa oli toimi 31.12.2022 tilanteen mukaan 256 henkilöä, joista työllistettyjä oli 33 ja oppisopimusopiskelijoita 1. Vuonna 2021 tilapäisiä työntekijöitä oli yhteensä 289, joten tilapäisten työntekijöiden määrä on pienentynyt edellisvuodesta. Vuoden 2021 tilapäisten työntekijöiden korkea luku selittyy sillä, että vakituisia paikkoja on ollut vaikea saada täytettyä ja tehtäviä on hoidettu määräaikaisten järjestelyin.

Vuonna 2022 henkilöstökulut (sis. sivukulut) olivat 48 993 309 €. Tämä on n. 1,9 M € enemmän kuin vuonna 2021. Kasvu on johtunut uusien virkojen ja toimien perustamisesta, sopimuskohtaisista korotuksista (n. 1,8 %) sekä aiempaa vuotta suuremmista työllistämispalkoista. Työllisyyspalkkojen menot (sivukuluineen) olivat n. 415 000 € korkeammat kuin vuonna 2021.

Vuoden 2022 henkilöstöpalvelujen ostot olivat 1 406 254 €, kun vastaava luku vuonna 2021 oli 1 225 918 €, Palvelujen ostojen kustannukset ovat nousseet n.180 000 €. Tämä summa koostuu SarastiaRekryltä hankittavista sijaisista. Kyterinhovissa, Janakkalan sairaalassa sekä päiväkodeissa on vuokratyövoiman käyttö lisääntynyt huomattavasti. Ikäihmisten palveluissa kulujen kasvu on ollut kokonaisuudessa n. 76 000 €, terveydenhuollossa n. 30 000 € ja varhaiskasvatuksessa n. 84 000 €.

1.2.6. Ympäristöasiat

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä säädetään kuntien ympäristönsuojelun hallintolaissa. Lisäksi tehtävistä on säädetty ympäristönsuojelulaissa, maa-aineslaissa, jätelaissa, vesihuoltolaissa, vesilaissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa, maastoliikennelaissa ja vesiliikennelaissa. Lupa- ja valvontaviranomaistehtävien lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvominen. Tässä tehtävässä ympäristönsuojeluviranomainen toimii erityislainsäädännön perusteella riippumattomassa ja itsenäisessä asemassa.

Janakkalan kunnan ympäristönsuojelun yksikkö ja lupajaosto vastaavat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä. Lupakäsittely on maksullista.

Janakkala ja muut Etelä-Hämeen kunnat päättivät vuonna 2022 muodostaa yhteisen ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ja siirtää ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuun 1.1.2023 alkaen Riihimäen kaupungille.

Lupajaosto on käsitellyt ympäristö- ja maa-aineslupia, joilla säädellään ympäristön pilaantumista ja huolehditaan kiviainesten kestävästä käytöstä. Lisäksi ympäristölupa- tai rekisteröintivelvollisuuden ja valvonnan piiriin kuuluvat mm. jakeluasemat, karjasuojat, lämpölaitokset, jätteen ja jätevesien käsittely, elintarviketeollisuus ja metsteollisuus.

Vuonna 2022 uusia ympäristölupia ja rekisteröintejä käsiteltiin kolme kappaletta, maa-aineslupia kaksi. Ympäristöluvut ovat voimassa toistaiseksi.

Yllättäviin ympäristövahinkoihin tai laajempiin tutkimuksiin ei ole talousarviossa varauduttu, niihin reagoidaan erikseen tarvittaessa. Vuosittain sattuu keskimäärin muutama pieni öljyvahinko, joista ei koitunut kunnalle vastuita tai kustannuksia. Öljyvahinkojen jälkitorjunnasta aiheutuvista kustannuksista vastaa pääsääntöisesti aiheuttaja, mutta kuluja saattaa aiheutua myös kunnalle, jos aiheuttajaa ei tavoiteta tai aiheuttajalla ei ole vakuutusta. Vuonna 2022 kunnanhallitus päätti nimetä öljyvahinkojen jälkitorjuntaviranomaiseksi ympäristösuunnittelijan ja ympäristötarkastajan, sekä antaa heidän lisäksi toimintavaltuutuksen maanrakennuspäällikölle.

Ympäristönsuojelulaki velvoittaa viranomaisen säännölliseen ja suunnitelmalliseen valvontaan. Valvonnasta laaditaan suunnitelma, jossa valvonnan tarve arvioidaan riskiperusteisesti. Suunnitelmallisesta valvonnasta peritään taksan mukaiset maksut. Vuonna 2022 hyväksyttiin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma vuosille 2022-2025 sekä ympäristönsuojeluviranomaisen taksa.

Talousarviossa aiemmille vuosille, sekä vuodelle 2022 asetetut tavoitteet eivät kuvanneet ympäristönsuojelun työmäärää, sillä vuosittain saapuvien lupa- tai ilmoitushakemusten määrään kunnan ympäristönsuojelu ei voi vaikuttaa. Vuoden 2023 talousarviosta lähtien tunnusluvuiksi lisättiinkin valvontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit. Ympäristö- ja maa-aineslupien sekä rekisteröintien ja ilmoitusten tavoitemääriä päivitettiin vastaamaan toteutuneita lukemia. Ympäristötietoisuuden ja kestävä kehityksen edistämistehtäviä toteutettiin mm. Kanta-Hämeen ilmastovahti-hankkeeseen osallistumalla. Viranomaistoiminta on hoidettu asianmukaisesti. Ulkoisilla lupa- ja valvontamaksutuloilla katettiin merkittävä osa kuluista.

Vesiensuojelussa ja kunnostuksissa tehdään aktiivista yhteistyötä Vanajavesikeskuksen, vesienhoitolain mukaisen yhteistyöryhmän, sen pohjavesialueita käsittelevän

alaryhmän, vesiensuojeluyhdistysten ja osakaskuntien puitteissa. Vesienhoitoa luonnehtii pitkäjänteisyys, veden laadun ja vesiekologian muutokset tapahtuvat hitaasti. Ilmastomuutos muuttaa myös vesistöjen ekologiaa merkittävästi. Yksittäisistä piste-lähteistä merkittävimmät ovat Tervakoski Oy:n puhdistamo Tervakoskella ja Janakkalan Vesi liikelaitoksen puhdistamo Turengissa. Turengin puhdistamo toimii hyvin, ja puhdistaa paitsi kunnan taajamien asumisen ja teollisuuden jätevedet, myös haja-asutusalueille rakentuneiden vesiosuuskuntien jätevedet. Puhdistamon toiminnan ongelmana on runsaiden sateiden aiheuttamat ohijuoksutukset, ja lieteen karkaaminen, johon vaikuttaa ratkaisevasti elintarviketeollisuuden rasvaiset jätevedet. Kunnan asutuksen sekä teollisuuden jätevesien puhdistus on kokonaisuudessa korkealla tasolla. Hajakuormitus sekä maa- ja metsätalous tuovat kuitenkin valtaosan ravinnekuormasta johtuen valuma-alueiden maa- ja metsätalousvaltaisuudesta ja suhteellisen pienistä vesistöistä. Haja-asutuksen jätevesien käsittelyä koskeva asetus muutettiin vuosia kestävän valmistelun jälkeen koskemaan ainoastaan pohjavesialueita ja ranta-alueita. Janakkalan kunnan ympäristönsuojelu toteutti vuonna 2022 jätevesiselvityksen sekä eläinsuojakartoituksen osalla pilaantumisherkistä alueista.

Hiilidioksidipäästöjä seurataan CO₂-raportin muodossa. Kunnan mahdollisuus vaikuttaa kasvihuonekaasuihin ja sitä kautta ilmastomuutokseen ovat rajalliset. Kunnan omissa kiinteistöissä otetaan kuitenkin käyttöön aurinkosähköä ja maalämpöä, ja nämä energiamuodot yleistyvät myös asumisessa. Janakkalan kunta on liittynyt kunta-alan energiatehokkuussopimukseen, jonka myötä on asetettu energiansäästö-tavoitteita.

Kaukolämmön tuotannosta vastaavat taajamissa yhtiöt. Turengin taajaman kauko-lämpö tuotetaan biopolttoaineilla. Liikenteen päästöihin vaikuttaa yleinen autokannan kehitys, sähkön ja kaasun osuuden lisääntyminen voimanlähteenä, sekä osaltaan julkisen liikenteen toimivuus. Janakkalan kannalta toimiva raideliikenne ja toimivat bus-siyhteydet tarvittavine pysäkkeineen ja liityntäpysäköintialueineen ovat tärkeitä. Yksityisautoilun kuormituksesta valtaosa tulee läpikulkevan moottoritien ja 130 tien liikenteestä.

Huolimatta erilaisista suojelutoimista luonnon monimuotoisuudelle muodostaa uhkan erityisesti metsien entistä aktiivisempi käyttö taloudellisen tuottovaatimuksen kasva-essa ja puun käytön lisääntyessä erilaisten biotuote- ja energiahankkeiden edetessä. Kunnan metsien potentiaaliset Metso-ohjelmaan soveltuvat suojelunarvoiset metsät kartoitettiin vuonna 2020, ja tulokset otettiin huomioon vuoden 2021 alussa tehdyssä puukaupassa. Jatkossa kunta päättää, hakeeko alueita rauhoitettavaksi luonnonsuojelulain mukaisesti.

Sekä kunnan etelä- että pohjoisosissa valmistelussa olevien laajojen yleiskaavojen luontoarvot on inventoitu, ja otettu huomioon kaavoissa.

Kiinteistökohtainen jätehuolto siirtyi 1.1.2022 Janakkalan kunnalta Kiertokapulain hoidettavaksi. Jätelautakunta Kolmenkierto on jätehuoltoviranomainen, joka toimii 13 kunnan yhteislautakuntana. Kuntien yhteinen jäteyhtiö Kiertokapula huolehtii jätteiden vastaanottamisesta, käsittelystä sekä jäteneuvonnasta.

Kunnan omana hankkeena on ollut käynnissä Rehakan Kusiaismäen kallioalueen ympäristövaikutusten arviointimenettely. Konsultti laati hankkeesta arviointiselostuksen, josta Ely-keskus antoi perustellun lausuman. Tämän jälkeen asia siirtyy lupaviranomaiselle, kunnan lupajaostolle lupakäsittelyyn. Lupakäsittely ei suunnitellusta poiketen edistynyt vuoden 2022 aikana.

1.2.7. Muut ei-taloudelliset asiat

Toimintakertomuksessa tulee antaa kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Janakkalan kunta huolehtii sisäisestä valvonnasta valtuuston päättämien periaatteiden mukaisesti. Janakkalan kunnan toiminnassa riskialttein mahdollisuus korruptioon ja lahjontaan on todennäköisimmin hankintojen toteuttamisen yhteydessä. Hankintoja ohjaa valtuuston hyväksymä hankintastrategia, jossa korostetaan mm. valmistelun avoimuutta ja vuorovaikutteisuutta. Tähän on pyritty aktiivisesti tiedottamalla etukäteen tulevista hankinnoista ja niiden sisällöistä kunnan internetsivuilla sekä paikallisille yrittäjille erikseen. Hallintosäännön mukaan (25 § kohta 19) toimielin päättää hankintalain mukaisen hankinnan tarjouspyynnön hyväksymisestä tai neuvottelumenettelyn osallistumispyynnön hyväksymisestä (pl. tilintarkastusyhteisön kilpailutus, jonka tarjouspyynnön hyväksyy tarkastuslautakunta). Tämä on itsessään korruptiota estävä menetelmä. Edellä mainitun valvonnan lisäksi kunnanhallituksen vuosittaisen päätöksen mukaan kaikista yli 3000 euron suuruisista hankinnoista tulee tehdä viranhaltijapäätös. Viranhaltijapäätökset ovat nähtävillä kunnan internetsivuilla. Tällöin toimielimellä ja kuntalaisella on mahdollisuus valvoa viranhaltijapäätösten oikeellisuutta otto-oikeuden keinoin.

Toinen mahdollinen merkittävä korruption kohde, voi olla vaikuttaminen ympäristöluopien myöntämiseen ja niiden valvontaan, mutta tällaisesta toiminnasta ei ole havaintoa.

Ihmisoikeuksien huomiointi sisältyy Janakkalan kunnan arvoihin, joiden mukaan kunta on vastuullinen ja läheinen.

1.2.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnat selvisivät vuosien 2020-2022 aikana koronapandemiasta taloudellisesti hyvin, sillä valtio tuki kuntataloutta voimakkaasti ja kunnille ja kuntayhtymille myönnettiin useita tukipaketteja. Samaan aikaan työllisyys pysyi Suomessa vakaana, ja saatujen verotulojen määrät olivat vuosittain ennakoitua suurempia. Janakkalan kunnan kertynyt ylijäämä oli vuoden 2022 jälkeen taseessa on noin 6,2 miljoonaa euroa, kun vuoden 2019 lopulla sitä oli noin -940 tuhatta euroa.

Vuoden 2023 talousarvio on noin viisi miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuoden 2023 ylijäämän suurin vaikuttava tekijä on niin sanotut verohännät, jotka vahvistavat hetkellisesti kuntataloutta hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Taloussuunnitelmavuosista vuodet 2024 ja 2025 on kokonaisuudessa ylijäämäisiä, mutta vuodesta 2026 ennakoidaan alijäämäistä. Vuodelle 2024 kunnalle koituu Turengin koulun tasearvon alaskirjauksesta noin 900 000 euron kertavaikutus. Vuoden 2022 toteutunut tilikauden ylijäämä huomioon ottaen taseeseen kertyvä ylijäämä nousisi 12,57 milj. euroon taloussuunnitelmakauden 2023 - 2026 loppuun mennessä. Haasteena on sopeutuminen korkean inflaation ja korkotason ajanjaksoon. Valtion myöntämää rahoitusta, joka on pitkällä tähtäimellä (yli vuosi) vaikeasti ennakoitavissa mm. valtionosuuksien osalta. Vuoden 2023 osalta kunnilla ei ollut mahdollisuutta korottaa kunnallisveroa johtuen hyvinvointialueuudistuksesta.

Kunta-ala sai vuonna 2022 uuden virka- ja työehtosopimuksen, joka on voimassa 1.5.2022-30.4.2025. Palkankorotukset on sidottu vähintään yleiseen linjaan vuosina 2023 ja 2024. Yleinen linja perustuu kemianteollisuuden, teknologiateollisuuden ja AKT:n palkankorotusten keskiarvoon tai on vähintään 1,9 prosenttia. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen palkkaohjelma vuosille 2023-2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin 5,1 prosenttia. Alkukevään 2023 aikana kemianteollisuus ja teknologiateollisuus ovat saaneet sovittua korkeammat palkankorotukset kuin 1,9 prosenttia. Kunta-alan niin sanotun perälaudun vaikutukset sovittiin maaliskuussa 2023, ja korotukset ylittävät 1,9 prosentin vähimmäistason. Vuodelle 2023 kesäkuussa maksetaan 2,2 prosentin yleiskorotus ja 0,7 prosentin paikallinen järjestelyerä. Vuoden 2024 osalta yleiskorotus on 2,27 prosenttia ja paikallinen järjestelyerä 0,73 prosenttia. Lisäksi vuonna 2023 maksetaan kesäkuussa 467 euron kertapalkkio.

Väestönkehitys oli vuonna 2021 pitkästä ajasta positiivinen, kun kuntaan saatiin 103 uutta asukasta. Vuonna 2022 asukasluku lähti kuitenkin laskuun, ja vuoden lopussa ennakkotietojen mukaan asukkaita oli 16 277 henkilöä, jossa on vähennystä aiempaan vuoteen 63 henkilöä. Vuodesta 2011 lähtien väestönkehitys trendi on ollut laskeva, joka on vaikeuttanut myös talouden ennakoitavuutta. Väestönkehitys on suurimman verotuoton tuovan, kunnallisveron yhtenä perusteena ja kunnan koko talouden sekä palvelujen suunnittelu pohjautuu väestönkehitykseen. Vuoden 2023 talousarvio ja taloussuunnitelmavuodet 2024-2025 on laadittu 16 350 asukkaalla, jonka tasolla asukasluvun odotetaan asettuvan koko suunnitelmakaudelle. Helmikuu 2023 ennakkotilanne on 16 239 asukasta.

Kunnan tekemät taloudellisesti merkittävät investoinnit, Tervakosken terveysasema, Tervakosken liikuntahalli ja isojen taajamien koulu- ja monitoimikeskukset tulevat vaikuttamaan tulevina vuosina vuokra- ja käyttömenojen kasvuun. Vuoden 2023 elokuusta lähtien, kunnan käyttötalouden kustannukset nousevat n. 870 000 € vuositasolla. Kustannusten nopea nousu aiheuttaa tulevaisuudessa merkittäviä säästöpaineita tai palvelurakenteen muutoksia.

Tulevina vuosina kunnan investointiohjelmassa on Tervakosken koulukeskuksen rakentaminen, jonka on arvioitu talousarvion 2023 mukaan maksavan noin 15 miljoonaa euroa. Lisäksi Hakamäen urheilukentän rakentamisen aloittaminen viivästyi vuodelta 2022, ja sen on arvioitu maksavan kokonaisuudessaan noin 2,7 miljoonaa euroa vuosien 2023-2024 aikana.

Uusien hyvinvointialueiden perustamiseen johtavat lait hyväksyttiin 1.7.2021 ja hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueet perustettiin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannpanoa koskevalla lailla. Janakkala kuuluu jatkossa Kanta-Hämeen hyvinvointialueeseen. Uudistus toi merkittävää muutosta kunnan tehtäviin, henkilökuntaan ja talouteen. Kunnan ja hyvinvointialueen välille jääneet rajapinnat ja tuleva yhteistyö ovat merkittävässä osassa vuonna 2023, jotta muutos ei vaikuttaisi kuntalaisten arkeen.

Hyvinvointialueuudistuksessa kuntien sote-kiinteistöt vuokrattiin siirtymäkauden vuokrasopimuksella hyvinvointialueelle. Sopimus on voimassa vähintään kolme vuotta, ja hyvinvointialueella on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloa vuodella. Hyvinvointialueet joutuvat ilmoittamaan vuoden 2024 loppuun mennessä, aikovatko käyttää kunnilta vuokraamiensa sote- ja pela-kohteiden option vuodelle 2026. Vuokran on katettava kohtuulliset pääoma- ja ylläpitokulut, ja siitä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Maailman tilanteen heikentyminen ja Ukrainan sota vaikuttavat kunnan toimintaan eri tavoin tulevina vuosina. Valtioiden toisilleen asettamat pakotteet voivat edelleen aiheuttaa puutteita materiaaleista ja nostavat hintatasoa. Inflaatio oli vuonna 2022 7,1 prosenttia, ja hintojen nousu oli korkeinta 40 vuoteen. Vuoden 2023 alussa inflaatio on euroalueella pysynyt edelleen korkea ollen noin 8 % tasolla. Talousarvioissa ei ole ennakoitu näin suurta kasvua.

1.2.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 2.3.2015 § 15 sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet. Kunnanhallituksen tarkemmat ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiseksi hyväksyttiin 19.1.2015 § 9. Näiden ohjeiden mukaisesti on toimittu vuonna 2022.

Kunnanhallituksen ohje sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiseksi luokittelee riskit toiminnallisiin-, taloudellisiin- ja omaisuusriskeihin. Toimielinten riskianalyseissä useimpia toimialoja koskevana toiminnallisena riskinä nähtiin sekä äkillinen kriisitilanne (esim. sähkönjakelun keskeytyminen) että henkilöstön niukka resursointi, henkilöstön saatavuus ja vaihtuvuus. Taloudellisista riskeistä merkittävimpänä esitettiin talouden epätasapaino ja alijäämäinen kuntatalous. Omaisuusriskeinä nähtiin mm. korjausvelan kasvu ja hyvinvointialueelle siirtyvän kiinteistöjen tulevaisuus. Mm. näitä riskejä on seurattu vuoden 2022 aikana ja riskejä on myös pyritty omalla toiminnalla pienentämään tai hallitsemaan.

Riskeihin liittyvien seikkoja on tarkasteltu myös seuraavassa luvussa 1.3. (Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä) ja luvussa 1.6.5. (Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä).

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista.

Kunnan toiminnassa on kokonaisuudessaan noudatettu lakeja, tehtyjä päätöksiä sekä hyvää hallintotapaa. Tilikauden aikana ei ole raportoitu toteutuneista sisäisen valvonnan puutteista, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kunnan ja kuntakonsernin toiminnalle.

Kunnan hallinto- ja johtamiskulttuuri perustuu kuntalain, hallintolain sekä muiden säännösten lisäksi kunnan toimintaa ohjaaviin periaatteisiin, sääntöihin sekä ohjeistettuihin toimintatapoihin. Erityinen vastuu hallinto- ja johtamiskulttuurin luomisessa, viestinnässä, toimeenpanossa, ylläpitämisessä ja poikkeamiin reagoinnissa on ylimällä johdolla, johtavilla viranhaltijoilla ja esihenkilöillä.

Kunnanhallituksen alainen toiminta

Tilikauden aikana kunnanhallituksen toimielin on käsitellyt seuraavat korvausvaatimuksiin, oikeusseuraamuksiin yms. liittyvät asiat:

Kunnanhallituksen käsittely 21.2.2022 § 67: Lausunto hallinto-oikeudelle jatkovalituksen johdosta. Ict-suunnittelijan valinnasta tehdyn oikaisuvaatimuksen käsitteystä sivistyslautakunnassa tehtiin jatkovalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus pyysi sivistyslautakunnalta ja kunnanhallitukselta lausuntoa valituksen johdosta. Lopullista hallinto-oikeuden päätöstä ei tullut vuoden 2022 aikana.

Kunnanhallituksen käsittely 23.5.2022 § 173: Kunnanhallituksen toimenpiteet eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätöksen johdosta. Kunnanhallitus päätti, merkitä apulaisoikeusasiamiehen päätöksen tietoonsa saatetuksi, hyväksyä operatiivisesti tehdyt toimenpiteet riittävinä ja totesi, että kunnanvaltuuston päätöspöytäkirjojen julkisuuden oikeellisuus on nyt varmistettu sekä muistutti konsernipalveluita, että kunnan viestintäohje edellyttää ensisijaisesti avoimuutta kunnan tiedottamisessa ja viestinnässä.

Kunnanhallituksen käsittely 27.6.2022 § 211: Vastine hallintokanteluun koskien Janakkalan Vesi liikelaitoksen toimitusjohtajan toimia sekä tietopyyntöön. Kunnanhallitus päätti käsitellä Janakkalan Veden liikelaitoksen toimintaa koskevan hallintokantelun sekä antoi vastineen (salassa pidettävä, JulkL 24.6 §, 24.19 §) liitteineen asiakkaalle hallintokantelun johdosta.

Kunnanhallituksen käsittely 27.6.2022 § 212: Selvitys- ja lausunto Eduskunnan oikeusasiamiehelle / Tietopyyntö / salassa pidettävät tiedot. Kunnanhallitus päätti antaa oheisen liitteenä olevan lausunnon ja selvityksen (salassa pidettäviä, JulkL 24.6 ja 24.19 §) vastauksenaan Eduskunnan oikeusasiamiehelle kantelun johdosta.

Kunnanhallituksen käsittely 5.9.2022 § 237: Sovintoesityksen hyväksyminen Hopealahden alueen osalta. Kunnanhallitus päätti hyväksyä sovittelijan esityksen ja seuraavat liitteet: sovintosopimus, muutosasiakirja liittyen kiinteistön kauppakirjaan, maankäyttösopimus liitteineen sekä päätti luopua yhdessä sovinnon toisen osapuolen kanssa kaikista asioista koskevista oikeusprosesseista.

Kunnanhallitus 28.11.2022 § 336: Vastine hallintokanteluun koskien Janakkalan kunnan teknisen toimen, sen johtajan ja kiinteistöpäällikön toimia sekä tietopyyntöön. Kunnanhallitus päätti antaa vastineen liitteineen (ei-julkinen, JulKL 24.19 §) vastauksena asiakkaan hallintokanteluun.

Kunnanhallitus 19.12.2022 § 378: Haastehakemus Pirkanmaan käräjäoikeuteen / palkan takaisinperintä (salainen, JulkisuusL 24 § k 19, 23). Strategiset tavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin. Mitään strategista tavoitetta ei vuoden aikana jätetty aloittamatta. Suurin osa tavoitteista saatiin toteutettua loppuun saakka. Noin 80 % strategisista tavoitteista ovat toteutunut suunnitellusti.

Verotulojen ja valtionosuuksien osalta vuosi 2022 oli ennakoitua parempi. Veroennusteet ennakoivat talouden ja palkkojen maltillisempaa kehitystä, mutta ne kehittyivät kunnan osalta positiivisemmin. Valtionosuuksia muutettiin vielä heinäkuussa, kun työmatkakulujen verovähennysoikeutta kasvatettiin, ja alentuneet verotulot hyvitetiin valtionosuuksina. Vuoden aikana tehtiin sekä verotuloihin että valtionosuuksiin talousarviomuutokset, jotka vastasivat saatujen tulojen kasvua. Konsernipalveluissa ei ollut poikkeuksellisia ylityksiä tai virheitä budjetoinnissa toteutumisen suhteen.

Yleisesti tavoitteiden asettamisessa tai määrärahan budjetoinnissa ei ole tapahtunut olennaista virhettä eikä toimivaltaa varojen käytössä ole ylitetty. Toimialalla on huomioitu toimintaan liittyvät riskit ja riskien hallitsemiseksi on määriteltäviä toimenpiteitä. Kunnanhallituksen toimielimelle on tehty riskianalyysi valtuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan periaatteiden mukaisesti sekä kunnanhallituksen antamien tarkempien ohjeiden mukaisesti. Riskit on määriteltävä tilikauden alussa ja niitä on seurattu ohjeiden mukaisesti osavuosisiklaususten yhteydessä. Riskeistä osa on toteutunut osittain.

Kunnan asukasmäärä väheni vuoden 2022 aikana 63 henkilöllä, ollen 16 277. Väestön lasku ei kuitenkaan vaikuttanut kunnan verotulokertymään, vaan se kasvoi positiivisesti yleisen hyvän taloudellisen tilanteen myötä. Palvelurakennetta on kuitenkin syytä tarkastella tilanteiden muuttuessa, jotta talous pysyy tasapainossa.

Kunnan huoltosuhteen heikkeneminen näkyy yhä enemmän kunnan palvelutarpeessa.

Kunnanhallituksen omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä tai arvon alennuksia tai jouduttu oikeudelliseen vastuuseen. Koeaikapurkuun liittyen on päädytty sovitteluun, jonka työnantajan korvasi.

Sopimukseen liittyen ei ole tullut tilikauden aikana ilmi sellaisia merkittäviä negatiivisia seuraamuksia, joita ei sopimusta tehdessä ole ennakoitu. Sopimusten osalta asiaa on selostettu tarkemmin kunnanhallituksen sisäisen valvonnan selonteossa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan alainen toiminta

Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisessa toiminnassa on noudatettu lakeja, tehtyjä päätöksiä sekä hyvää hallintotapaa. Toimielimen tai viranhaltijan toimintaan ei ole kohdistunut kunnallisvalitusta, korvausvaatimusta, syytteeseen asettamista tai muuta

oikeusseuraamusta.

Etelä-Suomen aluehallintovirastossa on ollut käsiteltävänä kolme Janakkalan kunnan ikääntyneiden palveluiden tehostetun palveluasumisen toimintayksikön toimintaa koskevaa valvonta-asiaa.

Sosiaalihuollon yksilöasioista sosiaali- ja terveystalouden lautakunnalle saapui vuoden aikana yksi oikaisuvaatimus, jossa lautakunta ei muuttanut viranhaltijan päätöstä. Toimialalla tehdään vuosittain tuhansia yksilöitä koskevia päätöksiä. Viime vuosien aikana on kiinnitetty erityistä huomiota asiakkaalle annettavien päätösten perusteluihin, mikä osaltaan selittää oikaisuvaatimusten vähäisiä määriä.

Henkilöstöasioissa sosiaali- ja terveystalouden lautakunnalle tuli yksi oikaisuvaatimus koskien työntekijän valintaa virkasuhteeseen. Lautakunta hylkäsi tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Sosiaali- ja terveystalouden toimialalle asetetut sanalliset tavoitteet toteutuivat määräaikoihin sidottujen palveluiden osalta hyvin. Koronapandemian vuoksi ryhmämuotoisissa palveluissa oli taukoja tai toiminta oli supistettua varsinkin alkuvuodesta 2022.

Valtuusto hyväksyi 3.10.2022 § 78 talousarviomuutoksen, jossa sosiaali- ja terveystalouden palveluiden tuottoja lisättiin 1 228 000 € ja kuluja 1 964 000 €, jolloin nettokulujen kasvu oli 736 000 €. Tuottomuutos kohdistui mm. valtion korvauksiin koronakustannuksista, soite-hankkeiden valtionavustuksiin, valtion korvauksiin kiintiöpakolaisista ja terveystalouden muilta kunnilta ja kuntayhtymiltä perittäviin korvauksiin palvelujen tuottamisesta. Kuluja lisättiin mm. koronakustannuksiin, ikääntyneiden ja vammaisten asumispalveluiden ostoihin, työpanoksen ostoon yksityisiltä palveluiden tuottajilta ja Sarastia Oy:n Sijaisrekryltä kotihoidossa, lastensuojelun sijaishuoltoon sekä terveystalouden hoitotarvikejakeluun.

Toimialan tuottojen toteuma oli 9 297 628 ylittäen talousarvion 290 815 €. Valmistus omaan käyttöön – toteuma 27 154 € ylittäen talousarvion 4 254 €. Toimintakulut olivat 67 493 525 € ylittäen talousarvion 1 533 400 €. Toimialan toimintakate ylittyi 1 238 330 €.

Tehdystä talousarviomuutoksesta huolimatta toimialan kulut ylittyivät 1,5 milj. €. Suurimmat kuluylitykset: erikoissairaanhoidon alijäämän kattamisen ennakkokirjaus 585 000 € sekä ikääntyneiden ja vammaisten palveluissa työpanoksen osto yksityisiltä palveluntuottajilta sekä Sarastia Oy:n Sijaisrekrystä 519 800 €.

Tietoista ali- tai ylibudjetointia ei sosiaali- ja terveystalouden toimialalla ole tehty. Myöskään ei-välttämättömiä palvelu- tai henkilöstöressurssien hankintoja ei ole tehty. Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta sekä vastuulliset viranhaltijat ovat noudattaneet tulosvastuuta koskien niin taloutta kuin palveluiden tuottamista.

Pidempään jatkuneet haasteet työvoiman saatavuudessa jatkuivat edelleen vuonna 2022 vaikuttaen jossain määrin palvelutuotantoon. Lyhytaikaisten sijaisten saaminen äkillisiin poissaoloihin on ollut vaikeaa useiden eri henkilöstöryhmien osalta. Rekrytointihaasteet ovat valtakunnallisia, eivätkä siten pelkästään Janakkalan sosiaali- ja terveystalouksia koskevia.

Sivistyslautakunnan alainen toiminta

Sivistyslautakunnan toiminnassa on noudatettu lakeja, tehtyjä päätöksiä sekä hyvää hallintotapaa. Tilikauden aikana on tehty kolme valitusta hallinto-oikeuteen: ICT-suunnittelijan valinta, yksityisen varhaiskasvatyüksikön toiminnan päättyminen sekä yksityisen palvelusetelituottajan hyväksyminen. Toimielimen tai viranhaltijan toimintaan ei ole kohdistunut korvausvaatimusta, syytteeeseen asettamista tai muuta oikeusseuraamusta.

Toimialalle asetettujen tavoitteiden ja varojen käytön valvonnan toteutuminen on onnistunut suunnitellusti.

Asetettua budjettia on noudatettu ja tulosvastuu on toteutunut.

Teknisen lautakunnan alainen toiminta

Teknisen lautakunnan osalta tilikauden aikana päätöksistä ei ole tehty kunnallisvalituksia, syytteeeseen asettamisia eikä muitakaan oikeusseuraamusta. Yksi reklamaatio / korvausvaatimus, yksi hankintaoikaisu ja kolme oikaisuvaatimusta. Valituksia markkinaoikeuteen ei ole tehty.

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumista on seurattu ja niistä on raportoitu toimintakertomuksessa sekä talousarvion seurantaraporteissa ja osavuosikatsauksissa, jotka on käsitelty teknisessä lautakunnassa.

Vuoden 2022 aikana tehtiin seuraavat talousarviomuutokset:

- Valtuusto 7.2.2022 § 7: Infrainvestointien talousarvion ja käyttösuunnitelman muutos koskien Moisio 1 hanketta.
- Valtuusto 3.10.2022 § 78: Tilapalvelut, kunnan kiinteistöjen lämmitykseen varattua määrärahaa lisättiin 200.000 €. Delfort Areenan sisätilojen suojaus/pinoite, 12.000 euron määräraha siirrettiin irtaimen omaisuuden investoinneista käyttötalouteen.
- Valtuusto 12.12.2022 § 116: Liikuntapalvelut, tuottojen kertymä arvioitua pienempi, tuottojen vähennys 72.000 €. Liikuntapalveluiden kalustojen lisäykset 14.000 euron määräraha siirrettiin irtaimen omaisuuden investoinneista käyttötalouteen.

Vuoden 2022 aikana tehtiin seuraavat käyttösuunnitelman muutokset:

- Tekninen lautakunta 22.3.2022 § 55: Infrainvestointien käyttösuunnitelman muutos hankeryhmän muut infrahankkeet sisällä; Vähähiidentien ja Rauhalantien valaistuksen saneeraus.
- Tekninen lautakunta 23.8.2022 § 138: Infrainvestointien käyttösuunnitelman muutos hankeryhmän viheralueet, puistot ja pihat sisällä; Tervakosken koira-puiston määrärahan lisäys.
- Tekninen lautakunta 14.12.2022 § 243: Talonrakennusinvestointien käyttösuunnitelman muutos hankeryhmän korjausinvestoinnit sisällä; Viralan koulun liikuntasalin seinän korjaukseen siirrettiin määrärahaa.

Tilinpäätöksen teon yhteydessä on havaittu, että sisäisistä vuokrista puuttui marraskuun vuokrat. Kuukausittaisella ja tarkemmalla talouden seurannalla puute olisi huo-

mattu viimeistään joulukuussa ja korjattu ennakkoon. Virhe korjattiin kuitenkin tilinpäätökseen, mutta silti taloudesta vastaavan tilivelvollisen tulee olla tarkempi seurannassa ja seurata sitä tulosalueellaan riittävällä tasolla kuukausittain.

Ateria ja puhtauspalveluissa sisäisten ja ulkoisten ateriapalveluiden myyntituotot jäivät arvioidusta, kun ateriamääriä ja välitystuotteita meni arvioitua vähemmät. Talouden ja ateriamäärien kuukausittaisella seurannalla pystytään ennakoimaan talouden kehittymistä, palvelun hinnoittelua ja viemään valtuuston päätettäväksi tarvittaessa määrärahamuutos.

Talouden tarkempaa seurantaa koko teknisessä toimessa tulee kehittää. Tulosvastuuta teknisessä toimessa on noudatettu ja määrärahojen budjetoinnissa ei ole tapahtunut merkittäviä virheitä, eikä varojen käytössä ole toistuvasti ylitetty.

Tekninen lautakunta hyväksyi v. 2022 riskianalyysin ja sen seurannan 15.2.2022 § 26. Riskit luokiteltiin toiminnallisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin ja omaisuusriskeihin. Riskianalyysiä seurattiin raportein 23.8.2022 (1-6/2022), 15.11.2022 (1-9/2022). Koko vuoden 2022 osalta riskianalyysi käsitellään teknisessä lautakunnassa 14.3.2023 (tilinpäätös).

Henkilöstön vaihtuvuus ja siitä kasaantuneet työmäärät vaikuttavat henkilöstön jakamiseen, töistä suoriutumiseen ja sitä kautta asioiden etenemiseen. Asioiden etenemisen hidastuminen tai palvelun heikkeneminen voi vaikuttaa kuntalaisiin, yrityksiin ja kilpailukykyyn.

Yleistä kunnan riskienhallinnasta, omaisuuden hoidosta sekä sopimustoiminnasta

Kunnan toiminnassa on huomioitu toimintaan liittyvät riskit ja riskien hallitsemiseksi on määritelty toimenpiteet. Toimielimille on tehty riskianalyysi valtuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan periaatteiden mukaisesti sekä kunnan hallituksen antamien tarkempien ohjeiden mukaisesti. Riskit on määritelty tilikauden alussa ja niitä on seurattu ohjeiden mukaisesti osavuosisikatsausten yhteydessä.

Vuoden loppuun mennessä mm. hyvinvointialueuudistukseen liittyvä riski toteutui osittain. Kaikilta osin ei osattu varautua siihen, mitä kaikkea yhdyspintoihin ja vastuisiin liittyviä asioita tuli eteen. Myös uuden kuntarakenteen suunnittelussa viivästyttiin hieman. Vastaavasti työllisyyden kuntakokeiluun liittyvät riskit pystyttiin hallitsemaan hyvin, ja riskin todennäköisyys pieneni loppuvuoteen tultaessa. Myös työmarkkinatuen kuntaosuuteen liittyvä riski pieneni loppuvuonna.

Emokunnan osalta omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Emokunnan osalta sopimukseen liittyen ei ole tullut tilikauden aikana ilmi sellaisia negatiivisia seurauksia, joita ei sopimusta tehdessä ole ennakoitu.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Toimialojen sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta löytyy muutamia huomioitava asioita jatkoa ajatellen, mutta toiminta on vuonna 2022 ollut lainmukaista ja hyvää hallintotapaa on noudatettu.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	19 167	19 954
Valmistus omaan käyttöön	384	244
Toimintakulut	-115 581	-109 358
Toimintakate	-96 029	-89 160
Verotulot	71 528	68 460
Valtionosuudet	31 323	28 548
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)		
Korkotuotot	3	52
Muut rahoitustulot	246	226
Korkokulut	-308	-292
Muut rahoituskulut	-20	-33
Vuosikate	6 743	7 800
Poistot ja arvonalentumiset	-6 307	-6 161
Satunnaiset tuotot	1 561	0
Tilikauden tulos	1 997	1 639
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 997	1 639
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	16,6	18,3
Vuosikate/Poistot, %	107	127
Vuosikate, euroa/asukas	414	477
Asukasmäärä	16 277	16 340

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo- ja rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investointeilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulo- ja rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo- ja rahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

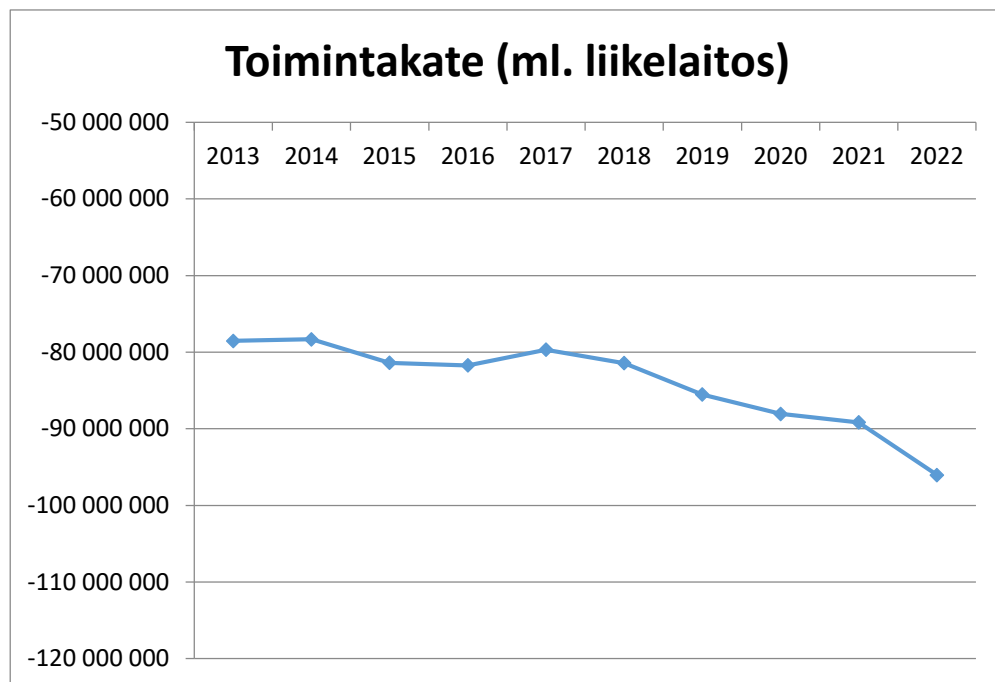
Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo- ja rahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

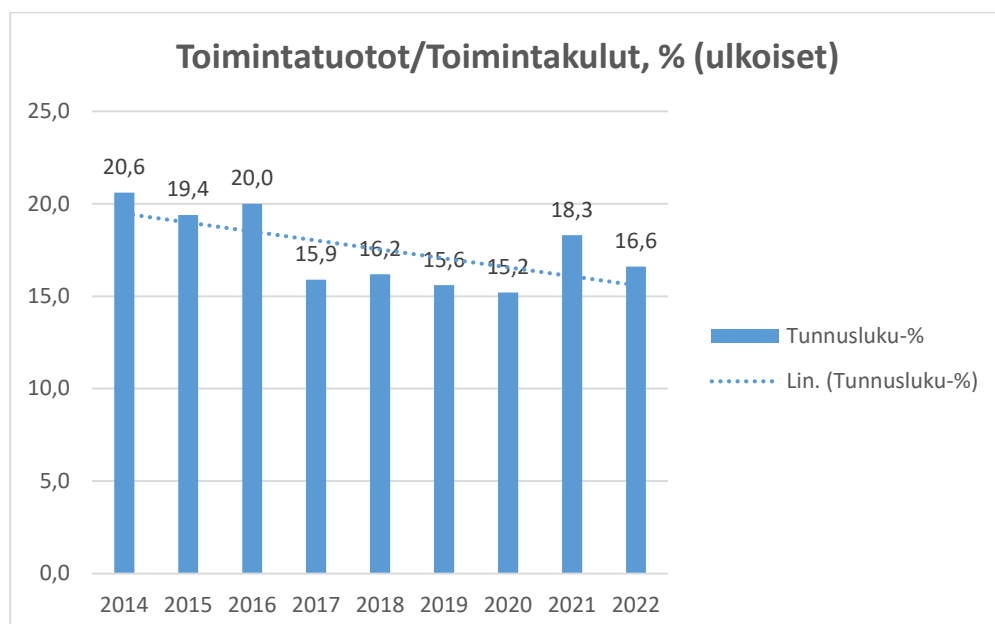
Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella.

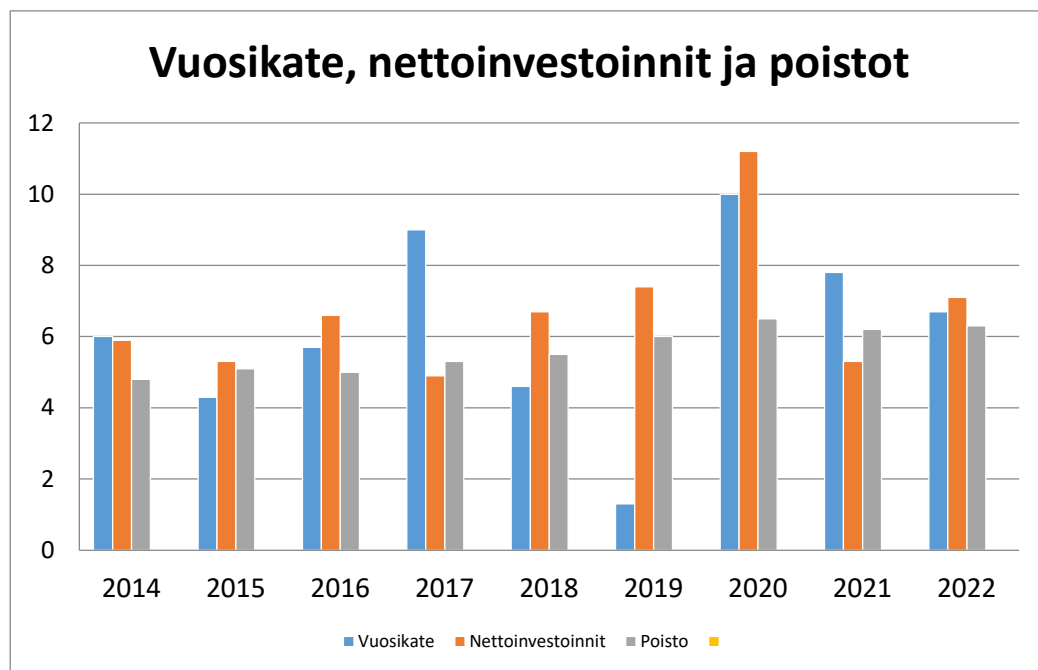
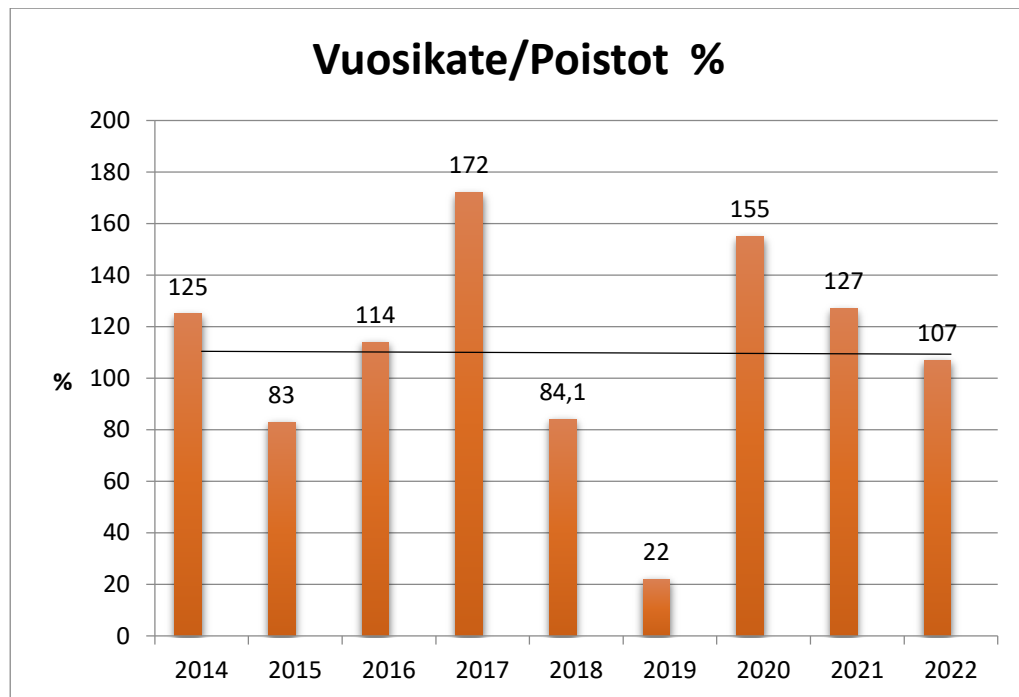
Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Toimintakate, €, vuosina 2013–2022

Toimintatuotot/Toimintakulut, %, vuosina 2014–2022

Vuosikate/Poistot, %, vuosina 2014–2022

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vuosikate	6	4,3	5,7	9	4,6	1,3	10	7,8	6,7
Nettoinvestoinnit	5,9	5,3	6,6	4,9	6,7	7,4	11,2	5,3	7,1
Poisto	4,8	5,1	5	5,3	5,5	6,0	6,5	6,2	6,3

1.4.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos) 1000 €

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 743	7 800
Satunnaiset erät	1 561	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 944	-777
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 452	-6 371
Rahoitusosuudet investointimenoihin	372	165
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	3 620	899
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 900	1 716
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	0	1 003
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	8 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 485	-8 998
Lyhytaikaisten lainojen muutos	157	-467
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 625	-966
Rahoituksen rahavirta	298	-1 428
Rahavarojen muutos	2 197	288
Rahavarat 31.12.	12 266	10 068
Rahavarat 1.1.	10 068	9 780

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran ker- tymä 5 vuodelta, €	-6 281	-4 556
Investointien tulorahoitus, %	83,5	125,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,2
Lainanhoitokate	0,8	0,9
Kassan riittävyys, pv	33,8	29,4
Asukasmäärä	16 277	16 340

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Maksuvalmius**Kassan riittävyys (pv)**

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

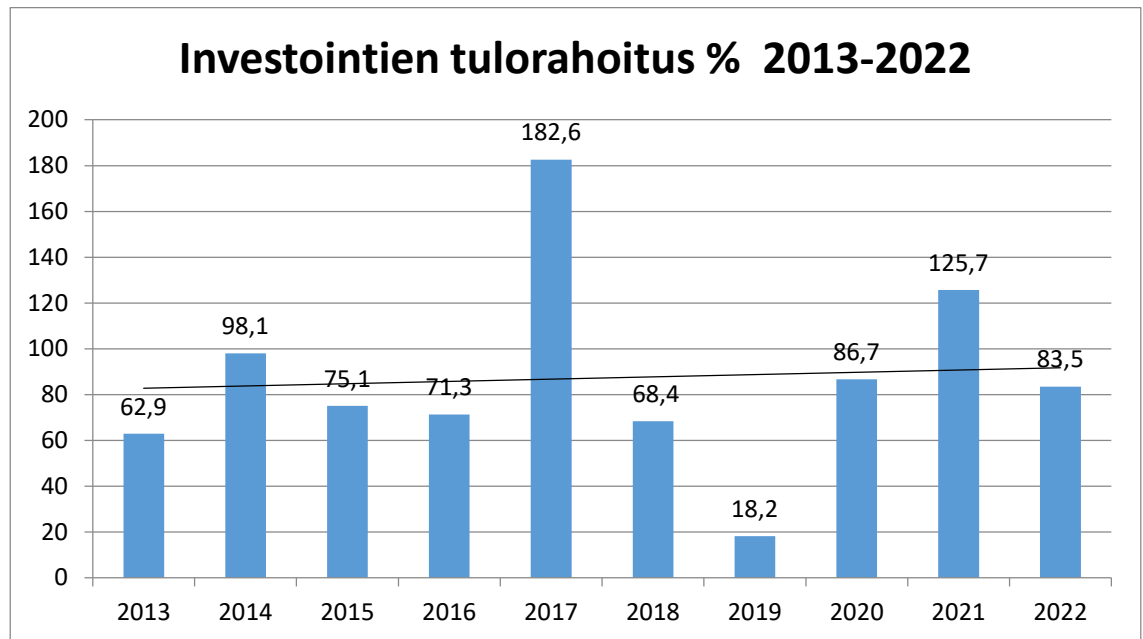
- Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön
- Korkokulut
- Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

- Investointimenot
- Antolainojen lisäys
- Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkerroina 30 pv.

Investointien tulorahoitus, %

INVESTOINTIEN TULORAHOTUS, %										
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Investointien tulorahoitus %	62,9	98,1	75,1	71,3	182,6	68,4	18,2	86,7	125,7	83,5

1.4.3. Tase ja sen tunnusluvut

Kunta (ml. liikelaitos)

VASTAAVAA	2022 (1000 €)	2021 (1000 €)
A Pysyvät vastaavat	101 529	101 432
I Aineettomat hyödykkeet	784	749
1. Aineettomat oikeudet	298	126
2. Muut pitkävaikutteiset menot	436	122
3. Ennakkomaksut	50	500
II Aineelliset hyödykkeet	81 646	83 152
1. Maa- ja vesialueet	13 479	12 882
2. Rakennukset	41 699	44 309
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 234	21 845
4. Koneet ja kalusto	1 330	1 138
5. Muut aineelliset hyödykkeet	198	198
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 706	2 781
III Sijoitukset	19 099	17 531
1. Osakkeet ja osuudet	19 099	17 531
B Toimeksiantojen varat	12	0
2. Lahjoitusrahastojen varat	12	0
C Vaihtuvat vastaavat	18 365	17 431
II Saamiset	6 099	7 362
Pitkäaikaiset saamiset	89	89
3. Muut saamiset	89	89
Lyhytaikaiset saamiset	6 010	7 273
1. Myyntisaamiset	2 772	2 742
3. Muut saamiset	2 313	3 183
4. Siirtosaamiset	925	1 348
III Rahoitusarvopaperit	13	13
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	13	13
IV Rahat ja pankkisaamiset	12 253	10 056
VASTAAVAA YHTEENSÄ	119 906	118 862

VASTATTAVAA	2022	2021
	(1000 €)	(1000 €)
A Oma pääoma	52 335	50 338
I Peruspääoma	46 092	46 092
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 246	2 607
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 997	1 639
D Toimeksiantojen pääomat	229	278
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	3	1
3. Muut toimeksiantojen pääomat	226	276
E Vieras pääoma	67 341	68 247
I Pitkäaikainen	43 201	45 645
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	40 133	42 602
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	3 068	3 043
II Lyhytaikainen	24 140	22 601
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 739	7 755
4. Lainat muilta luotonantajilta	1 258	1 101
5. Saadut ennakot	1 117	357
6. Ostovelat	5 162	4 708
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	923	890
8. Siirtovelat	8 940	7 791
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	119 906	118 862

TASEEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	44,1	42,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	54,3	58,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 243	4 246
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	384	260
Lainakanta 31.12., 1 000 €	48 130	51 458
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 957	3 149
Lainat ja vastuut, 31.12., 1 000 €	79390	73690
Lainat ja vastuut, €/asukas	4877	4510
Asukasmäärä	16 277	16 340

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1 000 euroa

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä, (alijäämä) euroa/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$.

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan laskeaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkistä korollisia lainoja.

Lainakanta euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

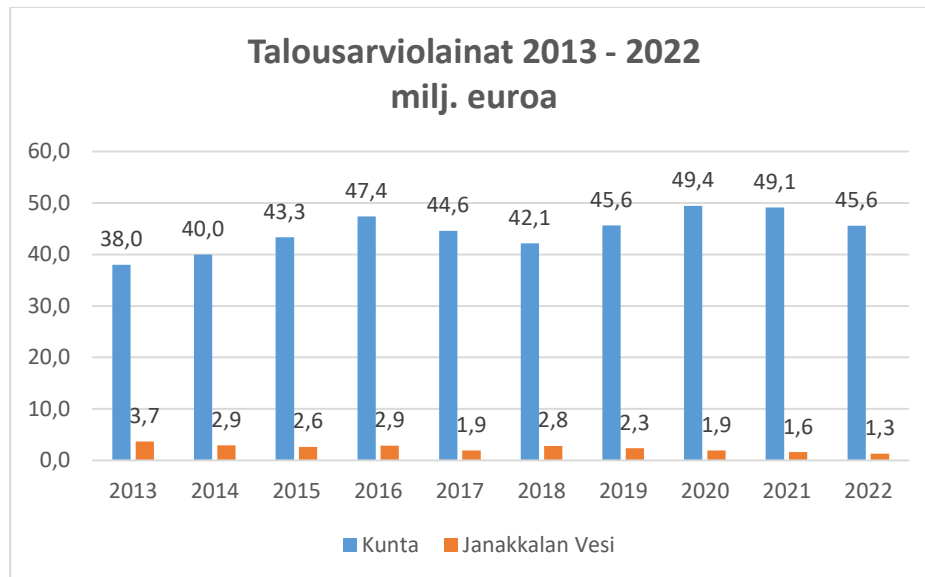
= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Asukasmäärä

Asukasmääränä käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa (Tilastokeskuksen ennakkotieto).

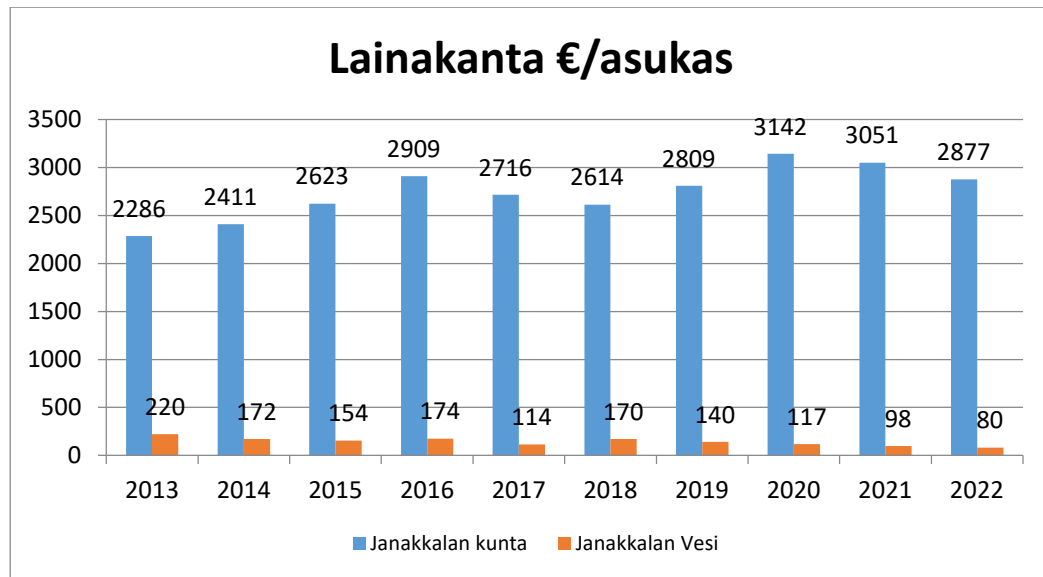
Seuraavassa kuvassa on esitetty varsinaisten talousarviolainojen kehitys viimeisen kymmenen vuoden ajalta. Lainamäärän lasku johtuu leasingrakentamisen lisääntymisestä.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kunta	38,0	40,0	43,3	47,4	44,6	42,1	45,6	49,4	49,1	45,6
Janakkalan Vesi	3,7	2,9	2,6	2,9	1,9	2,8	2,3	1,9	1,6	1,3
Yhteensä	41,7	42,9	46,0	50,3	46,5	45,0	48,0	51,4	50,7	46,9

Kunta nosti vuonna 2022 uutta pitkäaikaista lainaa 5,0 milj. euroa ja lyhensi talousarviolainojaan n. 8,2 milj. euroa. Nettolainanotto oli siis n. – 3,2 milj. euroa (lainamäärän vähennystä). Janakkalan Vesi ei nostanut lainkaan uutta lainaa mutta lyhensi lainojaan noin 0,3 milj. euroa, joten Janakkalan Veden nettolainanotto oli noin -0,3 milj. euroa. Janakkalan kunnan talousarviolainojen määrä (Janakkalan Vesi mukaan lukien) vuoden 2022 lopussa oli 46,9 milj. euroa.

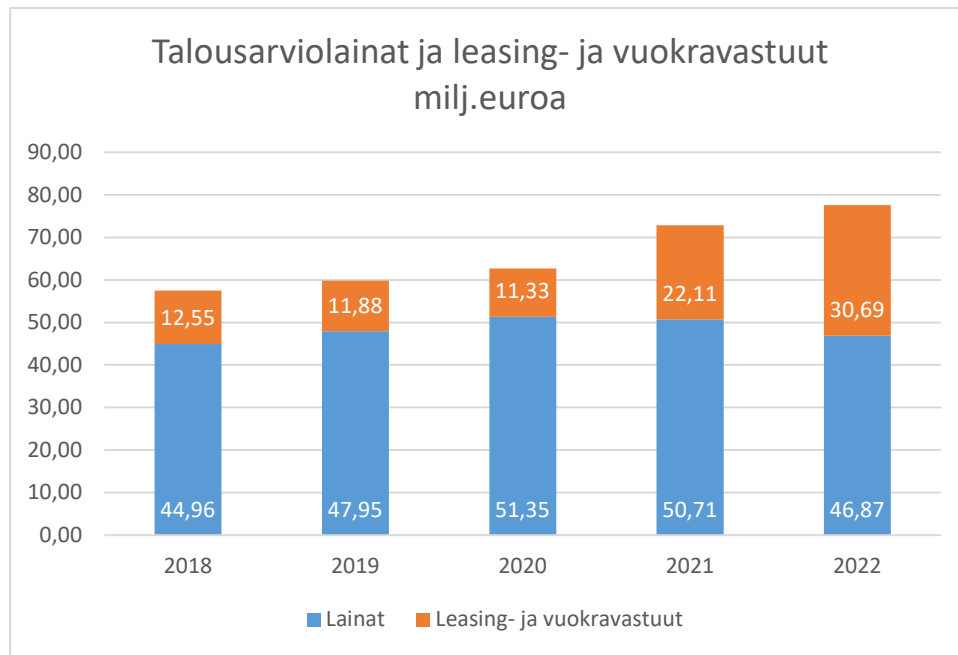
Seuraavassa kuvassa on esitetty taseen virallisen tunnusluvun lainakanta €/asukas kehittyminen viimeisen kymmenen vuoden ajalta.

Lainakanta € / asukas	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Janakkalan kunta	2286	2411	2623	2909	2716	2614	2809	3142	3051	2877,1
Janakkalan Vesi	220	172	154	174	114	170	140	117	98	79,867
Yhteensä	2505	2583	2777	3082	2830	2785	2949	3259	3149	2957

Janakkalan kunnan lainakanta €/asukas-tunnusluku (Janakkalan Vesi mukaan lukien) laski vuoteen 2021 verrattuna 192 €/asukas. Janakkalan lainakanta on noussut nopeasti vuodesta 2003 lähtien, johtuen pitkään jatkuneesta korkeasta vuosittaisesta investointitasosta suhteessa vuosikatteeseen. Viime vuosina lainakannan nousu on pysähtynyt ja kääntynyt hienoiseen laskuun, mutta se johtuu leasingrakentamisen lisäämisestä (mm. paloasema ja Tervakosken terveysasema, sekä Turengin koulukeskuksen 1. vaihe) Leasingrahoitus ei näy lainakannassa.

Uuden suosituksen mukaan taseen tunnusluvuissa on esitettävä myös lainat ja vuokravastuut. Niiden kehittyminen on esitetty seuraavalla sivulla olevassa kuvassa.

	2018	2019	2020	2021	2022
Lainat	44,96	47,95	51,35	50,71	46,87
Leasing- ja vuokravastuut	12,55	11,88	11,33	22,11	30,69
Vastuut yhteensä	57,51	59,83	62,68	72,82	77,56

1.5. Kokonaistulot ja – menot

	2022		2022
TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	19 167	Toimintakulut	115 581
Verotulot	71 528	- Valmistus omaan käyttöön	-384
Valtionosuudet	31 323	Korkokulut	308
Korkotuotot	3	Muut rahoituskulut	20
Muut rahoitustuotot	246		
Satunnaiset tuotot	1 561	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät			
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 944	Pakollisten varausten muutos	0
		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	372	Investointimenot	8 452
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 620		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	8 485
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	157	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	131 033	Kokonaismenot yhteensä	132 461

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 131 033 - 132 461 = -1 428

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 2 197-(3 625) = -1 428

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Janakkalan kunnan konserniorganisaatio 31.12.2022

Janakkalan kunta ml. Janakkalan Vesi

Tytäryhteisöt

- Janakkalan Asunnot Oy 100 %
- Janakkalan Teollisuusalueet Oy 97 %
 - Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo 100 %
- Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy 100 %

Kuntayhtymät

- Koulutuskunta-yhtymä Tavastia 12,42 %
- Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia 12,42 %
- Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä 10,05 %
- Hämeen maakuntaliitto, kuntayhtymä 9,62 %
- Eteva Ky 0,44 %
- Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä 1,35 %

Säätiöt

- Riihimäen ajoratasäätiö 6,70 %
- Vanajavesisäätiö 12,5 %

Kunnalla on myös muita vähäisiä (alle 5% osuus) omistuksia 31.12. seuraavasti:

- Sarastia Oy
- Kiertokapula Oy
- Asunto Oy Taimistotie
- Asunto Oy Turengin tammi
- Kuntien Tiera Oy
- Hämeenlinnan palloiluhalli Oy
- Kuntarahoitus Oyj
- AinaGroup Oyj
- Elisa Communications Oyj

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt	4	
Janakkalan Asunnot Oy		
Janakkalan Teollisuusalueet OY		
Kt Oy Janakkalan Virastotalo		
Janakkalan Pauli ja Elsa kodit Oy		
Säätiöt		2
Riihimäen Ajoratasäätiö		
Vanajavesisäätiö		
Kuntayhtymät	6	
Hämeen Maakuntaliitto, kuntayhtymä		
Koulutuskuntayhtymä Tavastia		
Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia		
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä		
Eteva Oy		
Riihimäen seudun terveystalokuntayhtymä		
Yhteensä	10	2

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntalain mukaan kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Kunta on kuntakonsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöjä ovat sellaiset yhteisöt kuten osakeyhtiö, jossa kunnalla on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta.

Janakkalan kuntakonsernin muodostavat Janakkalan kunta ja Janakkalan Vesi liikelaitos sekä kolme tytäryhtiötä, jotka ovat Janakkalan Asunnot Oy ja Janakkalan Teollisuusalueet Oy ja niiden tytäryhtiöt sekä Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy.

Valtuusto on hyväksynyt konserniohjeet 10.2.2020. Konserniohjeiden mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa konserniohjauksesta eli omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti. Konsernivalvonta on tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden seuranta. Janakkalan kunnan hallintosäännön 23 §:n mukaan Janakkalan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanjohtaja voi määrätä muita johtavia viranhaltijoita toimimaan konsernijohtoon edustajina.

Vuonna 2022 tytäryhteisöt raportoivat valtuustolle strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta neljännesvuosittain osavuosikatsausten yhteydessä. Raportointikaudet olivat vuonna 2022, 1.1. – 31.3., 1.1–30.6 sekä 1.1. – 30.9. tulos- ja rahoituslaskelmatasolla. Koko vuoden raportointi suoritetaan tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä. Samoin tytäryhteisöt raportoivat riskienhallinnasta osavuosikatsausten tahdissa ja konserniraportointi toteutettiin kertomusvuonna oikea-aikaisesti konserniohjeista noudatellen.

Valtuuston asettamat tavoitteet tytäryhteisöille vuonna 2022 ja niiden toteutuminen on nähtävillä tämän kirjan kappaleessa 2.1.3.

1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Olennaisena seikkana voidaan mainita, että Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin talouden ennustaminen on ollut poikkeuksellisen vaikeaa toimintaympäristössä kuluvana vuonna, jossa pandemia vaikeuttaa edelleen normaalia toimintaa ja valmistellaan siirtymistä hyvinvointialueelle. Vuoden 2022 osalta kunnille syntyi tarve kattaa sairaanhoitopiirin alijäämää, sillä sairaanhoitopiiri ei voi siirtyä hyvinvointialueelle alijäämäisenä.

Koulutuskuntayhtymä Tavastian kiinteistöomaisuuden yhtiöittäminen eteni vuonna 2022 jäsenkuntien vuoden 2021 alussa hyväksymän aiesopimuksen mukaisesti. Varsinainen opetustoiminta jäi yhtiöittämisen ulkopuolelle. 1.8.2022 aloitti toimintansa Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia, jonka tehtävänä on tarjota vuokraamalla toimiloja ensisijaisesti Koulutuskuntayhtymä Tavastialle.

1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernirakenne muuttuu suurelta osin vuoden 2022 jälkeen, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Tällöin toiminnoista ja vastuista siirtyy hyvinvointialueen vastuulle ja konsernista jää pois tytäryhtiö Janakkalan Elsa ja Pauli kodit Oy ja päättyvät kuntayhtymät Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri kuntayhtymä, Eteva Oy sekä Riihimäen seudun terveystalokuntayhtymä.

Janakkalan Asunnot ja Janakkalan Teollisuusalueet ovat laatineet vuoden 2022 aikaan uudet strategiat, joiden mukaisesti ne pyrkivät toimimaan tulevina vuosina. Tavoitteena on lisätä uudisrakentamista molemmissa taajamissa.

Kasvava inflaatio ja Ukrainan sodan aiheuttamat materiaalivirtojen katkokset nostavat kustannustasoja ennakoitua enemmän. Nämä tulevat vaikuttamaan koko konsernin tulevaan kehitykseen.

Muita olennaisia tietoja konsernin tulevasta kehityksestä ei tällä hetkellä ole.

1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja sekä muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto voi käyttää konsernivalvonnassa apuna toimialajohtoa. Konsernijohto raportoi yleisohjeen mukaisista kohdealueista toimintakertomuksessa.

Selonteossa käydään läpi konsernivalvonnan kohdealueet. Jos konsernivalvonnassa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä lausumassa selkoa ja esitys niiden korjaamisesta. Seuraavassa on esitetty konsernivalvonnan kohdealueet, joihin on selonteossa aiheellista ottaa kantaa.

Kohdealueet ovat yleisohjeen mukaisesti seuraavat:

1. Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Selonteossa annetaan selvitys, miten tytäryhteisöjen ohjaus on konserniohjeessa, hallintosäännössä tai muussa säännössä vastuutettu konsernijohtolle ja otetaan kantaa siihen, onko ohjeiden anto tytäryhteisöille ollut riittävää ja onko tiedonkulku järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla.

2. Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Selonteossa selvitetään ohjeiden antomenettelyä kunnan edustajille tytäryhteisöissä päättyneellä tilikaudella ja annetaan arvio ohjeiden riittävydestä ja siitä, kuinka hyvin valtuuston vahvistamia omistajapoliittisia linjauksia on tilikaudella noudatettu.

3. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden toteutumista selvitetään toimintakertomuksessa erillisessä luvussa. Selonteossa annetaan kuitenkin arvio tavoiteasettelun tarkoituksenmukaisuudesta ja riittävydestä. Jos tytäryhteisöille asetettuja tavoitteita ei olennaisilta osin ole toteutettu, on arvioitava, onko konsernijohtoon ohjaus, valvonta ja raportointi ollut asiassa riittävää.

4. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Selonteossa annetaan arvio tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurannan, analysoinnin ja raportointijärjestelmän toimivuudesta. Arviointikriteerinä voi esimerkiksi olla, perustuuko tytäryhteisöjen raportointi standardoitui-

hin tunnuslukuihin ja niiden pohjalta tehtyyn analyysiin. Tunnuslukuvertailu kannattavuudesta, maksuvalmiudesta, vakavaraisuudesta ja suhteellisesta velkaantuneisuudesta auttaa taloudellisten riskien arviointia kuntakonsernissa.

Selonteossa voidaan arvioida myös tytäryhteisöjen raportointia investointitarpeista ja niihin varautumisesta.

5. Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Selonteossa selvitetään keskitettyjen konsernitoimintojen käyttöä ja konserniohjeen asianmukaista noudattamista. Keskitetysti järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla mm. rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat ja riskienhallinta, vakuuttaminen, henkilöstöpolitiikka ja tietohallinto. Myös tiedottaminen ja markkinointi voidaan kuntakonsernissa hoitaa keskitetysti. Konsernin keskitettyjen toimintojen järjestämisestä on perusteltua päättää konserniohjeessa. Tytäryhteisön johdolla on kuitenkin velvollisuus toimia ensisijaisesti sitä koskevien yhteisölakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti.

Selonteossa selvitetään konsernipalvelujen käyttöä ja annetaan arvio konserniohjeen asianmukaisesta noudattamisesta. Lisäksi selonteossa on tarpeen kuvata hinnoittelun kustannusvastaavuutta.

Konsernipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joita konserniyhteisö tuottaa keskitetysti muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut, kuten lakipalvelut ja arkistointi sekä monistus- ja painatuspalvelut.

6. Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kunta voi ohjata tytäryhteisöjä riskienhallinnassa mm. konserniohjeella. Konsernijohto voi ohjata ja koordinoida tytäryhteisöjä riskikartoituksen tekemisessä ja muissa riskienhallintaan liittyvissä asioissa. Riskien vakuuttamisessa ja omavastuusuoksissa voidaan konsernissa noudattaa yhtenäisiä toimintaperiaatteita.

Riskienhallinnan järjestämistä kuntakonsernissa arvioidaan selonteossa esimerkiksi seuraavin perustein:

- Onko riskienkartoitus tytäryhteisöissä ajan tasalla ja onko se tehty riittävän kattavasti?
- Onko kuntakonsernin riskienhallinta ja seuranta vastuutettu konsernijohton osalta selkeästi ja onko siihen riittävä asiantuntemus?
- Onko kuntakonsernissa onnistuttu toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa?

Konsernivalvonnan selonteko vuodelta 2022

Toimivallan ja –vastuunjaon toteutuminen

Hallintosäännön 24§ mukaan kunnanhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle;
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan;

3. antaa valtuustolle raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä kunnanhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa;
4. arvioi omistajaohjauksentuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta;
5. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin;
6. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet;
7. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia kuntakonsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa yhtiöiden ja liikelaitoksen talouteen, hallintoon ja toimintaan.

Lisäksi osakeyhtiölaki määrittelee tytäryhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet ja vastuut.

Ohjeistus on ollut riittävää eikä tiedonkulun järjestämisessä ole havaittu mainittavia puutteita vuoden aikana. Tytäryhteisöt raportoivat osavuosikatsausten yhteydessä kunnanhallitukselle. Poikkeamiin tulee antaa selvitys. Riskienhallinnan yhteenvetomakkeelle seurataan olennaisia riskejä.

Kunnan edustajille annetut ohjeet tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus nimeää edustajat tytäryhtiöiden hallituksiin ja yhtiökokouksiin sekä Janakkalan Veden johtokuntaan. Kyseisen ohjeistuksen suhteen ei ole havaittu puutteita. Konserniohjeen ja hyvän konsernin hallintotavan periaatteiden mukaisesti yhteisöjen tulee jo valmisteluvaiheessa hankkia omistajan ennakkokanta tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Kunnan asettamat konsernitavoitteet määritellään kunnan talousarviossa ja niiden toteutumista seurataan osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tytäryhteisöt raportoivat osavuosikatsausten yhteydessä tavoitteiden ja tulosten toteutumisesta kunnanhallitukselle. Asetetut tavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin. Tytäryhteisöiltä on edellytetty omassa toiminnassaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

Tytäryhtiöiden tavoitteiden ja tulosten seuranta

Yhteisöille asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä yhteisöjen taloudellista kehitystä ja tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Konsernitavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Poikkeamiin on annettu riittävät selvitykset. Kunnanhallituksen ja tytäryhtiöiden yhteistyötä on kehitetty.

Konsernipalveluiden käyttö tytäryhtiöissä

Konsernipalveluiden käyttäminen on laajaa ja yhtiöt käyttävät palveluita myös toistensa välillä. Lisäksi toimitusjohtajatasolla tehdään yhteistyötä. Yhtiöt ovat käyttäneet myös digi- ja etäpalveluita konsernipalveluiden tuella.

Riskienhallinnan järjestäminen tytäryhtiöissä

Riskienhallintamalli toteutuu koko konsernitasolla yhdenmukaisesti. Konsernijohton tehtävänä on valvoa tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tuloksellisuutta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuden valvonnan osalta keskeisessä roolissa ovat säännöllisesti käytävät omistajakeskustelut. Yleisesti voidaan todeta, että tytäryhteisöillä on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat ja järjestelmät, joita ko. tytäryhteisön hallitus ohjaa ja valvoo säännönmukaisesti.

1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

1.6.6.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	51 833	51 078
Toimintakulut	-149 161	-140 325
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	0
Toimintakate	-97 327	-89 247
Verotulot	71 289	68 219
Valtionosuudet	35 738	32 542
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11	6
Muut rahoitustuotot	468	439
Korkokulut	-618	-464
Muut rahoituskulut	-55	-46
Vuosikate	9 506	11 450
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 390	-9 277
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-9	-1
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	106	2 172
Tilinpäätössiirrot	26	-2
Tilikauden verot	-54	-105
Laskennalliset verot	8	-9
Vähemmistöosuudet	-2	-5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	84	2 051

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	34,7%	36,4%
Vuosikate/Poistot, %	101,1 %	123,4 %
Vuosikate, euroa/asukas	584	701
Asukasmäärä	16 277	16 340

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista poistonalaisten investointien tasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärää ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

1.6.6.2 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 505,76	11 450
Satunnaiset erät	0,00	0
Tilikauden verot	-53,82	-105
Tulorahoituksen korjaukset	-430,88	-916
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 255,34	-11 245
Rahoitusosuudet investointimenoihin	371,83	166
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 283	985
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 579	335
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0
Antolainasaamisten vähennykset	7,73	8
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 012,71	19 178
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 739,09	-16 656
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-187,07	-247
Oman pääoman muutokset	12,62	-3
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 633	-1 452
Rahoituksen rahavirta	13 740	827
Rahavarojen muutos	8 161	1 162
Rahavarat 31.12.	23 672,72	15 512
Rahavarat 1.1.	15 512,03	14 350

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-13 786	-3 783
Investointien tulorahoitus, %	56,3	103,4 %
Lainanhoitokate	0,9	0,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,1
Kassan riittävyys, pv	48	33,5

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitiilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisiin lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatte.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta:

Toimintakulut

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Tilikauden verot

Konsernin rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainasaamisten lisäykset

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

1.6.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022	2021
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
PYSYVÄT VASTAAVAT	136 642	130 857
Aineettomat hyödykkeet	1 211	1 200
Aineettomat oikeudet	512	366
Muut pitkävaikutteiset menot	650	333
Enn.maksut ja keskener.hank.	50	500
Aineelliset hyödykkeet	133 478	127 941
Maa- ja vesialueet	15 700	14 982
Rakennukset	77 795	78 584
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 338	21 947
Koneet ja kalusto	2 417	2 258
Muut aineelliset hyödykkeet	253	265
Enn.maksut ja keskener.hank.	13 975	9 906
Sijoitukset	1 953	1 716
Osakkuusyhteisöosuudet	78	76
Osakkeet ja osuudet	1 581	1 337
Muut lainasaamiset	39	46
Muut saamiset	256	256
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	448	170
VAIHTUVAT VASTAAVAT	35 355	27 598
Vaihto-omaisuus	186	155
Saamiset	11 495	11 931
Pitkäaikaiset samiset	2 430	2 461
Lyhytaikaiset samiset	9 065	9 471
Rahoitusarvopaperit	458	582
Rahat- ja pankkisaamiset	23 215	14 930
VASTAAVAA YHTEENSÄ	172 445	158 626

VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA	54 431	54 358
Peruspääoma	46 092	46 092
Arvonkorotusraho		
Muut omat rahastot	30	34
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 225	6 180
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	84	2 051
VÄHEMMISTÖOSUDET	147	148
PAKOLLISET VARAUKSET	919	759
Muut pakolliset varaukset	919	759
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄMAT	706	614
VIERAS PÄÄOMA	116 241	102 747
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	80 804	69 157
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 065	3 040
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	8 539	10 100
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	23 834	20 451
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	172 445	158 626
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	31,9 %	34,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	72,2 %	67,2 %
Kertynyt ylijäämä milj.€	8,3	8,2
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	510	504
Konsernin lainat, €/asukas	5489	4850
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	89,3	79,2
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. milj. €	122,1	114,2
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7499	6978
Konsernin lainasaamiset 1000 €	39	46
Kunnan asukasmäärä	16 277	16 340

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennyttä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman

eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymän konsernissa ei asukaskohtaista lainamäärää esitetä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin henkilöstömäärä

Toimintakertomuksessa on suositeltavaa esittää kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana.

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely

Janakkalan kunnan (ml. Janakkalan Vesi) tilikauden tulos on 1 997 089,47 euroa ennen varaus- ja rahastosiirtoja.

Kunnanhallitus esittää tilikauden 1 997 089,47euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- siirretään tilikauden ylijäämä 1 997 089,47 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/ alijäämän tilille

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma 2022–2025 toteutti kuntastrategiaa. Kuntastrategia hyväksyttiin valtuustossa 14.5.2018 § 20 ja vuoden 2021 talousarvion sekä suunnitelmavuosien 2021–2024 tavoitteenasettelu perustuu voimassa olevaan strategiaan.

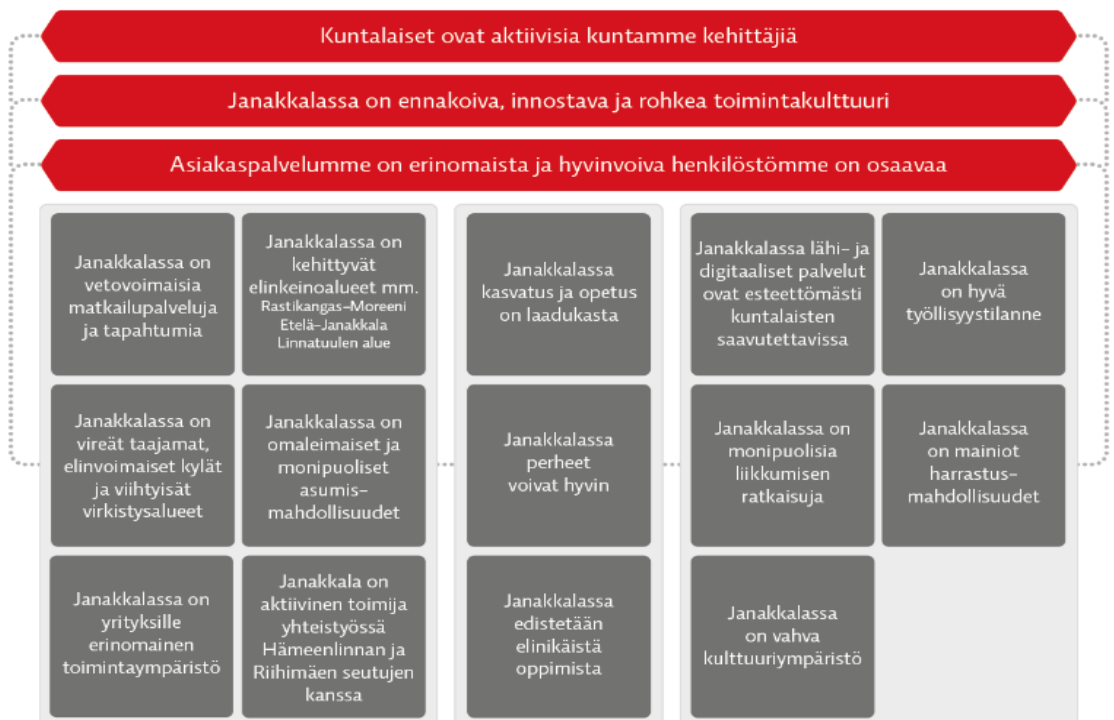
2.1.1. Kuntastrategia vuoteen 2030

Valtuusto on 14.5.2018 § 20 hyväksynyt Janakkalan kuntastrategian vuoteen 2030 asti. Vuoden 2022 talousarvio perustui tähän voimassa olleeseen kuntastrategiaan.

20 000 asukkaan Janakkala

– Suomen kasvukäytävän toimiva keskipiste

Elinvoiman vahvistaminen Janakkalassa on kaiken toiminnan perusta

Valtuusto on hyväksynyt 16.5.2022 §42 Janakkalan uuden strategian, joka on voimassa vuosina 2022 – 2025

2.1.2. Liikelaitokselle talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kunnallisena liikelaitoksena toimivan Janakkalan Veden erillistilinpäätös ja toimintakertomus on esitetty kokonaisuudessaan tämän tasekirjan luvussa 5.1.

Toiminnalliset tavoitteet	Toteutuminen tammi – joulukuu 2022
Talousveden laatuindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät STM:n asetuksen 683/2017 raja-arvot)	Mittari: >99 % hyvä. Toteuma: 100 %
Jäteveden lupaindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät ympäristöluvan ja VN:n asetusten 888/2006 ja 1022/2006 raja-arvot)	Mittari: >99 % hyvä. Toteuma: 88 %
Talousvesiverkoston <50 vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta	Mittari: \geq 90 %. Toteuma 95 %
Jätevesiverkoston <50 vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta	Mittari: \geq 90 %. Toteuma 99 %

Taloudelliset tavoitteet	Toteutuminen tammi – joulukuu 2021
Janakkalan Vesi tuottaa kunnalle vuosittain 6 % peruspääomasta eli noin 256 000 €.	Mittari: peruspääoman korko. Toteuma: maksettu
Janakkalan Veden tilikauden tuloksen on oltava suunnitelmakaudella ylijäämäinen.	Mittari: Tilikauden tulos. Toteuma: vuosille 2023-2026 on budjetoitu ylijäämiä yhteensä 710 961 €.

2.1.3. Tytäryhteisöille talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen

2.1.3.1. Janakkalan Asunnot Oy

Yleistä

Janakkalan Asunnot Oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö, joka on perustettu 2.6.1987 ja rekisteröity 31.12.1987. Yhtiön toiminimi on ollut 7.7.1993 saakka Janakkalan Asunnonhankinta Oy. Yhtiölle rekisteröitiin aputoiminimi Janakkalan kodit 9.8.2022.

Yhtiön toimiala on omistaa ja hankkia asuntoja asunnontarvitsijoille. Toiminta perustuu valtion lainoittaman asuntokannan osalta aravalain- ja asetusten määräyksiin sekä valtion asuntohallinnon eri organisaatioiden antamiin ohjeisiin ja määräyksiin. Yhtiö noudattaa toiminnassaan Oy lain määräyksiä.

Kiinteistöt

Yhtiön omistuksessa on 31 kiinteistöä, joista 13 on kerrostaloja ja 18 on rivitaloja. Näissä on yht. 596 asuntoa. Lisäksi yhtiö omistaa 18 asunto-osakehuoneistoa.

Kiinteistöistä 19 on omalla tontilla ja 12 vuokratontilla. Tonttien vuokratulokset vuonna 2021 olivat 52 951,23 euroa.

Isännöinti

Yhtiön toimitusjohtajana ja kiinteistöjen vastuullisena isännöitsijänä toimii Seppo Hakamäki.

Kirjanpito- ja palkkahallintopalvelut on ostettu Sarastia Oy:ltä.

Henkilökuntamäärä vuonna 2022 oli 3.

Tunnuslukuja vuosilta 2018 – 2022

Vuosi	2022	2021	2020	2019	2018
Liikevaihto	4 241 921	4 115 873	3 957 830	3 785 083	3 768 786
Asuntojen vuokratuottojen toteutuminen %	93,35 %	91,08 %	86,07 %	82,90 %	91,09 %
Poistot	545 329	556 127	592 877	579 016	584 918
Tilikauden voitto ennen veroja	100 894	346 768	523 559	-487 081	-321 144
Taseen loppusumma	16 079 854	16 481 564	17 262 251	15 592 307	16 037 032
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 544 755	8 750 004	9 312 068	8 898 307	9 665 577
Tilikauden tulos	79 897	189 414	5 769	0	-10
Liikevaihdon muutos %	3,0 %	4,0 %	4,36 %	0,432	-1,00 %
Liikevoitto %	5,3 %	12,40 %	16,87 %	-12,87 %	-8,52 %

Kunnan talousarviossaan asettamat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Toteutuminen 1.1 – 31.12.2022
Asumispalvelujen tuottaminen ja kehittäminen siten, että asuntokanta kohdentuu kuntalaisten tarpeisiin ja on tehokkaassa käytössä.	Käyttöaste > 92 %. Vuoden 2022 aikana tehdään selvitys asuntokannan määrällisestä ja laadullisesta uudistamistarpeesta.	Käyttöaste 93,50 %. Strategiatyön yhteydessä on määriteltävä määrällinen tavoite: Vaalikauden loppuun mennessä rakennetaan 20 - 30 uutta asuntoa Turenkiin ja 15-20 uutta asuntoa Tervakoskelle.

Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Toteutuminen 1.1 – 31.12.2022
Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa.	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja > 0 Vuosikorjaukset 20% liikevaihdosta.	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 100 894 euroa. Vuosikorjaukset liikevaihdosta 23,42 %

2.1.3.2. Janakkalan Teollisuusalueet Oy**Yleistä**

Janakkalan Teollisuusalueet Oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiön 1860 osakkeesta on merkitty Janakkalan kunnalle 1800, Janakkalan Osuuspankille 40 ja Tervakoski Oy:lle 20.

Yhtiön palveluksessa on toimitusjohtaja ja yrityskehittäjä

Vuoden 2022 aikana yhtiön hallitus laati yhtiölle uuden strategian vuosille 2023-2026. Uuden strategian mukaan yhtiön on kehitys- ja toimitilayhtiö, joka mahdollistaa Janakkalassa toimivien yritysten kasvun ja menestymisen

Toimiala ja toimitilat

Yhtiön toimialana on omistus- ja vuokraoikeuden nojalla hallita Janakkalan kunnan alueella olevia kiinteistöjä, rakentaa teollisuus- ja palvelutiloja yrittäjien käyttöön luovutettaviksi vuokra-oikeuden tai myynnin kautta sekä omistaa osakkeita ja osuuksia.

Yhtiö tarjoaa vuokralle omistamiaan tuotanto- ja varastotiloja sekä rakennuttaa toimitiloja vuokrattavaksi ja yritystilasopimuksena lunastettavaksi. Yhtiö hoitaa myös osaltaan Janakkalan kunnan elinkeinotehtäviä mm. yritys- ja rahoitus-neuvontaa.

Yhtiön omistuksessa on teollisuusrakennuksia 22 kappaletta, joiden yhteispinta-ala on n. 52 600 m². Rakennuksista 18 kpl on vuokrakäytössä ja neljään on tehty yritystilasopimus. Yhtiöllä on tytäryhtiö, Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo osoitteessa Harvialantie 7 b Turenki, jossa yhtiön omistuksessa on vuokratoimitiloja 1 932m². Yhtiön omistus KOY Janakkalan Virastotalosta on 100 %.

Maaliskuussa 2023 valmistuu 1 499m² kokoinen teollisuushalli Eerola-Yhtiöt Oy:lle Tervakoskelle.

Tunnuslukuja vuosilta 2018 – 2022

Vuosi	2022	2021	2020	2019	2018
Liikevaihto	1 671 289	1 498 880	1 399 135	1 289 567	1 326 866
Poistot	434 942	434 221	458 257	436 057	458 096
Tilikauden liikevoitto	106 653	238 434	243 500	95 373	176 566
Taseen loppusumma	14 950 339	12 915 916	12 881 258	12 530 862	13 100 586
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 846 621	7 246 870	7 229 704	6 862 495	7 438 262
Tilikauden tulos	73 828	145 006	158 877	41 131	124 144
Liikevaihdon muutos %	+11,5%	+7,1 %	+8,5 %	-2,80 %	-4,50 %
Liikevoitto %	6,4%	13,5 %	17,4 %	7,40 %	13,30 %
Voitto %	4,4%	9,7 %	11,3 %	3,20 %	9,30 %

Henkilökuntamäärä keskimäärin vuonna 2022, 2

Kunnan talousarviossaan asettamat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toteutuminen tammi-joulukuu 2022
<p>Janakkalalla on houkutteleva imago.</p> <p>Yhdessä kunnan kanssa tehdään aktiivisia toimenpiteitä, jotta uusia yrityksiä sijoittuu kuntaan. Kunnan elinkeinoalueita kehitetään yhdessä kunnan kanssa.</p>	<p>Osallistuminen kunnan elinvoimaohjelman toteuttamiseen.</p> <p>Perustetut yritykset 79 kpl. Lopetetut yritykset 30 kpl</p> <p>Kunnan ja Hämeenlinnan kaupungin yhteinen MORAS hanke.</p>
<p>Janakkala on Suomen yrittäjämönteisin kunta.</p> <p>Tuotetaan laadukkaita ja monipuolisia yritysneuvontapalveluita yhdessä kunnan kanssa Yritystalo Veturissa.</p>	<p>Osallistuminen kunnan elinvoimaohjelman toteuttamiseen.</p> <p>Suomen Yrittäjien kuntabarometrissä 2022, Janakkalan oli paras Kanta-Hämeessä elinkeinopolitiikan kokonaisarvosanalla 3,77/5,00</p> <p>Neuvontapalveluita toteutettu. Asiakaskyselyssä saatu hyvä palaute. 2022/01 tehdyssä yritysneuvonnan asiakastytyväisyyskyselyssä kokonaisarvosana oli 4,55/5,00.</p>
<p>Yritysten ja työpaikkojen määrä lisääntyy.</p> <p>Tarjotaan kilpailukykyisiä ja toimivia tilaratkaisuja, jotka mahdollistavat yritysten kasvun.</p>	<p>Rakennutamme toimitiloja vuokrattavaksi ja yritystilasopimuksella lunastettavaksi.</p> <p>Yhtiön omistuksessa on toimitiloja n. 52 600m². Vuokrausaste on 96,3 %.</p> <p>Toimitilapörssin ylläpitäminen.</p>

<p>Kunnassa toimivilla yrityksillä on erinomaiset toimintaolosuhteet ja kasvuedellytykset.</p> <p>Tarjotaan yritysneuvontapalveluja. Yrityskehityksen kautta parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja mahdollistetaan kasvua sekä kansainvälistymistä. Hyödynnetään laajaa seudullista verkostoa yritysten kasvuedellytysten parantamiseksi.</p>	<p>Osallistuminen kunnan elinvoimaohjelman toteuttamiseen.</p> <p>Neuvontapalveluita tarjotaan mm. yritys- ja rahoitusneuvonnassa, investoinneissa, liiketoiminnan kehittämisessä, omistajan vaihdoksissa ja toimitilasioissa.</p> <p>Yritysneuvonnan asiakkaita 31 kpl ja neuvontataphtumia 150 kpl.</p>
---	---

Taloudelliset tavoitteet	Toteutuminen tammi-joulukuu 2022
Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa.	Tilikauden tulos on positiivinen.
Yhtiö maksaa osinkoa kunnalle 100 000 euroa vuosittain.	Hallitus on esittänyt, että osinkoa ei makseta.

2.1.3.3. Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy

Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy on perustettu 4.5.2018 ja se jatkaa Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n toimintaa. Henkilökunta ja omaisuus siirtyivät yhtiölle liiketoimintasiirtona 1.7.2018. Saatiö on lahjoittanut kunnalle koko yhtiön osakepääoman.

Yhtiö tarjoaa tehostettuja asumispalveluita ikääntyneille ja kehitysvammaisille henkilöille, tukiasumista ja intervalliasumista eri tavalla vammautuneille henkilöille sekä kotipalvelua. Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Kiinteistöt

Yhtiön omistuksessa on kolme kiinteistöä, joissa on 49 asuntoa. Asuntojen koot vaihtelevat 27 m² - 68 m² välillä. Tervakoskella sijaitsee ikäihmisille tarkoitettu tehostetun palveluasumisen yksikkö Elsakoti, jossa on 28 yhden hengen asuntoa ja 2 kahden hengen asuntoa pariskunnille. Turengissa on vammaisille tarkoitettu tehostetun palveluasumisen yksikkö Honkakoti, jossa on 9 asuntoa ja 1 intervalliasunto lyhytaikaiseen asumiseen (intervallihuoneita aiemmin 2, AVI:n uusi päätös). Samassa pihapiirissä on tuetun asumisen yksikkö Mäntykoti, joka on rivitalotyypinen 10 asuntoa käsittävä kokonaisuus

Talous

Taloudellisia tunnuslukuja vuosilta 2019–2022.

Vuosi	2022	2021	2020	2019
Liikevaihto	2 768 536	2 811 694	2 814 878	2 771 590
Poistot	109 196	118 973	106 120	104 611
Tilikauden voitto ennen veroja	-45 172	-60 348	4 671	-14 967
Taseen loppusumma	2 939 487	2 930 593	3 073 588	3 285 505
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 238 7442	2 284 482	2 330 220	2 463 958
Tilikauden tulos	-5 851,66	3 665	4 671	-8 989
Liikevaihdon muutos %	-1,53	-0,11	1,56	1,89
Liikevoitto %	-0,02	-1,06	1,32	1,05
Voitto %	-1,63	-2,14	0,17	-0,54

Vuonna 2022 yhtiössä tehtiin 45 henkilötyövuotta. Luvussa on mukana vakituinen henkilöstö sekä eri pituiset määräaikaisuudet ja sijaisuudet.

Kunnan talousarviossaan asettamat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Toteutuminen 1.1 – 31.12.2022
Hyvinvoivat ja tyytyväiset asukkaat / asiakkaat. Asiakastyytyväisyyskyselyn tavoitetaso (kaikki yksiköt)	Tavoitteena on tulosten ka. vähintään 4,0 (asteikko 1-5).	Asukastyytyväisyyskyselyn tulos 4,1
Hyvinvoivat ja tyytyväiset työntekijät.	Työtyytyväisyyskyselyn tavoitteena on tulosten ka. vähintään 4,0 (asteikko 1-5). Sairauspoissaoloprosentti max. 5,0	Työtyytyväisyyskyselyn tulos 3,4 Toteuma 7,6 %

Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Toteutuminen 1.1 – 31.12.2022
Yhtiön toiminta on kustannustehokasta ja kannattavaa	Tilikauden tulos on positiivinen.	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja -45.172,11 €.
Käyttöastetavoitteet	Elsakoti, tavoitetaso 94,0 % (edellyttää sitä, että asiakkaina on pariskunta / kahden hengen huone). Honka- ja Mäntykoti tavoitetaso 100 %. Intervalliasuminen (Honkakoti) tavoitetaso 40,0 %.	Toteuma 89,11 % Honkakoti toteuma 95,76 % Mäntykoti toteuma 100,00 % Toteuma 30,60 %
Kotipalvelu	Kulujen kattaminen tuloilla.	Tulos negatiivinen – 15.176,18 €

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Käyttötaloulososassa tulosalueen toimintatuotot, valmistus omaan käyttöön sekä toimintamenot ovat valtuustoon nähden sitovia eriä ja em. kohdat on korostettu käyttötalouden taulukoissa lihavoidulla tekstillä.

Toimielimittäin on esitetty

- toiminnan kuvaus
- strategiset tavoitteet,
- henkilömäärät 31.12. tilanteessa sekä
- määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Strategiset tavoitteet taulukossa Toimenpiteen tila -sarakkeessa käytetään seuraavia termejä kuvamaan talousarviovuoden toimenpiteen tilaa 31.12.2022: 1= Aloittamatta, 2= Ei toteudu, 3= Toteutunut osittain, 4= Etenee suunnitellusti ja 5= Toteutunut

Tulosalueittain on esitetty:

- toiminnan kuvaus
- suoritelaustaulukko ja olennaiset poikkeamat suunniteltujen suoritteiden toteutumisessa
- henkilömäärät 31.12. tilanteessa. Taulukossa esitetään vakinaisen kokoaikaisen henkilökunnan määrä, vakinaisen osa-aikaisen henkilökunnan määrä, määräaikaisten määrä, työllistettyjen määrä, oppisopimuskoulutuksessa olevien määrä sekä työoikeudellisessa suhteessa kuntaan olevien harjoittelijoiden määrä. Vertailuvuotena on vuosi 2021.
- Käyttötaloustaulukko; lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä ja talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimielinten jäsenet ja osallistuminen kokouksiin on nähtävillä liitteessä 6.2.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimielimet tulosalueittain

**KESKUSVAALILAUTA-
KUNTA**

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toimielin Keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan ja sen tulosalueen vaalit tehtävänä on vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti huolehtia valtiollisten ja kuntavaalien järjestämisestä ja tarvittavasta päätöksenteosta kuntatasolla. Valtio korvaa kunnalle valtiollisten ja alueellisten vaalien kulut laskennallisilla perusteilla.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	0	0	0
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	2	0	0
Työllistetyt	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	0
Harjoittelijat	0	0	0

Käyttötalous

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset	18 382	29 000		29 000	35 416	6 416	22,12%
Toimintatuotot	18 382	29 000		29 000	35 416	6 416	22,12%
Henkilöstökulut	-60 016	-46 636		-46 636	-43 466	3 169	-6,80%
Palvelujen ostot	-11 481	-7 970		-7 970	-12 443	-4 473	56,13%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 534	-1 874		-1 874	-2 253	-379	20,20%
Muut toimintakulut	-17 007	-550		-550	-4 018	-3 468	630,53%
Toimintamenot	-104 038	-57 030		-57 030	-62 180	-5 151	9,03%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 608</i>	<i>-1 354</i>		<i>-1 354</i>	<i>-4 148</i>	<i>-2 794</i>	<i>206,33%</i>
Toimintakate (netto)	-85 656	-28 030		-28 030	-26 764	1 265	-4,51%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 608</i>	<i>-1 354</i>		<i>-1 354</i>	<i>-4 148</i>	<i>-2 794</i>	<i>206,33%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-2 462	-664	0	-664	-655	9	-1,31%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-88 118	-28 694	0	-28 694	-27 420	1 274	-4,44%

Tulosalue Vaalit

Toiminnan kuvaus

Suomessa toimitetaan seuraavat yleiset valtakunnalliset vaalit:

- eduskuntavaalit joka neljäs vuosi
- kuntavaalit joka neljäs vuosi
- tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) joka kuudes vuosi ja
- Euroopan parlamentin vaalit (europarlamenttivaalit) joka viides vuosi.
- Lisäksi vuonna 2022 toimitettiin ensimmäisen kerran hyvinvointialuevaalit, jotka jatkossa järjestetään kuntavaalien yhteydessä

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Vuonna 2022 järjestettiin hyvinvointialueiden aluevaalit

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset			
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	2	0	0
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Lisätietoja: Aluevaalien vuoksi vuoden vaihteessa 2021/2022 oli kaksi määräaikaista työntekijää hoitamassa vaalien käytännön järjestelyjä.

Käyttötalous

Vaalit	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset	18 382	29 000		29 000	35 416	6 416	22,12%
Toimintatuotot	18 382	29 000		29 000	35 416	6 416	22,12%
Henkilöstökulut	-60 016	-46 636		-46 636	-43 466	3 169	-6,80%
Palvelujen ostot	-11 481	-7 970		-7 970	-12 443	-4 473	56,13%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 534	-1 874		-1 874	-2 253	-379	20,20%
Muut toimintakulut	-17 007	-550		-550	-4 018	-3 468	630,53%
Toimintamenot	-104 038	-57 030		-57 030	-62 180	-5 151	9,03%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 608</i>	<i>-1 354</i>		<i>-1 354</i>	<i>-4 148</i>	<i>-2 794</i>	<i>206,33%</i>
Toimintakate (netto)	-85 656	-28 030		-28 030	-26 764	1 265	-4,51%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 608</i>	<i>-1 354</i>		<i>-1 354</i>	<i>-4 148</i>	<i>-2 794</i>	<i>206,33%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-2 462	-664	0	-664	-655	9	-1,31%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-88 118	-28 694	0	-28 694	-27 420	1 274	-4,44%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisien poikkeamien syistä:

Vaalit voitiin yhä jatkuneesta koronaepidemiasta huolimatta suorittaa turvallisesti kaikin osin ja vaalit järjestettiin määräysten mukaisesti ilman poikkeamia.

Talouden olennaiset määrärahojen poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot sekä kustannukset ylittivät talousarviovarauksen, mutta toimintakate jäi hieman alle arvion.

Toimielin Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat valmistelee kunnanhallituksen sijasta tarkastuslautakunta (kuntalaki § 93 ja 121).

Tarkastuslautakunnan ja sen tulosalueen tarkastustoimen tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta myös valvoo si-
donnaisuuden ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	508					0	
Muut toimintatuotot	964					0	
Toimintatuotot	1 472					0	
<i>josta sisäiset</i>	508					0	
Henkilöstökulut	-7 810	-13 983		-13 983	-7 391	6 592	-47,14%
Palvelujen ostot	-23 362	-34 700		-34 700	-26 779	7 921	-22,83%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-180		-180	-14	166	-92,48%
Muut toimintakulut	-76					0	
Toimintamenot	-31 248	-48 863		-48 863	-34 183	14 679	-30,04%
<i>josta sisäiset</i>	-22				-61	-61	
Toimintakate (netto)	-29 777	-48 863		-48 863	-34 183	14 679	-30,04%
<i>josta sisäiset</i>	486				-61		
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	22 854	-568	0	-568	-372	196	-34,56%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-6 922	-49 431	0	-49 431	-34 555	14 876	-30,09%

Tulosalue Tarkastustoimi

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta pyrkii kattavaan ja tehokkaaseen hallinnon ja talouden arviointiin ja tarkastukseen. Tavoitteena on koko kuntakonsernin toiminnan ja tuloksellisuuden kehittäminen nostamalla esille olennaisia arviointihavaintoja kuntakonsernin taloudesta ja toiminnasta.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Tarkastustoimi	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	508					0	
Muut toimintatuotot	964					0	
Toimintatuotot	1 472					0	
<i>josta sisäiset</i>	508					0	
Henkilöstökulut	-7 810	-13 983		-13 983	-7 391	6 592	-47,14%
Palvelujen ostot	-23 362	-34 700		-34 700	-26 779	7 921	-22,83%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-180		-180	-14	166	-92,48%
Muut toimintakulut	-76					0	
Toimintamenot	-31 248	-48 863		-48 863	-34 183	14 679	-30,04%
<i>josta sisäiset</i>	-22				-61	-61	
Toimintakate (netto)	-29 777	-48 863		-48 863	-34 183	14 679	-30,04%
<i>josta sisäiset</i>	486				-61		
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	22 854	-568	0	-568	-372	196	-34,56%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-6 922	-49 431	0	-49 431	-34 555	14 876	-30,09%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisien poikkeamien syistä:

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

KUNNANHALLITUS

Toimielin Kunnanhallitus

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu kunnanjohtaja Reijo Siltala

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallitus vastaa valtuuston tekemien päätösten toimeenpanosta ja kuntakonsernin yleisestä johtamisesta kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti.

Kunnanhallitus vastaa konsernipalvelujen järjestämisestä kunnassa (yleishallinto, talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, työllistäminen ja kuntakehitys). Lisäksi kunnanhallitus vastaa pelastuspalvelujen ostamisesta Kanta-Hämeen Pelastuslaitokselta.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Strategiset tavoitteet

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1-31.12.	Tila
Janakkalassa on kehitetyt elinkeinoalueet mm. Rastikangas-Moreeni Etelä-Janakkala Linnatuulen alue	Kehitämme elinkeinoalueita: mm. Rastikangas-Moreeni Etelä-Janakkala Linnatuulen alue	Projektien ja yhteistyösopimusten kautta saadut tulokset	- Rastikangas-Moreeni elinkeinoalueiden yhteistoimintasopimuksen toteuttaminen projektityön sekä EAKR- ja AIKO-hankkeiden osalta - Punkkan ja Vt 3 Virala elinkeinoalueen asemakaavoitus ja sitä koskevat sopimukset (Kanssin alue) - Liikenteen kärkihankkeiden edistäminen sekä rahoitusneuvottelut - uusi eritasoliittymä Vt3 ja Punkkan liittymä	- EAKR-hanke etenee suunnitellusti.	4
				- Haettu uutta EAKR-hanketta.	3
				- Punkkaan valmistuneet tarvittavat selvitykset. Kaavoitus etenee.	3
				- Kanssin alueen kaavoitusneuvottelut edenneet sisällön ja sopimusten osin.	4
				- Valtion liikenteen investointiohjelma ei sisällä Vt 3 liittymärahoitusta. Vaikuttamista tehty tähän reagoiden, mukana MK-liitto (lausunnot, neuvottelut, maakuntaohjelma)	2
- Punkkan liittymän uusi sijainti sovittu ja voidaan tehdä kaavoituksen valmistuttua.	4				
Janakkalassa on kehitetyt elinkeinoalueet mm.	Parannamme tietoliikenneyhteyksiä	Asiakaskysely tai tarveselvitys, tarkennus	Edistämme 5G-selvityksen (sis. tarveselvitys)	Hanke on jo viety käytäntöön selvityksen ja yhtiöiden	5

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1-31.12.	Tila
Rastikangas-Moreeni Etelä-Janakkala Linnatuulen alue			mukaista markkinaehtoista rakentamista.	kanssa. Markkinat toimivat.	
Janakkalassa on kehitettävät elinkeinoalueet mm. Rastikangas-Moreeni Etelä-Janakkala Linnatuulen alue	Teemme yhteistyötä mm. Hämeenlinnan (MORE) ja Riihimäen seutujen kanssa Lobbaamme lisäraiteiden puolesta	Neuvottelujen eteneminen	Toteuttamis- ja yhteistyösopimukset Suomirata Oy –hankeyhtiösopimuksen mukainen toiminta.	Hankeyhtiö selvittänyt linjausvaihtoehdot. Jäsenkuntana/osakkaana vaikuttamme edunvalvonnan osalta.	4
Janakkalassa on kehitettävät elinkeinoalueet mm. Rastikangas-Moreeni Etelä-Janakkala Linnatuulen alue	Kehitämme elinkeinoalueita: mm. Rastikangas-Moreeni, Etelä-Janakkala, Linnatuulen alue	Luovutettujen, varattujen ja vuokrattujen yritystonttien lukumäärä	Aktiivinen tonttimarkkinointi, yritysten sijoittumispalveluiden laadullinen kehittäminen yhdessä kunnan toimijoiden kanssa (kiinteistöjen hallinta ja kaavoitus) MORE-markkinointi ja brändin vahvistaminen, Punkan elinkeinoalueen, mm. tieliittymän edistäminen.	MORE-markkinointi käynnissä Tiedottamista ja fyysisiä tilaisuuksia on järjestetty yrityksille.	3 4
Janakkalassa on yrityksille erinomainen toimintaympäristö	Hyödynnämme hankkeita	Käytännön hyödyt yritystoiminnalle	Yhteistyöympäristöjen luominen ja ylläpito (Veturit – tilaisuudet ja yhteistyö - järjestöt)	Tilaisuuksia järjestetty 1-2 kk periodilla. Yrittäjäyhdistysten (paikallinen ja alueellinen) kanssa jatkuvaa yhteistyötä ja yhteisiä tilaisuuksia.	4
Janakkalassa on yrityksille erinomainen toimintaympäristö	Verkostoidumme ja luomme yrityksille verkostoitumismahdollisuuksia	Tilaisuuksien määrä	Messut, infotilaisuudet eri teemojen ympärillä (hankinta, rahoitus), yritysten tapaamiset, etujärjestöyhteistyö	Osallistumme tapahtumiin ja järjestämme yhteistyökumppaneiden kanssa teematapaamisia yrittäjille.	4
Janakkalassa on yrityksille erinomainen toimintaympäristö	Tarjoamme ohjaus-, neuvonta- ja kasvupalveluja yrityksille	Neuvonta- ja yritystapaamisten määrä	Tilaisuuksien järjestäminen, rahoitusaamut ja sparraus, klinikkatyöskentely. Käytössä on myös Uusyrityskeskuksen palvelut yritysneuvonnassa.	Yrityspalvelutyötä tehty monipuolisesti. Kysyntä/tarve ollut jatkuvaa. Uusyrityskeskuksen yhteistyöhön kuntaan sitouttamisen osalta kiinnitetty erityistä huomiota.	5 4

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1-31.12.	Tila
				miota uuden sopimuskauden käynnistettyä	
Janakkalassa on yrityksille erinomainen toimintaympäristö	Parannamme tietoliikenneyhteyksiä	Asiakaskysely tai tarveselvitys	Tuetun verkon rakentaminen on suurelta osin valmis ja vuonna 2022 toteutetaan viimeisenä Harvialan alue yhteisrakentamisena sähköyhtiön kanssa	Urakka valmistunut syksyllä 2022 ja verkon laajentuminen eteenpäin jatkuu markkinaehtoisesti.	5
Janakkalassa on vetovoimaisia matkailupalveluja ja tapahtumia	Edistämme matkailun tuotteistamista ja markkinointia	Matkailijoiden kävijämäärä	Seudullinen matkailuhanke ja yhteismarkkinointi Parhaat Palat – matkailuesite ja Fb. (Janakkala, RM, Loppi, Hausjärvi, Hattula)	Parhaat Palat ilmestyi ja jaossa, kunta ja yritykset mukana hankkeen koulutuksissa, Häme Events ja Data Hub-integraatiot tehty.	5
Janakkalassa on vetovoimaisia matkailupalveluja ja tapahtumia	Järjestämme itse ja edesautamme tapahtumien järjestämistä	Kävijämäärät ja tapahtumien määrä	Tapahtumatuki Laurinmäen tapahtumat ja konsertit Turengin kevätkarkelot Tervassa tapahtuu Janakkalan Barokki Janakkalan Musiikkipäivät Poikkea meille -päivä	Kaikki suunnitellut tapahtumat toteutettu. Tapahtumatukea myönnetty 7 kpl.	5
Janakkalassa on vetovoimaisia matkailupalveluja ja tapahtumia	Kehitämme ja markkinoimme kulttuuri- ja luontokohteitamme	Laurinmäen kävijämäärä	Laurinmäelle uusi näyttely tuulimyllyn ja muiden rakennusten sekä museon rakentamisen vaiheista. Tuulimylly ja torppa valaistetaan mikäli museovirastolta saadaan tukea	Tuulimyllyn 140v näyttely toteutettiin pienimuotoisesti torpalle. Tuulimylly valaistu. Museoviraston tukea ei saatu.	4
Janakkalassa on omaleimaiset ja monipuoliset asumismahdollisuudet	Markkinoimme Janakkalaa hyvän asumisen kuntana koko konsernin voimin	Asukkaaksi-sivuston kävijämäärä	Stay on mind- koko vuoden digitaalimarkkinointi Tarinoitajanakkalasta.fi-tarinat	Kesäfestarit ja kesäkahvilat -somekampanjat, punainen matto-kampanja, minitalo & minitontti-kampanja, sanakirja-julisteet junissa, tarinat.	5

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1-31.12.	Tila
Janakkalassa on vahva kulttuuriympäristö	Huolehdimme kulttuuriympäristön säilymisestä ja tunnettuudesta	Asiakaspalaute, kommentit	Perinnetaidoista kursseja Laurinmäellä Kunnostustarpeiden kartoitus	Kunnostustarpeet kartoitettu	3
Janakkalassa on vahva kulttuuriympäristö	Kulttuurikasvatus on luonteva osa toimintaamme	Kulttuuripolkuun osallistuneiden lasten lukumäärä	Arx-seudullinen kulttuurikasvatussyhteistyö	Kulttuuripolun toimet toteutettu suunnitellusti	5
Janakkalassa on vahva kulttuuriympäristö	Edistämme kulttuuri-toimintaa hyvinvointi- ja vetovoimatekijöinä	Tapahtumien määrä	Kulttuurihyvinvointisuunnitelma osaksi hyvinvointisuunnitelmaa Resurssiapu Janakkalan musiikkitapahtumille (Barokki, Musiikkipäivät, Kokonainen)	Kunnan työpanos ja tuki musiikkijuhlille. Kulttuurihyvinvointisuunnitelma tekevä. (Uuden hyvinvointisuunnitelman toteutus 2023).	3
Janakkalassa lähi- ja digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Kehitämme palveluihin ohjauksen tehokkaaksi	Sitelproven omat sivuston kehittämismittarit, jolla mitataan sivuston laatua ja saavutettavuutta	Nettisivuston alustan päivitys	Nettisivuston päivitys valmistui suunnitellusti, julkaisu tammikuussa 2023. Uuden palautejärjestelmän käyttöönoton valmistelu.	5
Janakkalassa lähi- ja digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Mahdollistamme digiopetuksen järjestämistä (esim. käytön opastus, kiertävä digi-klinikka)	Osallistujien ja koulutusten määrä	Toteutamme opastustarpeen mukaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Vapaaehtoisten opastajien Digiäppi-toiminta käynnistyi loppuvuodesta 2022.	4
Janakkalassa on mainiot harrastusmahdollisuudet	Olemme liikunta-, kulttuuri ja muiden yhdistysten kumppani	Yhdistysten järjestämien tapahtumien määrä	Tapahtumatuki, yhdistysavustukset YHDESSÄ-käsikirjan toimenpiteiden toteutus SILTA-seudullinen yhdistysyhteistyö	Yhdistysavustusta 9 kulttuuriyhdistykselle. Kunnantalo maksuttomaksi yhdistyksille. Vuoden yhdistys valittu. Lobattu lähelle.fitä. Yhdistystapaaminen 01/22.	5

Kunnassa toimii hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, joka on linjannut, että lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoitteista valitaan **Osallisuuden kokemuksen lisääminen**-tavoite, johon liittyen jokainen toimiala määrittelee oman alatavoitteensa, mittarinsa sekä toimenpiteensä vuodelle 2022.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoite	Toimialan tavoite vuodelle 2022	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1-30.6.	Tila
Osallisuuden kokemuksen lisääntyminen	Tapahtumat tavoitavat perheet ja nuoret	Tapahtumien lukumäärä	Lapset ja nuoret huomioidaan kohderyhmänä tapahtumien suunnittelussa	Lapsiperheille suunnattu kesänavaus, Kevätkarkeloilla nuorille, Lasten Barokissa, Tervassa tapahtuu, Taaran markkinoilla ja joulunavauksessa lapsiperheille suunnattua ohjelmaa. Laurinmäen päiväleiri lapsille.	5

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	13	14	15
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0,1	0,1	0,1
Määräaikaiset	3	2,5	5
Työllistetyt	1	0	1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	1
Harjoittelijat	0	0	0

Käyttötalous

KUNNANHALLITUS	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	334 997	325 172		325 172	378 990	53 818	16,55%
Maksutuotot	42	4 500		4 500	3 965	-535	-11,89%
Tuet ja avustukset	419 979	475 000		475 000	565 310	90 310	19,01%
Muut toimintatuotot	782 526	473 140		473 140	340 646	-132 494	-28,00%
Toimintatuotot	1 537 543	1 277 812		1 277 812	1 288 911	11 099	0,87%
<i>josta sisäiset</i>	292 725	316 172		316 172	360 294	44 122	13,96%
Henkilöstökulut	-1 812 534	-2 383 813	-60 000	-2 443 813	-2 464 383	-20 569	0,84%
Palvelujen ostot	-4 700 315	-4 843 288	50 000	-4 793 288	-4 811 033	-17 745	0,37%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92 001	-84 505		-84 505	-119 137	-34 632	40,98%
Avustukset	-1 194 315	-1 067 400	-10 000	-1 077 400	-1 067 100	10 300	-0,96%
Muut toimintakulut	-357 600	-422 214		-422 214	-450 193	-27 979	6,63%
Toimintamenot	-8 156 765	-8 801 220	-20 000	-8 821 220	-8 911 847	-90 627	1,03%
<i>josta sisäiset</i>	-407 395	-446 641		-446 641	-441 045	5 596	-1,25%
Toimintakate (netto)	-6 619 222	-7 523 408	-20 000	-7 543 408	-7 622 936	-79 528	1,05%
<i>josta sisäiset</i>	-114 670	-130 469		-130 469	-80 751	49 718	-38,11%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-45 246	-101 533		-101 533	-81 764	19 769	-19,47%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-3 228	-4 952	0	-4 952	-3 573	1 379	-27,84%
Muut laskennalliset kustannukset	2 394 533	2 477 386	0	2 477 386	2 471 352	-6 034	-0,24%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 273 163	-5 152 507	-20 000	-5 172 507	-5 236 921	-64 414	1,25%

Tulosalue Yleishallinto

Tilivelvollinen viranhaltija: ma hallintojohtaja Minna-Liisa Mäkilä 1.1.-31.5.2022 ja hallinto- ja henkilöstöjohtaja Maija Nivala 1.6.-31.12.2022.

Toiminnan kuvaus

Yleishallinnon tulosalue vastaa mm. valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksenteon valmistelusta sekä täytäntöönpanosta omalta osaltaan. Tulosalue huolehtii myös valtuuston ja kunnanhallituksen toiminnan käytännön järjestelyistä.

Yleishallinnon tulosalue sisältää myös kunnan johtamisen ja se huolehtii mm. kunnan kokonaiskehittämisestä, suhdetoiminnasta, kunnan valmius- ja varautumisasioista sekä joukkoliikennepalvelujen ja keskitetyiden kuljetuspalveluiden ostamisesta. Yleishallinnon alle kuuluu myös hallinnon tukipalvelut (asianhallinta, palvelutoimisto, monistamo, postitus ja toimistotarvikevarasto sekä kahviosta huolehtiminen. Lisäksi yleishallinnon tulosalue huolehtii niistä asioista, jotka eivät kuulu muille toimielimille tai viranomaisille.

Joukkoliikennelain mukaisena viranomaisena toimii Hämeenlinnan kaupunki ja luottamustoimielimenä kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	2	4,5	4,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0,1	0,1	0,1
Määräaikaiset	1	0,5	1
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			1
Harjoittelijat			

Lisätietoa: Vakinaiset osa-aikaiset ovat asuntosihteeri ja vss-päällikkö

Asianhallintasihteerin virka on ollut täyttämättä 1.9.2020 lähtien ja tehtävää on hoitanut oman toimen ohella asianhallinnan suunnittelija. Vuonna 2021 tukipalvelujen henkilöstö kuului talous- ja hallintopalveluiden alaisuuteen.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Yleishallinto	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	261 132	321 272		321 272	301 120	-20 152	-6,27%
Muut toimintatuotot	777 084	462 000		462 000	320 323	-141 677	-30,67%
Toimintatuotot	1 038 216	783 272		783 272	621 443	-161 829	-20,66%
<i>josta sisäiset</i>	260 620	316 172		316 172	296 727	-19 445	-6,15%
Henkilöstökulut	-552 512	-565 539	-60 000	-625 539	-617 300	8 239	-1,32%
Palvelujen ostot	-1 145 991	-1 298 566		-1 298 566	-1 281 759	16 807	-1,29%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 415	-45 155		-45 155	-36 448	8 707	-19,28%
Avustukset	-113	-1 000	-10 000	-11 000	-10 900	100	-0,91%
Muut toimintakulut	-211 074	-260 728		-260 728	-257 706	3 022	-1,16%
Toimintamenot	-1 946 104	-2 170 988	-70 000	-2 240 988	-2 204 114	36 874	-1,65%
<i>josta sisäiset</i>	-169 369	-187 512		-187 512	-175 193	12 319	-6,57%
Toimintakate (netto)	-907 889	-1 387 716	-70 000	-1 457 716	-1 582 671	-124 955	8,57%
<i>josta sisäiset</i>	91 252	128 660		128 660	121 534	-7 126	-5,54%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-15 165	-10 126		-10 126	-15 164	-5 038	49,75%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 692	-2 660	0	-2 660	-2 106	554	-20,84%
Muut laskennalliset kustannukset	442 085	452 032	0	452 032	377 934	-74 098	-16,39%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-482 660	-948 470	-70 000	-1 018 470	-1 222 007	-203 537	19,98%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Vuoden 2022 alku hoidettiin osittain sijaisjärjestelyin. Maaliskuun alussa 2022 palattiin aiemmin päätettyyn malliin (hallinto- ja henkilöstöjohtaja ja hallinnon kehittämispäällikkö).

Koronan vaikutukset toimintoihin olivat vuoden 2022 aikana vähäiset. Valmistelussa keskityttiin suurelta osin hyvinvointialueen tuomaan muutokseen. Sosiaali- ja terveystalousta siirtyi talous- ja hallintopäällikkö konsernipalveluihin nimikkeellä taloushallinnon kehittämispäällikkö.

Etätyöskentelyä jatkettu niiltä osin kuin se oli työtehtävien osalta mahdollista. Käytännössä työskentely on vakiintunut ns. hybridityöhön.

Talouden olennaiset määräraha- ja poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot: koostuvat sisäisistä tuotoista hallintokunnilta (mm joukkoliikenne, Tassubussi kuljetukset, monistamo ja toimistotarvikevarasto)
- Muut toimintatuotot: Omaisuuden myynnistä on saatu tuloja yhteensä n. 347 500 euroa, joka koostui asuintonttien myyntivoitoista 246 400 € ja yritystonttien myyntivoitoista 101 100 €. Vuonna 2022 myytiin 13 tonttia, joista 11 omakotitonttia, yhteensä 1,53 ha ja 2 teollisuustonttia yhteensä 1,31 ha. Lisäksi maata myytiin lisämaaksi yhteensä 8,93 ha. Vuoden 2022 aikana hankittiin 13

maa-aluetta yhteensä 25,53 ha. Lisäksi kunta sai testamenttilahjoituksina maata 12,71 ha.

Toimintamenot:

- Palvelujen ostot alittuivat kokonaisuudessaan noin 17 000 €. Merkittävimpänä palveluiden ostoina olivat joukkoliikenteen 509 000 € ja Tassubussin kustannukset noin 165 000 sekä Hämeen liiton maksut noin 195 000 €

Tulosalue Talouspalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: kunnanjohtaja Reijo Siltala 1.1.- 11.1.2022 ja talousjohtaja Juha Halen 12.1.2022 alkaen.

Toiminnan kuvaus

Talouspalveluiden tehtävänä on kunnan talouden johtaminen, suunnittelu, seuranta sekä kehittäminen.

Taloushallinnon tehtäviin kuuluu myös valvonta ja raportointi. Talouspalvelut (kirjanpito, reskontrat ja sähköinen laskunkierrätyspalvelu) ostetaan Sarastia Oy:ltä.

Kunnan ICT-asioiden johtaminen ja kehittäminen sekä kunnan yleisten ICT-palvelujen tuottaminen kuuluu myös tämän tulosalueen tehtäviin.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	4	3	4
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	1		
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Sosiaali- ja terveystalouden talous- ja hallintopäällikkö siirrettiin 1.12.2022 talouspalveluiden työntekijäksi. Nimike muutettiin taloushallinnon kehittämisspäälliköksi, joka vastaa uusia muuttuneita tehtäviä.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Talouspalvelut	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	49 275				35 237	35 237	
Muut toimintatuotot	333	600		600	20 343	19 743	3 290,54%
Toimintatuotot	49 608	600		600	55 580	54 980	9 163,41%
<i>josta sisäiset</i>	<i>25 906</i>				<i>37 997</i>	<i>37 997</i>	
Henkilöstökulut	-171 100	-221 728		-221 728	-233 729	-12 000	5,41%
Palvelujen ostot	-923 571	-889 303		-889 303	-878 253	11 050	-1,24%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 090	-2 869		-2 869	-1 578	1 291	-45,01%
Muut toimintakulut	-23 447	-10 666		-10 666	-9 898	768	-7,20%
Toimintamenot	-1 121 208	-1 124 566		-1 124 566	-1 123 458	1 109	-0,10%
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 210</i>	<i>-12 399</i>		<i>-12 399</i>	<i>-20 506</i>	<i>-8 107</i>	<i>65,39%</i>
Toimintakate (netto)	-1 071 600	-1 123 966		-1 123 966	-1 067 877	56 089	-4,99%
<i>josta sisäiset</i>	<i>31 116</i>	<i>-12 399</i>		<i>-12 399</i>	<i>17 491</i>	<i>29 890</i>	<i>-241,07%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-11 381	-67 176		-67 176	-44 594	22 582	-33,62%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-228	-209	0	-209	-208	1	-0,27%
Muut laskennalliset kustannukset	686 368	802 470	0	802 470	761 561	-40 909	-5,10%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-396 842	-388 881	0	-388 881	-351 119	37 762	-9,71%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisien poikkeamien syistä:

KuntaTieto-raportointia on jatkettu määräysten mukaisesti ja on muodostumassa osaksi normaalia toimintaa alun haasteiden ratkettua. KuntaTieto-ohjelma on valtiovarainministeriön toteuttama ja kuntia velvoittava kuntien taloustiedon tilastoinnin ja tietohuollon kehittämisohjelma. Kunnan raportointia tietoja voi kuka tahansa katsella tutkihallintoa.fi/kunnat –palvelussa.

Sarastian ongelmista johtuen kunnalla on ollut haasteita mm reaaliaikaisen raportoinnin suhteen. Lisäksi Sarastian lisenssihallinnassa on ollut puutteita ja siitä on aiheutunut noin 30 000 euron kustannus, kun lisenssejä on tarvittu huomattavasti aiemmin luultua ja arvioitua enemmän. Kokonaisuudessaan Sarastian kustannukset nousivat 6% vuoteen 2021 verrattuna.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Talous

Toimintatuotot:

- Myyntituotot: ylittyivät noin 35 000 €, koska talousarvioon ei oltu varattu myyntituottoja. Ylitys koostuu Janakkalan veden osuudesta taloushallinnon palveluista noin 30 000€ ja päättyneen Robottiikkahankkeen lopputuotoista 5 600 €
- Muut toimintatuotot noin 20 000€ koostuvat sisäisistä ICT-palvelutuotoista ja poistuneiden Ict-laitteiden myyntituotoista yms. korvauksista

Toimintamenot:

- Henkilöstökulut: Henkilöstökulut ylittyivät noin 12 000 €. Merkittävin seikka ylitykseen on jaksotettujen palkkojen määrän kasvaminen

Tulosalue Henkilöstöpalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: henkilöstöjohtaja Maija Nivala 1.1.-28.2.2022 ja hallinto- ja henkilöstöjohtaja Maija Nivala 1.3.-31.12.2022.

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalvelut hoitavat kunnalle työnantajana kuuluvat henkilöstöasiat. Palkanlaskentapalvelut ostetaan Sarastia Oy:ltä.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	2	1,5	1,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset		1	1
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Henkilöstöpalvelut	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	4 848				24 044	24 044	
Tuet ja avustukset	267 727	225 000		225 000	244 580	19 580	8,70%
Muut toimintatuotot	3 669				0	0	
Toimintatuotot	276 244	225 000		225 000	268 624	43 624	19,39%
<i>josta sisäiset</i>	4 848				24 011	24 011	
Henkilöstökulut	-364 237	-398 486		-398 486	-346 529	51 957	-13,04%
Palvelujen ostot	-1 077 989	-945 078		-945 078	-1 111 614	-166 536	17,62%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 809	-27 592		-27 592	-35 861	-8 269	29,97%
Avustukset	-4 088	-5 000		-5 000	-4 362	638	-12,75%
Muut toimintakulut	-32 797	-48 813		-48 813	-47 530	1 283	-2,63%
Toimintamenot	-1 499 921	-1 424 969		-1 424 969	-1 545 897	-120 928	8,49%
<i>josta sisäiset</i>	-142 122	-141 159		-141 159	-147 347	-6 188	4,38%
Toimintakate (netto)	-1 223 677	-1 199 969		-1 199 969	-1 277 273	-77 304	6,44%
<i>josta sisäiset</i>	-137 273	-141 159		-141 159	-123 336	17 823	-12,63%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-17 981	-24 231		-24 231	-17 981	6 250	-25,79%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-72	-958	0	-958	-97	861	-89,84%
Muut laskennalliset kustannukset	1 250 470	1 213 953	0	1 213 953	1 334 576	120 623	9,94%
Tehtävän kokonaiskustannukset	8 740	-11 205	0	-11 205	39 224	50 429	-450,05%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Palkanlaskentapalvelujen kehitystyötä yhdessä Sarastia Oy:n kanssa on jatkettu. Vuoden 2022 aikana ei otettu käyttöön hr-järjestelmän uusia toiminnallisuuksia vaan kehitystyössä keskityttiin palvelun laadun varmistamiseen. Esimiestyön ja työhyvinvoinnin kehittämistä jatkettiin suunnitelmien mukaisesti. Tarkemmat kuvaukset henkilöstöasioiden toteumasta löytyvät henkilöstökertomuksesta.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:**Talous**

Toimintatuotot:

- Myyntituotot koostuvat Janakkalan veden osuudesta HR kustannuksista
- Tuet ja avustukset: Kelan korvaus työterveyshuollosta on ollut noin 19 600 euroa budjetoitua suurempi

Toimintamenot:

- Henkilöstökulut: henkilöstökulut jäivät noin 52 000 euroa alle arvioidun, pääosin tämä johtuu siitä, että KuEL-eläkemenoperusteisia maksuja kirjattiin 26 800 euroa arvioitua (204 000€) vähemmän.
- Palveluiden ostot ylittyivät noin 167 000 €, tämä johtui mm. Sarastian palveluiden ylittymisestä noin 47 000€ sekä työterveyshuollon kustannuksen ylityksestä (117 000€), koska työterveyshuoltoa käytettiin normaalisopimuksen lisäksi myös koronatesteihin, -rokotuksiin ja myös influenssarokotuksiin, jotta voitiin turvata kunnan palvelutaso mahdollisimman hyvin.
- Aineet, tarvikkeet, tavarat: ylitys on noin 8 300 €, joka selittyy ylimääräisellä henkilökunnan palkitsemisella jouluna 2022, jonka kustannus oli n. 14 000 €.

Tulosalue Työllisyyspalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö Pauliina Polvinen

Toiminnan kuvaus

Tulosalueella hoidetaan viranomaistehtävää, jota ohjaa laki julkisista työvoima- ja yrityspalveluista, työttömyysturvalaki, laki työllistymistä edistävistä monialaisesta yhteispalvelusta ja kuntakokeilulaki. Lisäksi työllisyyspalvelut koordinoivat ja myöntävät kuntarahoitteisia palveluita sekä koordinoivat ja rahoittavat työllistämistä.

Työllisyyspalveluissa henkilöasiakkaiden palvelun lisäksi palvelee työnantaja. Tämän lisäksi työllisyyspalveluissa koordinoidaan, tiedotetaan ja valmistellaan kunnan sisäistä työllistämistä ja vastataan työllistettyjen kuluista sekä yhteistyöstä palveluntuottajien kanssa.

Työllisyyspalvelut vastaavat kunnan osalta työllisyyden kuntakokeilun toiminnasta ja verkostotyöstä niin seudullisesti kuin valtakunnallisesti. Tulosalue rahoittaa myös seudullisia hankkeita, joiden tavoitteena on työllisyyden edistäminen ja tukipalvelut vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville työnhakijoille.

Työllisyyspalvelut vastaa työllisyyden kuntakokeilun yhteistyöstä ja tiedottamisesta kunnan sisäisesti, osallistamalla seudulliseen johtamiseen ja verkostoihin sekä osallistamalla verkostotyöhön ja alueelliseen työhön valtakunnallisesti. Työllisyyspalvelut osallistui hyvinvointialueiden valmisteluun yhteistyökumppanina.

Janakkalan työllisyyspalveluissa vastataan seudullisesta TE-asiakaspalvelukeskuksen tiedonvälityksestä sekä ollaan mukana kouluttajaopastajaverkoston ja työttömyysturvan yhteyshenkilötoiminnasta seudullisesti.

Lisäksi työllisyyspalvelut ovat mukana seudullisessa Ketterimmät -työllisyysohjelman toteutuksessa yhtenä vastuukuntana ja vastuukoordinoijana osaaminen ja kohtaanto -teeman edistämiseksi seudullisesti.

Tulosalueella toimii työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö, kolme (3) omavalmentajaa ja työllistettynä työllisyys sihteeri sekä neljä (4) TE-toimistosta kunnan työnhondon alaisuuteen siirtyneitä asiantuntijoita.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	1	1	1
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	1	1	3
Työllistetyt	1	1	1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Työllistäminen	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	2 200	2 400		2 400	1 300	-1 100	-45,83%
Tuet ja avustukset	149 456	250 000		250 000	320 047	70 047	28,02%
Toimintatuotot	151 656	252 400		252 400	321 347	68 947	27,32%
Henkilöstökulut	-429 590	-903 596		-903 596	-965 542	-61 947	6,86%
Palvelujen ostot	-34 899	-57 576		-57 576	-32 421	25 155	-43,69%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 127	-5 000		-5 000	-23 758	-18 758	375,16%
Avustukset	-1 170 114	-1 046 400		-1 046 400	-1 032 308	14 092	-1,35%
Muut toimintakulut	-10 417	-18 645		-18 645	-60 821	-42 176	226,21%
Toimintamenot	-1 650 148	-2 031 217		-2 031 217	-2 114 851	-83 634	4,12%
josta sisäiset	-25 584	-19 501		-19 501	-21 279	-1 778	9,12%
Toimintakate (netto)	-1 498 492	-1 778 817		-1 778 817	-1 793 504	-14 688	0,83%
josta sisäiset	-25 584	-19 501		-19 501	-21 279	-1 778	9,12%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-48	-69	0	-69	-69	0	0,52%
Muut laskennalliset kustannukset	-22 992	-29 727	0	-29 727	-45 963	-16 236	54,62%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 521 531	-1 808 613	0	-1 808 613	-1 839 537	-30 924	1,71%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisien poikkeamien syistä:

Talousarvion palvelusuunnitelman tavoitteet toteutuivat pääosin. Vuoden 2022 aikana osallistuttiin aktiivisesti seudulliseen, alueelliseen ja valtakunnalliseen työhön.

Vuoden 2022 aikana rekrytoitiin uutta henkilöstöä. Lakisääteinen uusi asiakaspalvelumalli muutti työnhakijan palveluprosessin täysin ja se astui voimaan 2.5.2022. Tällä oli vaikutuksia myös mm. työttömyysturvalakiin. Uutta henkilöstöä työllisyyspalveluille tuli TE-toimistosta kaksi (2) omavalmentajaa ja kuntarahoitteisesti resurssia lisättiin kaksi (2) omavalmentajaa.

Lakimuutos vaikutti myös tilakustannuksien lisääntymiseen. Tilakustannuksiin ei oltu pystytty varautumaan talousarviovalmistelun aikana.

Kunta teki päätöksen omien tilojen vuokraamisesta hyvinvointialueelle, joten työllisyyspalvelut joutuivat vuokraamaan tilat ulkopuoliselta vuokranantajalta. Tilat jouduttiin remontoimaan asiakaspalvelua vastaaviksi, joten kustannuksiin tuli myös investointivuokraa. Työllisyyspalvelut toimivat kahdessa eri toimipisteessä, joista toinen on kunnan oma, mutta ei sovellu asiakaspalveluun työturvallisuuspuutteiden vuoksi.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintamenot:

- Palkkatukipalkkoja maksettiin 34 000 € enemmän (sivukuluineen). Vuonna 2022 tuli poikkeuksellisen paljon veloitetyöllistämistä, joka vaikutti kustannusten ylittymiseen.
- Tuloja saatiin ennakoitua enemmän, kun palkkatuen maksatuksesta saatiin tuloja 55 000 arvioitua enemmän.
- Ylimääräisiä tuloja saatiin 15 000 €, kun haettiin valtion korvausta työllisyyden kuntakokeilun aloituksen viivästymisestä.

- Ylimääräisiin, ennakoimattomiin vuokrauskustannuksiin tuli ylitystä 40 000 € ja tiloihin liittyviin kalusteisiin ja tarvikkeisiin 16 000 €.
- Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin vuonna 2022 yhteensä 1 020 000

Tulosalue Kuntakehitys

Tilivelvollinen viranhaltija: Kunnanjohtaja Reijo Siltala.

Toiminnan kuvaus

Kuntakehitys sisältää elinvoimapalvelut, viestintäpalvelut ja kulttuuripalvelut.

Elinvoimapalvelut vastaa hyväksytyssä elinvoimaohjelmassa kirjattujen tavoitteiden mukaisesti yritys yhteistyöstä, elinkeinoelämän tonttitarpeista, toimintaedellytyksistä ja yleisestä elinvoiman kehittämisestä. Elinvoimaisuuden edellyttämä kunnan edunvalvonta ja verkostoituminen ovat osa luontaista kanssakäymistä. Elinvoimapalvelut sisältävät myös määrärahat uusyrityskeskuksen palveluihin, keskeiseen elinkeinoelämän seututyöhön (MORE), markkinointiin sekä EU- ja aluekehityshankkeisiin.

Viestintä tarjoaa viestintä- ja markkinointipalveluja kuntaorganisaatiolle, vastaa kunta-markkinoinnista, ylläpitää ja kehittää kunnan verkkopalveluja ja somekanavia, sekä koordinoi osallistavaa yhteistyötä kuntalaisten, yhdistysten ja yritysten kanssa ja tuottaa tapahtumia em. tahojen kanssa.

Kulttuuripalvelut tukevat kunnan elinvoimaa ja asukkaiden hyvinvointia. Kulttuuritoimintaa ja tapahtumia suunnitellaan ja järjestetään yhteistyössä eri järjestöjen ja toimijoiden kanssa. Monipuolisia kulttuuriharrastusmuotoja ja kulttuuritapahtumien järjestämistä tuetaan. Lasten ja nuorten kulttuuria toteutetaan seudullisen lastenkulttuuriyhdistyksen kautta, johon kuuluu mm. varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kattava kulttuuripolku. Kulttuuripalveluihin kuuluu lisäksi museotoiminta, taideteosten hankinta ja hoito sekä kulttuurityötä tekevien järjestöjen avustukset.

Viestintä- ja kulttuuripalvelut vastaavat yhdessä lisäksi Janakkalan kunnan matkailun markkinoinnista ja yhteistyöverkostoista.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	4	4	4
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Kuntakehitys	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	17 541	1 500		1 500	17 290	15 790	1 052,66%
Maksutuotot	42	4 500		4 500	3 965	-535	-11,89%
Tuet ja avustukset	2 796				683	683	
Muut toimintatuotot	1 440	10 540		10 540	-21	-10 561	-100,19%
Toimintatuotot	21 820	16 540		16 540	21 917	5 377	32,51%
<i>josta sisäiset</i>	1 350				1 559	1 559	
Henkilöstökulut	-263 794	-266 584		-266 584	-270 562	-3 978	1,49%
Palvelujen ostot	-307 552	-324 859		-324 859	-198 371	126 488	-38,94%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 561	-3 889		-3 889	-21 492	-17 603	452,64%
Avustukset	-20 000	-15 000		-15 000	-19 530	-4 530	30,20%
Muut toimintakulut	-79 864	-83 362		-83 362	-74 238	9 124	-10,94%
Toimintamenot	-697 771	-693 694		-693 694	-584 194	109 501	-15,79%
<i>josta sisäiset</i>	-75 530	-76 070		-76 070	-76 719	-649	0,85%
Toimintakate (netto)	-675 951	-677 154		-677 154	-562 276	114 878	-16,96%
<i>josta sisäiset</i>	-74 181	-76 070		-76 070	-75 160	910	-1,20%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-719	0		0	-4 025	-4 025	
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 188	-1 056	0	-1 056	-1 092	-36	3,45%
Muut laskennalliset kustannukset	52 622	54 431	0	54 431	57 363	2 932	5,39%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-625 236	-623 779	0	-623 779	-510 031	113 748	-18,24%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Elinvoimaohjelman toimenpidesuunnitelma on toteutunut pääosin. Uuden ohjelman laatiminen on aloitettu ja sen pohjaksi viedään läpi "vuorovaikutteinen tilannekuva"-työ, jossa monialaisen vuorovaikutuksen keinoin saamme kentältä arvokasta tietoa. Kilpailukykyä on vahvistettu sekä seudullisella yhteistyöllä että kuntakohtaisin toimin. Olemme pystyneet tehostamaan kuntaorganisaation läpäisevää yhteistyötä. Mm. teknisen toimialan henkilöstön osaamista on vahvistettu rekrytoinnein ja uudistuneella organisoitumisella. Tämä on parantanut monipuolisten yrityspalvelujen tarjoamista esim. lupapalveluissa.

Etelä-Janakkalan uuden Punkan yritysalueen kaavoitus on edennyt ja logistisen alueen liikenne- ja palvelualueille on valmistunut toteutusmalli. Pohjois-Janakkalassa, Kanssin alueelle, on tehty aluesuunnittelua, johon perustuen kaavallinen valmius on hyvä ja etenemme kaavoitussopimusten neuvotteluihin. Olemme myös mukana valmistelemassa maakunnan kattavaa matkailuyhteistyötä. Elinvoimapaalvelujen koordinoima ja Hämeenlinnan kaupungin kanssa yhteistyössä toteutettava MORE-yhteistyö eteni vuoden 2022 aikana keskeisimmin kaavoituksen valmistelulla (osayleiskaava) ja EAKR-hankkeen myötä. Vähähiilinen yritysekosysteemi MORE – hanke sisältää useita tavoitteellisia selvitys- ja kehitystöitä, joista mm. On valmistunut yritysekosysteemiselvitys yrityssynergioiden löytämiseksi ja luomiseksi käytännössä.

Markkinointia toteutettiin budjetin mahdollistamissa rajoissa edellisvuosia maltillisemmin. Hawotalojen kanssa jatkettiin Moisioin minitonttialueen markkinointia teemalla Minitontti& Minitalo. Kampanja keräsi huomattavan määrän liidejä, mutta ei tonttikauppoja. Näkyvyyttä ostettiin myös Janakkalan kesäfestareille, Punainen matto-kampanjalle ja Janakkalan sanakirjajulisteille paikallisjuonissa. Asumisen teemalla osallistuttiin Kotona-messuille.

Janakkala valittiin Kuntamarkkinoinnin SM-kisoissa shortlistalle, minkä myötä Murtaudu kehän ulkopuolelle –kampanjaa esiteltiin Kuntamarkkinoilla.

Parhaat Palat –matkailuesite koostettiin tuttuun tapaan Riihimäen seudun ja Hattulan kanssa, minkä lisäksi matkailumarkkinointia tehtiin yhteistyössä Hämeenlinnan ja Hattulan kanssa. Seuraavaa vuotta varten aloitettiin Janakkalan oman matkailuesitteen kokoaminen ja taitto.

Ensimmäinen pilottien jälkeinen kumppanuuspöytä kehitti Ahilammin aluetta. Alueelle rakennettiin kotilaavu, mobiilimaksulla toimiva puuliiteri, esteetön onkilaituri ja ranta ruopattiin. Kumppanuuspöytä määritteli alueen visioksi ”Veden voimaan perustuva viehättävä miljöö, jonne tullaan viettämään aikaa, rauhoittumaan, ulkoilemaan ja kuntoilemaan.”

Koronatiedottamisen laannuttua nettisivujen kävijäluvut laskivat koronaa edeltäneelle tasolle. Osittain laskua selittää myös vuoden 2021 syyskuussa käyttöön otettu evästekysely; vain välttämättömät evästeet sallineet kävijät eivät tallennu lainkaan tilastoihin.

Suosituimpiin sivuihin nettisivuilla lukeutui koronasivut, terveyspalveluiden ja koko kunnan yhteystiedot, ajankohtaiset uutiset, uimahalli ja Kinon ohjelmisto. Minitalo minitontilla kampanja nousi tilastoihin maksetun markkinoinnin myötä.

Janakkalan kunnan nettisivu-uudistus toteutettiin julkaisua vaille valmiiksi Valu Digital oy:n kanssa. Sivuston teknisen alustan tuki oli loppumassa ja se piti päivittää uuteen. Samalla päätettiin uusia sivuston rakennetta ja ulkoasua. Uudistuksen yhteydessä toteutettiin myös kaksi uutta integraatiota, tapahtumakalenterin sekä matkailutietojen osalta. Nettisivujen tapahtumakalenterin tiedot tulevat jatkossa maakunnallisesta Häme Events -tapahtumakalenterista. Matkailukohteiden tiedot poimitaan Visit Finland DataHubista siltä osin kuin ne ovat sieltä saatavilla. Uusille nettisivuille tulee myös Trimblen karttapohjainen palautejärjestelmä, jonka käyttöönottoa syksyllä valmisteltiin.

Kulttuuripalvelujen osalta suunnitellut tapahtumat pystyttiin koronavuosien jälkeen järjestämään normaalisti, kevään muutamia kulttuuripolun toteutuksia lukuun ottamatta.

Laurinmäen museon kävijämäärä pysyi edellisvuoden tasolla, noin 700 kävijää tavallisina museopäivinä. Ida Aalberg –museolla ja Laurinmäen museolla vieraili lisäksi useita ryhmiä ja alueen tapahtumat keräsivät runsaasti yleisöä, suurimpana yli 1000 kävijän Joulunavaus. Laurinmäen tuulimyllystä tehtiin 140-vuotisnäyttely omana työnä ja tuulimyllyn valaistus toteutettiin museon saamalla perintörahalta.

Kulttuuripalvelut koordinoi Tervakosken terveysaseman ja Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen julkisen taiteen hankintoja yhteistyössä julkisen taiteen asiantuntijan ja teknisen toimen kanssa, sekä vastasi Taiteen edistämiskeskuksen (TAIKE) avustushausta, jolla saimme 45 000 € tukea Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen taidehankintaan.

Talouden olennaiset määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:**Talous**

Toimintatuotot:

- Tuotot koostuvat erilaisten Janakkala-tuotteiden myynnistä, sekä Janakkalan Teollisuusalueelta vuokratuottoja Veturin tiloista sekä Janakkalan Teollisuusalueet Oy:ltä laskutetuista ICT kuluista

Toimintamenot:

- Palvelujen ostot: alittuivat n. 127 000 €, joka johtuu siitä, että Markkinoinnin määrärahat on varattu kokonaisuudessaan palveluihin mutta käyttöä on kirjattu sekä tarvikkeisiin noin 19 000 € että muihin kululuihin noin 4 500 €. Markkinointi määräraha on siis käytetty kokonaisuudessaan, talousarvio vaiheessa ei ole tiedossa mihin määrärahankäyttö kohdistuu.
- Elinkeinohankkeisiin varatusta 99 000 € määrarahasta jäi käyttämättä 62 700, koska uusia hankkeita ei ole juuri tullut vanhojen päätyttyä

Tulosalue Pelastuslaitos

Tilivelvollinen viranhaltija: kunnanjohtaja Reijo Siltala

Toiminnan kuvaus

Pelastuslain 4 luvun 29 §:n mukaan alueen pelastustoimi päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan. Päätöksessä on selvitettävä alueella esiintyvät uhat, arvioitava niistä aiheutuvat riskit, määriteltävä toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämistä. Pelastustoimen palvelut ostetaan Kanta-Hämeen Pelastuslaitokselta. Päättävänä toimielimenä toimii Hämeenlinnan kaupungin hallinnossa pelastuslautakunta. Pelastustoimi siirtyy hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Pelastuslaitos	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-31 300	-27 880		-27 880	-30 720	-2 840	10,19%
Palvelujen ostot	-1 210 313	-1 327 906	50 000	-1 277 906	-1 308 614	-30 708	2,40%
Toimintamenot	-1 241 613	-1 355 786	50 000	-1 305 786	-1 339 334	-33 548	2,57%
<i>josta sisäiset</i>		-10 000		-10 000		10 000	-100,00%
Toimintakate (netto)	-1 241 613	-1 355 786	50 000	-1 305 786	-1 339 334	-33 548	2,57%
<i>josta sisäiset</i>		-10 000		-10 000			
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-14 020	-15 773	0	-15 773	-14 118	1 655	-10,49%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 255 634	-1 371 559	50 000	-1 321 559	-1 353 452	-31 893	2,41%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Talousarviovuosi on toteutunut suunnitellusti, vaikka koronapandemia vaikeutti myös pelastuslaitoksen toimintaa. Pelastuslaitoksen omaisuusjärjestelyistä saattaa tulla vielä tulosvaikutusta vuoden 2023 puolelle.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Talous

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: KuEL eläkemenoperusteisia eläkemaksuja maksettiin noin 30 700 €.
- Palvelujen ostot: Kanta-Hämeen Aluepelastuslaitoksen maksuosuus oli noin 1 309 000 €. Edelliseltä vuodelta palautettiin liikaa perittyjä maksuja noin 51 000 €, joka huomioitiin talousarviomuutoksessa, mutta vuodelta 2022 tuli lisälaskutusta noin 41 000 €, jonka vuoksi muutettu määräraha-arvio ylittyi.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimielin Tekninen lautakunta

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu:

- tekninen johtaja, tekninen johtaja Aki Tiihonen 1.1. – 16.9.2022
- vs. tekninen johtaja Tuuli Laaksonen 1.9. – 14.12.2022
- tekninen johtaja Harri Vierikka 15.12.2022 alkaen

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaista toimintaa on teknisen toimen hallinto, maankäyttö, maaseutu- ja kyläpalvelut, maaseutupalveluyksikkö, tila- ja aluepalvelut (jaettiin operatiivisesti tilapalveluihin ja aluepalveluihin 1.9.2022 alkaen, valt. 29.8.2022 § 67), liikuntapalvelut, jätehuolto (siirtyi Kiertokapula Oy:lle 1.1.2022 lukien, mutta joitakin kustannuksia kohdistui vielä vuodelle 2022) sekä ateria- ja puhtauspalvelut.

Toimialan uudet lakisääteiset tehtävät:

Vuokrien määrittely ja toimeenpano hyvinvointialueelle, Valtioneuvoston asetus kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023-2025 (272/2022).

Tavoitteiden toteutuminen:

Toimialan strategiset tavoitteet

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
Janakkalassa on kehittyvät elinkeinoalueet, mm. Rastikangas-Mooreeni, Etelä-Janakkala, Linnatuulen alue.	Kehitämme elinkeinoalueita: mm. Rastikangas-Mooreeni, Etelä-Janakkala, Linnatuulen alue	Kaavojen ja kunnallistekniikan rakentumisen valmiusaste.	Kaavojen voimaan tulo, liittymien ja katujen rakentuminen, aktiivinen osallistuminen seudun kehittämishankkeisiin ja yhteistyöryhmiin.	Rastila-Rastikankaan osayleiskaava on valmisteltu hyväksymiskäsittelyyn ja Punkan osayleiskaava on tehty ehdotukseksi. Etelä-Janakkalan asemakaavan luonnos ja Pitkäntien tiesuunnitelma on tehty. Kanssin kaavaluonnosta on valmisteltu (konsulttipalvelu). Kalpalinnaan on valmisteltu uuden kulkuyhteyden käsittävää asemakaavaa ja liittymän tiesuunnitelmaa.	4
Janakkalassa on vireät taajamat, elinvoimaiset kylät ja viihtyisät virkistysalueet.	Kannustamme huolehtimaan yhteisen ympäristön siisteydestä.	Myönnetty ympäristö-, maa-aines- ja rakennusluvut, rekisteröinnit sekä	Normaali viranomais-toiminta. Ympäristön tilan ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen sekä vieraslajien torjunta. Yhteistyö	Ranta- ja pohjavesialueiden jätevesijärjestelmien sekä eläinsuojien selvitysprojektiä, pohjavesialueiden suojeleusuunnitelman päivytystä sekä	4

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
		päätökset ilmoituksista. Saapuneet valitukset ympäristön tilasta. Tarkkailujen ja kunnostuskohteiden määrät.	muiden viranomaisten, yhdistysten ja kansalaisjärjestöjen kanssa.	Kalpalinnanmäen pohjavesialueen geologista kartoitusta on tehty. Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma on tehty vuosille 2022-2025. Lisäksi tehtiin kevätkatselmuksia, joiden johdosta lähetettiin 39 selvityspyyntökirjettä kiinteistönomistajille. Osallistuttiin Kanta-Hämeen ilmastovahti –hankkeeseen. Käsiteltiin kolme kpl haettuja ympäristölupia/ilmoituksia/rekisteröintejä sekä kaksi kpl maa-ainelupia. Kunnan oma hanke, Rehakan Kusiaismäen kallioalueen YVA, ei ehtinyt lupakäsittelyyn vuonna 2022.	
Janakkalassa on vireät taajamat, elinvoimaiset kylät ja viihtyisät virkistysalueet.	Kehitämme luontokohteita, harrastus- ja lähiliikuntapaikkoja.	Osallistamisprosessien määrä ja toimenpiteiden toteutumisosuusprosentti.	Urheiluseurojen ja kuntalaisten osallistaminen liikuntapaikkojen ylläpito- ja kehittämistoimiin, sekä investointien toteuttamiseen.	Liinalammin ympärikiertävä polku toteutettiin kuntalaisia osallistaen. Hakamäen urheilukentän kilpailutuksen valmistelussa projektiryhmässä olivat Janakkalan Pallo ry ja Janakkalan Jana ry. Lasten osallistamista edistettiin erityisesti lasten oikeuksien viikolla sekä pilottina yhdessä aluepalveluiden ja Pelastakaa Lapset ry:n kanssa.	5
Janakkalassa on vireät taajamat, elinvoimaiset kylät ja viihtyisät virkistysalueet.	Elävöitämme Turengein ja Tervakosken keskustoja	Suunnitelmien määrä, toteutuneiden suunnitelmien määrä.	Puistosuunnitelma, palstaviljelyalueet, leikkipuistojen saneeraukset	Lyylinpuistoon on tehty suunnitelma, mutta se ei saanut määrärahaa toteutusta varten. Sekä Turengissa että Tervakoskella on palstaviljelyalueet. Tervakoskelle tehtiin koirapuisto. Leikkipuistoista Tammirannan puisto Tervakoskella saneerattiin. Kiipeilyliuku hankittiin ja asennettiin Vohlosenkaarten puistoon Turenkiin. Yksittäisiä uusia leikkivälineitä hankittiin eri puistoihin. Osa hankinnoista oli esteettömiä leikkivälineitä Pelastakaa Lapset ry:n projektin myötä. Varikolle	4

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
				hankittiin varalle uusia puistonpenkkejä ja roskakoreja puistoja varten.	
Janakkalassa on vireät taajamat, elinvoimaiset kylät ja viihtyisät virkistysalueet.	Elinvoimaiset kylät	Maaseudun kehittämiseen ja kylien toiminnan edistämiseen käytetty työaika.	Janakkalan kunnan rooli kylien kumppanina ja maaseudun kehittämisen edistämässä on lisääntynyt. Tavoitteena on, että maaseutupalvelut käyttää maaseudun kehittämiseen ja kylien toiminnan edistämiseen työaika vähintään 500 tuntia vuodessa.	Janakkalan kunnan maaseutupalvelut on ollut kylien kumppanina ja mukana maaseudun kehittämisen edistämässä. Maaseutupalvelut ja maankäyttö osallistuivat Lisää asukkaita kyliin -kumppanuuspöytästä sekä Uusia asumisratkaisuja kyliin –hankkeeseen joiden pohjalta on tehty hankkeiden mukaisia toimenpiteitä. Maaseutupalveluissa kylien toiminnan edistämiseen kirjattu työaika on ollut 285 tuntia.	3
Janakkalassa on monipuolisia liikunnan ratkaisuja	Kannustamme hyöty- ja terveystoimintaan ja tarjoamme siihen mahdollisuuksia.	Säännöllisin väliajoin toteutettavat kyselyt ja selvitykset koskien kuntalaisten liikunta- ja terveystoimintaa. Liikuntapaikkojen käytökerrat ja liikuntapalveluiden osallistujamäärät. Kunnan jakamien avustusten vaikuttavuus.	Kuntalaisten liikuntaaktiivisuuden lisääminen. Edullisten perusliikuntapaikkojen käytön mahdollistaminen kaikille kuntalaisille. Alle 18-vuotiaiden maksuttomien harjoitustilojen tarjoaminen urheiluseuroille. Kampanjoiden ja tapahtumien toteuttaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Liikuntaneuvonnan palveluketju. Liikuntatoiminnan avustusten haun kehittäminen ja uudistaminen.	Alle 18-vuotiaiden harjoitusvuorot ovat maksuttomia oman kunnan seuroille. Liikuntaneuvonnan palveluketju on luotu ja liikuntaneuvonnan puhelinaika käynnistyi syksyllä 2022. Liikuntatoiminnan avustusten haku toteutettiin uudistuneella tavalla keväällä 2022 ja jatkokehitykseen kerättiin ideoita seurafoorumissa syksyllä 2022. Jatkokehityskohteena on vaikuttavuuden arvioinnin lisääminen. Liikuntakampanja toteutettiin kunnan tiedotuskanavissa sekä keväällä että syksyllä 2022. Kävijämääriä seurataan uimahallin, liikuntahallien ja avantouintipaikan osalta. Liikuntapalveluiden järjestämisen ohjaustoiminnan osallistujamäärät raportoidaan kausittain. Vuonna 2022 kävijämäärässä oli havaittavissa nousua verraten koronavuosiin 2020 – 2021: harjoituskertoja oli 232 enemmän ja toimintaan	5

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
monipuoliset asumismahdollisuudet.		Kunnan avustukset yksityis- teille, prosentti- osuus vertailu- vuoden kunnos- sapito- ja perus- parannusme- noista.	Turvataan asuinkiin- teistöille johtavan yksi- tyistieverkon liikennöi- tävyyttä kattavammilla kunnan avustuksilla. Tavoite on, että kun- nan avustukset yksi- tyisteille ovat vähin- tään 50 %:a tiekuntien vertailuvuoden kun- nossapito- ja peruspa- rannusmenoista.	Tiekuntien kustannukset vuo- den 2022 avustushakemustie- tojen mukaan on ollut 462 556 euroa ja avustuksiin va- rattu määräraha on 150 000 euroa, joten avustus taso on 32 %:a tiekuntien vertailuvuo- den kustannuksista. Tavoit- teen saavuttaminen edellyt- tää avustustason nostoa tule- vina vuosina.	
Janakkalassa kas- vatus ja opetus on laadukasta.	Meillä on terveel- liset ja hyvät op- pimisympäristöt.	Säännöllisin vä- liajoin toteutet- tavat asiakasky- selyt.	Viihtyisät ja siistit toi- mitilat yhdessä tehden. Asiakaskyselyt toteute- taan sekä ateriapalve- luista että puhtauspal- veluista. Asiakasky- selyn tavoitteena on 3,8/5.	Puhtauspalveluiden osalta ei ole tehty erikseen asiakasky- selyä. Palaute laatukierrok- silta ja palautekeskusteluissa on ollut hyvää. Ateriapalveluissa tehtiin kou- lukysely, jossa kartoitettiin suosikkiruuat. Kyselyssä ei an- nettu erikseen arvosanaa. Varhaiskasvatus on toteutta- nut asiakaskyselyn, jossa ky- syttiin tarjottavan ruuan mo- nipuolisuudesta. Kysely koh- distui 423 huoltajalle ja vas- tauksia saatiin 263 kappaletta jakautuen seuraavasti: erin- omainen 172, hyvä 71, kohta- lainen 16 ja huono 0.	3
Asiakaspalve- lumme on erin- omaista ja hyvin- voiva henkilös- tömme on osaa- vaa.	Parannamme työ- hyvinvointia jat- kuvasti.	Oma, lähiyhtei- sön, alaisten, esimiesten työ- hyvinvoinnin mittaaminen.	Valitaan puolivuosit- tain kohderyhmä työn- ohjaukselle.	Työkykyjohtamisen nykytilan kartoitus ja kehittämissuunni- telma on hyväksytty kunnan- hallituksessa 19.12.2022 vuo- sille 2023 – 2025. Resurssia ei siten vielä ole kohdennettu, koska suunnitelma oli päätök- senteossa vuoden lopussa ja strategiatyön toimenpiteet olivat keskeneräisiä.	3

Kunnassa toimii hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, joka on linjannut, että lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoitteista valitaan **fysinen aktiivisuus lisääntyä** -tavoite, johon liittyen jokainen toimiala määrittelee oman ala-tavoitteensa, mittarinsa sekä toimenpiteensä vuodelle 2022.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoite	Toimialan tavoite vuodelle 2022	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
Jokainen syö päivittäin lämpimän lounaan	Käyttäjistä 80 % ruokailee päivittäin	Ruokailijamäärän seuranta toimipaikka kohtaisesti	Ruokateema päivät keväällä ja syksyllä	Ruokateemat toteutuivat suunnitelman mukaisesti (Pyörykkä Vyörykkä -kampanja keväällä ja Oothan kaikkien kaveri -kampanja syksyllä). Ruokailijamäärän seuranta ei toteutettu.	3
Viihtyisät ja siistit toimitilat yhdessä tehden	Siivottavuusohjeistuksen tekeminen	Teemapäivän järjestäminen kerran kalenteri vuodessa	Teemapäivä järjestetään yhdessä sivistystoimen kanssa, kun ohje on saatu valmiiksi	Siivottavuusohjeistus laadittiin. Yhteinen teemapäivä sivistystoimen kanssa ei toteutunut.	3
Fyysinen aktiivisuus lisääntyy lähiliikuntapaikoilla	Huomioidaan lähiliikuntapaikat ja -reitit kaavoituksessa paremmin	Kaavojen V-aluevarauksien määrä ja sujuvat yhteydet	Kaavoissa kiinnitetään erityistä huomiota lähiliikuntapaikkojen määrään ja laatuun	Liikuntareitit ja -yhteydet on huomioitu mm. Moision ja Vähikkäläntien asemakaavoissa. Hakamaässä, Harvialan kartanolla, Kettukalliolla Juttilan tiellä sekä Ahilammilla parannettiin virkistyspalveluita kumppanuuspöydän tuloksena. Asemakaavoituksen myötä virkistysalueet lisääntyvät voimassa olevaan kaavaan verrattuna.	4
Fyysinen aktiivisuus lisääntyy huomioimalla käyttäjien toiveet ja muuttuvat tarpeet	Nuorten osallistaminen kaavoitukseseen	Osallistamisten määrä kaavoitukseen	Nuorten tarpeita kuullaan sopiviin kaavoitushankkeisiin	Kettukallion ja Liinalammin asemakaavoituksia varten tehtiin kuntalaisille kyselyt. Kyselyissä tiedusteltiin vastaajien ikää. Tämän perusteella nuorten osallistumien kyselyihin oli vähäistä. Kettukallion kyselystä laitettiin erikseen tietoa kouluun.	5
Fyysinen aktiivisuus lisääntyy monipuolisella liikuntatarjonnalla ja omaehtoisen liikkumisen lisäämisellä	Liikuntapaikkojen käyttöasteen lisääminen, avointen liikuntaryhmien tarjoaminen	Liikuntapaikkojen määrä ja käyttöaste	Järjestetään aktiivisuuskampanja	Liikuntapaikkojen määrä on säilynyt vuoden 2021 tasolla. Kävijämäärien ja vakiovuorojen kehitystä on kuvattu aiemmassa edellä olevassa toteumaselvityksessä. Aktiivisuuskampanjat järjestettiin keväällä ja syksyllä 2022 ja kampanja lisäsi data-analytiikan mukaan vierailuja kunnan	3

				<p>liikuntapalveluiden nettisivuilla. Liikuntavideoiden katselukerrat olivat selkeässä kasvussa. Vuonna 2022 oli noin 35 000 katselukertaa enemmän kuin vuonna 2021. Tehdyt toimenpiteet eivät ole toistaiseksi vaikuttaneet kunnan 5. ja 8.luokkalaisten Move-tuloksiin. Huolestuttavaa on, että prosenttiosuus oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kulluttavalla tai häiittäavalla tasolla, on noussut edellisestä vuodesta.</p>	
<p>Fyysinen aktiivisuus lisääntyy.</p>	<p>Kiinteistöjen ja tilojen suunnittelussa otetaan huomioon liikuntamahdollisuudet.</p> <p>Alueita kehitetään kannustamaan liikkumista.</p>	<p>Käyttäjien haastattelut.</p>	<p>Pyöräteiden rakentaminen ja kehittäminen. Koulukeskusten suunnittelu.</p> <p>Pyörätelineet ja katokset.</p>	<p>Haastatteluja ei ole järjestetty. Käyttäjät on kuitenkin huomioitu koulukeskusten suunnittelussa. Lammintien kevyen liikenteen väylän (KLV) jatkoa on suunniteltu noin 500 metriä (Tierpintiestä eteenpäin). Ylikyläntien suunnittelu on tehty ja siinä on huomioitu koululaisten liikkuminen. Kauppakuja on suunniteltu erotelluksi KVL väyläksi siten, että pyörä- ja kävelytie jatkuu aseman laiturialueelle saakka. KVL käyttäjämäärälasenta on tehty Kauppakujan alikulussa.</p>	3

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	135,4	139	134
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	9,55	9,2	4,8
Määräaikaiset	14,3	8,92	20,3
Työllistetyt	6	4	4
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	1	0	0
Harjoittelijat	2	0	0

Käyttötalouden toteutuminen:**Käyttötalous**

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	7 639 008	6 770 680		6 770 680	6 426 445	-344 234	-5,08%
Maksutuotot	510 159	538 871	-72 018	466 853	414 800	-52 053	-11,15%
Tuet ja avustukset	-2 490				260 605	260 605	
Muut toimintatuotot	9 119 608	8 729 028		8 729 028	8 809 481	80 452	0,92%
Toimintatuotot	17 266 286	16 038 579	-72 018	15 966 561	15 911 330	-55 231	-0,35%
<i>josta sisäiset</i>	<i>14 137 065</i>	<i>13 571 758</i>		<i>13 571 758</i>	<i>13 424 727</i>	<i>-147 031</i>	<i>-1,08%</i>
Valmistus omaan käyttöön	189 157	470 500		470 500	357 113	-113 387	-24,10%
Henkilöstökulut	-6 640 344	-6 801 594		-6 801 594	-6 669 009	132 585	-1,95%
Palvelujen ostot	-4 462 688	-3 843 106	-12 000	-3 855 106	-3 869 838	-14 732	0,38%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 868 468	-3 876 840	-214 000	-4 090 840	-4 297 744	-206 904	5,06%
Avustukset	-168 278	-176 529		-176 529	-375 334	-198 805	112,62%
Muut toimintakulut	-2 197 796	-2 433 051		-2 433 051	-2 637 916	-204 865	8,42%
Toimintamenot	-17 337 574	-17 131 120	-226 000	-17 357 120	-17 849 841	-492 721	2,84%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-2 267 819</i>	<i>-2 325 663</i>		<i>-2 325 663</i>	<i>-2 262 693</i>	<i>62 970</i>	<i>-2,71%</i>
Toimintakate (netto)	117 868	-622 041	-298 018	-920 059	-1 581 398	-661 339	71,88%
<i>josta sisäiset</i>	<i>11 869 246</i>	<i>11 246 095</i>		<i>11 246 095</i>	<i>11 162 034</i>	<i>-84 061</i>	<i>-0,75%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-4 591 406	-4 658 756		-4 658 756	-4 721 019	-62 263	1,34%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-52 600	-62 987	0	-62 987	-64 237	-1 250	1,98%
Muut laskennalliset kustannukset	-228 024	-223 908	0	-223 908	-223 127	781	-0,35%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 754 163	-5 567 692	-298 018	-5 865 710	-6 589 781	-724 071	12,34%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien ystistä:

Vuoden 2022 aikana toteutui asioita, joita ei talousarviota laadittaessa osattu ennakoida. Tekninen johtaja irtisanoutui 16.9.2022. Virkaa hoiti määräaikaishin järjestelyin ympäristösuunnittelija Tuuli Laaksonen 1.9.2022 alkaen. Harri Vierikka aloitti teknisen johtajan virassa 15.12.2022.

Muutokset organisaatiossa

Vuoden 2022 talousarviossa on yhdistetty kaksi tulosaluetta, ympäristöpalvelut ja maankäyttö. Uuden tulosalueen nimi on maankäyttö.

Tila- ja aluepalveluiden tulosalueen organisaatiomuutosta valmisteltiin ja valtuusto päätti 29.8.2022, että tila- ja aluepalvelut jaetaan tilapalvelun ja aluepalvelun tulosalueiksi operatiivisesti 1.9.2022 alkaen ja kokonaisvaltaisesti 1.1.2023 lukien.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023 ympäristöterveydenhuollon tehtävät säilyivät kuntien järjestämisvastuulla. Valvontayksiköt, jotka sijaitsivat sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien yhteydessä, oli organisoitava uudelleen. Kunnan tuli järjestää terveydensuojelua koskevien tehtävien (ympäristöterveydenhuolto) muodostama kokonaisuus joko kunnan itsensä toimesta tai kuntien välisenä yhteistoimintana. Vuonna 2022 valmisteltiin ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotettavaksi vastuukuntamallilla, jossa Riihimäen kaupunki toimii vastuukuntana, valtuusto hyväksyi 29.8.2022 § 70 yhteistoimintasopimuksen.

Valtuusto päätti 7.6.2021 siirtää kunnan tuottamat palvelut, jätteen keräilyn ja kuljetuksen, Kiertokapula oy:n hoidettavaksi. Muutoksen taustalla oli uuden jätelain merkittävät muutokset ja kunnalle tuleva lisävastuu sekä näistä syntyvä resurssitarpeen kasvu. Em. valtuuston päätöksestä tehtiin kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Kunta jätti syyskuussa lausuntonsa valituksen johdosta hallinto-oikeudelle. Kunnanhallitus teki kokouksessaan 8.-9.11.2021 toimeenpanopäätöksen muutoksenhausta huolimatta siten, että jätehuolto siirtyi Kiertokapula Oy:lle 1.1.2022 lukien.

Talousarviomuutokset ja talousarvion toteutuminen

Vuoden 2022 aikana tehtiin seuraavat talousarviomuutokset: Valtuusto 7.2.2022 § 7: Infrainvestointien talousarvion ja käyttösunnitelman muutos koskien Moisio 1 hanketta. Valtuusto 3.10.2022 § 78: Tilapalvelut, kunnan kiinteistöjen lämmitykseen varattua määrärahaa lisättiin 200 000 €. Delfort Areenan sisätilojen suojaus/pinnoite, 12 000 euron määräraha siirrettiin irtaimen omaisuuden investoinneista käyttötalouteen. Valtuusto 12.12.2022 § 116: Liikuntapalvelut, tuottojen kertymä oli arvioitua pienempi, tuottoja vähennettiin 72 000 €. Liikuntapalveluiden kalustolisäysten 14 000 euron määräraha siirrettiin irtaimen omaisuuden investoinneista käyttötalouteen.

Toimialan tuottojen toteuma oli 15 911 330 € alittaen talousarvion 55 231 €. Valmistus omaan käyttöön – toteuma 357 113 € alittaen talousarvion 113 387 €. Toimintakulut olivat 17 849 841 € ylittäen talousarvion 492 721 €. Toimialan toimintakate ylittyi 661 339 €. Merkittävimmät poikkeamat talousarvion toteutumisessa on selvitetty tulosalueittain

Merkittävimmät asiat vuoden 2022 aikana

Tervakosken koulu- ja monitoimikeskuksen 1. vaiheen hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 11.4.2022.

Etelä-Janakkalan teollisuusalueen liittymä 130 –tielle ja asemakaavaa suunniteltiin vuoden aikana. Sopimusneuvottelut Riihimäen kanssa lopetettiin, jonka johdosta kaava-alueen eteläinen liittymä päätettiin suunnitella Uramonmäelle ja osa suunnitelmista jouduttiin päivittämään.

Rakennusjärjestyksen uudistamistyötä jatkettiin Ympäristöministeriön valmisteleman MRL:n uudistuksen pohjalta. Ranta-asumisen maankäytölliset periaatteet ja ns. edullisuusvyöhykekartta hyväksyttiin valtuustossa 7.2.2022. Sähköisten lupahakujen käyttöönottoa valmisteltiin. Janakkalan kunnan rakennusluvut, kaivu- ja katuluvat sekä poikkeamiset ja suunnittelutarveratkaisut otetaan vastaan vain sähköisen lupa-asiointijärjestelmän kautta vuoden 2023 alusta lähtien.

Hakamäen urheilukentän kilpailutusta valmisteltiin, ja urakoitsijaksi valittiin teknisen lautakunnan kokouksessa 18.10.2022 Spexifix Oy. Urakkasopimus allekirjoitettiin 7.12.2022.

Ateria- ja puhtauspalveluiden tuotantotapaa ja kehittämistä valmisteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023. Valtuusto päätti 6.6.2022 § 50, että ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämistavaksi valitaan palvelujen ulkoistaminen osittain tai kokonaan huomioiden mm. sivistystoimen tarpeet ateria- ja puhtauspalveluiden osalta. Lisäksi valtuusto päätti, että Tuuvingin keskuskeittiöstä luovutaan joko vuokraamalla tai myymällä. Tekninen lautakunta esitti kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle 14.12.2022, että ateria- ja puhtauspalvelut ulkoistetaan kokonaisuutena palveluntuottajaksi valtiaan Compass Group Finland Oy ja keskuskeittiö Tuuvinki vuokrataan palvelun tuottajalle.

Aurinkosähköjärjestelmien hankintaan kunnan omistamiin rakennuksiin saatiin Business Finlandilta täysimääräinen leasinghanketuki. Hanke etenee kevään 2023 aikana järjestelmän asennuksilla kohteisiin.

Janakkalan kunnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on neuvotteluissa sovittu, että kunta muuttaa Elyn sisääntuloteitä kunnan kaduiksi tekemällä asiasta MRL:n mukaisen kadunpitopäätöksen. Harvialantien tiealue noin 190 metrin matkalta etelän suuntaan muutettiin kunnan kaduksi S-marketin liittymän muutostöiden takia.

Hämeenlinnan seudun kestävä ja turvallisen liikkumisen suunnitelma valmistui 17.2.2022. Suunnitelma jalkauttaa mm. Kanta-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelmaa seudun kuntiin ja tukee kunnissa tehtäviä omia kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelmien laadintoja. Tekninen lautakunta hyväksyi suunnitelman periaatteet Janakkalassa suunniteltavien toimenpiteiden lähtökohdaksi (teknltk 21.9.2022 § 170).

Tulosalue Teknisen toimen hallinto

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintopäällikkö Tiina Vesala.

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää teknisen toimen hallinnon, teknisen lautakunnan ja sen alaisen lupajaoston.

Teknisen toimen hallinnon palveluihin kuuluu operatiivisen toiminnan johtaminen (ohjaus, kehittäminen, tukeminen, yhteisten asioiden hoito, tehtävien koordinointi), henkilöstön työhyvinvointiin liittyvät yhteiset toimenpiteet, keskitetyt talouspalvelut (talouden suunnittelu ja seuranta) ja hallintopalvelut (teknisen lautakunnan päätösten valmistelu ja täytäntöönpano).

Tekninen lautakunta vastaa koko toimialan toiminnan kehittamisestä ja tavoitteiden toteutumisesta.

Lupajaos toimii maankäyttö- ja rakennuslain, kuntien ympäristöhallintolain ja ympäristönsuojelulain sekä maa-aineslain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena, lukuun ottamatta niitä maankäyttö- ja rakennuslain tehtäviä, jotka on määrätty tekniselle lautakunnalle. Lupajaoksen asiat valmistellaan ympäristöpalveluissa.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	2	2,25	2,25
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	1	1	1
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Teknisen toimen hallinto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-213 420	-328 609		-328 609	-323 612	4 997	-1,52%
Palvelujen ostot	-23 618	-34 969		-34 969	-28 442	6 527	-18,67%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 423	-5 034		-5 034	-3 666	1 368	-27,18%
Muut toimintakulut	-10 966	-13 628		-13 628	-11 091	2 537	-18,62%
Toimintamenot	-253 426	-382 240		-382 240	-366 810	15 429	-4,04%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 624</i>	<i>-16 313</i>		<i>-16 313</i>	<i>-13 773</i>	<i>2 540</i>	<i>-15,57%</i>
Toimintakate (netto)	-253 426	-382 240		-382 240	-366 810	15 429	-4,04%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 624</i>	<i>-16 313</i>		<i>-16 313</i>	<i>-13 773</i>	<i>2 540</i>	<i>-15,57%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-252	-236	0	-236	-236	0	-0,14%
Muut laskennalliset kustannukset	-5 272	-9 338	0	-9 338	-10 252	-914	9,79%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-258 950	-391 814	0	-391 814	-377 298	14 515	-3,70%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Teknisen toimen kokonaisvaltaiseen ja pitkäjänteiseen kehittämiseen on viime vuosien ajan tuonut haasteita johtavan viranhaltijan tehtävien hoitaminen useamman viranhaltijan toimesta, joko vakituisella tai sijaisella. Myös vuoden 2022 aikana virkaa hoiti kolme eri viranhaltijaa. Vakituinen tekninen johtaja Harri Vierikka aloitti Janakkalan kunnassa 15.12.2022.

Tulosalueen toimintakulut ja –kate alittuivat 15 429 €.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintakulut:

- Palvelujen ostot, toteuma 81,3 %, kulualitus 6 500 €: ICT-palveluiden kulut olivat noin 5 800 € arvioitua pienemmät.

Tulosalue Maankäyttö

Tilivelvollinen viranhaltija: maankäyttöpäällikkö Piia Tuokko

Toiminnan kuvaus

Yhdyskuntarakenteiden muodostumista ja maankäyttömuotojen ohjausta hoidetaan maankäytön strategiaan pohjautuen. Välineinä ovat yleis- ja asemakaavat sekä suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamisluvat. Lisäksi tulosalue vastaa maapolitiikan hoidosta ja päätösten viennistä käytäntöihin. Maankäytössä toimii maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) edellyttämä kaavoittaja sekä kaavoitusmittauksen valvoja.

Maankäytön tulosalueella hoidetaan myös 1.1.2022 alkaen maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakennusvalvonnan tehtävät sekä kuntien ympäristöhallintolain, ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaiset lupa- ja valvontatehtävät. Lisäksi toteutetaan kuntien ympäristöhallintolaissa kunnalle säädettyjä yleisiä tehtäviä.

Maankäytön tehtäviä ovat mm.:

- maankäytön suunnittelu sekä MRL:n kunnalle määräämät viranomaistehtävät
- kiinteistönmuodostamislainsäädännön kunnalle määräämät tehtävät
- kunnan kiinteistöjen hankintaan ja luovutuksiin liittyvä valmistelu sekä kiinteän omaisuuden luovutus
- maanrakentamisen ja rakennuspaikkojen mittaukset sekä muut mittauspalvelut
- ajantasaisten pohjakartta- ja opaskartta-aineistojen sekä osoiterekisterin ja asemakaavayhdistelmän ylläpito
- ympäristön tilan seuranta
- luonnonsuojelu, monimuotoisuus ja virkistyskäyttö
- vesiensuojelu ja -kunnostus sekä pohjavesien suojelu
- jätehuollon kehittäminen- ja valvontatehtävät
- vesihuollon kehittämiseen osallistuminen ja vesihuoltolain valvonta.

Ympäristöterveydenhuollon toteutusvastuu oli 31.12.2022 saakka Riihimäen seudun kansanterveystyön kuntayhtymällä, mutta lakisääteisesti asiasta vastaa kunta. Maankäytön ympäristöpalvelut vastaavat toiminnan sisällöllisestä tilaajaohjauksesta.

Suoritteet

Maankäyttö	TP2021	TA2022	TP 2022
Yleiskaavoitus			
Valmistuneet yleiskaavat kpl	0	1	0
Valmistuneet yleiskaavat ha	0	1 500	0
Asemakaavoitus			
Valmistuneet asemakaavat kpl	5	5	6
Valmistuneet asemakaavat ha	61,53	50	45,5
Tonttimyynti			
Myyntikaupat kpl (asuin- ja toimitilat)	20	25	14
Myyntikaupat ha (asuin- ja toimitilat)	6,12	15	3,0
Uudet vuokrasopimukset kpl	9	5	0
Rakennusvalvonta			
Rakennusluvut kpl	150	190	151
Asuinrakennusten rakennusluvut kpl	22	15	13
Ympäristölupavalvonta			
Ympäristöluvat, ilmoitukset, rekisteröinnit kpl	2	10	3
Maa-ainesluvut kpl	5	3	2

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

- **Yleiskaavoitus**, toteumat 0 % / 0 %: Henkilöstövaje on vaikuttanut yleiskaavojen etene-
miseen. Rastila-Rastikankaan osayleiskaava olisi ollut muuten valmis hyväksyttäväksi,
mutta kaava odottaa ELY-keskuksen lausuntoa Raimansuon Natura-arvioinnista (6 kk
lausumisaikaa). Vuonna 2023 odotetaan valmistuvan em. kaavan lisäksi Punkan
osayleiskaava.
- **Tonttimyynti**, toteumat 56 % / 20 %: Yleinen maailmantilanne, hintojen nousu ja talou-
dellinen epävarmuus ovat vaikuttaneet tonttimyynnin laskuun. Myynnistä 11 kpl on ollut
asuintontteja (sis. 6 vuokratontin lunastusta), 2 kpl on myyty JTA:lle ja 1 muuhun yritystoi-
mintaan. Yritystonttien myynnin puutteesta johtuen tonttimyynti oli myös pinta-alallisesti
pientä. Toimintavuonna vuokrattiin vain 2 pientä aluetta yhdyskuntateknisille laitteille. Li-
sämaita myytiin 4 kpl, yht. noin 8,8 ha.
- **Rakennusvalvonta**, toteumat 80 % / 87 %: Yleinen maailmantilanne, hintojen nousu ja
taloudellinen epävarmuus ovat vaikuttaneet rakentamismäärien laskuun. Rakennuslupien
määrä oli edellisvuosien tasolla, mutta rakentamishankkeet pieneivät ja esim. omakotita-
lojen lupamäärä putosi edellisestä vuodesta reilusti. Myös vapaa-ajanrakennusten määrä
laski (18kpl ->10kpl). Kaikkien lupien määrä oli ”normaali” (295 kpl).
- **Ympäristölupavalvonta**, toteumat 30 % / 67 %: Talousarviossa vuodelle 2022 asetetut
tavoitteet eivät kuvaa ympäristönsuojelussa tehtävää työtä tai työmäärää, sillä vuosittain
saapuvien lupa- tai ilmoitushakemusten määrään kunnan ympäristönsuojelu ei voi vaikut-
taa. Vuoden 2023 talousarviosta lähtien tunnusluvuiksi on lisätty ympäristönsuojelun val-
vontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit (10 kpl).

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	7	9,95	10
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			0,6
Määräaikaiset	2	1,25	1
Työllistetyt			1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat	2		

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Maankäyttö	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	47 366	35 725		35 725	43 722	7 997	22,38%
Maksutuotot	423 933	353 210		353 210	285 779	-67 431	-19,09%
Tuet ja avustukset					259 250	259 250	
Muut toimintatuotot	236 832	213 200		213 200	237 727	24 527	11,50%
Toimintatuotot	708 131	602 135		602 135	826 478	224 343	37,26%
<i>josta sisäiset</i>	<i>24 917</i>	<i>20 500</i>		<i>20 500</i>	<i>19 001</i>	<i>-1 499</i>	<i>-7,31%</i>
Valmistus omaan käyttöön	1 905	35 200		35 200	7 570	-27 631	-78,50%
Henkilöstökulut	-630 781	-675 062		-675 062	-638 926	36 135	-5,35%
Palvelujen ostot	-502 818	-485 986		-485 986	-455 602	30 384	-6,25%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 727	-14 178		-14 178	-10 669	3 509	-24,75%
Avustukset	-1 175	-2 000		-2 000	-200 572	-198 572	9 928,61%
Muut toimintakulut	-51 435	-50 041		-50 041	-57 943	-7 902	15,79%
Toimintamenot	-1 197 936	-1 227 267		-1 227 267	-1 363 712	-136 446	11,12%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-81 952</i>	<i>-72 803</i>		<i>-72 803</i>	<i>-75 359</i>	<i>-2 556</i>	<i>3,51%</i>
Toimintakate (netto)	-487 901	-589 932		-589 932	-529 665	60 267	-10,22%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-57 036</i>	<i>-52 303</i>		<i>-52 303</i>	<i>-56 358</i>	<i>-4 055</i>	<i>7,75%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-22 696	-22 696		-22 696	-22 696	0	0,00%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-840	-775	0	-775	-832	-57	7,41%
Muut laskennalliset kustannukset	-30 389	-34 634	0	-34 634	-36 069	-1 435	4,14%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-541 826	-648 037	0	-648 037	-589 262	58 774	-9,07%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Vajaat henkilöstöresurssit hankaloittivat osittain talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, ja osassa työtehtävien hoitoa on ollut ajoittaista viivettä henkilöstövaihdoksista tai vajauksesta johtuen. Hankkeet ja toiminta on saatu kuitenkin hoidettua pääosin asianmukaisesti. Yleinen maailmantilanne, hintojen nousu ja taloudellinen epävarmuus on vaikuttanut rakentamista ja tonttimyyntiä laskien tai siirtänyt hankkeiden aloittamista.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 826 478 ylittäen talousarvion 224 343 €. Valmistus omaan käyttöön – toteuma 7 570 € alittaen talousarvion 27 631 €. Toimintakulut olivat 1 363 712 € ylittäen talousarvion 136 446 €. Tulosalueen toimintakate alittui 60 267 €.

Talouden olennaiset määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Maksutuotot, toteuma 80,9 %, tuottoalitus 67 400 €: Yleinen maailmantilanne, hintojen nousu ja taloudellinen epävarmuus on vaikuttanut rakentamismäärien sekä tonttimyyntien laskuun. Tontteja myytiin vain 8 kpl. Rakennuslupien määrä oli edellisvuosien tasolla, mutta rakentamishankkeet pienuivat ja esim. omakotitalojen lupamäärä putosi reilusti. Tällä oli vaikutus myös mittaustoimintaan. Yksityisten maiden kaavoitus ei ole edennyt odotetusti (maankäyttösopimusten maksut). Myös poikkeamislupia on ollut aiempaa vähemmän.
- Tuet ja avustukset, TA 2022 / 0 €, toteuma 259 200 €: Kunta on saanut valtiovarainministeriön apurahaa vuosille 2022 - 2024 Tieto lisää toimivuutta -hankkeeseen, jossa edistetään maankäytön tulosalueen digitalisaatiota laajasti. Janakkala toimii hankkeen "isäntäkuntana" huolehtien hankebudjetista. Hankkeessa ovat lisäksi mukana Hattula ja Forssa.
- Muut toimintatuotot, toteuma 111,5 %, tuottoylitys 24 500 €: Maa- ja vesialueiden vuokratuloja on saatu arvioitua enemmän.

Valmistus omaan käyttöön:

- Toteuma 21,5 %, alitus 27 600 €: Kunnan omissa rakentamiskohteissa ei ole ollut isoa luvitettavaa vuonna 2022, jonka vuoksi rakennusvalvonnan valmistus omaan käyttöön alittuu 27 600 €.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut, toteuma 94,6 %, kulualitus 36 100 €: Ympäristösuunnittelija sijaisti teknistä johtajaa syksyn 2022. Lisäksi uuden yleiskaavasuunnittelijan vakanssin täytössä meni 3 kuukautta ja rakennustarkastajan työsuhde muuttui osa-aikaiseksi (60 %).
- Palvelujen ostot, toteuma 93,7 %, kulualitus 30 400 €: Osa kustannuksista on sisällytetty Tieto lisää toimivuutta -hankkeeseen. Ympäristölupavalvonnan syksyn vajaan henkilöstöresurssin vuoksi kulualitus 16 000 €. Mm. Kalpalinnan pohjavesiselvityksen kustannus (10 000 €) siirtyi vuodelle 2023.
- Avustukset, TA 2022 / 2 000 €, toteuma 200 600 €: Kunta on saanut valtiovarainministeriön apurahaa vuosille 2022 - 2024 *Tieto lisää toimivuutta* -hankkeeseen, jossa edistetään maankäytön tulosalueen digitalisaatiota laajasti. Janakkala toimii hankkeen "isäntäkuntana" huolehtien hankebudjetista. Hankkeessa ovat lisäksi mukana Hattula ja Forssa. Hankkeen apurahalla maksetaan lupa-asiointien kehittäminen, sovellusten hankinta, konsultoinnit ja hanketyöntekijä (60 %).

Tuloalue **Maaseutu- ja kyläpalvelut**

Tilivelvollinen viranhaltija: Maaseutupäällikkö Ari Uotila

Toiminnan kuvaus

Tulosalueen tehtävänä on

- hoitaa Janakkalan osalta yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannusavustusten käsittelyn ja myönnön teknisen lautakunnan vahvistamien perusteiden pohjalta.
 - Janakkalan maaseutualueiden yksityistieverkon liikennöitävyyden ylläpitämistä pyritään turvaamaan riittävin avustuksin yksityisteiden kunnossapitoon ja perusparannukseen. Tuettavia yksityisteitä on noin 260 km.
- hoitaa kylätoimintaan ja maaseudun kehittämiseen liittyviä asioita.
 - Janakkalan kylätoimintayhdistysten kylätoiminnan ja kylätoimintaa tukevien järjestöalojen ylläpidon avustaminen.
- vastata Janakkalan kunnan omistamien viljelysmaiden käytännön vuokraustoiminnasta teknisen lautakunnan vahvistamien perustein.
 - Janakkalan kunnan omistamien viljelysmaiden vuokraaminen viljelykäyttöön Janakkalan kunnan maankäytön tarpeet huomioiden.

Suoritteet

Maaseutu- ja kyläpalvelut	TP2021	TA2022	TP 2022
Avustettu yksityistiematka	259	260	247

Ollennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa: ---

Henkilötyövuodet: Tulosalueella ei ole henkilöstöä.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Maaseutu- ja kyläpalvelut	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	10 644	9 050		9 050	50	-9 000	-99,45%
Muut toimintatuotot	103 666	90 000		90 000	103 217	13 217	14,69%
Toimintatuotot	114 310	99 050		99 050	103 267	4 217	4,26%
<i>josta sisäiset</i>	2 506	2 050		2 050		-2 050	-100,00%
Henkilöstökulut	-10 266	-7 093		-7 093	-9 687	-2 594	36,57%
Palvelujen ostot	-88 900	-102 697		-102 697	-79 182	23 515	-22,90%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 501	-4 133		-4 133	-100	4 033	-97,57%
Avustukset	-149 376	-156 629		-156 629	-156 569	60	-0,04%
Muut toimintakulut	-11 224	-13 296		-13 296	0	13 296	-100,00%
Toimintamenot	-262 267	-283 848		-283 848	-245 538	38 310	-13,50%
<i>josta sisäiset</i>	-95 850	-108 770		-108 770	-72 245	36 525	-33,58%
Toimintakate (netto)	-147 957	-184 798		-184 798	-142 271	42 527	-23,01%
<i>josta sisäiset</i>	-93 344	-106 720		-106 720	-72 245	34 475	-32,30%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-4 758	-5 324	0	-5 324	-4 811	513	-9,63%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-152 715	-190 122	0	-190 122	-147 082	43 040	-22,64%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisien poikkeamien syistä:

Vuoden aikana on suoritettu lakisääteiset maaseutuhallinnon tehtävät: maaseudun kehittämiseen liittyvät tehtävät ja avustettu yksityisteiden kunnossapitoa sekä perusparannusta.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 103 267 € ylittäen talousarvion 4 217 €. Toimintakulut olivat 245 538 € alittaen talousarvion 38 310 €. Tulosalueen toimintakate alittui 42 527 €.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Muut toimintatuotot, toteuma 114,7 %, tuottoylitys 13 200 €: Janakkalan kunnan omistamien viljelysmaiden vuokratuotot.

Toimintakulut:

- Palvelujen ostot, toteuma 77,1 %, kuluallitus 23 500 €: Tilille on kirjattu vuoden 2021 toiminnan lopullisen tilityksen liikaa perityn kuntaennakon palautusta 8 300 €, joka on vähentänyt tilille tulleita kustannuksia.

Tulosalue Maaseutupalveluyksikkö

Tilivelvollinen viranhaltija: Maaseutupäällikkö Ari Uotila

Toiminnan kuvaus

Maaseutupalveluyksikkö Häme vastaa lakisääteisten maaseutuhallinnon palvelujen tuotannosta koko Riihimäen sekä Hämeenlinnan seuduilla siten, että syntyneet kustannukset jaetaan alueen kunnille palvelun tarpeen laajuutta kuvaavilla mittareilla. Yksikkö voi tämän lisäksi myydä alueen kunnille lisäpalveluja maaseutuhallinnon ei-lakisääteisiin tehtäviin.

Maaseutupalveluyksikön toiminta on keskittynyt Turengin toimistolle, jonka lisäksi yksi maaseutuasiamies on sijoittunut Lopen toimistolle, jonka toimipisteen tila- ja kalustekustannuksista Lopen kunta vastaa. Kiinteiden pisteiden lisäksi asiakkailla on mahdollisuus ennakkoon varata lähipalveluaika Hattulaan, Hausjärvelle tai Riihimäelle. Etätö on tällä hetkellä merkittävä työtapa palvelujen tuottamisessa, kun vajaa puolet työajasta tehdään etätöinä. Maaseutupalveluyksikkö Hämeen toiminta-alueella tukien piirissä on peltoa noin 67 000 hehtaaria.

Suoritteet

Maaseutupalveluyksikkö	TP2021	TA2022	TP 2022
Tuettu peltoala ha	66 570	67 000	67 059

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa: ---

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	6	7	6
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	1	1	
Määräaikaiset		0,34	2
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Maaseutupalvelu yksikkö	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	399 527	435 604		435 604	383 733	-51 871	-11,91%
Toimintatuotot	399 527	435 604		435 604	383 733	-51 871	-11,91%
<i>josta sisäiset</i>	84 547	94 293		94 293	72 245	-22 048	-23,38%
Henkilöstökulut	-345 327	-389 163		-389 163	-372 625	16 538	-4,25%
Palvelujen ostot	-12 246	-21 805		-21 805	-14 049	7 756	-35,57%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 346	-4 639		-4 639	-8 515	-3 876	83,54%
Muut toimintakulut	-11 618	-13 750		-13 750	-32 865	-19 115	139,02%
Toimintamenot	-372 536	-429 357		-429 357	-428 053	1 304	-0,30%
<i>josta sisäiset</i>	-13 678	-17 730		-17 730	-35 356	-17 626	99,41%
Toimintakate (netto)	26 991	6 247		6 247	-44 320	-50 567	-809,41%
<i>josta sisäiset</i>	70 869	76 563		76 563	36 889	-39 674	-51,82%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-14 595	-14 746	0	-14 746	-16 064	-1 318	8,94%
Tehtävän kokonaiskustannukset	12 396	-8 499	0	-8 499	-60 384	-51 885	610,51%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Janakkalan kunnan isännöimän Maaseutupalveluyksikön kuntien välinen sopimus uudistui vuoden alulla ja toiminta keskittyi pääosin Turenkiin. Aiemmin kun toiminta oli hajautettuna alueen kuntiin, kukin kunta vastasi oman kunnan alueen toimipisteiden toimitila- ja kalustokustannuksista, joista Janakkala sai aiemmin sisällyttää puolet kuntien yhteiseen kustannusvastuuseen. Uudistetun sopimuksen myötä yksikön kaikki kalusto- ja toimitilakustannukset kirjataan toiminta-alueen kuntien yhteisvastuullisiksi. Lopen kunta kuitenkin kustantaa yksin heillä olevan toimipisteen toimitilakulut heidän oman päätöksen mukaisesti.

Maaseutupalveluyksikkö suoritti tarvittavat maataloustukiin liittyvät tehtävät Ruokaviraston edellyttämällä tavalla ja talousarvion puitteissa. Toiminnan mittarina on tukien piirissä oleva peltoala, jonka toteuma hiukan jopa ylittyi vuonna 2022.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 383 733 € alittaen talousarvion 51 871 €. Toimintakulut olivat 428 353 € alittaen talousarvion 1 304 €. Tulosalueen toimintakate alittui 50 567 €.

Talouden olennaiset määräraha- ja poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, toteuma 88,1 %, tuottoalitus 51 900 €: Myyntituotot sisältää vuoden 2021 toiminnan kuntaennakoiden palautusta 45 600 €, joka on vähentänyt myyntituottoa. Palautuksesta sisäistä myyntituottoa on 8 300 €.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut, toteuma 95,8 %, kulualitus 16 500 €: Yksi virka on ollut viran täyttöprosessista johtuen täyttämättä 5 kuukautta, jolta ajalta virasta ei ole tullut henkilöstökuluja.
- Muut toimintakulut, toteuma 239 %, kuluylitys 19 100 €: Maaseutupalvelua koskeva kuntien välinen sopimus on muuttunut vuoden 2022 alussa siten, että mm. kaikki toimitila- ja kalustokustannukset on nyt kirjattu Maaseutupalveluyksikön kuluiksi, kun aiemmin puolet kuluista kirjattiin Maaseutu- ja kyläasiain tulosalueelle. Nyt koko tämä kustannus voidaan ottaa huomioon Maaseutupalveluyksikön toiminta-alueen kuntien kustannusjakoon. Sopimusmuutoksen käsittely ja hyväksyntä toiminta-alueen kunnissa venyi yli vuoden 2022 talousarvion valmistelun, jolloin talousarvio on laadittu edellisen sopimuksen pohjalta. Maaseutupalveluyksikön koko vuoden toimintamenot eivät ole ylittyneet sopimusmuutoksesta huolimatta.

Tulosalue Tila- ja aluepalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö Esa Heikkinen

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöjen ylläpito kokonaistaloudellisesti hyödyntäen olemassa olevien tilojen kapasiteetti. Kunnan omaan käyttöön tulevien tilojen ja infran uudisrakentamisen ja peruskorjauksen tarkoituksenmukainen rakennuttaminen yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa. Tulosalueen vastuulla olevien alueiden kunnossapito.

Tulosalue sisältää: kiinteistöjen ylläpito yleiset, kiinteistöjen kunnossapito (laitetoiminnot, rakennuskorjaukset, rakennuttaminen), alueiden kunnossapito (katu-, viher-, liikunta-, kiinteistö-, ja erityisalueet) sekä infran suunnittelu ja rakennuttaminen.

Tehtävät:

- kunnan omassa käytössä olevien ja ulkopuolisille vuokrattujen kiinteistöjen sekä tulosalueen vastuulla olevien alueiden hoito ja ylläpito kokonaistaloudellisesti
- kiinteistöjen ja alueiden energian ja vesihuollon järjestäminen kustannustehokkaasti
- ylläpitokorjauksien, kiinteistönhoitotöiden, rakennuttamispalvelujen ja alueiden kunnossapidon toteuttaminen
- talonrakennus-, infra- ja liikuntapaikkainvestointien toteuttaminen
- liikennesuunnittelu
- konepalveluiden tuottaminen
- katu- ja reittivalaistuksen ylläpito ja kehittäminen

Suoritteet

Tila- ja aluepalvelut	TP2021	TA2022	TP 2022
Energia ja vesi € / R-m ³ / v	6,04	6,2	7,2
Rakennus R-m ³	368 074	345 023	344 769
Metsien hakkuusuorite m ³	4 043	6 200	5 729
Katujen kunnossapito € / km	4 050	4 060	4 534

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

- **Energia ja vesi € / R-m³**, toteuma 116,1 %: Sähkön kulutus on kiinteistöissä ollut arvioitua pienempää, mutta energian hinnat ovat nousseet huomattavasti.

Energian kulutusvertailu €	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023
Kiinteistöjen lämpö, €	969 708	1 196 324	1 462 168	1 461 700
Kiinteistöjen sähkö, €	725 765	746 697	748 724	772 556
Kiinteistöjen vesi, €	97 738	59 911	72 470	62 000
Katuvalojen sähkö, €	185 228	123 765	116 732	120 000

- **Metsien hakkuusuorite m³**, toteuma 92,4 %: UPM oy:n lakko keväällä 2022 kesti 17 viikkoa ja osa sovitusta hakkuista jäi tämän vuoksi tekemättä. Nämä hakkuut siirtyivät vuodelle 2023.

- **Katujen kunnossapito € / km**, toteuma 111,7 %: Lumen käsittelyä ja pois ajoa oli arvioitua enemmän. Ilta-, lisä- ja viikonlopputyöt ovat nostaneet palkkakuluja.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	28	28	28
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0,55	1,2	1,2
Määräaikaiset	4	3	3
Työllistetyt	5	4	
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Tila- ja aluepalvelut	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	254 234	241 560		241 560	343 905	102 345	42,37%
Muut toimintatuotot	8 586 483	8 302 241		8 302 241	8 347 348	45 107	0,54%
Toimintatuotot	8 840 717	8 543 801		8 543 801	8 691 253	147 452	1,73%
<i>josta sisäiset</i>	<i>7 982 368</i>	<i>7 661 372</i>		<i>7 661 372</i>	<i>7 733 024</i>	<i>71 652</i>	<i>0,94%</i>
Valmistus omaan käyttöön	187 252	435 300		435 300	349 543	-85 757	-19,70%
Henkilöstökulut	-1 663 965	-1 665 632		-1 665 632	-1 729 101	-63 470	3,81%
Palvelujen ostot	-2 207 978	-2 462 767		-2 462 767	-2 439 350	23 417	-0,95%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 441 885	-2 485 487	-200 000	-2 685 487	-2 738 635	-53 148	1,98%
Avustukset					-11	-11	
Muut toimintakulut	-860 451	-951 529		-951 529	-1 129 924	-178 395	18,75%
Toimintamenot	-7 174 279	-7 565 415	-200 000	-7 765 415	-8 037 022	-271 607	3,50%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-682 358</i>	<i>-566 365</i>		<i>-566 365</i>	<i>-532 111</i>	<i>34 254</i>	<i>-6,05%</i>
Toimintakate (netto)	1 853 691	1 413 686	-200 000	1 213 686	1 003 775	-209 911	-17,30%
<i>josta sisäiset</i>	<i>7 300 011</i>	<i>7 095 007</i>		<i>7 095 007</i>	<i>7 200 914</i>	<i>105 907</i>	<i>1,49%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-4 428 824	-4 472 192		-4 472 192	-4 487 224	-15 032	0,34%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-2 856	-1 554	0	-1 554	-2 775	-1 221	78,56%
Muut laskennalliset kustannukset	65 697	82 943	0	82 943	65 790	-17 153	-20,68%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 512 293	-2 977 117	-200 000	-3 177 117	-3 420 434	-243 317	7,66%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Sairaspoissaolot ja henkilöstön vaihtuvuus vaikuttivat vuoden 2022 toimintaan ja talouteen. Vuoteen on vaikuttanut paljon koronapandemia, Ukrainan sota, energiakriisi ja hyvinvointialueen aloitukseen valmistautuminen.

Koronapandemian vuoksi kaikkia töitä ei ole voitu toteuttaa suunnitellusti ja tämä on vaikuttanut myös henkilöstön jaksamiseen. Koronapandemian ja etätöiden vuoksi kiinteistöt ovat olleet osin

vajaakäytöllä ja tämä on vähentänyt sähkön kulutusta. Myös sähkönsäästötoimenpiteet ja kansalaisten valistus energiakriisiin liittyen vähensivät sähkönkulutusta.

Ukrainan sota vaikutti energian ja polttoaineiden hintoihin ja varsinkin maakaasun hintaan. Maakaasun hinta moninkertaistui 2021 - 2022 aikana. Tämä vaikutti Tervakosken yhteiskoulun ja Kivitaskun päiväkodin lämmityskustannuksiin. Koulussa siirryttiin nopealla aikataululla öljylämmitykseen, koska laitteet sallivat tämän pienillä muutoksilla. Kivitaskun päiväkodin lämmitysjärjestelmän muutos on suunnittelussa (todennäköisesti maalämpö). Energiakriisiin ja mahdollisiin sähkökatkosiin varautuminen työllisti huomattavasti tilapalveluita loppuvuonna 2022 kuten myös hyvinvointialueuudistus.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 8 691 253 € ylittäen talousarvion 147 452 €. Valmistus omaan käyttöön – toteuma 349 543 € alittaen talousarvion 85 757 €. Toimintakulut olivat 8 037 022 € ylittäen talousarvion 271 607 €. Tulosalueen toimintakate jäi 209 911 € ennakoitua alemmaksi

Talouden olennaiset määrärahoipikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, toteuma 142,4 %, tuottoylitys 102 300 €:
 - Metsien myyntituotot ovat olleet arvioitua suuremmat, tuottoylitys 46 000 €.
 - Asiantuntijapalveluiden myynti 57 100 €, laskutettu Kuntarahoitukselta teknisen toimen työntekijöiden työpanosta Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen rakennuttamisinvestoinnista
- Muut toimintatuotot, toteuma 100,5 %, tuottoylitys 45 100 €:
 - Sisäisten vuokrien ja pääomavuokrien tuotot ovat ylittyneet arvioidusta.

Valmistus omaan käyttöön:

- Toteuma 80,3 %, alitus 85 800 €: Investointien toteuma-asteesta johtuen ei henkilöstömenoja ole vyörytetty valmistus omaan käyttöön ennakoitua mukaisesti.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut, toteuma 103,8 %, kuluylitys 63 500 €: Tuntipalkkaisten työntekijöiden palkat ja erilliskorvaukset ovat olleet 58 000 € arvioitua suuremmat johtuen mm. talvikunnossapidon lisääntyneestä työmäärästä.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat, toteuma 102 %, kuluylitys 53 100 €:
 - Talousarviomuutoksessa tilapalveluille lisättiin energiahinnan muutosten vuoksi 200 000 €. Energiakulut nousivat kuitenkin vielä ennakoitua enemmän ja kulut ylittyivät 113 000 €.
 - Rakennusmateriaaleihin varatun määrärahan käyttö alittui 67.500 €.
- Muut toimintakulut, toteuma 118,7 %, kuluylitys 178 400 €:
 - Kiinteistövero: Janakkalan paloasema, Tervakosken terveysasema ja Turengin koulukeskus on rakennettu leasingrahoituksella, jolloin kiinteistöistä on maksettu kiinteistövero noin 69 400 €, johon talousarviossa ei ollut määrärahaa.
 - Muut vuokrat ja vastikkeet: Kuntarahoituksen leasingvuokralaskuja (Tervakosken terveysasema ja Janakkalan paloasema) maksettiin noin 113 000 € arvioitua enemmän. TP2021 leasingvuokra oli 262 900 €. Tervakosken terveysasema valmistui kesken vuotta 2021 ja leasingvuokrien veloitus alkoi 1.10.2021. Em. johdosta talousarvioon varattiin 408 677 € määräraha, v. 2022 leasingvuokria maksettiin 521.660 €. Talousarvion laadintaa vaikeuttaa myös rahoitusmuoto ja korkomuutokset.

Tulosalue Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikuntapäällikkö Inkeri Jortikka

Toiminnan kuvaus

Liikuntalain (390/2915) mukaisesti liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävälle liikunnalle järjestelmällä liikuntapalveluja eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukea kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja.

Liikuntapalvelut pyrkii luomaan yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa. Liikuntapalvelut pyrkii kannustamaan kuntalaisia omatoimiseen liikuntaan sekä liikunnalliseen elämäntapaan yhteistyössä eri toimialojen kesken. Keskeisten päätösten tekemisessä kehitetään asukkaiden kuulemista sekä yhteistyötä eri toimialojen kanssa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Liikuntapaikkarakentamisen suunnitteluun otetaan alusta lähtien käyttäjien edustajat mukaan. Liikuntapalvelut toimii Yhdessä kunta ja yhdistykset 2021 –käsikirjan periaatteiden mukaisesti.

Liikuntapalveluiden tulosalueen vastuulle kuuluvat varsinaisten liikuntapalveluiden toiminnan lisäksi uimahalli, liikuntahalli, keilahalli sekä urheilu- ja ulkoilualueet (kentät, luistinradat, reitit, ladut, uimarannat) kunnossapitoa lukuun ottamatta.

Suoritteet

Liikuntapalvelut	TP2021	TA2022	TP 2022
Liikuntatoiminnan avustukset / €		17 900	17 900
Avustusten vaikutuspiirissä olevien lkm		2 640	2 658
Uimahalli			
Kävijämäärä	22 948	50 000	34749
70 + kävijöiden määrä		6 500	4230
Liikunnanohjaus			
Erityisliikunta, ohjaukset lkm/vuosi		580	377
Uinninopetus, oppilaat (hlöä/vuosi)	6 572	4 000	5 510
Digitaaliset palvelut			
Liikuntavideoiden katselukertojen määrä	102 216	50 000	137 705

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

- **Uimahallin kävijämäärä**, toteuma 69,5 % ja **70+ kävijöiden määrä**, toteuma 65,1 %: Uimahalli oli ison osan tammikuusta suljettuna yleisöltä johtuen aluehallintoviraston koronapandemian vuoksi asettamista rajoituksista palveluissa. Uimahallin henkilöstön rekrytoinnissa olleiden haasteiden vuoksi uimahallin aukioloaika oli supistettuna normaalista poiketen myös syyskuussa 2022. Koronapandemian vuoksi ikäihmiset eivät vielä käyttäneet palveluja entisessä määrin alkuvuonna 2022. Tämä näkyy kävijämäärässä.
- **Erityisliikunta, ohjaukset, lkm/vuosi**, toteuma 65 %: Erityisliikuntaryhmiä ei ole saatu kevään aikana aloitettua niin montaa kuin oli suunniteltu, koska ryhmiin haluavien osallistujien määrä ei ollut riittävä.

- **Liikuntavideoiden katselukertojen määrä**, toteuma 275,4 %: Liikuntavideoiden katselukertojen määrää on haastava arvioida. Suosituimmat videot kunnan YouTube-kanavalla olivat: Uinti 3 - Rintauinnin liukuharjoitus 35 000 kertaa, Frisbeegolf - Kämmenheiton yleisin virhe 24 000 kertaa ja Hiihtokoulu 2 - Potkun ajoitus vuorohiihdossa 9 100 kertaa.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	6,4	7,8	7,75
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	0,33	0,33	0,33
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Liikunta	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	28 735	52 770		52 770	43 467	-9 302	-17,63%
Maksutuotot	86 233	185 661	-72 018	113 643	129 021	15 378	13,53%
Tuet ja avustukset	-3 631				0	0	
Muut toimintatuotot	192 357	123 587		123 587	121 188	-2 399	-1,94%
Toimintatuotot	303 694	362 018	-72 018	290 000	293 676	3 676	1,27%
<i>josta sisäiset</i>	<i>155 820</i>	<i>75 407</i>		<i>75 407</i>	<i>79 103</i>	<i>3 696</i>	<i>4,90%</i>
Henkilöstökulut	-322 967	-360 415		-360 415	-341 658	18 757	-5,20%
Palvelujen ostot	-176 262	-258 267	-12 000	-270 267	-226 010	44 257	-16,38%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 746	-41 234	-14 000	-55 234	-65 078	-9 844	17,82%
Avustukset	-17 727	-17 900		-17 900	-17 900	0	0,00%
Muut toimintakulut	-844 913	-1 013 330		-1 013 330	-1 007 356	5 974	-0,59%
Toimintamenot	-1 401 615	-1 691 146	-26 000	-1 717 146	-1 658 002	59 143	-3,44%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-947 367</i>	<i>-1 160 827</i>		<i>-1 160 827</i>	<i>-1 150 610</i>	<i>10 217</i>	<i>-0,88%</i>
Toimintakate (netto)	-1 097 921	-1 329 128	-98 018	-1 427 146	-1 364 326	62 820	-4,40%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-791 547</i>	<i>-1 085 420</i>		<i>-1 085 420</i>	<i>-1 071 507</i>	<i>13 913</i>	<i>-1,28%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-102 376	-122 726		-122 726	-137 727	-15 001	12,22%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-30 844	-43 576	0	-43 576	-43 580	-4	0,01%
Muut laskennalliset kustannukset	-26 474	-30 903	0	-30 903	-29 409	1 494	-4,83%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 257 615	-1 526 333	-98 018	-1 624 351	-1 575 042	49 308	-3,04%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Toiminta on pysynyt talousarviossa niin toiminnallisesti kuin myös kustannuksiltaan.

Vajaat henkilöstöresurssit hankaloittivat osittain talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutusta. Palveluita on saatu pidettyä auki pääasiassa suunnitellulla laajuudella: Joitakin aukioloon vaikuttaneita muutoksia on jouduttu tekemään johtuen henkilöstöresurssihaasteista. Koronarajoitukset vaikuttivat tilojen käytössä tammikuussa 2022, mutta sen jälkeen toiminta ja kävijämäärät ovat lähteneet kasvuun vaikkakaan koronaa edeltäviin lukuihin ei vielä ole päästy.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 293 676 € ylittäen talousarvion 3 676 €. Toimintakulut olivat 1 658 002 € alittaen talousarvion 59 143 €. Tulosalueen toimintakate alittui 62 820 €.

Talouden olennaiset määräraha- ja poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, toteuma 82,4 %, tuottoalitus 9 300 €: Uimahallin kahvion myyntituottoihin vaikutti se, että kävijämäärässä ei päästy siihen mitä oli arvioitu ja uimahallin aukioloon kohdistuneet rajoitukset vuonna 2022.
- Maksutuotot, toteuma 113,5 %, tuottoylitys 15 400 €: Liikuntapalveluiden tuotto-odotukset sisäänpääsymaksuista toteutuivat odotettua paremmin marras-joulukuussa verraten aikaisempien vuosien toteumaan. Aiemman toiteuman perusteella tehtiin talousarviomuutos, jolla tuotto-odotusta vähennettiin noin 72 000 € (valt. 12.12.2022 § 116).

Toimintakulut

- Henkilöstökulut, toteuma 94,8 %, kulualitus 18 800 €: Liikuntapalveluiden henkilöstökrytoinnissa uinninvalvoja-uimaopettajan osalta oli haasteita ja kaikki vakanssit eivät ole olleet täytettyinä koko vuotta.
- Palvelujen ostot, toteuma 83,6 %, kulualitus 44 300 €: Asiantuntijapalveluiden ostoja on käytetty 10 900 € arvioitua vähemmän. Sisäisten ja ulkoisten puh-taus- ja pesulapalveluiden kulut olivat noin 20.000 € arvioitua vähemmän. Ti-lojen erillisiä tehosiivouksia tai erikseen tilattavia siivoustöitä ei tehty arvioi-dusti. Mm. Tervakosken uimahallin pinnoitetyöt vähensivät puhtaanapidon tar-vetta. Koronapandemiasta johtuen liikuntapalveluiden tilat olivat aluehallintovi-raston määräyksen vuoksi suljettuna melkein koko tammikuun 2022.

Tulosalue Jätehuolto

Jätehuolto siirtyi 1.1.2022 alkaen liikkeenluovutuksella kuntien omistaman jätehuolto-yhtiö Kiertokapula Oy:n hoidettavaksi. Tässä yhteydessä kunnalta siirtyi yksi viranhaltija Kiertokapula Oy:lle.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	1	0	0
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Jätehuolto	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarvot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 011 814	0		0	-96	-96	
Toimintatuotot	1 011 814	0		0	-96	-96	
<i>josta sisäiset</i>	102 675					0	
Henkilöstökulut	-58 415	0		0		0	
Palvelujen ostot	-918 528	0		0	-9 582	-9 582	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-669	0		0		0	
Muut toimintakulut	-12 514	0		0	-18 797	-18 797	
Toimintamenot	-990 126	0		0	-28 379	-28 379	
<i>josta sisäiset</i>	-25 641	0		0		0	
Toimintakate (netto)	21 688	0		0	-28 475	-28 475	
<i>josta sisäiset</i>	77 035						
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-60	-63	0	-63	0	63	-100,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-12 928	-1 893	0	-1 893	-546	1 347	-71,14%
Tehtävän kokonaiskustannukset	8 700	-1 956	0	-1 956	-29 021	-27 065	1 383,71%

Janakkalan kunnalle kohdistui vielä alkuvuodesta toimintakuluja, joita ei ole huomioitu vuoden 2022 talousarviossa.

Tulosalue Ateria- ja puhtauspalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: palvelupäällikkö Mervi Erkkilä-Rautiainen

Toiminnan kuvaus

Ateriapalvelujen toimintaa ohjaavat arvot ovat terveellisyys, asiakaslähtöisyys ja taloudellisuus. Päivittäinen aterioiden määrä on noin 3 000 annosta. Puhtauspalveluissa vastaamme kunnan kiinteistöjen siisteydestä ja puhtaudesta omana työnä ja yhteistyökumppaneidemme kanssa.

Tulosalue sisältää: yhteiset kulut, keskuskeittiö, palvelukeittiöt, puhtauspalvelut (laitossiivous ja puhtauspalvelut sekä laitospalvelut).

Tehtävät:

- ateria- ja puhtauspalveluiden suunnittelu ja johtaminen
- keskuskeittiön toiminnan ja tuotannon suunnittelu, toteutus ja päivittäisohjaus
- palvelukeittiöiden ateriapalvelun toiminnan suunnittelu, toteutus ja päivittäisohjaus
- kunnan omistamien ja omassa käytössä olevien vuokrattujen tilojen toimintojen vaatiman puhtauspalvelun tuottaminen.

Suoritteet

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP2021	TA2022	TP 2022
Koululounaat kpl	405 209	385 655	383 451
Päiväkotilounaat, kpl	112 769	105 727	124 954
Kotiateriat, kpl	21 767	22 083	15 038
Sosiaali- ja terveystilapalveluiden lounaat, kpl	75 376	72 883	70 182
Sosiaali- ja terveystilapalveluiden päivälliset kpl	75 229	64 240	61 452
Laitossiivous, siivottavat m ²		32 064	32 391
Laitospalvelut (Sote), siivottavat m ²		35 979	35 979

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

- **Päiväkotilounaat**, toteuma 118,2 %: Päiväkotien lounaiden määrän ylittyminen johtuu varhaiskasvatuksen lisääntyneillä asiakasmäärillä.
- **Kotiateriat**, toteuma 68,1 %: Kotiaterioiden sopimustoimittajan hakeuduttua konkurssiin tammikuussa 2022 ateriat, jouduttiin korvaamaan noin viiden viikon ajan valmiilla mikrossa lämmitettävillä aterioilla, jolloin osa asiakkaista keskeytti kotiateriapalvelun. Uusi sopimus kotiateriapalveluista tehtiin helmikuussa, mutta sen jälkeenkään osa asiakkaista ei enää palannut kotiateriapalvelun asiakkaaksi. Lämpimien kotiaterioiden toimitukset lopetettiin maaliskuun alussa, kun niille ei ollut kysyntää.
- **Sosiaali- ja terveystilapalveluiden lounaat**, toteuma 96,3 % ja **päivälliset**, toteuma 95,7 %: Koronapandemian ja henkilöstövajeen vuoksi osassa sosiaali- ja terveystilapalveluiden yksiköitä toimintaa supistettiin tilapäisesti.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	85	84	80
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	8	7	3
Määräaikaiset	7	3	13
Työllistetyt	1		3
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	1		
Harjoittelijat			

Lisätietoja: TA 2022- vakituisten kokoaikaisten oikea lukumäärä on 86. Vakituisiin vakansseihin on ollut haasteita saada työntekijöitä. Tästä johtuen määräaikaisten työntekijöiden lukumäärä on selkeästi TA 2022 lukua suurempi.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	5 886 688	5 995 971		5 995 971	5 611 663	-384 308	-6,41%
Maksutuotot	-7					0	
Tuet ja avustukset	1 141				1 355	1 355	
Muut toimintatuotot	270					0	
Toimintatuotot	5 888 092	5 995 971		5 995 971	5 613 018	-382 953	-6,39%
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 784 231</i>	<i>5 718 136</i>		<i>5 718 136</i>	<i>5 521 354</i>	<i>-196 782</i>	<i>-3,44%</i>
Henkilöstökulut	-3 395 203	-3 375 622		-3 375 622	-3 253 400	122 221	-3,62%
Palvelujen ostot	-532 339	-476 615		-476 615	-617 622	-141 007	29,59%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 363 171	-1 322 135		-1 322 135	-1 471 080	-148 945	11,27%
Avustukset					-282	-282	
Muut toimintakulut	-394 676	-377 477		-377 477	-379 941	-2 464	0,65%
Toimintamenot	-5 685 389	-5 551 849		-5 551 849	-5 722 325	-170 476	3,07%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-407 348</i>	<i>-382 855</i>		<i>-382 855</i>	<i>-383 239</i>	<i>-384</i>	<i>0,10%</i>
Toimintakate (netto)	202 703	444 122		444 122	-109 307	-553 429	-124,61%
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 376 884</i>	<i>5 335 281</i>		<i>5 335 281</i>	<i>5 138 114</i>	<i>-197 167</i>	<i>-3,70%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-37 510	-41 142		-41 142	-73 372	-32 230	78,34%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-17 748	-16 783	0	-16 783	-16 814	-31	0,18%
Muut laskennalliset kustannukset	-199 305	-210 013	0	-210 013	-191 764	18 249	-8,69%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-51 860	176 184	0	176 184	-391 257	-567 441	-322,07%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Olemme tuottaneet asiakkaillemme ateria- ja puhtauspalvelut asiakaslähtöisesti ja taloudellisesti. Yhteistyö asiakkaiden kanssa on ollut tiivistä ja pystyimme hyvin vastaamaan mm. varhaiskasvatuksen nopeasti kasvaneisiin ateria- ja puhtauspalvelutarpeisiin ammattitaitoisella ja osaavalla henkilökunnalla.

Palvelupäällikkö ja laitospalveluiden palveluesimies ja –ohjaaja ovat osallistuneet koko vuoden hyvinvointialueen valmistelutyöryhmiin, jotta tukipalveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle voitiin turvata 1.1.2023 alkaen. Lisäksi koko hyvinvointialueelle siirtyvä laitospalveluiden henkilöstö on osallistunut hyvinvointialueen henkilöstöinfoihin ja –kokouksiin.

Henkilöstölle on järjestetty koulutuksia ja henkilöstöinfoja. Kunta-alan lähiesimiestutkinnon on suorittanut yksi palveluesimies.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 5 613 018 € alittaen talousarvion 382 953 €. Toimintakulut olivat 5 722 325 € ylittäen talousarvion 170 476 €. Tulosalueen toimintakate jäi 553 429 € ennakoitua alemmaksi.

Talouden olennaiset määräraha- ja poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, toteuma 93,6 %, tuottoalitus 384 300 €: Ateriapalvelut: toteutuneet ateriamäärät olivat 95,53 % ennakkoon arvioidusta.
 - sisäisten ateriapalveluiden myyntituotot 253 000 € vähemmän (sisäisesti myytyjen ja kotiaterioiden määrät vähentyneet arvioidusta). Palvelukeittiöiden palvelumaksuja ja välitystuotteita veloitettiin liian vähän.
 - Sisäiset muut myyntituotot ja sisäisten ateriapalveluiden kuljetustuotot olivat 25 600 € arvioitua vähemmän
 - Ulkoisten ateriapalveluiden myyntituottoja oli 168 000 € arvioitua vähemmän (ateriamäärät ja välitystuotteet olivat vähemmän kuin arvioitu).
 - Puhtauspalveluiden sisäisiä myyntituottoja kertyi noin 62 000 € arvioitua enemmän.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut, toteuma 96,4 %, kuluallitus 122 200 €: Henkilöstön rekrytoinneissa on ollut haasteita, jonka vuoksi henkilöstökulut eivät ole toteutuneet arvioidusti. Puhtauspalveluita on jouduttu ostamaan ulkoisilta sopimuskumppaneilta, jolloin kulut kertyivät palveluiden ostoon.
- Palvelujen ostot, toteuma 129,6 %, kuluylitys 141 000 €:
 - Rekrytointihaasteiden ja henkilöstön poissaolojen vuoksi, jouduttiin ostamaan ulkoisia puhtauspalveluita sopimuskumppaneilta, kuluylitys 68 300 €.
 - Ateria- ja puhtauspalveluiden osittaiseen tai kokonaisulkoistukseen jouduttiin hankkimaan asiantuntijapalveluina erilaisia selvityksiä sekä tarjouspyyntömaterialia, joihin ei oltu varauduttu talousarviossa, kuluylitys 29 300 €.
 - ICT-palvelut (sis. ohjelmallisenssit) ylittyivät 22 400 €. Uuden Aromin tuotannon ohjausjärjestelmän käyttöönoton valmistelut aloitettiin, mutta rekrytointihaasteiden vuoksi käyttöönotto viivästyi. Ateriapalveluiden tuotannon turvaamiseksi on jouduttu ylläpitämään sekä vanhaa että uutta järjestelmää samaan aikaan.
 - Koneiden- ja laitteiden kunnossapidon kuluylitys oli 6 700 €, koska korjaustarpeita on ollut ennakoitua enemmän.
 - Kuljetuspalveluissa kuluylitys oli 18 200 € johtuen mm. kuljetuskustannusten yleisestä kustannusten noususta sekä varhaiskasvatuksen toimipisteiden lisäyksistä.
 - Työvoiman vuokrauksen kuluallitus oli 6 200 €, sillä äkillisiin ja lyhyisiin sijaisuuksiin ei saatu vuokratyöntekijöitä.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat, toteuma 111,3 %, kuluylitys 148 900 €:
 - Elintarvikkeiden keskimääräinen hinnan nousu oli 10,5 %. Elintarvikkeiden kuluylitys oli 122 000 €, vaikka aterioita tuotettiin arvioitua vähemmän.

- Puhtauspalveluissa varauduttiin häiriöttömään siirtymiseen hyvinvointialueelle ja puhdistusaineita ja tarvikkeita ostettiin noin 39 000 € arvioitua enemmän.
- Kalustoa jouduttiin hankkimaan 15 000 € arvioitua vähemmän.

SOSIAALI- JA TER- VEYSPALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Toimielin **Sosiaali- ja terveystalveluiden lautakunta**

Sosiaali- ja terveystalveluiden alaisen toiminnan kokonaisvastuu: sosiaali- ja terveystalveluiden johtaja Päivi Niiranen

Toiminnan kuvaus

Koronapandemia on jatkunut ja haastanut toimialaa myös vuonna 2022. Vuoden aikana merkittävä osa erityisesti viranhaltijoiden työajasta meni sosiaali- ja terveystalveluiden siirron valmisteluun Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle. Valmistelutyötä lukuisine selvityksineen ja tietopyyntöihin vastaamisineen on tehty pääosin viranhaltijatyönä arjen perustöiden lomassa.

Toimialalla on jatkettu etätyöskentelyä niissä tehtävissä, missä se on ollut työn luonne huomioiden mahdollista. Myös sähköiset kokoukset ja koulutukset ovat tulleet jäädäkseen.

Yhteistyö sosiaali- ja terveystalveluiden lautakunnan kanssa on ollut hyvää ja keskustelevaa. Lautakunta päätti toimikautensa vuoden 2022 loppuun. Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisvastuu siirtyi Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Sosiaali- ja terveystalveluiden lautakunta on vastannut vuoden aikana kansanterveyslain, terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain sekä useiden erityislakien perusteella kuntalaisille järjestettävistä palveluista.

Tavoitteiden toteutuminen:

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
Janakkalassa perheet voivat hyvin	Luomme kuntalaisille kohtaamispaikkoja	Tapahtumien lukumäärä	Asiakasohjausyksikkö tarjoaa tietoa teematapahtumissa ikääntyville ja vammaisille henkilöille hyvinvointiin liittyen.	Asiakasohjauksessa oli palkattuna projektiluonteisesti liikunta-neuvoja, joka järjesti liikunnallisia tilaisuuksia, tapahtumia ja tuokioita. Tuokioita järjestettiin yhteensä 559 kappaletta ja liikunnallisia tilaisuuksia ja tapahtumia oli yhteensä 166. Alkuvuonna järjestettiin Ulkoiluystäväksi iäkkäälle –koulutus.	4
Janakkalassa perheet voivat hyvin	Luomme kuntalaisille kohtaamispaikkoja	Tapahtumien ja tilaisuuksien määrä	Perhekeskus mahdollistaa järjestöjen ja vapaan itseohjautuvan kansalaistoiminnan tekemää työtä mm. tarjoamalla tiloja ja mainonnalla.	Yhteistyö järjestöjen kanssa on ollut säännöllistä. Järjestöjen toimintaa on mainostettu Facebookissa ja järjestetty yhdessä tapahtumia: vauvan päivä, kyläilta, ukrainalaisten ilta, kansainvälinen tapahtuma.	3
Janakkalassa perheet voivat hyvin	Perhekeskus – varhaiset palvelut perheille	Perhekeskuksen tiimien asiakasmäärät	Perhekeskuksen tiimeissä käsitellään asiakastilanteet monialaisesti ja perhekeskeisesti -> tukeen vaikuttavuutta ja laatua.	Kolme eri tiimiä on kokoontunut viikoittain. Neuvolatiimillä on ollut käytössä myös chat-palvelu. Uutta toimintakulttuuria on kehitetty suunnitelmallisesti. Asiakasmääriä ei saada tietojärjestelmästä.	4

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
Janakkalassa lähijä digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Kokeilujen, pilottien ja uusien digitaalisten toimintamallien määrä.	Digipalvelujen kehittäminen lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.	Alkuvuodesta Fiilisluotsi digi-sovellusta pilotoitiin perheissä. Sovellus otettiin käyttöön huhtikuussa myös lastensuojelussa, perhepalveluissa ja jälkihuolto- nuorten palveluissa. Fiilisluotsi on digitaalinen mobiiliratkaisu sosiaalityön ja oppilashuollon tarpeisiin. Se sujuvoittaa ja syventää ammattilaisten sekä lasten, nuorten ja perheiden välistä vuorovaikutusta ja tiedon kulua.	5
Janakkalassa lähijä digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Hyvinvointiteknologisia laitteita käyttävien asiakkaiden määrä	Ikääntyneiden palveluissa laajennetaan hyvinvointiteknologian käyttöä lisäämällä lääkeautomaatteja.	Lääkeautomaatteja on lisätty suunnitellusti alkuvuodesta 10:llä. Käytössä on nyt yhteensä 40 automaattia.	5
Janakkalassa lähijä digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Kehitämme palveluihin ohjauksen tehokkaaksi.	Ikääntyneiden palvelutarpeen arviointikäyntien määrä	Tuotamme laadukkaita palveluita asiakas- ja palveluohjauskeskiössä. Asiakasohjausyksikkö tarjoaa ohjausta ja neuvontaa asiakkaille ja heidän läheisilleen matalan kynnyksen periaatteella koko Janakkalan alueella. Yksikkö tekee palvelutarpeen arviointeja myös asiakkaiden kotona.	Palvelutarpeen arviointeja on tehty yhteensä 334 kpl. Luku sisältää: kotikäynnit, osastokäynnit ja asiakkaiden käynnit asiakasohjauksessa sekä puhelut.	5
Janakkalassa lähijä digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Omaolon oire- ja palveluarvioiden määrä	Omaolo on valtakunnallinen sähköinen soite-palvelu (oire- ja palveluarviot). Oirearviot mahdollistavat sähköisen ajanvarauksen. Omaolosta löydet palvelut nopeasti ja esteettömästi ympäri vuorokauden.	Omaolon oirearvioita potilaat tekivät yhteensä 4 475. Näistä korona-arvioita oli 3 848. Oirearvioista 1 690 ohjautui sähköiseen ajanvaraukseen tai terveysasemalle käsiteltäväksi. Palvelutarvearvioita	5

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
				(omaishoito, liikkuminen, henkilökohtainen apu) tehtiin 24 kpl ja sähköisiä terveystarkastuksia 78 kpl.	
Janakkalassa lähija digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa.	Edistämme SoTe-palvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Keskimääräinen hakijamäärä/hattava tehtävämike (lähihoitaja, sairaanhoitaja, sosiaalityöntekijä, lääkäri).	Panostetaan rekrytointiin ja henkilöstön veto- ja pitovoimaan. Janakkalan sote-palveluiden näkyvyyttä opiskelijakentällä lisätään mm. sosiaalisessa mediassa ja kehitetään yhteistyötä oppilaitosten kanssa.	Koronapandemia sekä esihenkilöiden työpanoksen kohdentuminen hyvinvointialueen toiminnan aloitukseen vähensivät mahdollisuuksia oppilaitosyhteistyöhön. Toimintavuonna tehtiin 83 rekrytointia, joista 52:ssa vakanssi saatiin täytettyä (62 %). Lähihoitajan toimiin rekrytointeja oli 31, joissa oli pääosin 0 – 2 hakijaa/rekrytointi. Keskimäärin hakijoita oli 1,9 / rekrytointi. Toimi saatiin täytettyä 20 rekrytoinnissa. Sairaanhoidajan vakansseja oli avoinna 14, joihin oli keskimäärin 1,8 hakijaa. Vakanssi saatiin täytettyä kahdeksassa haussa. Perhe- ja sosiaalipalveluissa oli yhdeksän sosiaalityöntekijän rekrytointia, joista suuressa osassa käytettiin viran hakuajan jatkoa. Hakijoita oli 0 – 2 /rekrytointi. Virka saatiin täytettyä kelpoisuusehdot täyttävällä työntekijällä kaksi kertaa. Terveyskeskuslääkäreiden rekrytointeja oli	3

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
				<p>kaksi, joissa molemmissa virka saatiin täytettyä. Toisessa haussa oli yksi ja toisessa kaksi hakijaa.</p> <p>Kesäajan henkilöstöresurssien turvaamiseksi otettiin käyttöön rekrytointilisiä hinnoittelutunnusille HOI030 ja HOI040 ajalle 1.-5. – 30.9.2022.</p>	
Janakkalassa lähija digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Palveluille asetetut aikarajat	Kiireetön pääsy lääkärille, hoitajalle ja fysioterapeutille (alle 7 vrk), asiakas saa puhelinyhteyden takaisinsoittojärjestelmä huomioiden alle 30 minuutissa. Lakisääteinen velvoite kiireettömään hoitoon pääsyyn on alle 3 kuukautta. Suun terveydenhuollossa pääsy kiireettömälle vastaanotolle on alle 3 kuukautta. Lakisääteinen velvoite kiireettömään hoitoon suun terveydenhuollossa on 6 kuukautta.	Kiireetön pääsy (kolmas vapaa kiireetön aika) lääkärille oli Tervakoskella 18,5 ja Turengissa 12,6 päivää, hoitajalle Tervakoskella 9,8 ja Turengissa 8 päivää ja fysioterapeutille 14 päivää. Asiakas on saanut puhelinyhteyden takaisinsoittojärjestelmä huomioiden keskimäärin 60 minuutissa. Lakisääteinen velvoite kiireettömään hoitoon pääsyyn on alle 3 kuukautta. Suun terveydenhuollossa pääsy kiireettömälle vastaanotolle on ollut 55 vuorokautta. Lakisääteinen velvoite kiireettömään hoitoon on suun terveydenhuollossa 6 kuukautta.	4
Janakkalassa lähija digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Palveluille asetetut aikarajat	Ympäri vuorokautiseen hoivaan sijoittaminen tapahtuu kolmen kuukauden kuluessa myönteisestä päätöksestä.	Ympäri vuorokautiseen hoivaan sijoittaminen on tapahtunut kolmen kuukauden kuluessa myönteisestä päätöksestä. Palveluja on jouduttu	5

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
				ostamaan yksityisiltä palveluntuottajilta suunniteltua huomattavasti enemmän.	
Janakkalassa lähija digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Palveluille asetettut aikarajat	Ikääntyneiden ja vammaisten palveluissa palvelutarpeen arviointi ja sosiaalityössä alkuarviointi tehdään seitsemän vuorokauden kuluessa pyynnöstä.	Perhe- ja sosiaalipalveluissa alkuarviointi tehtiin seitsemän vuorokauden kuluessa. Ikääntyneiden ja vammaisten palveluissa palvelutarpeen arviointi tehtiin keskimäärin 5 vuorokauden kuluessa pyynnöstä.	5
Janakkalassa lähija digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Palveluille asetettut aikarajat	Omaishoidon tuen hakemus käsitellään ja arvioiva kotikäynti tehdään kuukauden sisällä hakemuksen saapumisesta.	Omaishoidon tuen kotikäynnit on tehty kuukauden sisällä hakemuksen saapumisesta.	5
Janakkalassa lähija digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Palveluille asetettut aikarajat	MYP:n (monialainen yhteispalvelu – sosiaalityö ja TE-hallinto) pitkäaikaistyöttömille tehdään palvelutarpeen arviointi kolmen kuukauden kuluessa.	MYP:n (monialainen yhteispalvelu – sosiaalityö ja TE-hallinto) pitkäaikaistyöttömille tehtiin palvelutarpeen arviointi kolmen kuukauden kuluessa.	5
Janakkalassa lähija digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Palveluille asetettut aikarajat	Lastensuojeluilmoitukset käsitellään seitsemän vuorokauden sisällä ilmoituksesta. Palvelutarpeen arviointi tehdään kolmen kuukauden kuluessa.	Lastensuojeluilmoitukset käsiteltiin seitsemän vuorokauden sisällä ilmoituksesta. Palvelutarpeen arviointi tehtiin pääsääntöisesti kolmen kuukauden kuluessa. Muutamassa tapauksessa valmistuminen viivästyi henkilöstö-	4

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.	Tila
				vajauksen ja rekrytointivaikeuksien vuoksi.	
Janakkalassa lähi- ja digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kuntalaisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saataavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Palveluille asetetut aikarajat	Täydentävästä toimeentulosta tehdään päätös seitsemän vuorokauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.	Täydentävästä toimeentulosta tehtiin päätös seitsemän vuorokauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.	5

Kunnassa toimii hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, joka on linjannut, että lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoitteista valitaan **fyysinen aktiivisuus lisäänty** -tavoite, johon liittyen jokainen toimiala määrittelee oman ala-tavoitteensa ja mittarinsa.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoite	Toimialan tavoite vuodelle 2022	Toimialan asetettava mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuma 1.1. - 31.12.	Tila
Fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Lisätään lapsiperheiden tietoisuutta liikunnan merkityksestä lapsen kokonaiskehitykselle.	Ryhmäneuvolassa käyneiden lasten lukumäärä.	Ryhmäneuvoloissa jaetaan tietoa ja annetaan käytännön vinkkejä perheliikuntaan.	Koronapandemian vuoksi ryhmäneuvolat eivät toteutuneet alkuvuodesta 2022. Raskaana olevien ryhmäneuvola on järjestetty digitaalisesti Teamsin välityksellä 25 perheelle. Terveydenhoitajapalveluissa oli loppuvuonna haasteita neuvolatoiminnan järjestämisessä sijaispulan vuoksi ja lastenneuvolan ryhmätoimintaa ei pystytty tämän vuoksi käynnistämään. Syyskuussa terveyspalvelut juhlivat perhekeskuksessa neuvolatoiminnan 100-vuotisjuhlaa vauvanpäivän juhlatilaisuutena. Tilaisuus järjestettiin monitoimijaisesti ja siihen osallistui 20 perhettä.	3

Henkilötyövuodet:

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	315	346	280
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	21,7	1,5	24,8
Määräaikaiset	4	3	69,9
Työllistetyt	4,2		6,4
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Lisätietoja: TA 2022 ja TP 2022 luvut eivät ole suoraan verrannollisia toisiinsa. TA 2022 on perustettujen vakanssien lukumäärä. TP 2022 luvuissa osan vakansseista lukumäärä tuplaantuu. Jos työntekijä on työvapaalla, sisältyy vakainaisten työntekijöiden lukuun ja ko. vakanssin sijainen sisältyy määräaikaisten lukuun.

Talouden toteutuminen:**Käyttötalous**

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarvot ja määrärahat							
Myyntituotot	2 651 634	2 287 913	214 000	2 501 913	2 471 246	-30 667	-1,23%
Maksutuotot	3 820 410	3 789 150	20 000	3 809 150	3 866 182	57 032	1,50%
Tuet ja avustukset	1 795 897	550 000	1 044 000	1 594 000	1 904 505	310 505	19,48%
Muut toimintatuotot	1 198 262	1 151 750	-50 000	1 101 750	1 055 696	-46 054	-4,18%
Toimintatuotot	9 466 203	7 778 813	1 228 000	9 006 813	9 297 628	290 815	3,23%
<i>josta sisäiset</i>	<i>112 803</i>	<i>114 113</i>		<i>114 113</i>	<i>121 867</i>	<i>7 754</i>	<i>6,80%</i>
Valmistus omaan käyttöön	54 640	22 900		22 900	27 154	4 254	18,58%
Henkilöstökulut	-19 552 387	-19 719 313	252 000	-19 467 313	-19 722 248	-254 935	1,31%
Palvelujen ostot	-36 650 925	-36 849 218	-1 846 000	-38 695 218	-39 955 943	-1 260 725	3,26%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 052 147	-1 701 948	-335 000	-2 036 948	-1 997 982	38 966	-1,91%
Avustukset	-2 124 875	-2 052 000	55 000	-1 997 000	-1 978 394	18 606	-0,93%
Muut toimintakulut	-4 002 693	-3 673 647	-90 000	-3 763 647	-3 838 959	-75 312	2,00%
Toimintamenot	-64 383 027	-63 996 126	-1 964 000	-65 960 126	-67 493 525	-1 533 400	2,32%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 492 445</i>	<i>-4 471 223</i>		<i>-4 471 223</i>	<i>-4 254 973</i>	<i>216 250</i>	<i>-4,84%</i>
Toimintakate (netto)	-54 862 184	-56 194 413	-736 000	-56 930 413	-58 168 743	-1 238 330	2,18%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 379 643</i>	<i>-4 357 110</i>		<i>-4 357 110</i>	<i>-4 133 106</i>	<i>224 004</i>	<i>-5,14%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-110 849	-79 646		-79 646	-84 164	-4 518	5,67%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-69 676	-83 166	0	-83 166	-66 837	16 329	-19,63%
Muut laskennalliset kustannukset	-1 073 163	-1 066 039	0	-1 066 039	-1 086 119	-20 080	1,88%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-56 115 872	-57 423 264	-736 000	-58 159 264	-59 405 863	-1 246 599	2,14%

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:Toiminnan toteutuminen

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tavoite- ja suoritettoteumiin vaikutti vielä osin koronapandemia sekä henkilöstön rekrytointihaasteet. Lisäksi viranhaltijoiden työaikaa kului paljon hyvinvointialueen toi-

minnan aloittamisen valmisteluun, mikä työpanos oli pois mm. oman palvelutoiminnan kehittämisestä. Em. huolimatta vuodelle 2022 asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena melko hyvin. Merkittävimmät poikkeamat suoritemäärien toteutumisessa on selvitetty tulosalueittain.

Talousarviomuutokset ja talousarvion toteutuminen

Valtuusto hyväksyi 3.10.2022 § 78 talousarviomuutoksen, jossa sosiaali- ja terveystalouden tuottoja lisättiin 1 228 000 € ja kuluja 1 964 000 €, jolloin nettokulujen kasvu oli 736 000 €. Tuotto- ja kulumuutos kohdistui mm. valtion korvauksiin koronakustannuksista, sote-hankkeiden valtionavustuksiin, valtion korvauksiin kiintiöpakolaisista ja terveystalouden muilta kunnilta ja kuntayhtymiltä perittäviin korvauksiin palvelujen tuottamisesta. Kuluja lisättiin mm. koronakustannuksiin, ikääntyneiden ja vammaisten asumispalveluiden ostoihin, työpanoksen ostoon yksityisiltä palveluiden tuottajilta ja Sarastia Oy:n Sijaisrekrytystä kotihoidossa, lastensuojelun sijaishuoltoon sekä terveystalouden hoitotarvikejakeluun.

Toimialan tuottojen toteuma oli 9 297 628 ylittäen talousarvion 290 815 €. Valmistus omaan käyttöön – toteuma 27 154 € ylittäen talousarvion 4 254 €. Toimintakulut olivat 67 493 525 € ylittäen talousarvion 1 533 400 €. Toimialan toimintakate ylittyi 1 238 330 €.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvion toteutumisessa on selvitetty tulosalueittain.

Tulosalue Talous- ja hallintopalvelut

Tulosalueen kokonaisvastuu: talous- ja hallintopäällikkö Mauno Matikainen.

Toiminnan kuvaus

Tulosalue käsittää mm. sosiaali- ja terveystalouden lautakunnan, sosiaali- ja terveystalouden johtamisen, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston, toimisto- ja ICT-palveluiden, koronakustannusten sekä eri sote-hankkeiden kustannuspaikat.

Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta huolehtii kunnan asukkaille suunnatun sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä. Tavoitteena on tuottaa palveluita, jotka edistävät kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia, sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä. Sosiaali- ja terveystalouden lautakunnan palvelutoiminta käsittää ikääntyneiden ja vammaisten palvelut, perhe- ja sosiaalipalvelut sekä terveystaloudet.

Talous- ja hallintopalveluiden tulosalue vastaa asioiden valmistelusta päätöksentekoa varten kiinteässä yhteistyössä muiden tulosalueiden kanssa. Lisäksi se vastaa toimialan kehittämisestä, talouden ja hallinnon kokonaisvaltaisesta koordinoinnista sekä tulosalueiden ohjauksesta ja neuvonnasta.

Henkilötyövuodet:

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	12	12	10
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			0,6
Määräaikaiset	3	2	6
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Lisätietoja: Määräaikaiset - TA 2022 luvussa on yksi määräaikainen hanketyöntekijä. Vuoden lopussa määräaikaisia hanketyöntekijöitä oli neljä.

Käyttötalous

Talous- ja hallintopalvelut	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	6 615	46 000	-46 000	0	3 365	3 365	
Maksutuotot					714	714	
Tuet ja avustukset	1 753 929	500 000	1 044 000	1 544 000	1 865 378	321 378	20,81%
Muut toimintatuotot	3 042	2 300		2 300	3 296	996	43,31%
Toimintatuotot	1 763 585	548 300	998 000	1 546 300	1 872 754	326 454	21,11%
<i>josta sisäiset</i>	1 387				3 365	3 365	
Valmistus omaan käyttöön	10 367				0		
Henkilöstökulut	-1 177 271	-750 076	-218 000	-968 076	-1 026 296	-58 220	6,01%
Palvelujen ostot	-764 550	-69 421	-346 000	-415 421	-336 691	78 730	-18,95%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-336 095	-5 753	-70 000	-75 753	-56 644	19 109	-25,23%
Avustukset	-69 506	-17 000	-15 000	-32 000	-29 474	2 526	-7,89%
Muut toimintakulut	-146 376	-15 360		-15 360	-17 369	-2 009	13,08%
Toimintamenot	-2 493 797	-857 610	-649 000	-1 506 610	-1 466 474	40 136	-2,66%
<i>josta sisäiset</i>	-133 741	-17 694		-17 694	-19 009	-1 315	7,43%
Toimintakate (netto)	-719 844	-309 310	349 000	39 690	406 280	366 590	923,63%
<i>josta sisäiset</i>	-132 355	-17 694		-17 694	-15 644	2 050	-11,58%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-408	-386	0	-386	-387	-1	0,29%
Muut laskennalliset kustannukset	-51 937	-30 317	0	-30 317	-41 971	-11 654	38,44%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-772 189	-340 013	349 000	8 987	363 922	354 935	3 949,33%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisien poikkeamien yleistä:

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen toiminnan aloittaminen vuoden 2023 alusta vaikutti myös sosiaali- ja terveystalouden lautakunnan käsittelemien asioiden määrään. Kun vuonna 2021 käsitellyjä asioita oli 139 kpl, niin vuonna 2022 vastaava luku oli 88. Mm. kunnan omien sote-palveluiden pidempiaikaiseen kehittämisen liittyviä asioita ei ollut lautakunnan käsiteltävänä.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 1 872 754 ylittäen talousarvion 326 454 €. Toimintakulut olivat 1 466 474 € alittaen talousarvion 40 136 €. Tulosalueen toimintakate alittui 366 590 €.

Talouden olennaiset määräraha- ja poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot

- Myyntituotot, toteuma 120,8 %, tuottoylitys 321 400 €: Valtionavustus koronakustannuksiin ylittyi 392 500 €. Sote-hankkeiden valtionavustukset alittuivat 71 100 €. Hankkeiden valtionavustus oli 100 % aiheutuneista kuluista, joten vastaavasti myös kulut alittuivat.

Toimintakulut

- Henkilöstökulut, toteuma 106 %, kuluylitys 58 200 €: Hoitajille maksettavasta kertakorvauksesta (600 €/työntekijä) tehtiin ohjeistuksen mukainen ennakkokirjaus, joka sivukuluineen oli 81 600 €. Koronapandemiaan hoitoon varatut henkilöstökulut alittuivat 28 200 €.
- Palvelujen ostot, toteuma 81 %, kulualitus 78 800 €: Sote-hankkeiden palvelujen ostot alittuivat 76 400 €.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat, toteuma 74,8 %, kulualitus 19 100 €: Koronapandemian suojarustekulut olivat arvioitua pienemmät.

Tulosalue Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut

Tulosalueen kokonaisvastuu: ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden johtaja Raila Lahtinen.

Toiminnan kuvaus

Ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden tulosalueella toimintaa ohjaava ajatus: Tuotamme laadukkaita sosiaali- ja terveystalvueluita asiakas- ja palveluohjaus keskiössä oikea aikaisesti ja oikeassa paikassa. Tulosalueen tehtävänä on tuottaa lakisääteisiä sosiaali- ja terveystalvueluja ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden asiakkaille tiiviissä yhteistyössä toimialan muiden tulosalueiden kanssa.

Tuemme ikääntyneiden osallisuutta ja hyvinvointia, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista kotona palveluohjauksen, kuntoutuksen ja kotiin annettavien palveluiden turvin. Tuotamme ikääntyneille asiakkaille hoiva- ja huolenpitopalveluita. Hoivapalveluissa haluamme turvata asiakkaille mahdollisimman hyvän elämänlaadun sekä arvokkaan ja mielekkään elämän kokemisen elämän loppuun saakka.

Vammaispalveluissa tarjoamme palveluita vammaisille ja heidän läheisilleen. Tuotamme palveluita vammaispalvelulain ja erityishuoltolain (kehitysvammaiset) mukaisesti. Vammaispalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat: asunnon muutostyöt, omaishoidontuki, henkilökohtainen apu ja kuljetuspalvelut sekä erityishuoltolain mukaiset palvelut. Erityishuoltolain mukaisia palveluja ovat: asumispalvelut, päivätoiminta, avotyö sekä vammaisten lasten iltapäivä- ja loma-ajanhoito. Toimiala tekee yhteistyötä kunnan omistaman Elsa ja Paulikodit Oy:n kanssa, jolla on yksi ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen yksikkö ja kaksi kehitysvammaisten asumispalveluyksikköä, joihin kunta osoittaa asukkaat ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Ikääntyneiden ja vammaisten palveluiden keskitetty asiakasohjausyksikkö ohjaa, neuvoo ja tukee kuntalaisia matalan kynnyksen periaatteella. Palveluihin tullaan keskitetyn asiakasohjausyksikön kautta. Asiakasohjausyksikkö palvelee asiakkaita koko Janakkalan kunnan alueella. Asiakasohjausta tehdään puhelimitse, mutta merkittävä osa asiakasohjauksesta on palvelutarpeen arviointeja myös asiakkaiden kotona. Asiakasohjausyksikkö auttaa asiakkaita ja heidän läheisiään mm. seuraavissa asioissa: kotiin annettavat palvelut ja tukipalvelut, palveluasuminen, hyvinvointiteknologiset palvelut ja laitteet (turvarannekkeet ja lääkeautomaatit), omaishoito, veteraanien kotiin annettavat palvelut, kuljetuspalvelut sekä asunnonmuutostyöt.

Henkilötyövuodet:

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	157	174	141
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	11,2	1,5	13,4
Määräaikaiset			32,5
Työllistetyt	3,2		2,4
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Suoritetilaustaulukko

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikkö-hinta	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vanhainkoti			
Hoitopäivät	16 449	16 650	15 124
Pitkäaikaishoitopäivät	12 301	10 925	10 235
Lyhytaikaishoitopäivät	4 148	5 725	4 889
€/hoitopäivä, brutto	171	172	186
€/hoitopäivä, netto	134	137	151
Ikääntyneiden tehostettu asumispalvelu			
Asumispalveluvuorokaudet yhteensä	44 544	44 085	45 349
Asumispalveluvuorokaudet/ostetut	13 442	12 750	14 786
Asumispalveluvuorokaudet/oma toiminta	31 102	31 335	30 563
€/hoitopäivä, brutto	149	150	160
€/hoitopäivä, netto	101	102	110
Kotihoito / Avopalvelut			
Kotihoidon avokäynnit / kunnan tuotanto	131 090	127 000	126 690
€/käynti, brutto	30	27	35
€/hoitopäivä, netto	23	21	29
Säännöllinen kotihoito, käynnit	127 893	124 000	123 240
Tilapäinen kotihoito, käynnit	3 197	3 000	3 450
Kotihoidon tunnit yhteensä	42 348	41 700	41 098
Säännöllinen kotihoito tunteina	40 789	40 200	39 391
Tilapäinen kotihoito tunteina	1 559	1 500	1 707
Kotikuntoutuspalvelu, käynnit	1 163	1 200	895
Kotikuntoutuspalvelu tunteina	1 024	1 100	782
Päiväkuntoutuspalvelu käynteinä	628	1 100	936
Palvelujen peittävyys 75 vuotta täyttäneillä %			
Pitkäaikainen laitoshoido	1,9	1,7	1,7
Tehostettu asumispalvelu	4,9	5,3	6,3
Säännöllinen kotihoito	10,9	13	10,3
Omaishoidon tuki	4,5	4,5	4,4
Kehitysvammaisten tehostettu asumispalvelu / ostetut palvelut			
Hoitopäivät	7 490	7 240	7 061
€/hoitopäivä, brutto	244	272	276
€/hoitopäivä, netto	216	237	241
Kehitysvammaisten tehostettu asumispalvelu / kunnan tuotanto			
Hoitopäivät	4 015	4 020	3 595
€/hoitopäivä, brutto	164	169	207
€/hoitopäivä, netto	129	134	169
Katajan päivätoiminta			
Käyttöpäivä	3 616	5 250	4 374
€/käyttöpäivä, brutto	104	80	96
€/käyttöpäivä, netto	95	74	86
Vaikeavammaisten lkm, joilla henkilökohtainen avustaja	73	65	86
Vammaisten ostettu asuminen			
Hoitopäivät	2 555	2 555	2 495
€/hoitopäivä, brutto	165	172	203
€/hoitopäivä, netto	121	136	194

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

- **Vanhainkoti, lyhytaikaishoitopäivät:** Toteuma 85,4 %. Tilapäishoitoyksikkö Apilassa oli seuranta-jaksolla koronatartuntoja. Tällöin Apilassa ei järjestetty uusia tilapäishoitajaksoja, vaan keskityttiin hoitamaan koronatartunnan saaneita ja koronalle altistuneita asiakkaita.
- **Ikääntyneiden tehostettu asumispalvelu, asumispalveluvuorokaudet/ostetut:** Toteuma 116 %. Ympäri vuorokautisen hoivan tarve on ollut arvioitua suurempaa. Lisäksi kunnan omista ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä on välillä jouduttu jättämään paikkoja täyttämättä henkilöstövajeen vuoksi. Tällöin on jouduttu turvautumaan myös ostopalveluihin, jotta on pysytty vanhuspalvelulain määrittämässä ajassa hoivapaikan saannissa.
- **Tilapäinen kotihoito, käynnit:** Toteuma 115 %. Käyntejä oli yhteensä 3 450. Arviointijakson aloitta-neiden asiakkaiden määrän vaihteluväli on ollut tarkastelujaksolla 8 – 13 / kuukausi, mikä vaikutti suoritteiden toteumaan.
- **Tilapäinen kotihoito, tunteina:** Toteuma 113,8 %. Katso tilapäinen kotihoito käynteinä.
- **Kotikuntoutuspalvelu, käynnit:** Toteuma 74,6, %. Kotikuntoutuksen henkilöstöresurssia hyödyn-nettiin arviointitiimin tilapäisen kotihoidon tarpeisiin aiheutuen siitä, että arviointitiimillä ei ole sijaisia vuosilomissa tai äkillisissä poissaoloissa. Tällä on vaikutus kotikuntoutuspalveluiden suoritteiden määrään.
- **Kotikuntoutuspalvelu, tunteina:** Toteuma 71,1 %. Katso kotikuntoutuspalvelu käynteinä.
- **Päiväkuntoutuspalvelu, käynteinä:** Toteuma 85,1 %. Koronapandemian vuoksi palvelu toimi lähes koko seurantajakson ajan normaalia pienemmällä asiakasmäärällä.
- **Katajan päivätoiminta, käyttöpäivä:** Toteuma 83,3 %. Koronapandemian ja -rajoitteiden vuoksi toimintaa järjestettiin alkuvuodesta normaalia pienemmissä ryhmissä.
- **Vaikeavammaisten lkm, joilla henkilökohtainen avustaja:** Toteuma 132,3 %. Vaikeavammaisilla on subjektiivinen oikeus henkilökohtaiseen apuun. Avun tarvitsijoita on ollut arvioitua enemmän.

Käyttötalous

Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 173 714	1 069 415		1 069 415	1 108 088	38 673	3,62%
Maksutuotot	2 557 251	2 582 350		2 582 350	2 520 241	-62 109	-2,41%
Tuet ja avustukset	300				0		
Muut toimintatuotot	1 172 413	1 136 950	-50 000	1 086 950	1 023 732	-63 218	-5,82%
Toimintatuotot	4 903 677	4 788 715	-50 000	4 738 715	4 652 061	-86 654	-1,83%
<i>josta sisäiset</i>	<i>13 200</i>	<i>6 585</i>		<i>6 585</i>	<i>7 953</i>	<i>1 368</i>	<i>20,77%</i>
Henkilöstökulut	-8 597 224	-8 755 311	180 000	-8 575 311	-8 849 291	-273 980	3,19%
Palvelujen ostot	-8 246 125	-8 379 112	-1 045 000	-9 424 112	-9 857 208	-433 096	4,60%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-223 866	-230 391	-45 000	-275 391	-280 282	-4 891	1,78%
Avustukset	-1 682 655	-1 585 800		-1 585 800	-1 596 732	-10 932	0,69%
Muut toimintakulut	-1 759 029	-1 611 652		-1 611 652	-1 659 811	-48 159	2,99%
Toimintamenot	-20 508 899	-20 562 266	-910 000	-21 472 266	-22 243 325	-771 058	3,59%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-2 216 927</i>	<i>-2 399 485</i>		<i>-2 399 485</i>	<i>-2 105 086</i>	<i>294 399</i>	<i>-12,27%</i>
Toimintakate (netto)	-15 605 222	-15 773 551	-960 000	-16 733 551	-17 591 264	-857 713	5,13%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-2 203 727</i>	<i>-2 392 900</i>		<i>-2 392 900</i>	<i>-2 097 133</i>	<i>295 767</i>	<i>-12,36%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-24 203	-33 604		-33 604	-24 203	9 401	-27,98%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-18 172	-17 602	0	-17 602	-17 786	-184	1,05%
Muut laskennalliset kustannukset	-505 733	-503 923	0	-503 923	-538 618	-34 695	6,89%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-16 153 330	-16 328 680	-960 000	-17 288 680	-18 171 872	-883 192	5,11%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisien poikkeamien ystä:

Tulosalueelle asetetut sanalliset tavoitteet toteutuivat määräaikoihin sidottujen palveluiden osalta hyvin. Koronapandemian vuoksi erityisesti alkuvuonna ryhmämuotoisissa palveluissa oli taukoja tai toiminta oli supistettua. Henkilöstön rekrytointihaasteiden vuoksi mm. kunnan omissa ympärivuorokautista hoivaa antavissa yksiköissä jouduttiin välillä jättämään paikkoja täyttämättä. Tällöin jouduttiin turvautumaan ostopalveluihin, jotta on pysytty vanhuspalvelulain määrittämässä ajassa hoivapaikan järjestämisessä asiakkaalle.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 4 652 061 alittaen talousarvion 86 654 €. Toimintakulut olivat 22 243 325 € ylittäen talousarvion 771 058 €. Tulosalueen toimintakate ylittyi 857 713 €.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, toteuma 103,6 %, tuottoylitys 38 700 €: Muilta kunnilta ja kuntayhtymiltä perittävät korvaukset palveluiden tuottamisesta ylittivät 108 100 €. Valtiokonttorin maksamat korvaukset sotainvalidien ja rintamaveteraanien palveluista alittuivat 81 900 €. Vuodelle 2022 maksetuista ennakkoista vähennettiin vuonna 2021 liikaa maksettuja ennakoita.
- Maksutuotot, toteuma 97,6 %, tuottoalitus 62 100 €: Ympärivuorokautisen hoivan asiakkailta perittävät maksut alittuivat 55 500 €.

- Muut toimintatuotot, toteuma 94,2 %, tuottoalitus 63 200 €: Vakuutusyhtiöiltä saadut korvaukset palveluiden järjestämisestä alittuivat 59 600 €.

Toimintakulut

- Henkilöstökulut, toteuma 103,2 %, kuluylitys 274 000 €: Jaksotetut palkat sivukuluineen (lomapalkkavelka), joihin ei ole määrärahavaroja, 53 800. Henkilöstökulujen ylityksiä ja alituksia oli useilla kustannuspaikoilla. Merkittävimmät poikkeamat: Tapailakoti kuluylitys 99 300 €, asumispalveluyksikkö Kotipelto kuluylitys 136 500 €, kotihoito kuluylitys 92 400 €, asumispalveluyksikkö Kyterinhovi, kulualitus 65 200 €.
- Palvelujen ostot, toteuma 104,6 %, kuluylitys 433 100 €: Työvoiman vuokraus Sarastia oy:n Sijaisrekryltä, kuluylitys 47 300 €. Kotihoidon työpanoksen ostot yksityisiltä palveluiden tuottajilta, kuluylitys 472 500 €. Ikääntyneiden asumispalveluiden ostot, kuluylitys 57 300 €. Muille kunnille ja kuntayhtymille maksetut korvaukset palveluista, kuluylitys 67 000 €. Sisäiset ravitsemispalvelut, kulualitus 202 900 €.
- Muut toimintakulut, toteuma 103 %, kuluylitys 48 200 €: Eri saatavista kertyneet luottotappiot, joihin ei ollut määrärahavarausta, 64 500 €.

Tulosalue Perhe- ja sosiaalipalvelut

Tulosalueen kokonaisvastuu: perhe- ja sosiaalipalveluiden johtaja Sanna Kortesoja.

Toiminnan kuvaus

Perhe- ja sosiaalipalveluiden tulosalueeseen kuuluvat lastensuojelu, työikäisten palvelut, perhepalvelut, työpajatoiminta ja pakolaisten kotouttamispalvelut.

Tulosalueen tehtävänä on tuottaa lakisääteisiä perhe- ja sosiaalipalveluita kuntalaisille yhteistyössä muiden toimialan tulosalueiden kanssa. Lainsäädäntö määrittelee viranomaisvastuut, palvelut ja prosessit. Niin yleis- kuin erityislakienkin toimeenpanossa on huomioitava asiakkaan asema ja oikeudet, henkilöstön kelpoisuusehdot, henkilötietolaki, hallintolaki sekä useita muita yleishallinnon lakeja. Perhe- ja sosiaalipalveluissa on useita lakisääteisiä määräaikoja, joita aluehallintovirasto ja Valvira seuraavat.

Perhekeskus on verkostomainen toimintamalli, jossa työntekijät jalkautuvat tekemään työtä koko Janakkalan kunnan alueella. Perhekeskuksen tavoitteena on luoda moniammatillista lapsi- ja perhelähtöisiä palveluita matalan kynnyksen periaatteella. Toimintapaikkoja ja palvelukeskuksia ovat Turengin terveysasema, Tervakosken terveysasema sekä koulut ja päiväkodit. Perhekeskuspalvelut on tarkoitettu lapsiperheille, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia. Perhekeskuksen ammattilaiset toimivat yhteistyössä perheiden kanssa tarjoten tietoa, tukea, apua ja perheen tarvitsemia palveluja moniammatillisena asiantuntijayhteistyönä. Perhekeskuksen palveluista vastaavat sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen ammattilaiset. Yhteistyökumppaneina ovat seurakunta, järjestöt ja vapaaehtoistoimijat.

Henkilötyövuodet:

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	28	30	24
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			0,9
Määräaikaiset	1	1	7
Työllistetyt	1		3
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Suoritetilaustaulukko

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikkö-hinta	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Lastensuoj. laitoshoido ja perheryhmäkodit			
Hoitopäivät	3 723	3 750	4 597
€/hoitopäivä, brutto	301	276	326
€/hoitopäivä, netto	229	221	270
Lastensuoj. perhehoito			
Hoitopäivät	7 480	7 500	7 954
€/hoitopäivä, brutto	105	86	99
€/hoitopäivä, netto	98	79	90
Lasten suojelun jälkihuolto			
Asiakasmäärä	29	30	25
Kuntouttava työtoiminta			
Läsnäolopäivät	3 987	5 500	3 695
Täydentävä toimeentulotuki			
Kotitaloudet	326	350	214
Ehkäisevä toimeentulotuki			
Kotitaloudet	137	220	61

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

- **Lastensuojelun laitoshoido ja perheryhmäkodit, hoitopäivät:** Toteuma 122,6 %. **Lastensuojelun perhehoito, hoitopäivät:** Toteuma 106,1 %. Lastensuojelun sijaishuollon tarve oli ennakoitua suurempaa. Loppuvuodesta 2021 tehtiin useita sijoituksia, jotka ovat jatkuneet vuonna 2022. Edellä olevien lisäksi uusia sijoituksia on tehty toimintavuoden aikana.
- **Kuntouttava työtoiminta, läsnäolopäivät:** Toteuma 67,2 %. Koronapandemia rajoitteineen vaikutti edelleen kuntouttavan työtoiminnan palveluiden järjestämiseen ja erityisesti työpajan toimintaan, jossa pääosa kuntouttavasta työtoiminnasta toteutetaan.
- **Täydentävä toimeentulotuki, kotitaloudet:** Toteuma 61,1 %. **Ehkäisevä toimeentulotuki, kotitaloudet:** Toteuma 27,7 %: Tukea saaneiden määrä laski selkeästi edellisvuodesta. Vastaavasti myös euromääräiset toteumat verrattuna edelliseen vuoteen laskivat. Jakoa siitä, mikä kuuluu Kelan myöntämään perustoimeentulotukeen ja mikä kunnan myöntämään toimeentulotukeen, tarkennettiin. Lisäksi hakemis- ja myöntämiskäytänteitä yhtenäistettiin.

Käyttötalous

Perhe- ja sosiaalipalvelut	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	841 734	525 000	150 000	675 000	634 361	-40 639	-6,02%
Maksutuotot	96 563	93 200	20 000	113 200	216 891	103 691	91,60%
Tuet ja avustukset	41 668	50 000		50 000	39 127	-10 873	-21,75%
Muut toimintatuotot	9 801	12 500		12 500	25 521	13 021	104,17%
Toimintatuotot	989 765	680 700	170 000	850 700	915 900	65 200	7,66%
<i>josta sisäiset</i>	<i>96 291</i>	<i>96 000</i>		<i>96 000</i>	<i>96 250</i>	<i>250</i>	<i>0,26%</i>
Valmistus omaan käyttöön	44 273	22 900		22 900	27 154	4 254	18,58%
Henkilöstökulut	-1 827 270	-1 675 331	-150 000	-1 825 331	-1 869 301	-43 970	2,41%
Palvelujen ostot	-3 703 757	-3 364 962	-505 000	-3 869 962	-3 887 259	-17 297	0,45%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 906	-66 419	10 000	-56 419	-49 014	7 405	-13,12%
Avustukset	-364 191	-401 200	70 000	-331 200	-347 052	-15 852	4,79%
Muut toimintakulut	-259 303	-265 072		-265 072	-266 414	-1 342	0,51%
Toimintamenot	-6 191 427	-5 772 984	-575 000	-6 347 984	-6 419 040	-71 057	1,12%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-253 933</i>	<i>-260 603</i>		<i>-260 603</i>	<i>-262 083</i>	<i>-1 480</i>	<i>0,57%</i>
Toimintakate (netto)	-5 157 389	-5 069 384	-405 000	-5 474 384	-5 475 986	-1 603	0,03%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-157 642</i>	<i>-164 603</i>		<i>-164 603</i>	<i>-165 833</i>	<i>-1 230</i>	<i>0,75%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset		-5 700		-5 700	-17 027	-11 327	198,73%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-3 468	-3 235	0	-3 235	-3 232	3	-0,08%
Muut laskennalliset kustannukset	-118 914	-118 109	0	-118 109	-122 114	-4 005	3,39%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-5 279 771	-5 196 428	-405 000	-5 601 428	-5 618 360	-16 933	0,30%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien ystistä:

Tulosalueelle asetetut sanalliset tavoitteet toteutuivat määräaikoihin sidottujen palveluiden osalta hyvin huolimatta siitä, että sosiaalityöntekijöiden rekrytointi oli koko vuoden haastavaa. Koronapandemia vaikutti varsinkin alkuvuodesta kuntouttavan työtoiminnan palveluihin erityisesti työpajan osalta.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 915 900 ylittäen talousarvion 65 200 €. Valmistus omaan käyttöön – toteuma 27 154 € ylittäen talousarvion 4 254 €. Toimintakulut olivat 6 419 040 € ylittäen talousarvion 71 057 €. Tulosalueen toimintakate ylittyi 1 603 €.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, toteuma 94 %, tuottoalitus 40 600 €: Muilta kunnilta ja kuntayhtymiltä perittävät korvaukset palveluiden tuottamisesta, tuottoalitus 38 900 €.
- Maksutuotot, toteuma 191,6 %, tuottoylitys 103 700 €: Lastensuojelun sijaishuollosta vanhemmilta ja lapsen omista tuloista perittävät korvaukset, tuottoylitys 114 000 €. Osa vuoden 2021 tuotoista on kirjautunut vuodelle 2022.

Toimintakulut

- Henkilöstökulut, toteuma 102,4 %, kuluylitys 44 000 €: Jaksotetut palkat sivukuluineen (lomapalkkavelka), joihin ei ole määrärahavaroja, 44 500 €.

Tulosalue Terveyspalvelut

Tulosalueen kokonaisvastuu: johtava yllääkäri Virpi Kröger.

Toiminnan kuvaus

Janakkalan terveyspalvelut huolehtii kunnan alueella ennaltaehkäisevän terveydenhoidon ja sairaanhoidon kansanterveystyöhön kuuluvista tehtävistä terveydenhuoltolain mukaisesti.

Terveydenhuoltolain mukaisia tehtäviä ovat muun muassa terveysneuvonta ja terveystarkastukset neuvoloissa, kouluilla ja terveysasemilla, sairaanhoito, lääkinnällinen kuntoutus, hoitotarvikejakelu, seulonnat, laboratorio- ja röntgenpalvelut, mielen-terveyslain mukainen mielenterveystyö, päihdetyö, suun terveydenhuolto sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto. Terveyspalveluiden tulosalueelle kuuluu myös erikoissairaanhoidon palvelut ja Janakkalan sairaalan toiminta. Sairaalan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille akuuttia sairaala- ja kuntoutushoitoa heidän tarpeitaan vastaavasti sekä huolehtia sairaalan ja erikoissairaanhoidon välisen hoitoketjun toimivuudesta. Sairaala toimii myös kuntalaisten palliativisen hoidon tukiosastona ja toteuttaa saat-tohoitoa.

Lähtökohtana toiminnalle on avohoitopainotteisuus, asiakaslähtöisyys, ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja moniammatillisuus.

Henkilötyövuodet:

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	118	130	105
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	10,5		9,9
Määräaikaiset			24,4
Työllistetyt			1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Lisätietoja: Laboratoriot toiminta siirtyi 3.10.2022 alkaen Fimlab oy:lle, jolloin kuusi laboratorion vakanssia siirtyi yhtiölle.

Suoritetilaustaulukko

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikkö-hinta	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Lääkäripalvelut			
Vastaanottokäynnit	17 615	18 000	17 723
€/käynti, brutto	142	149	150
€/käynti, netto	121	126	124
puhelut	6 091	4 000	4 583
konsultaatiot	8 533	6 000	7 044
sähköinen palvelu	299	300	498
Hoitopalvelut			
Käynnit/perushoitaja ja sairaanhoitaja	13 031	17 000	12 506
€/käynti, brutto	84	74	97
€/käynti, netto	78	70	91
puhelut	46 445	46 500	44 039
sähköinen palvelu	1 989	2 300	1 910
Terveydenhoitajapalvelut			
Käynnit	10 124	11 000	12 135
€/käynti, brutto	76	77	66
€/käynti, netto	74	75	63
Ryhmäkäynnit	11	150	6
Suun terveydenhuolto			
Käynnit	16 261	17 400	15 737
€/käynti, brutto	113	114	126
€/käynti, netto	75	80	89
hammaslääkärikäynnit	12 037	12 500	11 685
hammashoitajakäynnit	131	400	213
suuhygienistikäynnit	4 093	4 500	3 839
Mielenterveys- ja päihdepalvelut			
Hoitajakäynnit	5 779	6 400	5 228
€/käynti, brutto	75	77	91
€/käynti, netto	75	74	85
Ryhmäkäynnit	128	1 000	800
Sairaala			
Hoitopäivät	8 672	9 300	8 723
Pitkäaikaishoitopäivät	7		0
Lyhytaikais hoitopäivät	8 589	9 300	8 621
Muu hoito	76		102
€/hoitopäivä, brutto	362	335	363
€/hoitopäivä, netto	310	296	306
Kuntoutuspalvelut			
Vastaanottokäynnit	7 477	9 000	6 119
Puhelut	1 890	1 850	2 160
Ryhmäkäynnit	546	1 800	942

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Koronapandemian ja -rajoitteiden vuoksi vastaanottokäyntejä ja ryhmävastaanottoja vähennettiin alkuvuonna. Sairauksien hoitoa on tehty vastaanottojen sijaan enemmän puhelimesta sekä videovastaanottoina. Koronaa oli myös henkilöstön keskuudessa ja lyhytaikaisiin sijaisuuksiin ei saatu tekijöitä, jotka osaltaan ovat vaikuttaneet suoritustoteumiin.

- **Lääkäripalvelut, vastaanottokäynnit:** Vastaanottokäyntien toteuma oli 98,5 % verrattuna suunnitelmaan. Vastaavasti puhelinvastaanottojen toteuma oli 114,6 %, konsultaatioiden 117,4 %, ja sähköisten kontaktien toteuma 166 %. Vastaanottokäyntejä lukuun ottamatta suoritettavoitteet ylitettiin.
- **Hoitopalvelut, käynnit:** Vastaanottokäyntien toteuma oli 73,6 % verrattuna suunnitelmaan. Vastaavasti puhelinvastaanottojen toteuma oli 94,7 % ja sähköisten kontaktien 83 %. Tulehdusvastaanotolla on tarvittu 1-2 hoitajan työpanos mm. näytteenottoon, josta ei ole tilastointia. Kesän vuosilomasijaisuuksiin ei saatu rekrytoitua riittävästi työntekijöitä.
- **Terveydenhoitajapalvelut, käynnit:** Vastaanottokäyntien toteuma oli 110,3 %. Äitiysneuvolassa ryhmäkäyntejä toteutettiin koronapandemian vuoksi ryhmäneuvolana Teamsin välityksellä. Näihin osallistui yhteensä 25 vauvan tulevat vanhemmat.
- **Suun terveydenhuolto, käynnit:** Vastaanottokäyntien toteuma oli 90,4 %. Suun terveydenhuollossa oli henkilöstövajetta, koska sijaisuuksiin ei saatu rekrytoitua työntekijöitä.
- **Mielenterveys- ja päihdepalvelut, käynnit ja ryhmäkäynnit:** Vastaanottokäyntien toteuma 81,7 %. Asiakaspuheluiden toteuma oli vajaat 2 700 kpl. Ryhmäkäyntejä oli koronapandemian vuoksi suunniteltua vähemmän, mutta kuitenkin selkeästi edellisvuotta enemmän. Ryhmäkäyntien toteuma oli 80 %.
- **Janakkalan sairaala, hoitopäivät:** Hoitopäivien toteuma oli 93,8 %. Haastavan työvoimatilanteen vuoksi sairaalapaikkojen määrää jouduttiin arvioimaan koko alkuvuoden ajan. Lomakauden alussa paikkoja vähennettiin 30 paikasta 25 paikkaan. Potilaspaikkojen vähennykset selittävät arvioitua pienempää hoitopäivien kokonaismäärää.
- **Kuntoutuspalvelut, ryhmäkäynnit:** Vastaanottokäyntien toteuma oli 68 % verrattuna suunnitelmaan. Vastaavasti asiakaspuheluiden toteuma 116,8 %. Kuntoutuksen ryhmäpalvelut olivat koronapandemian vuoksi tauolla alkuvuoden ja toteuma oli sen vuoksi 52,3 %. Ryhmäkäyntejä korvattiin osin kotikuntoutuskäynteinä.

Käyttötalous

Terveyspalvelut	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	629 572	647 498	110 000	757 498	725 432	-32 066	-4,23%
Maksutuotot	1 166 597	1 113 600		1 113 600	1 128 335	14 735	1,32%
Muut toimintatuotot	13 006				3 147	3 147	
Toimintatuotot	1 809 175	1 761 098	110 000	1 871 098	1 856 914	-14 184	-0,76%
<i>josta sisäiset</i>	1 925	11 528		11 528	14 300	2 772	24,04%
Henkilöstökulut	-7 950 622	-8 538 595	440 000	-8 098 595	-7 977 359	121 236	-1,50%
Palvelujen ostot	-23 936 494	-25 035 723	50 000	-24 985 723	-25 874 785	-889 062	3,56%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 455 280	-1 399 385	-230 000	-1 629 385	-1 612 042	17 343	-1,06%
Avustukset	-8 522	-48 000		-48 000	-5 136	42 864	-89,30%
Muut toimintakulut	-1 837 985	-1 781 563	-90 000	-1 871 563	-1 895 364	-23 801	1,27%
Toimintamenot	-35 188 904	-36 803 266	170 000	-36 633 266	-37 364 687	-731 421	2,00%
<i>josta sisäiset</i>	-1 887 844	-1 793 441		-1 793 441	-1 868 795	-75 354	4,20%
Toimintakate (netto)	-33 379 730	-35 042 168	280 000	-34 762 168	-35 507 773	-745 604	2,14%
<i>josta sisäiset</i>	-1 885 918	-1 781 913		-1 781 913	-1 854 495	-72 582	4,07%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-86 646	-40 342		-40 342	-42 934	-2 592	6,42%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-47 628	-61 943	0	-61 943	-45 431	16 512	-26,66%
Muut laskennalliset kustannukset	-396 580	-413 690	0	-413 690	-383 415	30 275	-7,32%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-33 910 583	-35 558 143	280 000	-35 278 143	-35 979 553	-701 410	1,99%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Tulosalueelle asetetut sanalliset tavoitteet toteutuivat määräaikoihin sidottujen palveluiden osalta hyvin. Vastaanotoille määritellyt tavoiteajat ylittyivät, mutta olivat selkeästi alle lakisääteisen velvoiteajan hoitoon pääsystä. Koronapandemian vuoksi ryhmämuotoisissa palveluissa oli taukoja tai toiminta oli supistettua erityisesti alkuvuodesta. Henkilöstön rekrytointihaasteiden vuoksi mm. sairaalan vuodeosastopaikkoja vähennettiin määräaikaisesti ja suun terveydenhuollon asiakaskäynnit jäivät suunniteltua alhaisemmaksi.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 1 856 914 alittaen talousarvion 14 184 €. Toimintakulut olivat 37 364 687 € ylittäen talousarvion 731 421 €. Tulosalueen toimintakate ylittyi 745 604 €.

Talouden olennaiset määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, toteuma 95,8 %, tuottoalitus 32 100 €: Psykiatristen asumispalveluiden ateriamaksujen tuotot ovat kirjautuneet tulolajille maksettuotot.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut, toteuma 98,5 %. kulualitus 121 200 €: Henkilöstökulujen ylityksiä ja alituksia oli useilla kustannuspaikoilla. Merkittävimmät poikkeamat: suun terveydenhuolto kuluylitys 112 200 €, terveydenhuollon kuntoutus kulualitus 131 000 €, laboratoriopalvelut kulualitus 97 000 €.
- Palvelujen ostot, toteuma 103,6 %, kuluylitys 889 100 €. Erikoisairaanhoidon lisälasku alijäämän kattamiseksi – tehty ennakkokirjaus 585 000 €. Laboratoriopalvelujen ostot, kuluylitys 88 400 €. Laboratorion toiminta siirtyi Fimlab oy:lle 3.10.2022 alkaen ja henkilöstö siirtyi yhtiön palvelukseen. Laboratorion kulut kirjattiin tästä lähtien palvelujen ostoihin 56 300 €. Muutoin laboratoriopalveluiden ostopalvelut ylittivät 31 100 €. Sisäiset puhtaanpitopalvelut, kuluylitys 41 500 €. Röntgenin laitteiston ja sairaalan hoitajakutsujärjestelmän uusimisten ennakkoimattomat sähkö- ja muut muutostyöt, kuluylitys 47 700 €. Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut, kuluylitys 86 600 €. Lääkäripalveluissa muille kunnille ja kuntayhtymille maksetut korvaukset palveluiden tuottamisesta, kuluylitys 34 000 € ja asiantuntijapalveluiden ostot, kuluylitys 27 100 €. Veteraanikuntoutuksen asiakaspalvelujen ostoihin kirjattu kuluja 31 000 euroa. Määrärahavaraus oli kululajilla avustukset.
- Avustukset, toteuma 10,7 %, kulualitus 42 900 €: Veteraanikuntoutuksen kulut on kirjattu asiakaspalvelujen ostoihin.
- Muut toimintakulut, toteuma 101,3 %, kuluylitys 23 800 €: Eri saatavista kertyneet luottotappiot, joihin ei ollut määrärahavarausta, 26 500 €. Laboratorion henkilöstön lomapalkkavelan maksu Fimlab oy:lle, kuluylitys 30 000 €. Sisäiset pääomavuokrat, kuluylitys 20 000 €. Kulusäästö leasinghankintojen vuokrissa 57 800 €.

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimielin **Sivistyslautakunta**

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kokonaisvastuu: sivistysjohtaja Jouni Wilpola

Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kasvatusta ja koulutusta sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen.

Sivistyslautakunta vastaa sivistystoimen hallintoon, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukiokoulutukseen, koululaisten iltapäivätoimintaan, kirjastoon, nuorisotoimintaan ja perhekeskukseen liittyvistä asioista. Taiteen perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön palvelut sisältyvät ostopalveluihin.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Strategiset tavoitteet:

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
Janakkalassa kasvatusta ja opetus on laadukasta	Meillä on terveelliset ja hyvät oppimisympäristöt.	Toiminnan arviointiin liittyvät kyselyt (lapsille, nuorille, huoltajille ja henkilöstölle).	Systemaattisen arvioinnin kehittäminen varhaiskasvatuksessa ja opetustoimessa. Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen.	Varhaiskasvatuksessa on toteutettu laaja lapsille suunnattu kysely sekä asiakaskysely huoltajille. Kyselyn tulosten pohjalta on nostettu yksikkökohtaiset kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet. Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen on mukana eri toiminnoissa ja sen vahvistamista tarvitaan edelleen. Tämä on myös eräs Lapsiystävällinen kunta – ohjelman tavoitteista.	4
Janakkalassa kasvatusta ja opetus on laadukasta.	Tervakosken ja Turengin koulu ja monitoimikeskukset - muut koulut	Koulu- ja monitoimikeskukset toteutetaan valtuuston päättämässä järjestyksessä ja	Aktiivinen osallistuminen koulu- ja monitoimikeskusten toteutukseen. Yhteisöllisen ja	Laaja edustus henkilökuntaa on tehnyt vierailuja kalustetoimittajien tehtaille. Irtoka-	4

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
		aikataulussa.	osallistavan toimintakulttuurin kehittäminen koulu- ja monitoimikeskuksiin.	lusteiden hankinta on käynnissä. Yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen on meneillään.	
Janakkalassa perheet voivat hyvin	Perhekeskus – varhaiset palvelut perheille	Perhekeskuksen tiimien asiakasmäärät	Perhekeskuksen tiimeissä käsitellään asiakastilanteet monialaisesti ja perhekeskeisesti, tukeen vaikuttavuutta ja laatua.	Kolme eri tiimiä on kokoontunut viikoittain. Neuvolatiimillä myös chat-palvelu. Uutta toimintakulttuuria kehitetty. Asiakasmääriä ei saada tietojärjestelmästä.	4
Janakkalassa perheet voivat hyvin	Luomme kuntalaisille kohtaamispaikkoja	Tapahtumien, tilaisuuksien, yhteistyön määrä	Perhekeskus mahdollistaa järjestöjen ja vapaan itseohjautuvan kansalaistoininnan tekemää työtä mm. tarjoamalla tiloja ja mainonnalla.	Yhteistyö järjestöjen kanssa on ollut säännöllistä. Järjestöjen toimintaa on mainostettu Fb-seinällä ja järjestetty yhdessä tapahtumia: vauvan päivä, kyläilta, ukrainalaisten ilta, kansainvälinen tapahtuma.	3
Janakkalassa edistetään elinikäistä oppimista	Edistämme nuorten työllistymismahdollisuuksia ja vahvistamme nuorten vaikutuskanavia	Kaikki nuorten työpajatoiminnasta hyötyvät nuoret pääsevät osallistumaan toimintaan.	Työllisyyden kuntakokeilun ja nuorten työpajatoiminnan vahvistaminen ja saavutettavuuden parantaminen.	Nuorten työpajatoimintaa on aktiivisesti kehitetty ja yhteistyö oppilaitosten kanssa on sujuvaa. Nuorten työpaja toimii nuoren elämässä lyhyenä tukipalveluna, jonka aikana selkeytetään nuoren omaa polkua ja vahvistetaan opiskelu/työmotivaatiota. Työpaja on jokaisen nuoren saavutettavissa. Kuntakokeilu toimii aktiivisena ja ketteränä	4

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
				osana nuorten työpajaa.	
Janakkalassa edistetään elinikäistä oppimista	Edistämme nuorten työllistymismahdollisuuksia ja vahvistamme nuorten vaikutuskanavia.	Nuorten kuuleminen ja osallistamisen määrä päätöksentekoprosesseissa.	Nuorten osallistumisen ja osallisuuden vahvistaminen kunnallisessa päätöksenteossa.	Nuorten osallistumista ja osallisuuden kokemusta vahvistetaan aktiivisesti muun muassa Unicefin lapsiystävällinen kunta -mallin puitteissa (esim. koulufoorumi, kehitetään juttuja –kysely). Uusi nuorisovaltuusto on aloittanut kautensa aktiivisesti.	4
Janakkalassa edistetään elinikäistä oppimista	Teemme yhteistyötä yritysten ja oppilaitosten kanssa	Kirjaston käyttöaste; kokoelman kattavuus, tilojen käyttö ja yhteistyön määrä.	Kirjasto tarjoaa yhtäläisiä/tasa-arvoisia mahdollisuuksia itsenäiseen opiskeluun ja sivistykseen yhteistyössä eri hallintokuntien ja kulttuurialan toimijoiden kanssa.	Kirjaston toiminta on palautunut lähes normaalille tasolle. Kirjaston aulaan tehtiin 35 varausta ja opetusluokkaan 60 varausta. Päivisin opetusluokka on ollut edelleen Turengin koulun käytössä. Näytelytila oli ahkerassa käytössä ja siellä järjestettiin 16 kuvataidenäytelyä.	5
Janakkalassa lähi- ja digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kunta-laisten saavutettavissa	Edistämme SoTe-palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta kunnassa	Kokeilujen, pilottien ja uusien digitaalisten toimintamallien määrä.	Digipalvelujen kehittäminen lasten, nuorten ja perheiden palveluissa.	Perhekeskuksen chat –palveluja lisätty. Kehitetty mm. digitaalista vanhemmuuden tukimallia yhdessä järjestöjen kanssa. Seurattu ja oltu mukana sähköisen perhekeskuksen ja hva:n sähköisten palvelujen kehittämisessä.	4

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
Janakkalassa lähi- ja digitaaliset palvelut ovat esteettömästi kunta-laisten saavutettavissa	Järjestämme digiopetusta (käytön opastus, kiertävä digiklinikka)	Digivälineiden ja -sovellusten käyttö osana arjen toimintoja. Tvt-strategian toteutuminen.	Digitointakulttuurin kehittämisen perheiden tasavertaisuus huomioiden. Digiosaamisen kehittäminen (henkilöstön, lasten ja nuorten).	Varhaiskasvatuksessa jokaiseen yksikköön on nimetty digivastavat ja varhaiskasvatuksen oma Facebook-sivu on avattu. Perusopetuksessa on valmisteltu hankintaa, jossa kaikki 4.- ja 7.-luokkalaiset saavat käyttöönsä kannettavat tietokoneet. Kouluilla digitutorit auttavat ja ohjaavat henkilöstöä.	3

Kunnassa toimii hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, joka on linjannut, että lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoitteista valitaan fyysinen aktiivisuus lisääntyy -tavoite, johon liittyen jokainen toimiala määrittelee oman ala-tavoitteensa, mittarinsa sekä toimenpiteensä vuodelle 2022.

Toimiala	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoite	Toimialan tavoite vuodelle 2022	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
Sivistystoimi	Fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Liikutaan ja ollaan ulkona sekä otetaan digitaaliset välineet avuksi.	Ulkona toteuttavan toiminnan määrä.	Päiväkotien ja koulujen pihajaluiden kehittäminen. Ulkoilun lisääminen kaikessa toiminnassa.	Päiväkotien ja koulujen pihajaluiden kunnostaminen etenee teknisen toimen kanssa laaditun suunnitelman mukaisesti. Ulkoilua on lisätty vallinneen koronatilanteenkin takia.	4

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	312	313	313
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	26,7	28,3	28,2
Määräaikaiset	19,1	18,7	36,5
Työllistetyt	4	0	1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	6,5
Harjoittelijat	0	0	2

Käyttötalous

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 186 895	1 175 982		1 175 982	1 249 307	73 325	6,24%
Maksutuotot	642 915	712 409	-60 000	652 409	655 608	3 199	0,49%
Tuet ja avustukset	307 301	268 855		268 855	359 115	90 260	33,57%
Muut toimintatuotot	29 409	68 745		68 745	93 534	24 789	36,06%
Toimintatuotot	2 166 520	2 225 991	-60 000	2 165 991	2 357 564	191 573	8,84%
<i>josta sisäiset</i>	55 449	51 869		51 869	54 560	2 691	5,19%
Henkilöstökulut	-18 264 200	-19 824 091	-260 000	-20 084 091	-19 289 338	794 753	-3,96%
Palvelujen ostot	-7 941 207	-6 366 599	-1 620 000	-7 986 599	-8 246 051	-259 452	3,25%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-914 707	-937 007		-937 007	-850 519	86 488	-9,23%
Avustukset	-605 847	-2 306 023	1 620 000	-686 023	-605 329	80 694	-11,76%
Muut toimintakulut	-4 164 314	-3 967 066		-3 967 066	-4 051 759	-84 693	2,13%
Toimintamenot	-31 890 275	-33 400 786	-260 000	-33 660 786	-33 042 996	617 790	-1,84%
<i>josta sisäiset</i>	-7 609 385	-7 202 560		-7 202 560	-7 115 302	87 258	-1,21%
Toimintakate (netto)	-29 723 755	-31 174 795	-320 000	-31 494 795	-30 685 432	809 363	-2,57%
<i>josta sisäiset</i>	-7 553 936	-7 150 691		-7 150 691	-7 060 742	89 949	-1,26%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-123 437	-129 917		-129 917	-133 994	-4 077	3,14%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-77 724	-74 406	0	-74 406	-75 091	-685	0,92%
Muut laskennalliset kustannukset	-910 510	-960 505	0	-960 505	-951 341	9 164	-0,95%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-30 835 426	-32 339 623	-320 000	-32 659 623	-31 845 858	813 765	-2,49%

Poikkeamien selitykset tulosalueiden kohdalla.

Tulosalue **Sivistystoimen hallinto**

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintopäällikkö Titta Tuomola

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää sivistyslautakunnan toiminnan sekä sivistystoimen johtamisen kustannuspaikat.

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	6	6	6
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0		0
Määräaikaiset	0		0
Työllistetyt	0		0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0		0
Harjoittelijat	0		0

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Sivistystoimen hallinto	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarvot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-434 238	-424 852		-424 852	-419 864	4 988	-1,17%
Palvelujen ostot	-26 468	-55 480		-55 480	-35 689	19 791	-35,67%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 722	-6 723		-6 723	-7 418	-695	10,34%
Muut toimintakulut	-19 419	-19 580		-19 580	-19 870	-290	1,48%
Toimintamenot	-483 847	-506 635		-506 635	-482 841	23 794	-4,70%
<i>josta sisäiset</i>	-23 298	-24 283		-24 283	-24 075	208	-0,85%
Toimintakate (netto)	-483 847	-506 635		-506 635	-482 841	23 794	-4,70%
<i>josta sisäiset</i>	-23 298	-24 283		-24 283	-24 075	208	-0,85%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset		-24 000		-24 000		24 000	-100,00%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-456	-422	0	-422	-422	0	-0,02%
Muut laskennalliset kustannukset	-14 553	-13 205	0	-13 205	-12 858	347	-2,63%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-498 856	-544 262	0	-544 262	-496 121	48 141	-8,85%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Sivistystoimen hallinnon toimintaa on kehitetty etätöiden mahdollistavaan suuntaan. Uudet ohjelmit ja työtehtävien muutokset tuovat uusia toimintatapoja organisaatioon. Turengin koulukeskuksen suunnittelu ja kalustehankintojen valmistelu on edennyt odotetusti vuoden aikana.

Talouden olennaiset määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintakulut

- Palveluiden ostot: Toteuma 19 791€ alle talousarvion (toteuma 35 689€, TA 55 480€). Turengin koulukeskuksen kalustehankintojen valmistelun asiantuntijapalveluiden toteutuneet kustannukset olivat arvioitua pienemmät.

Tulosalue Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen viranhaltija: varhaiskasvatuksen pedagoginen johtaja Riitta Ranta

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää varhaiskasvatuksen hallinnon, ohjatun perhepäivähoidon, päiväkotihoidon, varhaiserityiskasvatuspalvelut ja muut varhaiskasvatuspalvelut.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen tehtävänä on tuottaa varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluita ja huolehtia kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta sekä varhaiskasvatuksen palvelusetelistä. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita ovat päiväkotihoido ja perhepäivähoito. Yksityinen varhaiskasvatus on valvottua ja palvelun tuottajien kanssa tehdään yhteistyötä. Yksityinen varhaiskasvatus ja alle kouluikäisten kerhotoiminta hoidetaan asiakkaalle myönnettävällä palvelusetelillä.

Suoritetaustaulukko

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikköhinta	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Päiväkodit			
Lasten lukumäärä/kk, päivähoito		420	416
Lasten lukumäärä/kk, vuorohoito		30	45
€/päiväkotilapsi/v, brutto		13 721	12 776
€/päiväkotilapsi/v, netto		12 649	11 810
Ohjattu perhepäivähoito			
Lasten lukumäärä/kk	9 724	70	71
€/lapsi/v, brutto		12 833	13 289
€/lapsi/v, netto		11 619	12 347
Esiopetus			
Esioppilaiden lukumäärä/kk	24 749	130	139
€/esioppilas/v, netto		7 246	7 062
Kotihoidon tuki			
Lasten lukumäärä/kk	162	170	136
€/lapsi/v		3 469	3 967
Osittainen kotihoidon tuki			
Lasten lukumäärä/kk	37	40	56
€/lapsi/v		1 822	1 191
Palveluseteli			
Lasten lukumäärä/kk	242	200	226
€/lapsi/v, netto		8 591	9 273

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa

- Kotihoidon tuki vähentynyt, osittainen kotihoito lisääntynyt.
- Palvelusetelien määrä ylitti talousarviossa arvioidun.

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	124	127	127
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	2,2	2,2	1,1
Määräaikaiset	4	3	19
Työllistetyt	0		0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0		0
Harjoittelijat	0		0

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Varhaiskasvatus	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 953	3 644		3 644	4 190	546	14,98%
Maksutuotot	501 190	563 000	-60 000	503 000	509 631	6 631	1,32%
Tuet ja avustukset	11 200				26 731	26 731	
Muut toimintatuotot	263	4 000		4 000	4 345	345	8,62%
Toimintatuotot	514 606	570 644	-60 000	510 644	544 897	34 253	6,71%
<i>josta sisäiset</i>	812	3 644		3 644		-3 644	-100,00%
Henkilöstökulut	-5 372 799	-6 041 619	-260 000	-6 301 619	-6 070 236	231 383	-3,67%
Palvelujen ostot	-3 264 161	-1 665 437	-1 620 000	-3 285 437	-3 545 312	-259 875	7,91%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-104 540	-121 800		-121 800	-131 475	-9 675	7,94%
Avustukset	-601 697	-2 300 000	1 620 000	-680 000	-599 629	80 371	-11,82%
Muut toimintakulut	-799 618	-771 011		-771 011	-826 414	-55 403	7,19%
Toimintamenot	-10 142 815	-10 899 867	-260 000	-11 159 867	-11 173 066	-13 199	0,12%
<i>josta sisäiset</i>	-1 735 578	-1 842 469		-1 842 469	-1 744 252	98 216	-5,33%
Toimintakate (netto)	-9 628 209	-10 329 223	-320 000	-10 649 223	-10 628 169	21 054	-0,20%
<i>josta sisäiset</i>	-1 734 766	-1 838 825		-1 838 825	-1 744 252	94 572	-5,14%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-23 769	-21 965		-21 965	-38 479	-16 514	75,18%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-19 428	-18 967	0	-18 967	-19 087	-120	0,63%
Muut laskennalliset kustannukset	-325 801	-331 362	0	-331 362	-344 650	-13 288	4,01%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 997 207	-10 701 517	-320 000	-11 021 517	-11 030 385	-8 868	0,08%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Koronatilanteen vuoksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettiin keväällä hyvityksiä silloin, kun perhe järjesti lapsen hoidon kotona. Henkilöstön täydennyskoulutukset on toteutettu webinaareina. Palaverit ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelma-keskustelut huoltajien kanssa on pidetty varsinkin keväällä etäyhteydellä tai ulkona. Lapsiryhmien ja varhaiskasvatussyksiköiden välistä yhteistoimintaa on ollut suunniteltua vähemmän, mutta luontotoimintaa on lisätty. Toimintaa ja tapahtumia on siirretty mahdollisimman paljon sisältä ulos mm. erilaiset tapahtumat, vanhempainillat, juhlat. Varhaiskasvatuksen digivälineistöä on lisätty ja henkilöstön digiosaamista on vahvistettu. Varhaiskasvatukseen perustettiin vuonna 2021 kolme uutta ryhmää, jotka jatkoivat myös vuonna 2022. Uutena varhaiskasvatuksen toimintamuotona 1.9.2022 aloitti avoin varhaiskasvatus. Lisäksi perustettiin kaksi uutta ryhmää.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot

- Tuet ja avustukset: Avustustulojen toteuma 26 731 € (TA 0 €), vuoden 2022 aikana alkoi uusia hankkeita.

Toimintamenot

- Henkilöstökulut: Henkilöstökulut jäivät 231 383€ (toteuma 6 070 236€, TA 6 301 619€) alle talousarvion. Lisäryhmien perustamisen takia talousarviomuutoksella lisättiin henkilöstökulujen määrärahaa. Kaikki lisäkulut eivät kuitenkaan toteutuneet odotetusti, koska työntekijöiden poissaolojen ajoille ei ole aina saatu palkattua sijaisia eikä määräaikaisiin tehtäviin ole saatu rekrytoitua työntekijöitä riittävästi.
- Palveluiden ostot: Työvoiman vuokrauksen kulut ylittivät talousarvion 149 172€ (toteuma 273 272€, TA 124 100€). Sijaisia on jouduttu hankkimaan Saras-tiaRekrystä arvioitua enemmän, koska päiväkodeilla ei ole riittävästi omaa varahenkilöresurssia, jolla tilapäisiä poissaoloja saataisiin täytettyä.
- Palveluiden ostot: Palvelusetelikulut ylittivät talousarvion 237 705€ (toteuma 1 882 705€, TA 1 645 000€).
- Palveluiden ostot: Majoitus- ja ravitsemuspalvelut jäivät 92 371€ alle talousarvion (toteuma 656 798€, TA 749 169€).
- Palveluiden ostot: Matkustus- ja kuljetuspalvelut jäivät 41 068€ alle talousarvion (toteuma 62 877€, TA 103 945€).
- Avustukset: Kotihoidon tuen menot jäivät 55 371€ alle talousarvion (toteuma 599 629€, TA 655 000€).
- Vuokratulot: Kiinteistöjen vuokratulot ylittivät talousarvion 42 268€ (toteuma 813 331€, TA 771 011€) tilapäisten ryhmien perustamisen takia.

Tulosalue Opetustoimi

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja Jouni Wilpola.

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön. Musiikin opetuspalvelut ostetaan Sibelius-opistolta ja vapaan sivistystyön palvelut Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan kuuluvalta Vanajaveden opistolta. Kunta ei järjestä toisen asteen ammatillista koulutusta, mutta kuuluu Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan. Tulosalue sisältää koululaisten iltapäivätoiminnan järjestämisen perusopetuksen 1.-2. luokan sekä kaikille erityisen tuen piirissä oleville oppilaille.

Suoritetilaustaulukko

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikköhinta	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruskoulut			
Oppilasmäärä	1 811	1 797	1 795
€/oppilas, brutto	9 572	9 731	9 501
€/oppilas, netto	8 875	9 023	8 736
Perusop. viikkotuntimäärä	3 696	3 752	3 699
€/viikkotuntimäärä, brutto	123	123	121
€/viikkotuntimäärä, netto	114	114	112
Peruskoulun päättäneiden määrä	99 %	100 %	99 %
Lukiot			
Opiskelijamäärä	252	260	235
€/opiskelija, brutto	9 184	8 342	9 768
€/opiskelija, netto	8 731	8 166	9 389
Lukion viikkotuntimäärä	426	423	425
€/viikkotuntimäärä, brutto	143	135	142
€/viikkotuntimäärä, netto	136	132	136
Musiikinopetus			
Oppilasmäärä			
- varsinaisia oppilaita	96	100	92
€/varsinainen soitto-oppilas, brutto	1 653	1 569	1 725
€/varsinainen soitto-oppilas, netto	1 653	1 569	1 725
Aikuiskoulutus			
Janakkalalaisia opiskelijoita	1 093	1 700	1 289
€/opiskelija, brutto	129	82	110
€/opiskelija, netto	129	82	110
Valtionos.oik.tuntimäärä Janakkalassa	3 703	6 500	4 772
€/tunti, brutto	38	21	30
€/tunti, netto	38	21	30
Koululaisten iltapäivätoiminta			
osallistujien määrä	128	140	144
€/osallistuja, brutto	1 696	1 692	1 902
€/osallistuja, netto	974	1 049	1 180

Olenaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa

- Aikuskoulutuksen määrä kasvanut korona-ajan jälkeen mutta edelleen alle talousarviossa arvioidun.

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	164	162	162
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	24,5	26,1	27,1
Määräaikaiset	13,1	14,7	15,5
Työllistetyt	0		0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0		1,5
Harjoittelijat	0		0

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Opetustoimi	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 172 248	1 161 196		1 161 196	1 227 581	66 385	5,72%
Maksutuotot	124 472	106 700		106 700	120 570	13 870	13,00%
Tuet ja avustukset	178 622	137 000		137 000	200 485	63 485	46,34%
Muut toimintatuotot	8 184	4 000		4 000	16 501	12 501	312,54%
Toimintatuotot	1 483 526	1 408 896		1 408 896	1 565 138	156 242	11,09%
<i>josta sisäiset</i>	53 610	48 225		48 225	48 916	691	1,43%
Henkilöstökulut	-11 572 865	-12 375 880		-12 375 880	-11 852 521	523 359	-4,23%
Palvelujen ostot	-4 383 936	-4 357 326		-4 357 326	-4 354 553	2 772	-0,06%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-645 819	-612 794		-612 794	-529 672	83 122	-13,56%
Muut toimintakulut	-2 942 104	-2 732 388		-2 732 388	-2 752 603	-20 215	0,74%
Toimintamenot	-19 544 724	-20 078 388		-20 078 388	-19 489 349	589 039	-2,93%
<i>josta sisäiset</i>	-5 347 608	-4 833 178		-4 833 178	-4 838 472	-5 294	0,11%
Toimintakate (netto)	-18 061 198	-18 669 492		-18 669 492	-17 924 212	745 280	-3,99%
<i>josta sisäiset</i>	-5 293 998	-4 784 953		-4 784 953	-4 789 557	-4 603	0,10%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-89 609	-82 952		-82 952	-95 515	-12 563	15,14%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-54 852	-52 293	0	-52 293	-52 354	-61	0,12%
Muut laskennalliset kustannukset	-509 325	-550 874	0	-550 874	-524 954	25 920	-4,71%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-18 714 984	-19 355 611	0	-19 355 611	-18 597 035	758 576	-3,92%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olenneiden poikkeamien syistä:

Koululaisten iltapäivätoiminnan laajuutta lisättiin siten, että kaikissa toimintapaikoissa toimintaa tarjotaan 4 h/päivä. Myös ryhmien määrää lisättiin kysynnän perusteella.

Aavan koulun Kiipulan yksikössä ei ollut syyslukukaudella yhtään opetusryhmää. Janakkalan luki-ossa aloittivat opiskelun ensimmäiset Finest future –hankkeen opiskelijat.

Talouden olennaiset määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot

- Myyntituotot: Myyntituotot ylittivät 66 385€ (toteuma 1 227 581€, TA 1 161 196€). Ylitys johtui Janakkalaan sijoitettujen lasten opetuksen järjestämisen kustannusten kotikuntakorvauksista.
- Maksutuotot: Iltapäivätoiminnan asiakasmaksut ylittivät 13 870€ (toteuma 120 570€, TA 106 700€) toiminnan lisääntymisen johdosta.
- Tuet ja avustukset: Avustustulot ylittivät talousarvion 63 485€ (toteuma 200 485€, TA 137 000€).

Toimintamenot

- Henkilöstökulut: Henkilöstökulut jäivät 523 359€ alle talousarvion (toteuma 11 852 521€, TA 12 375 880€). Muutos johtuu mm. Aavan koulun opetusryhmien vähenemisestä, henkilökohtaisten avustajien tarpeen muutoksista sekä pidempien poissaolojen sijaisjärjestelyistä. Henkilöstökulujen osalta oli varauduttu suurempiin palvelutarpeisiin ja palkkakuluihin, kuin mitä vuoden aikana toteutui. Lisäksi henkilöstökorvauksia saatiin 60 604€ arvioitua enemmän (toteuma 75 604€, TA 15 000€).
- Palveluiden ostot: Palveluiden ostot ylittivät 21 228€ (toteuma 4 354 553€, TA 4 333 326€). Matkustus- ja kuljetuspalvelut ylittivät 61 739€ (toteuma 879 388€, TA 817 649€). Muut palvelut, jotka ylittivät talousarvion: Ict-palvelut (14 094€), koulutus- ja kulttuuripalvelut (15 350€).
- Palveluiden ostot: Osa palveluiden ostoista jäi alle talousarvion. Näitä oli: asiakaspalveluiden ostot (28 174€), majoitus- ja ravitsemuspalvelut (17 676€), muut palvelut (35 040€).
- Aineet ja tarvikkeet: Aineiden ja tarvikkeiden toteuma jäi 83 122€ alle talousarvion (toteuma 529 672€, TA 612 794€). Kalustoa hankittiin arvioitua vähemmän.
- Muut toimintakulut: Koneiden ja laitteiden vuokratulot jäivät 15 536€ alle talousarvion (toteuma 28 464€, TA 44 000€).

Tulosalue Kirjasto

Tilivelvollinen viranhaltija: kirjastotoimenjohtaja Matti Karvinen.

Toiminnan kuvaus

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja kulttuurin harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen, elinikäiseen oppimiseen ja kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. (Kirjastolaki 1492/2016 ja kulttuurilaki 728/1992)

Kirjasto on kaikille avoin kulttuurin, tiedon ja sivistyksen keskus. Kokoelmillaan kirjasto tukee kaikenikäisten ihmisten yhteisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja virkistäytymiseen. Kirjasto ruokkii lukutottumuksia, mielikuvitusta ja tiedonhalua, tukee järjestettyä ja omaehtoista oppimista, tarjoaa kansalaisille aineksia henkilökohtaiseen kehitykseen, tukee medialukutaitoa ja muita kansalaisten tietoyhteiskuntataitoja, on tie kulttuuriperinnön ja tieteen tulosten tuntemukseen sekä tarjoaa tilan ihmisten ja kulttuurien kohtaamiselle.

Kirjaston toimipisteet ovat pääkirjasto Turengissa, lähikirjasto Tervakoskella sekä kirjastoauto. Turengin ja Tervakosken kirjastot toimivat myös omatoimikirjastoina varsinaisen aukioloajan ulkopuolella.

Suoritetilaustaulukko

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikköhinta	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Lainat	248 627	270 000	247 236
€/laina, brutto	3,6	3,4	3,7
€/laina, netto	3,5	3,4	3,7
Kävijät	91 760	110 000	94 230
€/kävijä, brutto	9,7	8,5	9,8
€/kävijä, netto	9,5	8,3	9,6
Hankinnat	5 284	5 500	5 096
Kirjaston käytönopetus lkm	59	165	157

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa

- Lainaus pysynyt lähes samalla tasolla vuosina 2021 ja 2022. Kävijämäärä on hieman noussut.
- Kirjastokäytönopetusta (koulukäynnit) on voitu tarjota normaalisti. Myös erilaisia yleisötapahtumia on järjestetty tavalliseen tapaan.
- E-kirjojen ja e-lehtien lainaus sekä verkkokirjaston (Vanamo.finna) käyttö on pysynyt lähes samalla tasolla kuin v. 2021.

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	11	11	11
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	1	1	1
Työllistetyt	1		1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0		0
Harjoittelijat	0		1

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Kirjasto	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	7 968	7 933		7 933	7 314	-619	-7,81%
Maksutuotot					14	14	
Muut toimintatuotot	9 254	13 655		13 655	8 940	-4 715	-34,53%
Toimintatuotot	17 223	21 588		21 588	16 267	-5 321	-24,65%
<i>josta sisäiset</i>	12					0	
Henkilöstökulut	-488 660	-515 727		-515 727	-514 394	1 333	-0,26%
Palvelujen ostot	-79 620	-83 326		-83 326	-94 051	-10 725	12,87%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-133 820	-151 747		-151 747	-136 512	15 235	-10,04%
Muut toimintakulut	-151 540	-154 093		-154 093	-151 925	2 168	-1,41%
Toimintamenot	-853 639	-904 893		-904 893	-896 883	8 010	-0,89%
<i>josta sisäiset</i>	-185 885	-191 953		-191 953	-189 615	2 338	-1,22%
Toimintakate (netto)	-836 416	-883 305		-883 305	-880 616	2 689	-0,30%
<i>josta sisäiset</i>	-185 873	-191 953		-191 953	-189 615	2 338	-1,22%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-10 060					0	
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 104	-791	0	-791	-1 074	-283	35,76%
Muut laskennalliset kustannukset	-32 763	-34 669	0	-34 669	-33 915	754	-2,17%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-880 343	-918 765	0	-918 765	-915 605	3 160	-0,34%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Kirjastoauton yhteishankinta ei edennyt toivotulla tavalla, koska Hattulan kunta ei hyväksynyt vielä yhteistyösopimusta, vaan halusi lisää miettimisaikaa kirjastoautohankinnalle.

Pääkirjaston omatoimipalvelu saatiin vihdoin asiakkaiden käyttöön syyskuun 2022 alussa ja asiakkaat ovat alkaneet käyttää sitä.

Talouden olennaiset määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot

- Toimintatuottoja kertyi 5 321€ arvioitua vähemmän (toteuma 16 267€, TA 21 588€). Osa tilavuokrista laskutetaan vasta vuoden 2023 aikana.

Toimintamenot

- Palveluiden ostot: Palveluiden ostojen toteuma on 10 725 € yli talousarvion (toteuma 94 051€, TA 83 326€). Ylitys koostuu kuljetuspalveluista, vakuutuksista, ohjelmalisensseistä, opetus- ja kulttuuripalveluista ja muista palveluista.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat: Toteuma 15 235 € alle talousarvion (toteuma 136 512€, TA 151 747€). Poikkeamat koostuvat kirjastoaineistojen ja kaluston hankinnasta.

Tulosalue Nuoriso

Tilivelvollinen viranhaltija: nuorisopalvelupäällikkö Sanna Laine.

Toiminnan kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Toiminnan lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja monialainen yhteistyö. (Nuorisolaki 1285/2016)

Nuorisopalvelut sisältävät varsinaisen toiminnan, nuorisotilat, nuorten työpajan, leirikeskukseen, nuorisotoimen avustukset, nuorten kesätyöllistämisen sekä harrastamisen Janakkalan mallin.

Suoritetilaustaulukko

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikköhinta	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Etsivän nuorisotyön asiakkuudet	93	80	72
Nuorten työpajan asiakasmäärä	59	55	57
Harrastustoiminnan (hanke) osallistujat		360	820
Nuorisotyössä kohdatut nuoret		2 800	2800

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa

- Harrastustoiminnan hankkeen osallistujamäärä on kasvanut merkittävästi, koska hanke alkoi syksyllä 2021 joten vuosi 2022 oli hankkeen ensimmäinen kokonainen vuosi

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	6	6	6
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0		0
Määräaikaiset	1		1
Työllistetyt	3		0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0		5
Harjoittelijat	0		1

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Nuoriso	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	4 726	3 209		3 209	10 223	7 014	218,56%
Maksutuotot	17 253	42 709		42 709	25 393	-17 316	-40,54%
Tuet ja avustukset	117 479	131 855		131 855	131 898	43	0,03%
Muut toimintatuotot	11 708	47 090		47 090	63 748	16 658	35,37%
Toimintatuotot	151 166	224 863		224 863	231 262	6 399	2,85%
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 015</i>				<i>5 644</i>	<i>5 644</i>	
Henkilöstökulut	-331 287	-390 642		-390 642	-361 807	28 835	-7,38%
Palvelujen ostot	-172 515	-187 311		-187 311	-200 440	-13 129	7,01%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 073	-41 793		-41 793	-44 130	-2 337	5,59%
Avustukset	-4 150	-6 023		-6 023	-5 700	323	-5,36%
Muut toimintakulut	-246 023	-283 179		-283 179	-292 207	-9 028	3,19%
Toimintamenot	-779 048	-908 948		-908 948	-904 284	4 664	-0,51%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-311 288</i>	<i>-302 593</i>		<i>-302 593</i>	<i>-309 049</i>	<i>-6 456</i>	<i>2,13%</i>
Toimintakate (netto)	-627 882	-684 085		-684 085	-673 022	11 063	-1,62%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-310 273</i>	<i>-302 593</i>		<i>-302 593</i>	<i>-303 405</i>	<i>-812</i>	<i>0,27%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset		-1 000		-1 000		1 000	-100,00%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 884	-1 933	0	-1 933	-1 942	-9	0,46%
Muut laskennalliset kustannukset	-23 999	-25 293	0	-25 293	-30 747	-5 454	21,56%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-653 765	-712 311	0	-712 311	-705 710	6 600	-0,93%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisien poikkeamien syistä:

Kesätyökokonaisuutta ei päästy toteuttamaan täysimääräisesti. Finest Future toiminta aloitettiin.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot

- Maksutuotot: Maksutuotot jäivät 17 316€ alle talousarvion (TA 42 709€, toteuma 17 253€).
- Muut toimintatuotot: Muut toimintatuotot ylittyivät 16 658€ (TA 47 090€, toteuma 63 748€). Vuokratuloja saatiin arvioitua enemmän, koska Finest future –opiskelijoita tuli enemmän, kuin mihin oli talousarviossa varauduttu. Samasta syystä myös vuokramenot ylittyivät.

Toimintamenot

- Henkilöstökulut: Henkilöstökulut jäivät 28 835€ alle talousarvion (TA 390 642€, toteuma 361 807€). Poikkeama aiheutuu pääosin kesätyön henkilöstökulujen toteutuksesta.
- Palveluiden ostot: Palveluiden ostot olivat 13 129€ yli talousarvion (TA 187 311€, toteuma 200 440€). Ylitys johtuu Lasten ja nuorten harrastava Janakkala –hankkeesta.

Tulosalue Perhekeskus

Tilivelvollinen viranhaltija: Perhekeskuksen toiminnanjohtaja Jaana Hymmi

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää perhekeskustoimintamallin kehittämisen ja toteuttamisen edellyttämät toiminnot: mm. henkilöstö, hankinnat, koulutukset, kolmannelta sektorilta ym. toimijoilta ostettavat palvelut ja muu verkostomainen toiminta. Perhekeskuksen toiminta toteutetaan yhteistyössä sivistystoimen, sosiaali- ja terveyspalveluiden ja teknisen toimen kanssa. Kustannuksia jakautuu kaikille toimialoille.

Henkilöstömäärä

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	1	1	1
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0		0
Määräaikaiset	0		0
Työllistetyt	0		0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0		0
Harjoittelijat	0		0

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Perhekeskus	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarvot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-64 352	-75 371		-75 371	-70 517	4 854	-6,44%
Palvelujen ostot	-14 508	-17 719		-17 719	-16 005	1 714	-9,67%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 733	-2 150		-2 150	-1 311	839	-39,03%
Muut toimintakulut	-5 610	-6 816		-6 816	-8 740	-1 924	28,22%
Toimintamenot	-86 202	-102 056		-102 056	-96 573	5 483	-5,37%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-5 729</i>	<i>-8 084</i>		<i>-8 084</i>	<i>-9 837</i>	<i>-1 753</i>	<i>21,69%</i>
Toimintakate (netto)	-86 202	-102 056		-102 056	-96 573	5 483	-5,37%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-5 729</i>	<i>-8 084</i>		<i>-8 084</i>	<i>-9 837</i>	<i>-1 753</i>	<i>21,69%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	-212	-212	
Muut laskennalliset kustannukset	-4 068	-5 102	0	-5 102	-4 216	886	-17,36%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-90 270	-107 158	0	-107 158	-101 002	6 156	-5,74%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelu vaikutti Perhekeskuksen vuoden 2022 toimintaan.

LASKELMAT

2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Kunta ilman liikelaitosta

Nimi	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	27 350 194,90	1 095 982,00	28 446 176,90	28 890 848,93	444 672,03	1,56%
Myyntitulot	10 559 746,50	214 000,00	10 773 746,50	10 525 988,37	-247 758,13	-2,30%
Maksutulot	5 044 930,00	-112 018,00	4 932 912,00	4 940 554,50	7 642,50	0,15%
Tuet ja avustukset	1 322 855,00	1 044 000,00	2 366 855,00	3 124 950,22	758 095,22	32,03%
Muut toimintatulot	10 422 663,40	-50 000,00	10 372 663,40	10 299 355,84	-73 307,56	-0,71%
Valmistus omaan käyttöön	493 400,00	0,00	493 400,00	384 266,63	-109 133,37	-22,12%
Toimintamenot	-123 435 143,84	-2 470 000,00	-125 905 143,84	-127 394 572,27	-1 489 428,43	1,18%
Henkilöstömenot	-48 789 428,94	-68 000,00	-48 857 428,94	-48 195 834,56	661 594,38	-1,35%
Palvelujen ostot	-51 944 880,50	-3 428 000,00	-55 372 880,50	-56 922 087,40	-1 549 206,90	2,80%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 602 354,00	-549 000,00	-7 151 354,00	-7 267 648,26	-116 294,26	1,63%
Varastojen lisäys/vähennys		0,00			0,00	
Avustukset	-5 601 952,00	1 665 000,00	-3 936 952,00	-4 026 157,04	-89 205,04	2,27%
Muut toimintamenot	-10 496 528,40	-90 000,00	-10 586 528,40	-10 982 845,01	-396 316,61	3,74%
Toimintakate	-95 591 548,94	-1 374 018,00	-96 965 566,94	-98 119 456,71	-1 153 889,77	1,19%
Verotulot	69 814 349,00	1 800 000,00	71 614 349,00	71 527 969,85	-86 379,15	-0,12%
Valtionosuudet	30 664 061,00	700 000,00	31 364 061,00	31 323 245,00	-40 816,00	-0,13%
Rahoitustulot ja menot	94 856,00	30 000,00	124 856,00	179 630,67	54 774,67	43,87%
Korkotulot		0,00		49,80	49,80	
Muut rahoitustulot	399 856,00	0,00	399 856,00	498 206,46	98 350,46	24,60%
Korkomenot	-305 000,00	30 000,00	-275 000,00	-299 947,21	-24 947,21	9,07%
Muut rahoitusmenot		0,00		-18 678,38	-18 678,38	
Vuosikate	4 981 717,06	1 155 982,00	6 137 699,06	4 911 388,81	-1 226 310,25	-19,98%
Poistot ja arvonalentumiset	-4 969 852,00	0,00	-4 969 852,00	-5 020 941,62	-51 089,62	1,03%
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 969 852,00	0,00	-4 969 852,00	-5 020 941,62	-51 089,62	1,03%
Arvonalentumiset		0,00			0,00	
Satunnaiset erät		0,00		1 560 891,55	1 560 891,55	
Satunnaiset tulot		0,00		1 560 891,55	1 560 891,55	
Tilikauden tulos	11 865,06	1 155 982,00	1 167 847,06	1 451 338,74	283 491,68	24,27%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 865,06	1 155 982,00	1 167 847,06	1 451 338,74	283 491,68	24,27%

Tuloslaskelman toteutuman lisätiedot:**Verotulojen erittely**

	Alkup TA 2022	TA muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Verotulot	69 814 349	1 800 000	71 614 349	71 527 970	-86 379
Kunnan tulovero	63 578 349	200 000	63 778 349	63 541 706	-236 643
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 534 000	1 350 000	3 884 000	3 932 752	48 752
Kiinteistövero	3 702 000	250 000	3 952 000	4 053 512	101 512

Lisätietoa verotuloista:

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta sekä osuudesta yhteisöveron tuottoon. Valtuuston on kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Valtuusto päättää veroprosenteista vuosittain marraskuussa.

Kunnan tulovero

Vuonna 2022 tuloveroprosentti oli ennallaan 21,0 %. Ennakoinnin yksi tärkeimmistä tekijöistä on asukasluvun oikeellisuus. Vuoden 2022 talousarviossa suunnitteluoletuksena käytettiin 16 350 asukasta vuoden lopussa. Asukasluku vuoden lopulla oli edellisen vuoden kasvun sijaan taas laskeva ollen 16 277 asukasta, joten poikkeamaksi arvioon tuli 73 asukasta.

Alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin saatavan kunnallisveroja n. 63,6 milj. euroa, ja talousarvion muutoksissa arviottiin kunnallisveroja saatavan 63,8 milj. euroa. Kunnallisveroa kertyi 63,5 milj. euroa

Janakkalan tuloveroprosentit

Vuosi	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022
Tuloveroprosentti	19,75	20,50	20,50	20,50	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00

Yhteisövero

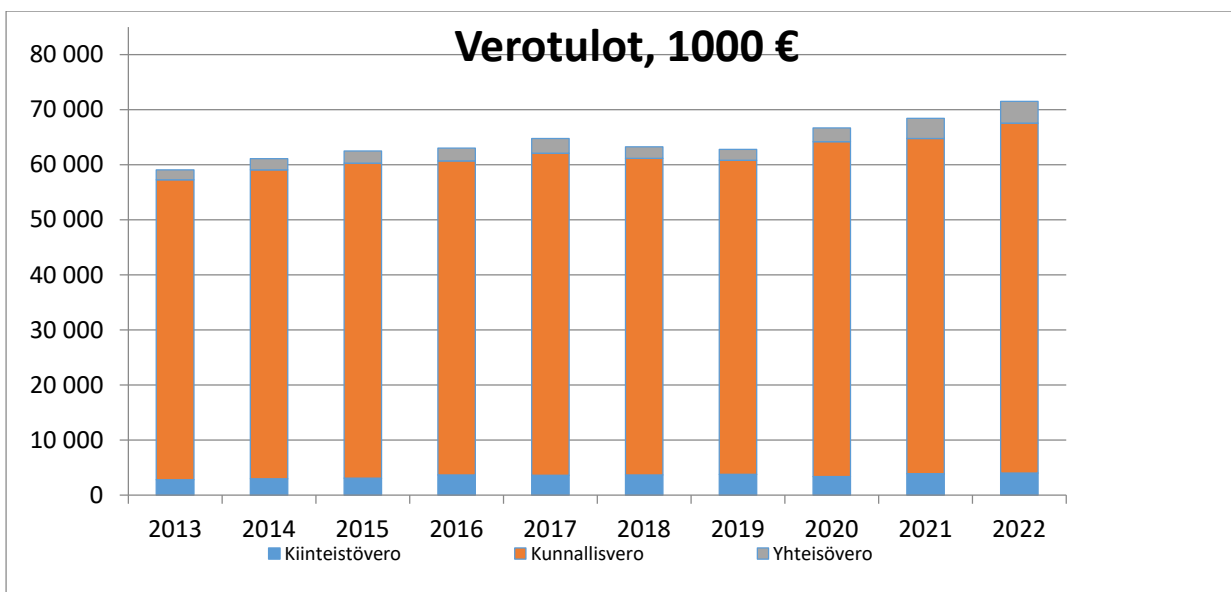
Yhteisöt maksavat tuloistaan suhteellista veroa, yhteisöveroa, joka jaetaan valtiolle (n. 66%) ja kunnille (n. 34 %). Yhteisöveron jako-osuuden sekä yhteisöveroprosentin määräytymisperusteinen määrä valtio

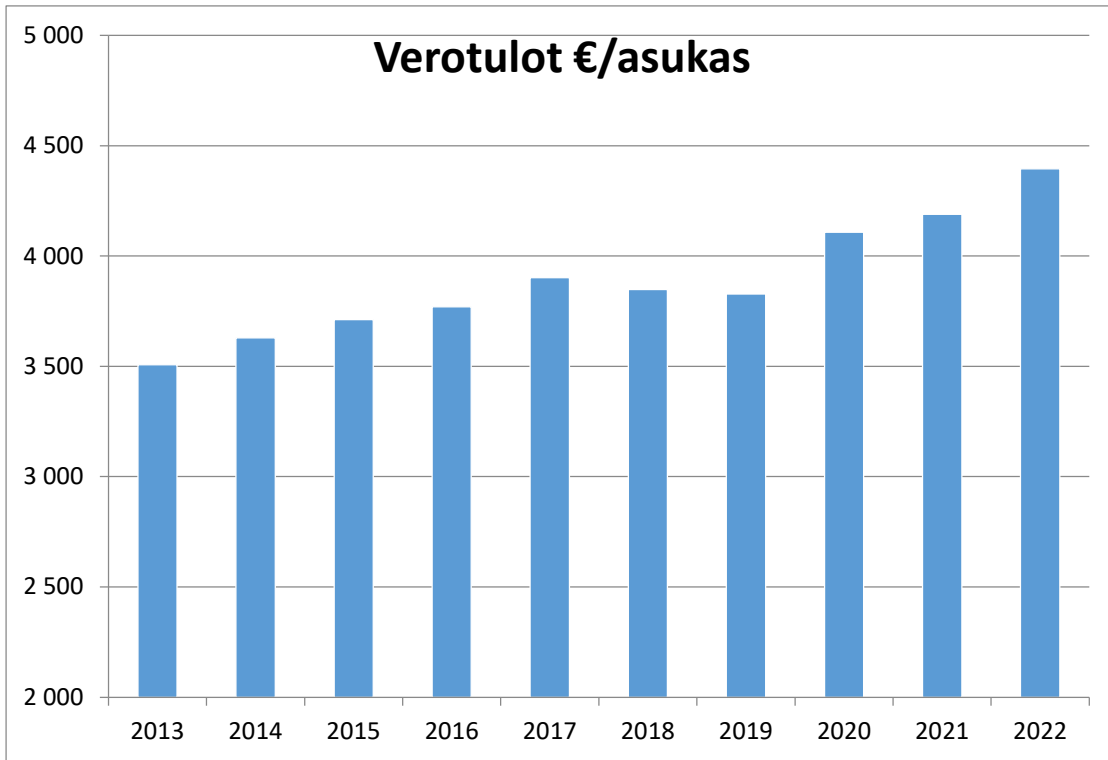
Yhteisöverotuotoksi arviottiin alkuperäisessä talousarviossa 2,5 milj. euroa. Talousarvion muutoksissa tuotoksi arviottiin 3,9 milj. euroa joka myös toteutui.

Verotulot yhteensä:

Vuonna 2022 Janakkalan verotulot nousivat 4,5 % vuoteen 2021 verrattuna.

Verotulot 2013- 2022 (1000 €)										
Vuosi	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022
Kiinteistövero	2 827	2 990	3 091	3 687	3 636	3 658	3 787	3 421	3 930	4 053
Kunnallisvero	54 468	56 093	57 247	57 059	58 492	57 504	57 028	60 799	60 868	63 542
Yhteisövero	1 771	2 024	2 207	2 287	2 676	2 130	1 999	2 485	3 662	3 933
Yhteensä	59 066	61 107	62 545	63 033	64 804	63 292	62 814	66 705	68 460	71 528

Verotulot/asukas	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
euroa/asukas	3 507	3 629	3 711	3 770	3 902	3 848	3 827	4 108	4 190	4 394

Vuonna 2022 verotulot nousivat noin 205 euroa/asukas vuoteen 2021 verrattuna.

Valtionosuuksien erittely

	Alkup TA 2022	TA muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Valtionosuudet	30 664 061	700 000	31 364 061	23 049 007	-8 315 054
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. Tasaaukset	30 664 061	700 000	31 364 061	25 140 743	-6 223 318
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet		0		-2 091 736	-2 091 736
Verotulomenetysten korvaus		0		8 274 238	8 274 238
Yhteensä	30 664 061	700 000	31 364 061	31 323 245	-40 816

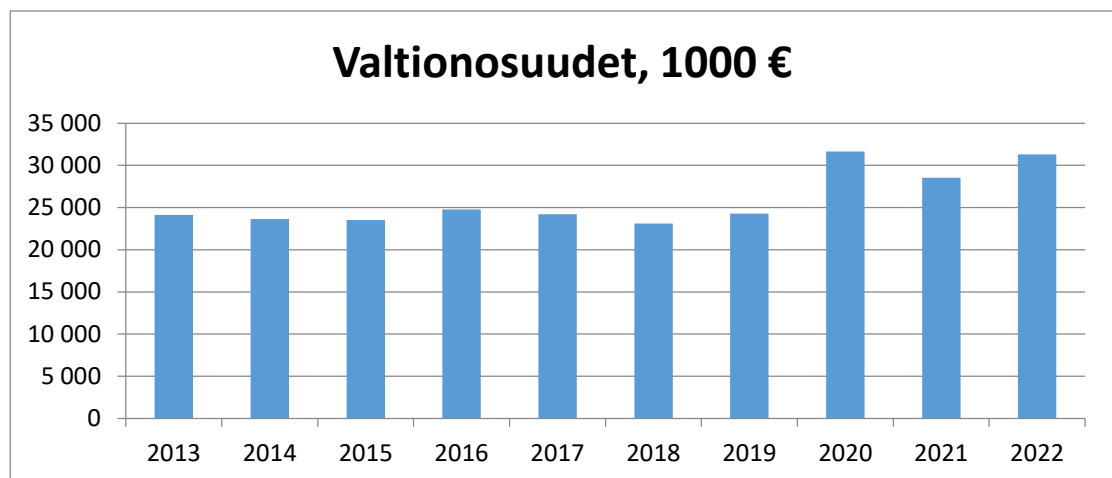
Lisätietoa valtionosuuksista:

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukas-

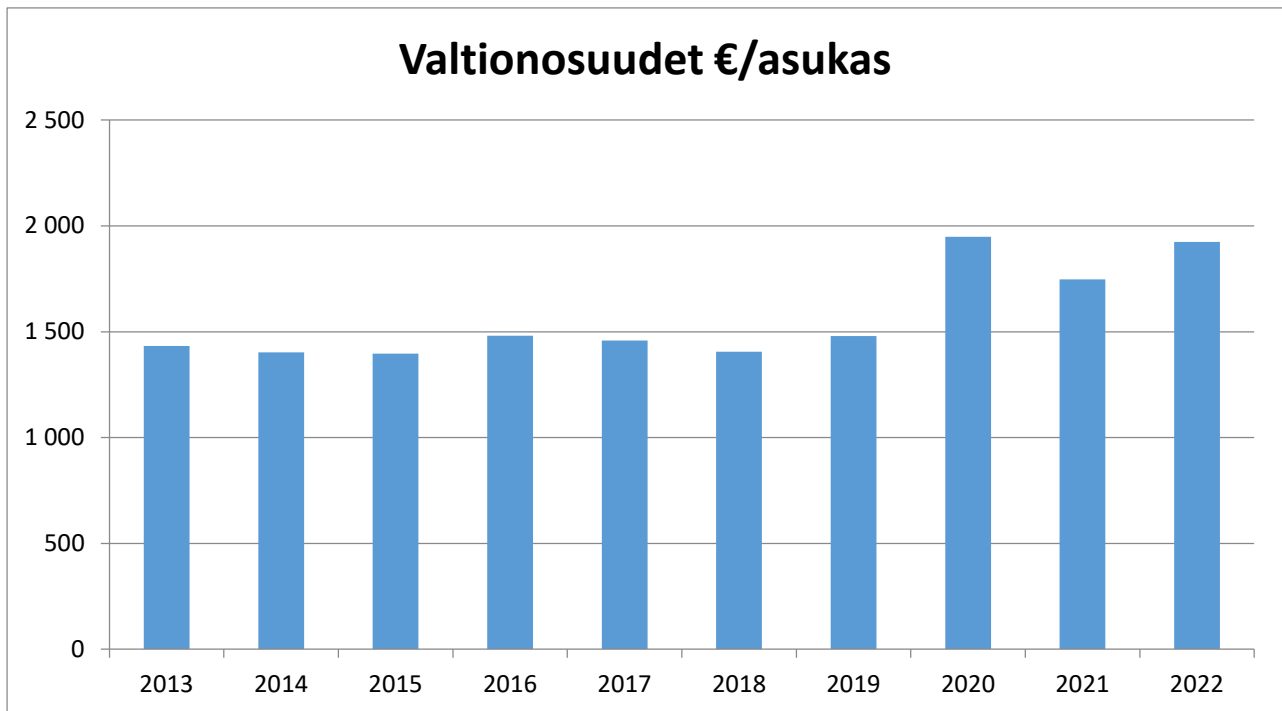
määrän, ikärakenteen ja sairastavuuden lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana on kuntien tulopohjan tasaaminen kuntien verotulojen perusteella.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriönhallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Vuoden 2022 alkuperäisessä talousarviossa valtionosuuksia ennakoitiin saatavan n. 30,7 milj. euroa. Talousarvion muutoksessa ennustetta nostettiin 31,4 milj. euroon. Lopullinen toteutuma oli 31,3 milj. euroa. Valtionosuuksien tarkempi erittely lajeittain löytyy kappaleen 4.3.3

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Valtionosuudet 1000 €	24 088	24 124	23 622	23 531	24 760	24 227	23 120	24 290	31 634	28 548	31 323
Muutos, %-yks.	3,4	0,1	-2,1	-0,4	5,2	-2,2	-4,6	5,1	30,2	-9,8	9,7
Muutos, 1 000 €	795	36	-502	-91	1 229	-533	-1 107	1 170	7 344	-3 086	2 775

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Valtionosuudet €/as.	1 424	1 432	1 403	1 396	1 481	1 459	1 406	1 480	1 948	1 747	1 924	
Muutos, %-yks.		3,7	0,6	-2,1	-0,5	6,1	-1,5	-3,6	5,3	31,6	-10,3	10,1
Muutos, €		51	8	-30	-6	85	-22	-53	74	468	-201	177

Toimintatulojen kehitys:

Toimintatulot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Vuonna 2022 muutetussa talousarviossa toimintatuottoja odotettiin saatavan n. 28,5 milj. euroa. Tavoite ylittyi 0,4 milj.€ ollen noin 28,9 milj.€. Vähennystä edellisvuoteen verrattuna oli n.1,6 milj. € eli 5,1 %.

Myyntituotot (MTA 10,8 milj. €) alittuivat jonkin verran verrattuna muutettuun talousarvioon. Edellisvuoteen nähden myyntituotot vähentyivät n. 1,3 milj. € ja 10,9%. Vähenneminen johtui jätteiden keräilyä siirtymisestä kunnalta Kiertokapula Oy:lle vuoden 2022 alusta.

Maksutuottojen kertymä (MTA 4,9 milj. €) toteutui muutettuun talousarvioon verrattuna. Maksutuotoissa oli laskua n. 33 000 € ja 0,7 % verrattuna edellisvuoteen.

Tuet ja avustukset (MTA 2,4 milj. €) ylittyi muutettuun talousarvioon verrattuna n. 0,8 milj. € ollen noin 3,1 milj. €. Tuet ja avustukset kasvoivat edellisvuoteen nähden n. 0,6 milj. € eli 23,1%. Korkean kasvun selittää tuet ja avustukset ryhmään kirjattu valtion avustus koronakustannuksista noin 1,8 milj. €.

Muut toimintatuotot (MTA 10,4 milj. €) alittuivat n. 0,07 milj. € muutettuun talousarvioon nähden ollen noin 10,3 milj. €. Muissa toimintatuotoissa on laskua edellisvuoteen nähden n. 0,8 milj. € eli 7,5 %. Lasku johtuu edellistä vuotta huomattavasti alhaisemmaksi jääneistä käyttömaksuista (mm tontit) myyntituotoista

Toimintamenojen kehitys:

Toimintamenot koostuvat henkilöstökuluista, palvelujen ostoista, aineista, tarvikkeista ja tavaroista, avustuksista sekä muista toimintakuluista. Vuoden 2022 muutetussa talousarviossa toimintakuluihin oli budjetoitu 125,9 milj. euroa. Arvio ylittyi n. 1,5 milj. € ollen 127,4 milj.€. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 4,5 % eli n. 5,5 milj. €.

Henkilöstökulut (MTA 48,9 milj. €) alittivat muutetun talousarvion 0,7 milj. € ollen 48,2 milj. €. Lisäystä edelliseen vuoteen nähden on noin 1,9 milj. € ja 4,0 %.

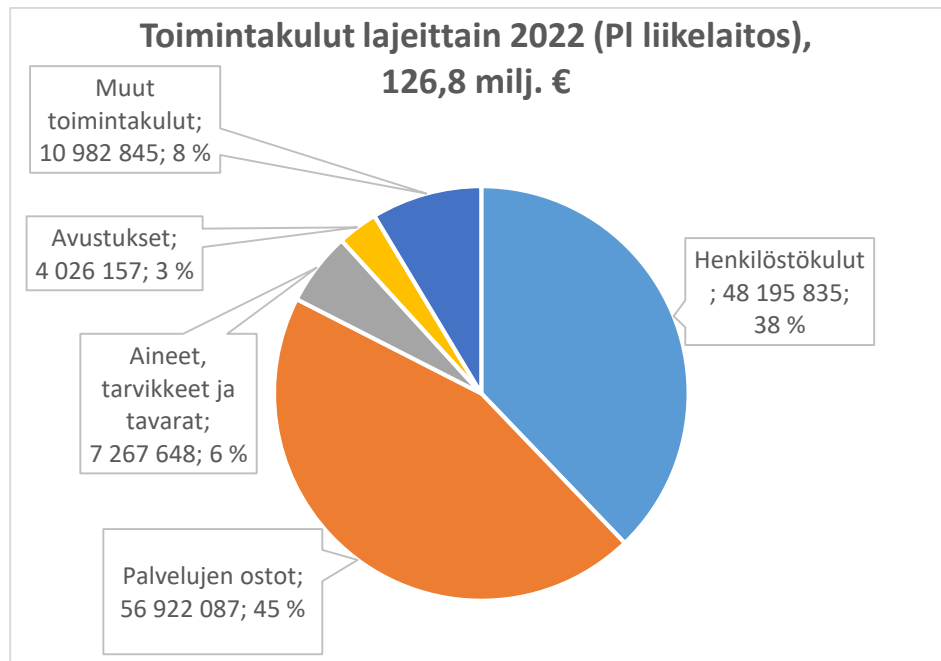
Mikäli henkilöstökulujen lisäksi huomioidaan henkilöstöpalvelujen ostot noin 1,4 milj. €, on kokonaishenkilöstökulut 50,4 milj. €. Kasvu kokonaishenkilöstökuluissa vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna on noin 2,0 milj. € ja 4,0 %.

Palvelujen ostot (MTA 55,4 milj. €) ylittyi muutettuun talousarvioon nähden 1,5 milj. € ollen 56,9 milj. €. Palvelujen ostot-tiliryhmän muutos edelliseen vuoteen verrattuna on 3,1 milj. € ja 4,7 %. Palvelujen osuuden suurin yksittäinen tekijä on asiakaspalvelujen (lähinnä erikoissairaanhoidon kustannusten) kasvu 2,2 milj. €.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat (MTA 7,2 milj. €) ylittyi n 0,1 milj. € ollen 7,3 milj. €. Kulujen kasvu vuoden 2021 tilinpäätökseen oli n. 0,3 milj. € ja 4,7 %. Kasvu johtui lähinnä lämmityskustannusten kovasta noususta vuoden aikana.

Avustukset (MTA 3,9 milj. €) ylittyi n. 0,09 milj. € verrattuna muutettuun talousarvioon ollen 4,0 milj. €. Avustusten määrä laski edellisvuoteen verrattuna n. 0,01 milj. € eli 1,6%.

Muut toimintakulut (MTA 10,6 milj. €) ylittivät arvioidun 0,4 milj. eurolla ollen 11,0 milj. euroa. Muut toimintakulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 0,24 milj.€ ja 2,3 %. Muu toimintakulut tiliryhmän kustannuksista valtaosan (7,7 milj. €) muodostaa sisäiset vuokrat.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen merkittävimmät poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden on selitetty ao. tulosalueiden kohdalla

Toimintakatteen kehitys:

Kunnan toimintakate on juoksevasta toiminnasta syntyvien kulujen ja tuottojen erotus. Siinä eivät ole mukana verotulot, valtionosuudet eikä rahoitustuotot tai -kulut. Myöskään investointimenot tai -tulot eivät ole mukana toimintakatteessa. Toimintakatteen toteuma 31.12.2022 on – 98 119 457 euroa eli n. 1,2 milj. € euroa (1,2 %) yli muutetun talousarvion. Toimintakate kasvoi vuoteen 2021 verrattuna, noin 6,9 milj. € eli 7,6 %.

Rahoitustuottojen- ja kulujen kehitys:

Rahoitustulojen – ja menojen toteuma 2022 oli 179 000 euroa. Korko- ja muita rahoitustuottoja kertyi yhteensä n. 498 000 €. Kertymä on noin 230 000 euroa pienempi kuin vuonna 2021. Osinkotuottojen osuus kertymästä oli noin 168 000 joka on noin 29 000 euroa suurempi kuin vuonna 2021. Janakkalan Veden lisätuloutus kunnalle päättyi vuoden 2021 loppuun ollen aiemmin vuosittain 200 000 euroa.

Korkokulut ylittyivät noin 25 000 euroalla MTA:n 275 000 euroa, ollen noin 300 000 euroa. Edellisvuonna korkokulut olivat noin 284 000. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli n. 16 000 € ja 5,7 %. Korkokuluissa näkyy alhainen korkokannan ajanjakson päättymisen vuoden 2022 aikana ja loppuvuonna nopeasti kohonneet korot.

Muut rahoituskulut olivat noin 19 000 €. Kulut koostuvat pääosin negatiivisesta talletuskorosta, jota jouduttiin vallinneessa rahamarkkinatilanteessa maksamaan, mikäli käyttötilillä olevat varat ylittävät tietyn summan.

2.4. Investointien toteutuminen

Investoinnit kunta 1.1. – 31.12.2022

Kustannusarvio ja edellisten vuosien toteutuma on mainittu vain, jos hankkeelle on vahvistettu kustannusarvio tai hankkeelle on kertynyt toteutumaa edellisinä vuosina

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteutuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KIINTEÄ OMAISUUS JA OSAKKEET JA OSUUDET							
*12000001 Maa-alueiden osto			300 000	348 230	648 230	648 062,10	167,90
*12000002 Maa-alueiden myynti			100 000		100 000	50 553,86	-49 446,14
12000003 Rakennusten myynti			0		0	275 709,19	275 709,19
KIINTEÄ OMAISUUS YHTEENSÄ							
TULOT			100 000		100 000	326 263,05	226 263,05
MENOT			300 000		300 000	648 062,10	-348 062,10
NETTO			-200 000		-200 000	-321 799,05	-121 799,05
MUUT PITKÄVAIKUITTEISET MENOT							
120906201_00002 Valokuituverkon rakentaminen kyläkeskuksiin	300 000	262 269,50	40 000		40 000	40 000,00	0,00
Valokuituprojekti on saatu valmiiksi. Valokuidun piiriin on liittynyt noin 1100 asiakasta							
MUUT PITKÄVAIKUITTEISET MENOT YHTEENSÄ							
MENOT			40 000		40 000	40 000,00	0,00
NETTO			40 000		40 000	40 000,00	0,00
OSAKKEET JA OSUUDET							
12000501 Osakkeiden myynti			0		0	1 032 230,73	1 032 230,73
12000502 Osakkeiden osto			12 000		12 000	2 919 487,97	-2 907 487,97
OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ							
TULOT			0		0	1 032 230,73	1 032 230,73
MENOT			12 000		12 000	2 919 487,97	-2 907 487,97
NETTO			12 000	0	12 000	-1 887 257,24	1 899 257,24

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TALONRAKENNUS							
*OPETUSTOIMI							
*Tervakosken koulu- ja monitoimikeskus 1.-2. vaihe 2022-2028 (uudisrakennus)			300 000		300 000	113 606,41	186 393,59
*12090323001_001 Tervakosken koulu- ja monitoimikeskus 1-vaihe			300 000		300 000	113 606,41	186 393,59
PERUSKORJAUKSET							
12090330001_001 Turengin terveysaseman hammashoitolan keittiö			15 000		15 000	10 158,21	4 841,79
12090330001_002 Turengin terveysaseman C1 lääkärin ovien äänieristys			30 000		30 000	22 920,07	7 079,93
12090333004_002 Harvialan koulu energiansäästöinvestoinnit			25 000		25 000	3 255,00	21 745,00
12090334008_001 Porttilantien pvk energiainvestoinnit			25 000		25 000	10 959,49	14 040,51
12090334006_001 Harvialan pvk talomiehen asunnon muutos			150 000	-40 000	110 000	104 428,13	5 571,87
12090333008_001 Liikuntasalin seinä			0	40 000	40 000	25 538,54	14 461,46
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ							
TULOT			0	0	0	0,00	0,00
MENOT			545 000	0	545 000	290 865,85	254 134,15
NETTO			-545 000	0	-545 000	-290 865,85	254 134,15

- Uudisrakennushankkeet Tervakosken koulu- ja monitoimikeskus 1. vaihe ja Turengin koulu- ja monitoimikeskus 1. vaihe (leasing) jatkuvat v. 2023.
- Turengin terveysaseman korjausinvestoinnit saatiin toteutettua ennakoitua edullisemmin.
- Harvialan koulun energiansäästöinvestoinnit aloitettiin vaihtamalla lamppuja ledeiksi. Resurssien vuoksi muita toimenpiteitä ei voitu toteuttaa, hanke jatkuu v. 2023.
- Viralan koulun liikuntasalin seinän korjaus saatiin toteutettua ennakoitua edullisemmin.
- Porttilantien päiväkodin energiansäästöinvestointeina asennettiin ilmalämpöpumppuja uuteen osaan vanhan osan purkamista varten.

TALONRAKENNUS leasing yhteensä menot	9 700 000	0	9 700 000	502 239,86	9 197 760,14
TALONRAKENNUS leasing yhteensä tulot				338 059,43	
OPETUSTOIMI					
*12090323002_002 Turengin koulu- ja monitoimikeskus, uudisrakennus, 1-vaihe -leasing	9 700 000		9 700 000	502 239,86	
*12090323002_002 Turengin koulu- ja monitoimikeskus, uudisrakennus, 1-vaihe -leasing	0		0	338 059,43	
<i>Kun hanke valmis, niin kaikki maksuerät on laskutettu rahoitusyhtiöltä.</i>					

Leasingrahoituksella jatkettu Turengin koulukeskuksen 1. vaiheen rakentamista. Rakentamiseen on leasingvastuita 31.12.2022 tilanteessa 15 778 522,13 € kun vuoden 2021 lopulla niitä oli 6 037 637,08 €, joten vuoden 2022 osuus on 9 740 885,05 €. Hankkeen kustannusarvio on 24 500 000 €

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INFRA							
*Elinkeinoalueiden tonttutuotanto-ohjelman infra			350 000	0	350 000	311 133,86	38 866,14
120904001_00001 Punkan yritysalueen liittymät		95 390,31	50 000		50 000	25 050,10	
120904001_00002 Turengin keskustan liikennejärjestelyt		6 367,23	30 000		30 000	29 760,78	
120904001_00011 Rastikankaantie plv 0-240			200 000		200 000	205 548,32	
120904001_00010 Yritystonttien myyntien johdosta tarvittavat infratyöt			20 000		20 000	0,00	
120904001_00007 Kalpalinnan liittymä		16 571,10	50 000		50 000	50 774,66	
*Asuntotuotannon infra			330 000	50 000	380 000	375 265,88	4 734,12
1209040020_0003 Moisio 1		33 240,89	300 000	50 000	350 000	358 875,20	
1209040020_0005 Harvialan kartano-alueen uudet tontit			30 000		30 000	16 390,68	
*Viheralueet, puistot, pihat ja liikunta-alueet			475 000	-50 000	425 000	356 742,99	68 257,01
120904003_00010 Tervakosken koirapuisto			35 000		35 000	69 437,00	
120904003_00011 Leikkikenttien kalusteet Turenki			50 000		50 000	42 107,90	
120904003_00012 Kiinteistöjen piha-alueet ja esteettömyys			130 000		130 000	102 372,66	
120904003_00013 Piha-aitauksien uusiminen			60 000		60 000	11 680,50	
120904003_00014 Päiväkotien piha-alueiden parantaminen			50 000		50 000	43 835,40	
120904003_00015 Harvialan päiväkodin ja koulun piha-alue			100 000		100 000	87 309,53	
120904003_00016 Ilveslinnan maisemointi ja meluvallit			50 000	-50 000	0	0,00	
*Liikunta-alueiden infra			920 000	0	920 000	126 950,59	793 049,41
120904004_00011 Hakamäen suunnittelu, vaihe1 ja Hakamäen uusi yleisurheilukenttä	1 477 000	39 397,00	800 000		800 000	6 842,34	

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
120904004_00012 Yhteystie Tykkivajantie-Hausjärventie			25 000		25 000	16 925,00	
120904004_00013 Liikunta-alueiden saneeraus, opasteet, valaistus			25 000		25 000	17 245,85	
120904004_00014 Lähiliikuntapaikkojen päivitys			15 000		15 000	15 000,00	
120904004_00015 Monitoimikaukalo ja pohjatytöt, Tarinmaa			55 000	0	55 000	70 937,40	
*Muut infrahankkeet			1 395 000	0	1 395 000	1 185 080,95	209 919,05
120904005_00006 Paperintekijäntien saneerauksen suunnittelu		331 766,65	260 000		260 000	267 690,51	
120904005_00010 Haltiantie-Lammintie liittymä ja Haltiantien saneeraus		12 781,25	200 000		200 000	147 842,00	
120904005_00011 Ylikyläntien saneeraus			40 000		40 000	33 381,50	
120904005_00020 Myllyojan rummun saneeraus		24 714,02	200 000		200 000	183 745,47	
120904005_00020 Myllyojan rummun saneeraus			0		0	33 771,18	
120904005_00031 Tierpintie-Lastuvuorentie LKV			50 000		50 000	50 064,87	
120904005_00032 Tervakosken kirjaston pääty, uusi P-alue			15 000		15 000	10 130,00	
120904005_00033 Harvialantien saattoalue (koulukeskus)			95 000		95 000	25 397,84	
120904005_00034 VR-liityntäpysäköinti, päällystys, valaistus, polkupyörä parkki, laajennus			30 000		30 000	30 844,00	
120904005_00035 Rehakan vanhan kaatopaikan poistoputki ja sähkötyöt			80 000		80 000	65 406,00	
120904005_00036 Haja-asutusalueiden taajamien valaistussaneeraus			50 000		50 000	49 368,23	
120904005_00037 Vähähiidentien valaistuksen saneeraus			90 000		90 000	87 645,35	
120904005_00038 Rauhalantien valaistuksen saneeraus			70 000		70 000	73 915,42	
120904005_00039 Liikenneturvallisuuden parantaminen			30 000		30 000	20 830,92	
120904005_00040 Hulevesijärjestelmien saneeraus			25 000		25 000	25 038,01	
			60		60 000	0,00	
120904005_00041 Potkurinportin puntarin siirto (maanvaihdon jälkeen)			000				
120904005_00042 Päällystystyöt + kivityöt			100 000		100 000	113 780,83	
TEKNISEN LAUTAKUNNAN INFRAINVESTOINNIT							
TULOT			0		0,00	33 771,18	33 771,18
MENOT			3 470 000	0	3 470 000	2 355 174,27	1 114 825,73
NETTO			3 470 000		3 470 000	2 321 403,09	1 148 596,91
INFRAINVESTOINNIT YHTEENSÄ							
TULOT			0		0	33 771,18	33 771,18
MENOT			3 470 000	0	3 470 000	2 355 174,27	1 114 825,73
NETTO			3 470 000		3 470 000	2 321 403,09	1 081 054,55

Elinkeinoalueiden tonttituotanto-ohjelman infra

- Punkan yritysalueen liittymät; Pitkätien liittymän tiesuunnitelma toteutui, jatkoa ei ehditty toteuttamaan viime vuoden puolella.

Asumisen tonttituotanto-ohjelman infra

- Harvialan kartano-alueen uudet tontit; kohteessa tehty yleissuunnitelma, hanke jatkuu v. 2023.

Viheralueet, puistot ja pihat

- Leikkikenttien kalusteet 2022; kalusteet ja asennus maksoivat arvioitua vähemmän.
- Kiinteistöjen piha-alueet ja esteettömyys; Kunnantalon alapihan asfaltointi, Tervakosken linja-autoaseman purkutyön jälkityöt, asfaltointi, valaistus reunakivien ja pihakivien asennus. Teollisuustalon piha-alueen asfaltointi.
- Piha-alueiden uusiminen; Tervakosken ala-asteen aitauksien uusiminen. Muut kohteet jäivät toteuttamatta resurssivajeen takia
- Harvialan päiväkodin ja koulun piha-alue; osa kodan rakentamisen kustannuksia maksettiin sivistystoimesta.

Liikunta-alueiden infra

- Hakamäen urheilualueen rakentaminen viivästyi mm. asemakaavasta tehdyn valituksen johdosta, rakentamisen kustannukset jaksotettu uudelleen vuoden 2023 talousarviossa.
- Yhteystie Tykkivajantie-Hausjärventie; suunnittelukustannus, rakennussuunnitelma valmis. Hanke jatkuu v. 2024.
- Liikunta-alueiden saneeraus, opasteet, valaistus; tehtiin suunniteltua vähemmän, koska Tarinmaan monitoimikaukalon ja pohjatöiden kustannukset olivat arvioitua kalliimmat.
- Monitoimikaukalo ja pohjatyöt, Tarinmaa; kaukalon pohjätöihin jouduttiin tekemään oletettua isommat massanvaihdot ja järjestämään kuivatus, ylitys 15.937 €.

Muut infrahankkeet

- Haltiantie-Lammintie liittymä ja Haltiantien saneeraus; päällystys- ja viimeistelytyötä jouduttiin jättämään v. 2023 puolelle, urakoitsijalta pidätettiin maksueriä em. johdosta.
- Ylikyläntien saneeraus; rakennussuunnittelukustannus.
- Harvialantien saattoalue (koulukeskus); rakennussuunnittelukustannus, rakentamista ei voitu vielä toteuttaa marketin rakentamistöiden vuoksi.
- Rehakan vanhan kaatopaikan poistoputki ja sähkötyöt; työ saatiin toteutettua alle arvioitujen kustannusten.
- Myllyojan rummun saneeraus; Janakkalan kunnan kustannukset 183.745 €, johon saatiin Elyltä rahoitusosuutta 33.771 €, netto kunnalle 149.974 €. Toteutus tehtiin aiemmin suunniteltua halvemmalla ratkaisulla.
- Liikenneturvallisuuden parantaminen; nopeusnäyttöjen laskut kirjautuivat vuodelle 2023.
- Potkuriportin puntarin siirto; maanvaihtoa ei ole tehty, mikäli hanke toteutuu, se tulee olemaan arvioitua kalliimpi.

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TIETOKONEOHJELMISTOT							
*Kunnanhallitus			141 000		141 000	104 343,93	36 656,07
12090001_000007 KuntaTietoraportointi	35 000	29 114,00	6 000		6 000	6 390,93	
12090001_000009 Internetsivustojen järjestelmä uusiminen			60 000		60 000	49 650,00	
12090001_000011 Työajanseuranta järjestelmä			30 000		30 000	0,00	
12090001_000012 MC office lisenssit			45 000		45 000	48 303,00	
*Perusturvalautakunta			23 000	0	23 000	27 153,87	-4 153,87
12090002_000002 ProConsona (sosiaalityö ja vammaistyö)asiakastiedot valtakunnalliseen kantapalveluun		89 606,07	23 000		23 000	27 153,87	
TIETOKONEOHJELMISTOT YHTEENSÄ							
TULOT			0	0	0	0,00	-
MENOT			164 000	0	164 000	131 497,80	32 502,20
NETTO			164 000	0	164 000	131 497,80	32 502,20

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
IRTAIN OMAISUUS							
*Tekninen lautakunta			416 000	-34 000	382 000	218 508,95	163 491,05
120906304_00009 Uimarantojen pukusuojat			15 000		15 000	0,00	
120906304_00034 Katokset (polkupyörä, mopo ja linja-autokatokset)			30 000		30 000	14 903,20	
120906304_00035 Volvon aura			15 000		15 000	10 049,19	
120906304_00036 Maansiirtoperävaunu			20 000		20 000	16 400,00	
120906304_00037 Turenki ruohonleikkuri/kelaleikkuri			35 000		35 000	10 500,00	
120906304_00038 Jäänhoitokone			20 000		20 000	20 000,00	
120906304_00039 Liikuteltava varavoimakone			70 000		70 000	68 962,43	
120906304_00040 Tervakoski työmoottorikelkka ladut			25 000		25 000	24 279,00	
120906304_00041 Palvelukeittiöiden varustaminen			87 000		87 000	0,00	
120906304_00042 Tervakoski monitoimikaukalon matto			25 000		25 000	25 894,83	
120906304_00043 Liikuntapalvelujen kalustojen lisäykset			14 000	-14 000	0	0,00	
120906344_00044 Tervakosken liikuntahalli suojaus/pinnoitus sisätilat			20 000	-20 000	0	0,00	
120906304_00045 Ateriapalveluiden kalustojen uusimiset			14 000		14 000	0,00	
120906304_00046 Puhtauspalveluiden kalustojen lisäykset/uusimiset			26 000		26 000	27 520,30	
*Sivistyslautakunta			83 000	0	83 000	14 400,00	68 600,00
120906303_00014 Tervakosken koulun kuulusjärjestelmä			35 000	0	35 000	14 400,00	
120906303_00015 Varhaiskasvatuksen yksiköiden viilentäminen			18 000		18 000	0,00	
120906303_00016 Koulujen ennalta arvaamattomat kalustohankinnat			20 000		20 000	0,00	
120906303_00019 Mallinkaisten leirikeskuksen kaluston uusiminen			10 000		10 000	0,00	
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ							
TULOT			0	0	0	0,00	0,00
MENOT			499 000	-34 000	465 000	232 908,95	232 091,05
NETTO			499 000	-34 000	465 000	232 908,95	232 091,05

- Uimarantojen pukusuojat; maksettu käyttötalouden määrärahoilla, tehty kunnan työpajalla, kustannus n. 10.000 €.
- Turenki ruohonleikkuri/kelaleikkuri; hankittu yksi pienempi leikkuri.

- Palvelukeittiöiden varustaminen; palveluiden tuottamistavan valinta tehtiin loppuvuodesta, tämän vuoksi keittiöiden varustamista ei tehty (nykyinen tuotantotapa/palvelut omana tuotantona/ateriat ostetaan esivalmisteltuina tuotteina/palveluiden ulkoistus osittain tai kokonaan).
- Ateriapalveluiden kalustojen uusiminen; uusimistarpeita ei ollut arvioidusti, laitteita ja koneita korjattiin ja huollettiin käyttötalouden määrärahoilla.

Investoinnit yhteensä

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, pl. liikelaitos							
TULOT			100 000	0	100 000	1 392 264,96	1 292 264,96
MENOT			5 030 000	314 230	5 344 230	6 617 996,94	-1 273 766,94
NETTO			-4 930 000	-314 230	-5 244 230	-5 225 731,98	18 498,02

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, pl. liikelaitos, sisältää leasingkohteen							
TULOT			100 000	0	100 000	1 730 324,39	1 630 324,39
MENOT			14 730 000	314 230	15 044 230	7 120 236,80	7 923 993,20
NETTO			-14 630 000	-314 230	-14 944 230	-5 389 912,41	9 554 317,59

Investoinnit Janakkalan Vesi

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, pl. liikelaitos							
TULOT			0	0	0	0,00	0,00
MENOT			2 840 000	0	2 840 000	1 331 606,21	-1 508 393,79
NETTO			-4 930 000	-314 230	-5 244 230	-5 225 731,98	18 498,02

Janakkalan veden investoinnit on esitetty Janakkalan veden erillistilinpäätöksessä kappaleessa 5.1.2

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT YHTEENSÄ sis liikelaitos ja leasingrahoitteisen kohteen kulut							
TULOT			100 000	0	100 000	1 730 324,39	1 630 324,39
MENOT			17 570 000	314 230	17 884 230	8 451 843,01	-9 432 386,99
NETTO			-17 470 000	314 230	-17 784 230	-6 721 518,62	11 062 711,38

Lisäksi leasingrahoituksella on hankittu sosiaali- ja terveydenhuollon irtaimistoa, joka siirtyy hyvinvointialueelle 2023 alusta. Nämä eivät ole mukana investointien kokonaisluvuissa vaan vain informatiivisena tietona.

Irtain omaisuus/Sosiaali- ja terveyspalveluiden lautakunta, leasinghankinnat	TA 2022	Toteutuminen	Huom!
Tapailakodin, Kotipellon ja Pihlajakodin hoitajakutsujärjestelmät	33 000	28 520	Tapailakoti 28 520 €. Kotipelto 21 360 € toteutettiin 2021 ja Pihlajakoti 4 380 € siirtyi vuodelle 2023.
Tapailakodin, Kotipellon ja Kyterinhovin Hilda-palvelu,asiakkaiden toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä järjestelmä	12 000	8 798	Kyseessä ei ollutkaan kertahankinta vaan vuosimaksu. Kirjattu käyttäjämenoihin ja ei siis leasingmaksuina.
Turengin terveysasema, röntgenlaitteiston hankinta	139 000	144 000	Asennus joulukuussa. Laskuja ei kunnalle.
Tervakosken terveysaseman taidehankinnat	30 000	30 000	
Sairaalan ja päivystyksen hoitajakutsujärjestelmät	31 000	31 380	
Laboratorio, analysaattori	25 000	0	Ei hankittu. Laboratoriotointinta Fimlab oy:lle 3.10.1022 alkaen.
Välinehuolto, instrumenttien pesukone	16 000	0	Ei hankittu.
Lääkäripalvelut, skopiaaliteisto	144 000	0	Ei hankittu, siirtyi vuodelle 2023 ja HVA:lle

2.5. Rahoitusosan toteutuminen

(Pl. Janakkalan Vesi)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeinen	Toteutuma 2022	Poikkeama €	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	4 981 717	1 155 982	6 137 699	4 911 388,81	-1 226 310,25	-19,98
Satunnaiset erät		0		1 560 891,55	1 560 891,55	
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-1 944 382,58	-1 944 382,58	
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-5 030 000	314 230,00	-5 344 230	-7 120 236,80	-1 776 606,80	33,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin				371 830,61	371 830,61	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000	0	100 000	3 619 065,67	3 519 065,67	3519,07
Toiminta ja investoinnit, netto	51 717	841 752	893 469	1 398 557,26	505 088,20	1,02
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten vähennys		0		0,00	0,00	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 146 283	0	8 146 283	5 000 000,00	-3 146 283,00	-38,62
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 198 000	0	-8 198 000	-8 168 289,79	29 710,21	-0,36
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-127 468,08	-127 468,08	
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	3 142 178,80		

Vaikutus maksuvalmiuteen -erään sisältyy: toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten saamisten sekä korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset.

Toiminta ja investoinnit

Toiminnan rahavirta

Vuosikate: Tuloslaskelmassa kunnan vuosikate (ilman liikelaitosta) on 4 911 388,81 €.

Tulorahoituksen korjauserät: Tulorahoituksen korjauserät **-1 944 382,58 €** sisältävät maa-alueiden myyntivoitot 347 519,58 € ja pysyvien vastaavien myyntivoitot 18 990,81€ Tuuvinki 16 980,64 € sekä Koulutuskuntayhtymän jakaantumisen myyntivoitot 1 560 891,55.

Investointien rahavirta

Investointimenot: Kunnan investointimenojen toteuma – **7 120 236,80** euroa. Investointihankkeiden erittely on esitetty yksityiskohtaisesti kappaleessa 2.4.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot: Summa **3 619 065,67 €**, sisältää tulorahoituksen korjauserät eli maa-alueiden myyntivoitot 347 519,58 € ja muiden pysyvien vastaavien myyntivoitot 18 990,81 € Tapailakoti ja 16980,64 € muut aineelliset hyödykkeet tasearvot 50 553,86 € sekä rakennusten tasearvojen vähennyksen 268 276,71€ ja Koulutuskuntayhtymän jakaantumisen myyntivoitot 1 560 891,55.

Antolainasaamiset

Rahoitustoiminta

Lainakannan muutokset:

Pitkäaikaisten lainojen lisäys:

Tilikauden aikana on otettu lainaa 5 000 000 euroa. Noin 3,1 milj. euroa alkuperäistä suunnitelmaa vähemmän. Lainarahoitusta ei tarvittu esim. infrainvestointien lykkääntymisten vuoksi.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys:

Pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty tilikauden aikana noin – 8,2 milj. euroa.

Lyhytaikaisten lainojen muutos:

Lyhytaikaisten lainojen muutos -127 468,08 euroa tarkoittaa konsernipankkitilin muutosta 1.1.–31.12.2022 Janakkalan Asuntojen ja Janakkalan Teollisuusalueet Oy:n osalta.

Edellä mainittujen toimijoiden konsernipankkitilien saldon muutos katsotaan velaksi kunnalta heille.

2.6. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta, 1000 € (ilman liikelaitosta)

Teknisistä syistä esitetään vain kuvana

	Sitovuus N B	Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. talousarvio	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2022	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2022	Poikkeama	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta													
Vaalit	B	57		57	62	-5	-9,03%	29		29	35	6	22,12%
Tarkastuslautakunta													
Tarkastustoimi	B	49		49	34	15	30,04%			0	0		
Kunnanhallitus													
Yleishallinto	B	2 171	70	2 241	2 204	37	1,65%	783		783	621	-162	-20,66%
Talous- ja hallintopalvelut	B	1 125		1 125	1 123	1	0,10%	1		1	56	55	9 163,41%
Henkilöstöpalvelut	B	1 425		1 425	1 546	-121	-8,49%	225		225	269	44	19,39%
Työllistäminen	B	2 031		2 031	2 115	-84	-4,12%	252		252	321	69	27,32%
Kuntakehitys	B	694		694	584	110	15,79%	17		17	22	5	32,51%
Pelastuslaitos	B	1 356	-50	1 306	1 339	-34	-2,57%			0			
Tekninen lautakunta													
Teknisen toimen hallinto	B	382		382	367	15	4,04%			0			
Maankäyttö	B	1 227		1 227	1 364	-136	-11,12%	602		602	826	224	37,26%
Maankäyttö, Valmistus omaan käyttöön	B	-35		-35	-8	-28	78,50%			0			
Maaseutu- ja kyläpalvelut	B	284		284	246	38	13,50%	99		99	103	4	4,26%
Maaseutupalvelu yksikkö	B	429		429	428	1	0,30%	436		436	384	-52	-11,91%
Tila- ja aluepalvelut	B	7 565	200	7 765	8 037	-272	-3,50%	8 544		8 544	8 691	147	1,73%
Tila- ja aluepalvelut, Valmistus omaan käyttöön	B	-435		-435	-350	-86	19,70%			0			
Liikunta	B	1 691	26	1 717	1 658	59	3,44%	362	-72	290	294	4	1,27%
Jätehuolto	B	0	0	0	28	-28		0	0	0	0	0	
Aterial- ja puhtauspalvelut	B	5 552		5 552	5 722	-170	-3,07%	5 996		5 996	5 613	-383	-6,39%
Sosiaali- ja terveyspalveluiden lautakunta													
Talous- ja hallintopalvelut	B	858	649	1 507	1 466	40	2,66%	548	998	1 546	1 873	326	21,11%
Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut	B	20 562	910	21 472	22 243	-771	-3,59%	4 789	-50	4 739	4 652	-87	-1,83%
Perhe- ja sosiaalipalvelut	B	5 773	575	6 348	6 419	-71	-1,12%	681	170	851	916	65	7,66%
Perhe- ja sosiaalipalvelut, Valmistus omaan käyttöön	B	-23		-23	-27	4	-18,58%			0			
Terveyspalvelut	B	36 803	-170	36 633	37 365	-731	-2,00%	1 761	110	1 871	1 857	-14	-0,76%
Sivistyslautakunta													
Sivistystoimen hallinto	B	507		507	483	24	4,70%			0			
Varhaiskasvatus	B	10 900	260	11 160	11 173	-13	-0,12%	571	-60	511	545	34	6,71%
Opetustoimi	B	20 078		20 078	19 489	589	2,93%	1 409		1 409	1 565	156	11,09%
Kirjasto	B	905		905	897	8	0,89%	22		22	16	-5	-24,65%
Nuorisio	B	909		909	904	5	0,51%	225		225	231	6	2,85%
Perhekeskus	B	102		102	97	5	5,37%			0			
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ		122 942	2 470	125 412	127 000	-1 588	-1,27%	27 350	1 096	28 446	28 891	445	1,56%

	Sitovuus N B	Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. talousarvio	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2022	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2022	Poikkeama	Poikkeama %
TUOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B							69 814	1 800	71 614	71 528	-86	-0,12%
Valtionosuudet	B							30 664	700	31 364	31 323	-41	-0,13%
Korkotulot	N							0			3		
Muut rahoitustulot	N							400		400	246	-154	-38,42%
Korkomenot	N	305	-30	275	308	-33	-11,98%						
Muut rahoitusmenot	N				20								
Satunnaiset erät	N												
TUOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ		305	-30	275	328	-53	-19,13%	100 878	2 500	103 378	103 100	-278	-0,27%
INVESTOINTIOSA													
Kiinteä omaisuus	B	300	348	648	648	0	0,03%	100		100	326	226	226,26%
Osakkeet ja osuudet	B	12		12	2 919	-2 907	-24 229,07%	0		0	1 032	1 032	
Talonrakennus	B	10 245		10 245	793	9 452	92,26%						
Kunnallistekniikka	B	3 470		3 470	2 355	1 115	32,13%	0		0	34	34	
Tietokoneohjelmistot	B	164		164	131	33	19,82%						
Irtain omaisuus	B	499	-34	465	233	232	49,91%						
Muut pitkävaikutteiset menot	B	40		40	40								
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		14 730	314	15 044	7 120	7 924	52,67%	100	0	100	1 392	1 292	1 292,26%
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muutokset													
Antolainasaamisten lisäykset		0	0		0								
Antolainasaamisten vähennykset	B				0			0	0		0		
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	N							8 146	0	8 146	5 000	-3 146	-38,62%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	N	8 198	0	8 198	8 485	-287	-3,50%						
Lyhytaikaisten lainojen muutos								0	0		157		
Vaikutus maksuvalmiuteen											3 152		
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ		8 198	0	8 198	8 485	-287	-3,50%	8 146	0	8 146	8 310	163	2,00%
YHTEENSÄ		146 175	2 754	148 929	142 932	5 996	4,03%	136 475	3 596	140 071	141 693	1 622	1,16%

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	1-12/2022		1-12/2021	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	8 573 312,20		9 318 163,62	
Maksutuotot	4 944 989,32		4 977 844,76	
Tuet ja avustukset	3 138 255,42		2 542 272,47	
Muut toimintatuotot	2 510 520,20	19 167 077,14	3 115 937,48	19 954 218,33
Valmistus omaan käyt- töön		384 266,63		243 796,95
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-39 042 033,06		-37 557 133,37	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8 522 344,78		-8 173 524,62	
Muut henkilösivuku- lut	-1 428 931,35		-1 401 998,45	
Palvelujen ostot	-51 502 027,77		-47 896 343,12	
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	-7 741 622,51		-7 381 550,15	
Avustukset	-4 026 157,04		-4 093 314,97	
Muut toimintakulut	-3 317 643,39	-115 580 759,90	-2 854 499,02	-109 358 363,70
Toimintakate		-96 029 416,13		-89 160 348,42
Verotulot		71 527 969,85		68 459 723,32
Valtionosuudet		31 323 245,00		28 547 685,68
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	2 696,78		52 222,79	
Muut rahoitustuotot	246 240,20		225 735,37	
Korkokulut	-307 956,09		-292 050,01	
Muut rahoituskulut	-19 642,16	-78 661,27	-32 998,05	-47 089,90
Vuosikate		6 743 137,45		7 799 970,68
Poistot ja arvonalentumi- set				
Suunnitelman mukaiset pois- tot	-6 305 798,25		-6 159 896,37	
Arvonalentumiset	-1 141,28	-6 306 939,53	-1 088,36	-6 160 984,73
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	1 560 891,55	1 560 891,55	0,00	0,00
Tilikauden tulos		1 997 089,47		1 638 985,95
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)		1 997 089,47		1 638 985,95

3.2. Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	1-12/2022		1-12/2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	6 743 137,45		7 799 970,68	
Satunnaiset erät	1 560 891,55			
Tulorahoituksen korjauserät	-1 944 382,58	6 359 646,42	-777 247,96	7 022 722,72
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-8 451 843,01		-6 370 740,19	
Rahoitusosuudet investointime- noihin	371 830,61		165 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkei- den luovutustulot	3 620 005,67	-4 460 006,73	899 118,41	-5 306 621,78
Toiminnan ja investointien ra- havirta		1 899 639,69		1 716 100,94
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00	1 003 043,03	1 003 043,03
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00		8 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 484 717,79		-8 997 813,36	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	157 343,38	-3 327 374,41	-467 020,30	-1 464 833,66
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-60 180,75		79 550,10	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		39 208,78	
Saamisten muutos	1 263 336,27		-162 150,87	
Korottomien velkojen muutos	2 422 006,57	3 625 162,09	-922 725,12	-966 117,11
Rahoituksen rahavirta		297 787,68		-1 427 907,74
Rahavarojen muutos		2 197 427,37		288 193,20
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	12 265 842,67		10 068 415,30	
Rahavarat 1.1.	10 068 415,30	2 197 427,37	9 780 222,10	288 193,20

3.3. Tase (ml. liikelaitos)

VASTAAVAA	1-12/2022	1-12/2021
A Pysyvät vastaavat	101 528 972,13	101 431 522,35
I Aineettomat hyödykkeet	783 869,10	748 951,51
1. Aineettomat oikeudet	298 287,13	125 998,90
2. Muut pitkävaikutteiset menot	435 931,97	122 460,09
3. Ennakkomaksut	49 650,00	500 492,52
II Aineelliset hyödykkeet	81 646 051,53	83 151 690,89
1. Maa- ja vesialueet	13 479 322,06	12 881 813,82
2. Rakennukset	41 699 244,06	44 309 195,58
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 233 551,77	21 844 681,59
4. Koneet ja kalusto	1 330 137,42	1 137 534,69
5. Muut aineelliset hyödykkeet	197 587,18	197 587,18
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 706 209,04	2 780 878,03
III Sijoitukset	19 099 051,50	17 530 879,95
1. Osakkeet ja osuudet	19 099 051,50	17 530 879,95
B Toimeksiantojen varat	11 738,27	
2. Lahjoitusrahastojen varat	11 738,27	
C Vaihtuvat vastaavat	18 364 812,13	17 430 721,03
II Saamiset	6 098 969,46	7 362 305,73
Pitkäaikaiset saamiset	89 250,00	89 250,00
3. Muut saamiset	89 250,00	89 250,00
Lyhytaikaiset saamiset	6 009 719,46	7 273 055,73
1. Myyntisaamiset	2 772 284,55	2 741 994,08
3. Muut saamiset	2 312 831,91	3 183 301,72
4. Siirtosaamiset	924 603,00	1 347 759,93
III Rahoitusarvopaperit	12 705,69	12 705,69
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	12 705,69	12 705,69
IV Rahat ja pankkisaamiset	12 253 136,98	10 055 709,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	119 905 522,53	118 862 243,38

VASTATTAVAA	1-12/2022	1-12/2021
A Oma pääoma	52 334 995,17	50 337 905,70
I Peruspääoma	46 092 158,93	46 092 158,93
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 245 746,77	2 606 760,82
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 997 089,47	1 638 985,95
D Toimeksiantojen pääomat	229 271,83	277 714,31
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	3 087,07	1 448,98
3. Muut toimeksiantojen pääomat	226 184,76	276 265,33
E Vieras pääoma	67 341 255,53	68 246 623,37
I Pitkäaikainen	43 201 201,83	45 645 142,19
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaidoksilta	40 132 869,50	42 601 897,86
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	3 068 332,33	3 043 244,33
II Lyhytaikainen	24 140 053,70	22 601 481,18
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaidoksilta	6 739 267,93	7 754 957,36
4. Lainat muilta luotonantajilta	1 258 324,78	1 100 981,40
5. Saadut ennakot	1 117 034,93	356 692,52
6. Ostovelat	5 162 313,10	4 707 924,22
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	923 042,23	889 717,11
8. Siirtovelat	8 940 070,73	7 791 208,57
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	119 905 522,53	118 862 243,38

3.4. Konsernilaskelmat

3.4.1. Konsernituloslaskelma

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toimintatuotot	51 833 120,28	51 078 329,82
Toimintakulut	-149 160 842,41	-140 325 224,36
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	358,33	128,50
TOIMINTAKATE	-97 327 363,80	-89 246 766,04
Verotulot	71 288 976,16	68 219 164,13
Valtionosuudet	35 737 512,40	32 542 008,24
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11 358,71	6 433,60
Muut rahoitustuotot	468 043,51	439 037,59
Korkokulut	-617 742,84	-463 591,26
Muut rahoituskulut	-55 021,06	-46 161,31
Rahoitustuotot ja -kulut	-193 361,67	-64 281,38
VUOSIKATE	9 505 763,09	11 450 124,95
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 390 150,57	-9 277 363,00
Arvonalentumiset	-9 385,40	-1 088,36
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	106 227,13	2 171 673,59
Tilinpäätössiirrot	26 480,32	-1 607,49
Tilikauden verot	-53 822,42	-104 908,68
Laskennalliset verot	7 864,09	-8 817,73
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-2 399,28	-5 069,99
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	84 349,84	2 051 269,69

3.4.2. Konsernin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 505 763,09	11 450 124,95
Satunnaiset erät	0,01	0,00
Tilikauden verot	-53 822,42	-104 908,68
Tulorahoituksen korjauserät	-430 879,62	-916 050,66
	9 021 061,07	10 429 165,61
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 255 342,67	-11 245 180,55
Rahoitusosuudet investointimenoihin	371 830,61	166 321,50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 282 971,14	984 938,06
	-14 600 540,92	-10 093 921,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 579 479,86	335 244,61
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	7 734,38	7 734,38
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 012 711,77	19 177 770,07
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 739 086,78	-16 656 451,05
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-187 074,06	-246 525,90
	10 086 550,94	2 274 793,12
Oman pääoman muutokset	12 621,97	-3 333,60
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-186 650,89	94 287,27
Vaihto-omaisuuden muutos	-31 437,57	93 192,00
Saamisten muutos	436 177,27	-1 325 524,97
Korottomien velkojen muutos	3 415 176,00	-314 410,60
	3 633 264,82	-1 452 456,31
Rahoituksen rahavirta	13 740 172,09	826 737,59
Rahavarojen muutos	8 160 692,24	1 161 982,20
Rahavarat 31.12.	23 672 723,73	15 512 031,48
Rahavarat 1.1.	15 512 031,48	14 350 049,28
Rahavarojen muutos	8 160 692,25	1 161 982,20

3.4.3. Konsernitase

VASTAAVAA

	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	511 956,69	366 388,92
Muut pitkävaikutteiset menot	649 665,94	333 008,95
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	49 650,00	500 492,52
Aineettomat hyödykkeet	1 211 272,64	1 199 890,39
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15 699 990,38	14 981 514,59
Rakennukset	77 794 851,57	78 583 525,79
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 337 995,09	21 947 166,54
Koneet ja kalusto	2 417 147,91	2 258 144,59
Muut aineelliset hyödykkeet	253 254,26	264 907,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13 974 700,43	9 906 111,40
Aineelliset hyödykkeet	133 477 939,64	127 941 369,95
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	77 629,47	76 335,69
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	1 580 814,64	1 337 494,30
Muut lainasaamiset	38 673,29	46 407,67
Muut saamiset	255 848,64	255 848,64
Sijoitukset	1 952 966,04	1 716 086,29
PYSYVÄT VASTAAVAT	136 642 178,32	130 857 346,63
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	89 014,49
Lahjoitusrahastojen varat	144 144,36	7 501,63
Muut toimeksiantojen varat	303 929,48	73 278,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	448 073,85	169 794,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	183 740,39	152 998,58
Muu vaihto-omaisuus	2 682,51	1 983,27
Vaihto-omaisuus	186 422,90	154 981,85
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	64 239,61	93 888,73
Lainasaamiset	2 269 998,05	2 269 998,05
Muut saamiset	96 073,11	96 898,68
Pitkäaikaiset saamiset	2 430 310,77	2 460 785,46
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 207 033,89	3 932 514,18
Muut saamiset	3 272 321,31	3 789 302,06
Siirtosaamiset	1 585 740,34	1 748 862,09
Lyhytaikaiset saamiset	9 065 095,51	9 470 678,33
Saamiset	11 495 406,28	11 931 463,78
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	731,37	812,76
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	162 550,58	287 351,64

222 (274)

Muut arvopaperit	294 612,39	293 546,99
Rahoitusarvopaperit	457 894,35	581 711,38
Rahat ja pankkisaamiset	23 214 829,39	14 930 320,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT	35 354 552,91	27 598 477,11
VASTAAVAA	172 444 805,08	158 625 618,63

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	46 092 158,94	46 092 158,93
Muut omat rahastot	29 778,04	34 271,06
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 225 018,80	6 180 115,64
Tilikauden yli-/alijäämä	84 349,84	2 051 269,69
OMA PÄÄOMA	54 431 305,62	54 357 815,32

VÄHEMMISTÖOSUUDET

	146 924,45	147 523,97
--	-------------------	-------------------

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	919 462,42	759 046,66
PAKOLLISET VARAUKSET	919 462,42	759 046,66

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	304 657,80	163 122,93
Lahjoitusrahastojen pääomat	167 484,27	166 009,31
Muut toimeksiantojen pääomat	233 497,95	284 832,87
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	705 640,02	613 965,11

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	80 804 211,07	69 156 533,89
Muut velat	3 064 845,82	3 039 758,08
Pitkäaikainen vieras pääoma	83 869 056,89	72 196 291,96

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 538 596,02	10 099 238,19
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	442,37
Saadut ennakot	1 492 468,44	775 206,73
Ostovelat	8 629 445,03	7 362 168,33
Muut velat	1 565 312,91	1 396 675,35
Siirtovelat	11 684 193,42	10 446 980,68
Laskennalliset verovelat	462 399,86	470 263,95
Lyhytaikainen vieras pääoma	32 372 415,68	30 550 975,59

VIERAS PÄÄOMA

	116 241 472,58	102 747 267,56
--	-----------------------	-----------------------

VASTATTAVAA

	172 444 805,08	158 625 618,62
--	-----------------------	-----------------------

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotus

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakn mukaisesti asian omaiselle tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2013 alusta on noudatettu kunnanvaltuuston 3.9.2012 § 94 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Varaston toiminta lakkasi omana toimintana 31.10.2021

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät yksi koronvaihtosopimus. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisen lainan vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Vuonna 2011 solmittu sopimus oli voimassa 7.12.2021 (KSWAP041/11) asti.

Konsernitili

Kunnan konsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kunnan tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kunnan rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Tytäryhteisöjen rahavarat per 31.12.2022 olivat yhteensä 1 258 324,78.

Konsernitilissä ei ole mukana vuonna 2018 tyttäreksi tulleen Janakkalan Elsa ja Pauli Kodit Oy:n rahavaroja, sillä heidän pankkitilinsä ei ole konsernipankkitili.

4.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja tytäryhteisöjen omat tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty lukuun ottamatta vähäisiä liiketapahtumia. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoiset vuoden 2021 lukujen kanssa.

4.3. Tuloslaskelman liitetiedot

4.3.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Konsernipalvelut	7 018 949,79	7 069 854,34	964 032,48	1 264 164,59
Tekniikka ja ympäristö	2 458 706,86	3 129 220,91	2 486 603,31	3 129 220,91
Perusturvan toimiala	34 927 556,11	33 469 533,59	9 175 761,27	9 353 399,96
Sivistystoimen toimiala	3 409 647,31	3 313 359,25	2 303 003,98	2 111 071,14
Janakkalan Vesi liikelaitos	4 018 260,21	4 096 361,73	4 237 676,10	4 096 361,73
Toimintatuotot yhteensä	51 833 120,28	51 078 329,82	19 167 077,14	19 954 218,33

4.3.2. Verotulojen erittely

	Kunta 2022	Kunta 2021
Kunnan tulovero	63 541 706,03	60 868 022,52
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 932 751,64	3 661 694,40
Kiinteistövero	4 053 512,18	3 930 006,40
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	71 527 969,85	68 459 723,32

4.3.3. Valtionosuuksien erittely

	Kunta 2022	Kunta 2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	19 844 339,00	30 772 464,68
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)	5 296 404,00	4 926 168,96
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 091 736,00	-2 224 779,00
Verotulomenetysten korvaus	8 274 238,00	7 092 374,04
Valtionosuudet yhteensä	31 323 245,00	28 547 685,68

4.3.4 Palvelujen ostojen erittely

	Kunta 2022	Kunta 2021
Asiakaspalvelujen ostot	36 108 068,82	33 027 858,94
Muiden palvelujen ostot	15 393 958,95	14 868 484,18
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	51 502 027,77	47 896 343,12

4.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty valtuuston 3.9.2012 § 36 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

PYSYVÄT VASTAAVAT Uusi poistosuunnitelma 1.1.2013 alkaen

Hyödykeryhmä

poistomenetelmä

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	tasapoisto 4 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
ATK-ohjelmistot	tasapoisto 4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Talousrakennukset / rakennelmat	tasapoisto 10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 vuotta

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden peruseränusmeno kirjataan erilliseksi hankintamenoksi, jolle laaditaan oma poistosuunnitelma. Rakennusten osalta peruseränusmenon poistoaika on seuraava: Hallinto- ja laitosrakennukset, 20 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 20 %
Ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %

Vedenjakeluverkostoja laitteet	menojäännöspoisto 10 %
Vesilaitoksen koneet ja laitteet	menojäännöspoisto 25 %

Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet (autot)	tasapoisto 5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto 5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto 10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- ym. laitteet	tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 vuotta
Ensikertainen kalustaminen	tasapoisto 10 vuotta

Ns. pienhankintaraja on 10.000 €, jonka alle jäävät hankinnat kirjataan käyttötalousiin.

4.3.6. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	901 966,91	901 966,91		
Lisäykset tilikaudella	17 495,51			
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	919 462,42	901 966,91		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0,00	105 633,09		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella		-105 633,09		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,00	0,00		
Varaus Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiirin alijäämän kattaminen 1.1			0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				0,00
Varaus Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiirin alijäämän kattaminen 31.12			0,00	0,00

4.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja – tappiot

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	347 519,58	773 760,54	347 519,58	773 760,54
Rakennusten luovutusvoitot	21 851,79		18 990,81	
Muut luovutusvoitot	17 336,27	3 487,42	16 980,64	3 487,42
Satunnaisten osakkeet ja osuudet luovutusvoitto			1 560 891,55	
Myyntivoitot yhteensä	386 707,64	777 247,96	1 944 382,58	777 247,96
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot				
Rakennusten luovutustappiot				
Muut luovutustappiot				
Myyntitappiot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

4.3.8. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta 2022	Kunta 2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	100 008,00	100 008,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	71 699,60	39 586,15
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	171 707,60	139 594,15

4.3.9 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erä

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Satunnaiset tuotot				
Osakkeet ja osuudet (- luovutusvoitto)			1 560 891,55	
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	1 560 891,55	0,00

4.4. Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

4.4.1.1. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet
Poistamaton hankintameno 1.1.	125998,9	122460,09	500492,52	748951,51	12881813,8	44309195,6	21844681,59
Lisäykset tilikauden aikana	81847,8	40000	49650	171497,8	648062,1	174004,44	2935908,77
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	-50553,86	-268276,71	-7432,48
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	-33731,18
Siirrot erien välillä	169087,4	341772,33	-500492,52	10367,21	0	18780,47	1585322,28
Saldo ennen poistoja	376934,1	504232,42	49650	930816,52	13479322,1	44233703,8	26324748,98
Tilikauden poistot	-78646,97	-68300,45	0	-146947,42	0	-2534459,7	-3091197,21
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	298287,13	435931,97	49650	783869,1	13479322,1	41699244,1	23233551,77

	Aineelliset hyödykkeet						
	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä	Osakkeet ja osuudet	Pysyvät vastaavat yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1137534,69	197587,18	2780878,03	83151690,9	83900642,4	17530880	101431522,4
Lisäykset tilikauden aikana	195378,75	0	1407463,18	5360817,24	5532315,04	2919487,97	8451803,01
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	1956,38	-324306,67	-324306,67	-1351316,4	-1675623,09
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	-338059,43	-371790,61	-371790,61	0	-371790,61
Siirrot erien välillä	530417,88	0	-2144887,8	-10367,21	0	0	0
Saldo ennen poistoja	1863331,32	197587,18	1707350,32	87806043,6	88736860,2	19099051,5	107835911,7
Tilikauden poistot	-533193,9	0	0	-6158850,8	-6305798,3	0	-6305798,25
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	-1141,28	-1141,28	-1141,28	0	-1141,28
Poistamaton hankintameno 31.12.	1330137,42	197587,18	1706209,04	81646051,5	82429920,6	19099051,5	101528972,1

4.4.1.2. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Kuntayhtymä	Tasearvo 1.1.	Lisäys + / vähennys - tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Ero
Hämeen liitto	70 409,35		70 409,35	70 408,85	0,06
Koulutuskuntayhtymä Tavastia ky	1 788 403,38	-1 350 376,42	438 026,96	438 026,91	0,05
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky	8 270 889,84		8 270 889,84	8 180 735,26	90 154,58
Eteva ky	71 301,32		71 301,32	71 301,39	-0,07
Riihimäen seudun terveystakeskusky	84 605,00		84 605,00	84 605,10	-0,10
Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia		2 911 267,97	2 911 267,97	2 911 267,97	0,00
Yhteensä	10 285 608,89		11 846 500,44	11 756 345,48	90 154,52

4.4.1.3. Omistuksia muissa yhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden tuloksesta
Tytäryhteisöt						
Janakkalan Asunnot Oy	0682797-3	100,00 %	100,00 %	3 977,33	9 791,45	79,90
Janakkalan Teollisuusalueet Oy	0576862-5	96,77 %	96,77 %	4 759,95	9 708,12	71,45
Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo	0475708-6		100,00 %	1 567,64	19,12	-2,39
Janakkalan Elsa ja Pauli kodit Oy	2902670-6	100,00 %	100,00 %	168,22	2 770,34	-5,85
Kuntayhtymät						
Hämeen Maakuntaliitto ky (konserni)	0826048-0	9,62 %	9,62 %	154,63	69,06	-12,73
KT Oy Linnankreivi	0147231-7					
Koulutuskuntayhtymä Tavastia (konserni)	0205303-4	12,42 %	12,42 %	827,47	962,32	-944,97
Vanajakoulu Oy	2723578-2					
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky	0818235-5	10,05 %	10,05 %	7 892,77	26 144,60	-230,81
Eteva (konserni)	0203300-9	0,44 %	0,44 %	70,97	210,68	-4,85
Uudenmaan Vammaispalvelut Oy	1765939-7					
Riihimäen seudun terveystakeskuksen ky	0205809-7	1,35 %	1,35 %	84,10	84,56	0,00
Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia	3298657-2	12,42 %	12,42 %	2 932,78	159,61	21,51
Yhdistelemättä						
Säätiöt						
Riihimäen ajoratasäätiö		6,70 %	6,70 %			
Vanajavesisäätiö	2533294-1	12,50 %	12,50 %			

4.4.1.4. Saamisten erittely

	Pitkäaikainen 2022	Lyhytaikainen 2022	Pitkäaikainen 2021	Lyhytaikainen 2021
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		415 304,77	59166,53	415 304,77
Lainasaamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	415 304,77	59 166,53	415 304,77
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		35 280,06	31 587,08	90 782,78
Siirtosaamiset		19 843,84	13 072,12	19 843,84
Yhteensä		55 123,90	44 659,20	110 626,62
Saamiset yhteensä	0,00	470 428,67	103 825,73	525 931,39

4.4.1.5. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Muut siirtosaamiset muilta				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot			329 154,56	585 860,00
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Verosaamiset				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	330 611,64	270 585,15	240 000,00	228 000,00
EU-tuet ja avustukset	199 542,55	222 161,55		
Muut tulojäämät	1 055 477,08	1 256 112,34	355 448,44	533 899,93
Tulojäämät yhteensä	1 585 631,27	1 748 859,04	595 448,44	761 899,93
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 585 631,27	1 748 859,04	924 603,00	1 347 759,93

4.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

4.4.2.1. Oman pääoman erittely

Oma pääoma

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Peruspääoma 1.1.	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Muut omat rahastot 1.1	34 271,04	32 663,56		
Siirrot rahastoon		3 847,98		
Siirrot rahastosta	-4 493,00	-2 240,50		
Muu oma pääoma 31.12.	29 778,04	34 271,04		
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä 1.1.	8 231 385,35	6 180 115,66	4 245 746,77	2 606 760,82
Edellisiin tilikausiin liittyvät korjaukset	6 294,69			
Osingonjako	-12 661,23			
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä 31.12.	8 225 018,81	6 180 115,66	4 245 746,77	2 606 760,82
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	84 349,84	2 051 269,69	1 997 089,47	1 638 985,95
Oma pääoma yhteensä	54 431 305,62	54 357 815,32	52 334 995,17	50 337 905,70

4.4.2.2. Vieras pääoma

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä olevat velat, jotka erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	Kunta 2022	Kunta 2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 973 348,06	17 400 013,42
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	16 973 348,06	17 400 013,42

4.4.2.3. Velkojen erittely, kunta

Vieras pääoma	Kunta			
	2022 Pitkäaikainen	2022 Lyhytaikainen	2021 Pitkäaikainen	2021 Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		376 163,45		195 990,11
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	376 163,45	0,00	195 990,11
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		658 375,61		994 534,12
Muut velat				
Siirtovelat		649 593,66		
Yhteensä	0,00	1 307 969,27	0,00	994 534,12
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Ostovelat				
Vieras pääoma yhteensä	0,00	1 684 132,72	0,00	1 190 524,23

4.4.2.4. Sekkilimiitti

	Kunta 2022	Kunta 2021
Luotollisen sekkitalin sekkilimiitti 31.12.	5 000 000	5 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	5 000 000	5 000 000

4.4.2.5 Muiden velkojen erittely

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Muut velat				
Liittymismaksut	3 064 845,82	3 039 758,08	3 068 332,33	3 043 244,33
Muut velat yhteensä	3 064 845,82	3 039 758,08	3 068 332,33	3 043 244,33

4.4.2.6. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Verovelat		27 846,56		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	7 760 248,50	7 072 121,20	5 959 256,99	5 629 912,09
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 293 103,92	2 103 097,46	1 383 134,14	1 585 969,80
Korkojaksotukset	119 101,52	49 767,67	71 387,20	23 022,27
Muut menojäämät	1 333 659,25	1 157 104,16	1 526 292,40	552 304,41
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	11 506 113,19	10 409 937,05	8 940 070,73	7 791 208,57
Siirtovelat yhteensä	11 506 113,19	10 409 937,05	8 940 070,73	7 791 208,57

4.4.2.7. Huollettavien varat

	Kunta 2022	Kunta 2021
Huollettavien varat eli ns. itsenäistymisvarat 31.12		349 537,87

4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

4.5.1. Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 224 193,02	9 593 759,43		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	25 822 002,41	23 463 389,75		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>25 822 002,41</i>	<i>23 463 389,75</i>		

4.5.2. Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	343 000,00	260 000,00		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>				

4.5.3. Vakuudet

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinnitykset tontin vuokraoikeuteen				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä				
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä				
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Takaukset	189 102,49	191 041,77		
Yhteensä				
<i>Vakuudet yhteensä</i>	<i>189 102,49</i>	<i>191 041,77</i>		

4.5.4. Vuokravastuut

	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Vuokravastuut				
Toimitilojen vuokravastuut	30 145 736,40	21 852 561,99	30 107 456,42	21 766 094,02
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 357 867,39	642 578,28	1 151 849,89	466 283,18
Muut vuokravastuut	1 217 106,82	1 391 169,64		
<i>Vuokravastuut yhteensä</i>	<i>32 720 710,61</i>	<i>23 886 309,91</i>	<i>31 259 306,31</i>	<i>22 232 377,20</i>
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 585 917,58	1 163 960,34	1 377 363,17	942 148,91
Yhteensä	32 720 710,61	34 770 407,99	31 259 306,31	22 232 377,20
Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				
Kyterinhovin vuokravastuu siirtyy Hyvinvointialueelle 1.1.2023				

4.5.5. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	25 983 049,69	19 833 049,69		
Jäljellä oleva pääoma	19 833 049,69	16 425 910,49	15 118 194,53	16 425 910,49
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	32 182,38	19 176,80		
Jäljellä oleva pääoma	16 276,65	9 354,56		

4.5.5. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta 2022	Kunta 2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	123 703 902,00	114 799 152,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	71 536,00	75 200,00

4.5.5. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän alijäämä Janakkalan kunnan osuus 10,055% mahdollinen alijäämä katetaan taseessa olevalla poistoerolla	0,00			
Eteva kuntayhtymä alijäämä Janakkalan kunnan osuus 0,44237% mahdollinen alijäämä katetaan vuoden 2023 aikana palautetusta palvelumaksusta, joka on kirjattu vuodelle 2023	0,00			
Muut sopimusvastuut	415 559,30	196 641,98		
Arvonlisäveron palautusvastuu Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	373 112,22	542 113,82		
Johdannaissopimukset Janakkalan kunta - ei ole ollut 31.12.2021 jälkeen				
Koronvaihtosopimus Eteva 2 Lisähyötywap 1161642/1512514 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.11.2022. Lainapääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)				
		12 178,26		
		-426,60		
<i>Korkojohdannaisten osalta esitetty nimellisarvon lisäksi käypä arvo, joka on negatiivinen johtuen alhaisesta markkinatasosta.</i>				

4.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

4.6.1. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2022	2021
Konsernipalvelut	32	20
Tekniikka ja ympäristö	173	159
Perusturvan toimiala	401	387
Sivistystoimen toimiala	435	393
Janakkalan Vesi liikelaitos	14	14
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	1055	973
Edellä mainituista työllistettyjen lukumäärä 31.12.	33	15
Henkilöstön lukumäärä ilman työllistettyjä	1022	988

Henkilöstön lukumäärä lasketaan Kunnallisen työmarkkinalaitoksen henkilöstöraportointia koskevan suosituksen (2013) mukaan. Suosituksen mukaan henkilöstön lukumäärään lasketaan:

- vakinaiset
- määräaikaiset
- työllistetyt.

Henkilöstön lukumäärään lasketaan mukaan pääsääntöisesti päätoimisessa palvelussuhteessa oleva henkilöstö. Esimerkiksi sairaanhoitopiireissä voi kuitenkin olla perusteltua tilastoida myös sivutoimiset lääkärit. Mm. perhe- ja omaishoitajia, sopimuspalomiehiä ja kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia henkilöitä ei huomioida lukumäärässä. Osa-aikainen henkilöstö vuoden lopun tilanteessa muutetaan kokoaikaisiksi osa-aikojen suhteessa.

4.6.2. Henkilöstökulut

KPA 2:8 §

	2022	2021
Henkilöstökulut		
Palkat, palkkiot	39 042 033,06	37 557 133,37
Eläkekulut	8 522 344,78	8 173 524,62
Muut hlösivukulut	<u>1 428 931,35</u>	<u>1 401 998,45</u>
Henkilöstökulut yhteensä	48 993 309,19	47 132 656,44

4.6.3. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2022	2021
Hml:n Sos.dem. kunnallisjärjestö	170,85	34,50
Janakkalan keskusta	4 703,90	6 641,31
Janakkalan Kokoomus ry	3 575,43	2 781,31
Janakkalan kristillisdemokraatit	1 897,80	1 217,40
Turengin sos.dem. kunnallisjärjestö	5 705,29	6 833,87
Janakkalan Vasemmistoliitto ry	425,71	1 408,52
Janakkalan Vihreät ry	1 942,16	1 827,61
Janakkalan perussuomalaiset	2 513,20	1 264,80
SKP Janakkala		44,10
<i>Yhteensä luottamushenkilöstökulut</i>	20 934,34	22 053,42

4.6.4. Tilintarkastajan palkkiot

	2022	2021
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	23 739,22	17 189,71
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
<i>Palkkiot yhteensä</i>	23 739,22	17 189,71

4.6.5. Kunnan ja intressitahon väliset liiketoimet

Liitetietona on tullut vuoden 2017 tilinpäätöksestä lähtien esittää tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Janakkalan kunnalla ei tällaisia liiketoimia ole ollut vuonna 2022.

JANAKKALAN VESI

LIKELAITOS

ERILLISTILINPÄÄTÖS

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1. Janakkalan Veden erillistilinpäätös

5.1.1 Toimintakertomus

Toimitusjohtajan katsaus

Jätevedenpuhdistamon biologisen prosessin ohi jouduttiin kevään lumen sulamisen ja sateiden aikana johtamaan noin 80 000 m³ mekaanis-kemiallisesti käsiteltyä jätevettä, mikä oli 5 % puhdistamolle tulevasta virtaamasta. 1.10.2021 käynnistynyt kolmen vuoden koetoiminta varoallas- ja kosteikkokäsittelystä mahdollisti sen, että ohitusvesimäärästä noin 30 % kyettiin palauttamaan varoaltaasta puhdistamolle. Kevään sulamisjakso heikensi puhdistustulosta koko toisen velvoitetarkkailujakson ajan, kun toukokuun alun sulamisvesien takia menetettiin myös typenpoisto. Tämä näkyi typpituloksissa vielä kesäkuun alussa.

Talousveden laatu täytti kaikilta osin talousvesiasetuksen vaatimukset.

Vuoden 2022 investoinneista saneerausten osuus oli 59 % ja uudisrakentamisen osuus oli 41 %. Tavoite on panostaa saneeraukseen. Saneerauskohteista suurimmat olivat Paperintekijäntien vesihuollon ja Tarinmaan vedenottamon saneeraus ja uudiskohteista Moision alueen vesihuollon rakentaminen.

Taloudellinen tulos oli ylijäämäinen ja budjetoitua parempi, mikä johtui arvioitua suuremmista tuotoista ja pienemmistä poistoista. Maksurakennemuudistus, jolla tavoitellaan perusmaksujen osuuden kasvua laskutuksessa, otti toimintavuonna takapakkia.

Toimitusjohtaja Liisa Piirtola

Kuntastrategian toteuttaminen

Kaikkea toimintaa ohjaavat periaatteet

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteet	Kunnan valtuustokauden tavoitteet	Mittari	Kunnan talousarviovuoden toimenpide, Janakkalan Vesi
Asiakaspalvelumme on erinomaista ja hyvinvoiva henkilöstömme on osaavaa	Kehitämme johtamis- ja työkulutturia palveluvaksi	16 kpl	Koulutuksen painopisteet ovat vesihuolto-osaaminen, työturvallisuus ja asiakaspalvelu. Mittari on koulutusten kpl-määrä näistä aiheista.
Asiakaspalvelumme on erinomaista ja hyvinvoiva henkilöstömme on osaavaa	Parannamme työhyvinvointia jatkuvasti	-	Janakkalan kunnan työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelman 2020-2023 mukaisesti kehitetään johtamis- ja työyhteisötaitoja osallistumalla henkilöstöpalvelujen järjestämiin koulutuksiin ja hankkeisiin. Henkilöstöpalvelut seuraa jo työhyvinvoinnin tilaa kuvaavia mittareita ja järjestää työhyvinvointikyselyjä.
Asiakaspalvelumme on erinomaista ja hyvinvoiva henkilöstömme on osaavaa	Tuotamme palvelut asiakaslähtöisesti	1 kpl	Asiointitarvetta pyritään vähentämään ja asiointia helpottamaan. Ajasta ja paikasta riippumatonta sähköistä asiointia ja liittymisprosessin asiakasohjeistusta kehitetään edelleen. Mittari on asiakaspalveluun liittyvien reklamaatioiden määrä.

KONSERNIN ASETTAMAT TAVOITTEET (Valtuusto 16.11.2020 § 91)

Toiminnalliset tavoitteet

Talousveden laatuindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät STM:n asetuksen 683/2017 raja-arvot)

Mittari: > 99 % (hyvä). **Toteuma:** 100 %

Jäteveden lupaindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät ympäristöluvan ja VN:n asetusten 888/2006 ja 1022/2006 raja-arvot)

Mittari: > 99 % (hyvä). **Toteuma:** 88 %

Talovesiverkoston alle 50 vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta

Mittari: ≥ 90%. **Toteuma:** 95 %

Jätevesiverkoston alle 50 vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta

Mittari: ≥ 90%. **Toteuma:** 99 %

Taloudelliset tavoitteet

Janakkalan Vesi tuottaa kunnalle vuosittain 6% peruspääomasta eli noin 256 000 €.

Mittari: peruspääoman korko. **Toteuma:** maksettu 2022

Janakkalan Veden tilikauden tuloksen on oltava suunnitelmakaudella ylijäämäinen.

Mittari: tilikauden tulos. **Toteuma:** vuosille 2023-2026 on budjetoitu ylijäämiä yhteensä 710 961 €

Johtokunta ja henkilöstö

Johtokunta

Liikelaitoksen johtokunta koostuu 7 valtuuston valitsemasta jäsenestä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Johtokunta kokoontui 5 kertaa ja käsitteli 44 pykälää. Ko. kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus on myös kunnanhallituksen valitsemalla edustajalla, kunnanhallituksen puheenjohtajalla sekä kunnanjohtajalla.

Henkilöstö

Vakanssit: 14, lukumäärässä ei muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Sairauspoissaolot: 23 työpäivää / työntekijä

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Merkittävin toimintariski liittyy talousveden puhtauteen ja sitä kautta ihmisten terveyteen ja elintarviketeollisuuden toimintaan. Jäteveden puhdistuksen toimintahäiriö on ensisijaisesti uhka ympäristölle. Suurasiakkaan vedenkäytön merkittävä väheneminen tietäisi toimintojen sopeuttamista alentuneeseen liikevaihtoon. Vedenkäytön kehitystä on käsitelty talousarvion toteutumisen yhteydessä. Kaikkiin riskeihin liittyy myös taloudellinen ja maineriski.

Ympäristötekijät

Ympäristöviranomaisen valvoo sekä pohjavedenottoa että jäteveden puhdistusta. Pohjavedenoton vaikutuksia seurataan ja raportoidaan vedenottolupiin liittyvien tarkkailuohjelmien mukaisesti. Jäteveden puhdistusta seurataan ja raportoidaan ympäristöluvan ja yhdyskuntajätevesiasetuksen mukaisesti.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesihuoltolaitosten toiminta on hyvin säänneltyä. Sääntely pitää sisällään rakenteita, jotka toimivat sisäisen valvonnan kannalta hyvin. Keskeinen tekijä on avoimuus toiminnoissa. Janakkalan Vesi noudattaa Janakkalan kunnan sisäisen valvonnan yleisohjetta. Seuraavassa luettelossa mainitaan joitakin laitoksen toimintojen sisään rakentuneista käytännöistä, jotka toimivat samalla sisäisen valvonnan välineinä:

Talouteen liittyvät käytännöt

talousarvio, hankintamenettely, laskujen hyväksymismenettely, taloussuunnitelma, toiminnan vakuuttaminen, tunnuslukujärjestelmät

Toimintaan liittyvät käytännöt

johtamiseen liittyvät säännöt, johtokuntatyö ja johtaminen, tilintarkastus, valvontaviranomaiset, varallaolojärjestelmä, varautuminen, sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen

Esitys tilikauden 2022 tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen tulos vuodelta 2022 on 545 751,00 € ylijäämäinen. Johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä siirretään taseeseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämä –tilille.

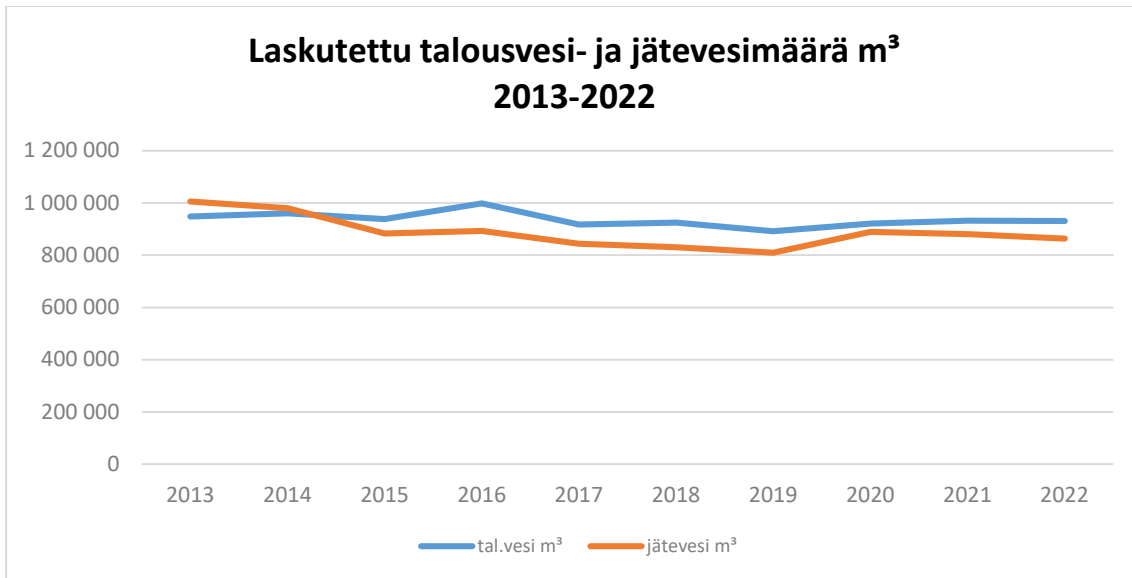
5.1.2 Talousarvion toteutuminen

Toiminnan kuvaus

Janakkalan Vesi vastaa toiminta-alueellaan vesihuoltolain mukaisista talousvesi- ja jätevesipalveluista ja toimittaa erikseen sovitut vesihuoltopalvelut toiminta-alueen ulkopuolella sijaitseville liittyjille. Hulevesiviemäroinnistä Janakkalan Vesi vastaa huleveden viemärointialueella. Tulosityksiköt: asiakas- ja laitospalvelut, vesilaitos, viemärlaitos, huleveden viemärointi.

Vertailut talousarvioon

SUORITTEET (pl. huleveden viemärointi)	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%	TP2022-TA2022
VESILAITOS					
Laskutettu talousvesimäärä m ³	931 716	900 000	930 830	103	30 830
Tuotot €/m ³	1,60		1,73		
Kulut €/m ³	1,41		1,10		
VIEMÄRILAITOS					
Laskutettu jätevesimäärä m ³	880 989	830 000	863 793	104	33 793
Tuotot €/m ³	2,66		3,15		
Kulut €/m ³	2,81		2,40		
<p>Tuotot: Käyttömaksujen ja perusmaksujen lisäksi laskutettiin tonttijohtomaksuja, huoltosopimuksiin perustuvia maksuja ja teollisuuden erillissopimusten mukaisia maksuja.</p> <p>Kulut: käyttökulut, peruspääoman ja lainojen korot, lisätuloutus kunnalle ja investointien vuosikulu/poistot</p> <p>Käyttökulut Talousveden toimittaminen 0,75 €/m³ Jätevesipalvelut 1,94 €/m³</p>					

Tuloslaskelma, vertailu talousarvioon

	TP 2021 €	TA 2022 €	TP 2022 €	Poikkeama €	Tot %
TOIMINTATUOTOT					
<i>josta sisäiset (kunnalta)</i>	4 373 193 276 912	4 243 600	4 469 651 231 975	226 051	105
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut	-795 364	- 858 480	-797 475	61 005	93
Palvelujen ostot	-779 858	-690 200	-891 276	201 076	129
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-532 241	-578 550	-571 771	6 779	99
Muut toimintakulut	-223 432	-142 100	-119 089	23 011	84
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-2 330 895	-2 269 330	-2 379 610	-110 280	105
<i>josta sisäiset (kunnalle)</i>	-87 784		-115 202		
TOIMINTAKATE	2 042 298	1 974 270	2 090 041	115 771	106
toimintakate	53 %	46,5 %			
Rahoitustuotot	2 419	5 000	6 573	1 573	131
Korkokulut	-8 373	-30 000	-8 009	21 991	27
<i>Peruspo:n korvaus kunnalle</i>	-256 856	-256 856	-256 856	0	100
<i>Lisätuloutus kunnalle</i>	-200 000	0	0	0	
Poistot	-1 290 047	-1 500 000	-1 285 998	214 002	86
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	289 457	192 414	545 751	353 337	284

Analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Tuotot:

Laskutettu vesimäärä oli suunnilleen sama kuin 2021. Laskutettu jätevesimäärä pieneni edellisestä vuodesta. Tavoitteena on nostaa perusmaksujen osuutta kaikista tuotoista, mutta viime vuonna tavoitteesta etäännyttiin.

Laskutus maksulajeittain:				
	2020	2021	2022	Tavoite 2030
Käyttömaksut	72 %	71 %	79 %	46 %
Perusmaksut	23 %	23 %	19 %	50 %
Muut	5 %	6 %	2 %	4 %
	100 %	100 %	100 %	100 %

Kulut

Energian hinnan nousu ja inflaatio näkyvät kustannusten nousuna. Varoallas- ja kosteikkokäsittelyn koetoiminta lisäsi analyysipalvelujen ostoa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Lainoista (31.12.2022: 1,2 M€) noin 44 % on sidottu kiinteään korkoon ja 56 % vaihtuvaan korkoon. Korkojen nousuun ja uusien lainojen korkomenoihin varauduttiin budjettia laadittaessa. Vuonna 2022 ei nostettu uutta lainaa.

Poistot ja arvonalentumiset

Laitoksen käyttöomaisuusinvestointien tietyille tilikaudelle kohdistuvien kulujen laskenta aloitetaan työn valmistuksen jälkeen. Suunnitelluista hankkeista toteutettiin vain noin puolet ja niistäkin pääosa valmistui vasta loppuvuonna .

Palvelujen myynti

Laskutettu talous- ja jätevesimäärä (m³) rakennustyypeittäin:

2022	Asumiskäyttö	Teollisuus	Palvelu- elinkeinot	Yhteensä
Talousvesi	52 %	33 %	14 %	100 %
Jätevesi	55 %	30 %	14 %	100 %

Jako taajamittain (m³)

Laskutetusta talousvedestä noin 931 000 m³, ml. kaikki rakennustyyppit, toimitettiin Turengin alueella sijaitseviin kiinteistöihin 69 %, Tervakoskelle 28 %, Leppäkoskelle 2 % ja Kirkonkylään 1 %.

Kertomusvuonna vettä pumpattiin Kuumolan, Tarinmaan, Kalpalinnan, Matinvuoren, Leppäkosken, Hallakorven vedenottamoilta. Tarinmaan vedenottamo palautettiin tuotantoon kesäkuun puolella välissä saneerauksen valmistuttua.

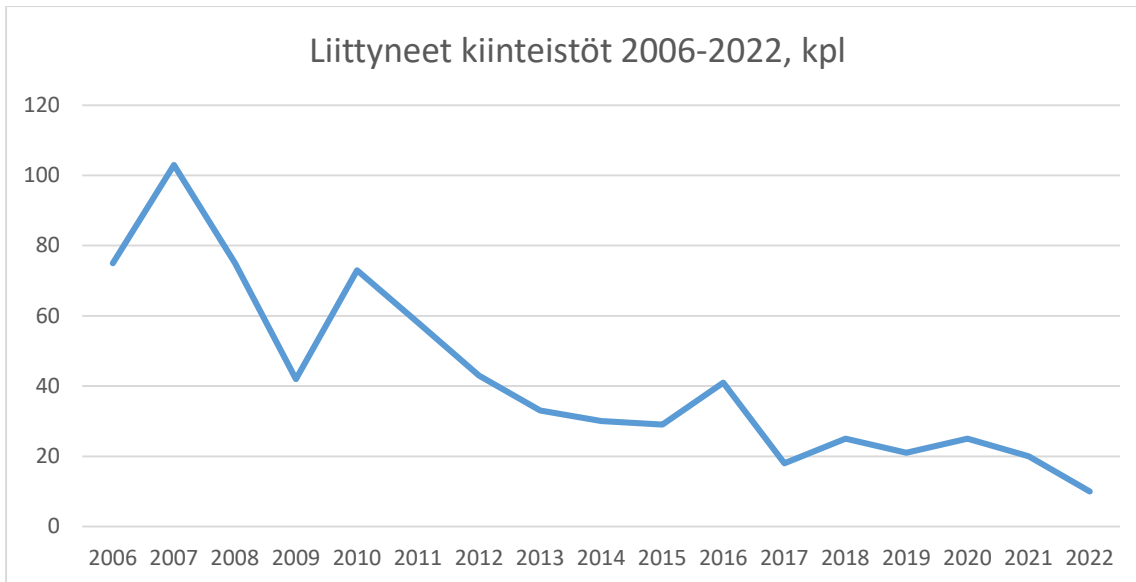
Jätevedet johdetaan Tervakoskelta, Leppäkoskelta ja Kirkonkylältä siirtoviemäreitä pitkin Turenkiin jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

Uudet asiakkaat

Kiinteistöasiakkaita on noin 3 300 kpl. Vuoden 2022 uudet liittäjät:

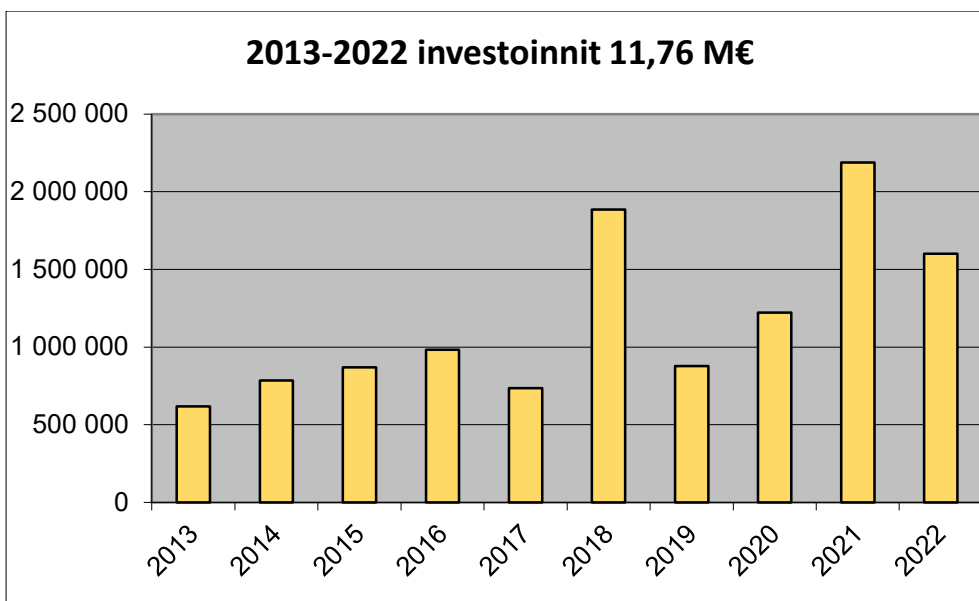
	Asumiskäyttö	Teollisuus	Palvelu- elinkeinot	Yhteensä kpl
Vesijohtoverkoston liittyneet kiinteistöt	10	0	0	10
Jätevesiviemäriin liittyneet kiinteistöt	10	0	0	10

Liittymismaksuja laskutettiin yhteensä 25 088 € (2021: 67 635 €). Siirto- ja palautuskelpoiset maksut kirjataan pitkäaikaisiin velkoihin.

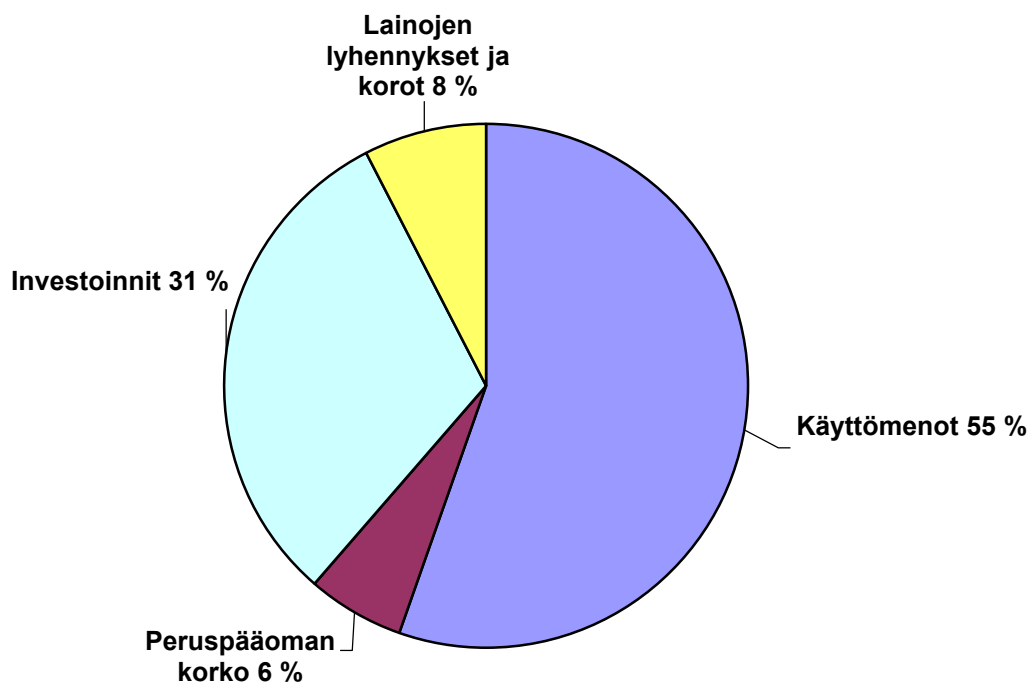

Investoinnit (€), vertailu talousarvioon

	TA 2022	TOT 2022	Jäljellä	TOT %
UUDISRAKENTAMINEN:	520 000	530 320	-10 320	102
Yritystoiminnan katuhankkeiden vesihuolto	190 000	152 932	37 068	80
Asuntotuotannon katuhankkeet	330 000	377 388	-47 388	114
PERUSKORJAUS:	2 320 000	774 752	1 545 248	33
Katujen peruskorjauskohteiden vesihuolto	640 000	364 983	275 017	57
Laitoshankkeet	1 680 000	404 019	1 270 231	24
IRTAIMEN OMAISUUDEN HANKINTA, huolto- auto	-	32 284	-32 284	
VESIHUOLTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 840 000	1 331 606	1 508 394	47

Investointien rahoitus: Tulorahoitus ja liittymismaksuvarat 70,1 %, lainanotto 29,9 %.

Rahan käyttö 2022 (4 292 509 eur)

5.1.3 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma ja tuloslaskelman tunnusluvut

	1-12/2022		1-12/2021	
Liikevaihto	4 448 530,16		4 276 475,81	
Liiketoiminnan muut tuotot	21 120,80		96 797,54	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-571 771,10		-532 241,37	
Palvelujen ostot	-891 275,97	-1 463 047,07	-779 858,01	-1 312 099,38
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-644 499,39		-641 957,04	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-128 797,61		-129 577,88	
Muut henkilösivukulut	-24 177,63	-797 474,63	-23 829,26	-795 364,18
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 284 856,63		-1 290 046,88	
Arvonalentumiset	-1 141,28	-1 285 997,91		-1 290 046,88
Liiketoiminnan muut kulut		-119 088,68		-223 432,25
Liikelylijäämä (-alijäämä)	804 042,67		752 330,66	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	2 646,98			
Muut rahoitustuotot	4 889,74		2 418,98	
Muille maksetut korkokulut	-8 008,88		-8 372,55	
Korvaus peruspääomasta	-256 856,00		-256 856,00	
Muut rahoituskulut	-963,78	-258 291,94	-200 064,09	-462 873,66
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	545 750,73		289 457,00	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	545 750,73		289 457,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	545 750,73		289 457,00	
LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2022	2021		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,92	5,47		
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	9,22	6,52		
Voitto, %	12,27	6,77		

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset).

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1 -5 (Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat kunnalta, Lainat julkisyhteisöiltä, Lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvosta.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjainpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvausperuspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuotto-prosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuotto-prosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämäerät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista

Tase ja taseen tunnusluvut

VASTAAVAA	1- 12/2022	1- 12/2021	VASTATTAVAA	1- 12/2022	1-12/2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	12 602	12 557	A OMA PÄÄOMA	9 074	8 528 663,97
II Aineelliset hyödykkeet	262,02	593,72	I Peruspääoma	414,70	4 280 930,91
1. Maa- ja vesialueet	12 593	12 547	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 280	4 280 930,91
2. Rakennukset	594,28	985,98	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	930,91	
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	25	25	E VIERAS PÄÄOMA	4 247	3 958 276,06
4. Koneet ja kalusto	000,00	000,00	I Pitkäaikainen	733,06	
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 275	2 397	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	545	289 457,00
III Sijoitukset	626,01	249,25	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	750,73	
1. Osakkeet ja osuudet	10 080	8 638	9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	8 736	8 091 718,65
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	328,81	428,05	II Lyhytaikainen	441,65	
II Saamiset	7 876,77	16	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 065	4 357 269,58
Lyhytaikaiset saamiset	204	469,55	6. Saadut ennakot	929,58	
1. Myyntisaamiset	762,69	1 470	7. Ostovelat	957	1 274 288,00
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	8 667,74	839,13	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	860,00	39 737,25
4. Muut saamiset	8 667,74	9 607,74	9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	39 737,25	39 737,25
5. Siirtosaamiset			10. Siirtovelat	3 068	3 043 244,33
III Rahoitusarvopaperit			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	332,33	
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin				4 512	3 734 449,07
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 050	4 062		119,22	
	201,48	788,90		316	316 428,00
	2 315	2 280		428,00	
	830,47	867,07		126	128 819,42
	830,47	867,07		040,42	
	900	461		213	449 025,20
	769,80	829,79		494,43	
	1 377	1 662		3 535	2 548 443,62
	624,03	435,49		988,71	
	37	156		23 093,01	29 523,88
	436,64	601,79		297	262 208,95
	0,00	0,00		074,65	
	0,00			17 652	16 620 382,62
	0,00			463,50	
	2 734	1 781			
	371,01	921,83			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 652	16 620			
	463,50	382,62			

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	51,87	51,72
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	189,10	182,08
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	4 793	4 248
Lainakanta 31.12., 1 000 €	1 274	1 591
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €		
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:**Omavaraisuusaste, %**

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Korottomat velat kunnalta)

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla, osto-, siirto- ja muilla veloilla sekä korottomilla veloilla kunnilta. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoitukset merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Rahoituslaskelma ja rahoituslaskelman tunnusluvut

	1-12/2022		1-12/2021/2	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	804 042,67		752 330,66	
Poistot ja arvonalentumiset	1 285 997,91		1 290 046,88	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-258 291,94		-462 873,66	
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	1 831 748,64	-60,00	1 579 443,88
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 331 606,21		-2 180 524,35	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	940,00	-1 330 666,21	60,00	-2 180 464,35
Toiminnan ja investointien rahavirta		501 082,43		-601 020,47
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-316 428,00		-316 428,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	-316 428,00	0,00	-316 428,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	284 811,46		647 811,29	
Saamisten muutos	-319 774,86		-308 034,51	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	987 545,09		1 795 869,68	
Korottomien velkojen muutos	-184 786,94	767 794,75	438 449,60	2 574 096,06
Rahoituksen rahavirta		451 366,75		2 257 668,06
Rahavarojen muutos		952 449,18		1 656 647,59
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	2 734 371,01		1 781 921,83	
Rahavarat 1.1.	1 781 921,83	952 449,18	125 274,24	1 656 647,59

LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT**2022 2021****Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €**

Investointien tulorahoitus, %	137,56	72,44
Laskennallinen lainanhoitokate	12,06	8,25
Lainanhoitokate	5,91	5,10
Kassan riittävyys, pv	272,64	139,56
Quick ratio	1,15	1,13
Current ratio	1,15	1,13

Rahoituslaskelman tunnusluvut ja niiden laskentakaavat

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirran jää netto-antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

(Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman erään Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä lisätään korkokulut ja poistot ja arvonalentumiset ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. [2019]

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan liikelaitoksen lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Liikelaitoksen lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Liikelaitos voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatte. [2019]

Lainanhoitokate

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korke-kulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos liikelaitoksen lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys,

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Liikelaitoksilla tunnuslukuun voi vaikuttaa mm. yhdystillin käyttö. Liikelaitoksen ja keskus-kassan välinen yhdystilli esitetään taseryhmässä *Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä*, jolloin liikelaitoksilla ei ole välttämättä lainkaan omia rahavaroja. Kassasta maksut kootaan seuraavista liikelaitoksen tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Materiaalit ja palvelut

Henkilöstökulut

Liiketoiminnan muut kulut

Korkokulut muille

Korvaus peruspääomasta

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5.

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se so-pii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

5.1.4 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto

	2022	2021
Asiakas- ja laitospalvelut	45 300,73	146 845,65
Vesilaitos	1 610 394,73	1 512 127,24
Viemärlaitos	2 718 450,00	2 497 344,63
Huleveden viemärointi	74 399,70	120 158,29
Yhteensä	4 448 530,16	4 276 475,81

Liiketoiminnan muut tuotot

	2022	2021
Asiakas- ja laitospalvelut	10 805,20	3 203,77
Vesilaitos	0	0,00
Viemärlaitos	10 300,60	93 593,77
Hulevesi	0	0,00
Yhteensä	21 120,80	96 797,54

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty valtuuston 03.09.2012 § 94 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	tasapoisto 4 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
ATK-ohjelmistot	tasapoisto 4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Talousrakennukset / rakennelmat	tasapoisto 10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 20 %
Ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Vedenjakeluverkosto ja laitteet	menojäännöspoisto 10 %
Vesilaitoksen koneet ja laitteet	menojäännöspoisto 25 %
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet (autot)	tasapoisto 5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto 5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto 10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- ym. laitteet	tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 vuotta
Ensikertainen kalustaminen	tasapoisto 10 vuotta

Ns. pienhankintaraja on 10 000 €, jonka alle jäävät hankinnat kirjataan käyttötalouteen.

Pysyvien vastaavien tase-erät

	Aineelliset hyödykkeet					Aineelliset hyödykkeet yhteensä	Osakkeet ja osuudet	Pysyvät vastaavat yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat			
Poistamaton hankintameno 1.1.	25 000,00	2 397 249,25	8 638 428,05	16 469,55	1 470 839,13	12 547 985,98	9 607,74	12 557 593,72
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	1 208 196,85	0,00	123 409,36	1 331 606,21	0,00	1 331 606,21
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-940,00	-940,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	1 388 344,52	0,00	-1 388 344,52	0,00	0,00	0,00
Saldo ennen poistoja	000,00	2 397 -708	11 234 969,42	16 469,55	205 903,97	13 879 592,19	8 667,74	13 888 259,93
Kertyneet poistot	0,00	412,64	-6 128 377,23	-91 776,41	0,00	-6 928 566,28	0,00	-6 928 566,28
Tilikauden poistot	0,00	-121 623,24	-1 154 640,61	-8 592,78	0,00	-1 284 856,63	0,00	-1 284 856,63
Arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 141,28	-1 141,28	0,00	-1 141,28
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 000,00	2 275 626,01	10 080 328,81	7 876,77	204 762,69	12 593 594,28	8 667,74	12 602 262,02

Taseen vastaavien liitetiedot

Lyhytaikainen saamisten erittely

	2022	2021
Myyntisaamiset		
Tytäryhteisöiltä	47 158,92	0,00
Kunnalta	0,00	0,00
Muilta	853 610,88	461 829,79
Lainasaamiset		
Kunnalta	1 377 624,03	1 662 435,49
Muut saamiset		
Kunnalta	0,00	0
Muilta	37 436,64	156 601,79
Yhteensä	2 315 830,47	2 280 867,07

Taseen vastattavien liitetiedot**Oman pääoman erittely**

	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	4 280 930,91	4 280 930,91
Peruspääoma 31.12.	4 280 930,91	4 280 930,91
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	3 958 276,06	3 633 140,01
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 247 733,06	3 958 276,06
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	545 750,73	289 457,00
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	9 074 414,70	8 528 663,97

Pitkäaikainen vieras pääoma

	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	90 000,00	135 000,00
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	867 860,00	1 139 288,00
Muut velat		
Liittymismaksut kunnalle	39 737,25	39 737,25
Liittymismaksut	3 068 332,33	3 043 244,33
<i>Yhteensä</i>	4 065 929,58	4 357 269,58

Lyhytaikainen vieras pääoma

	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	45 000,00	45 000,00
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	271 428,00	271 428,00
Saadut ennakot		
Saadut ennakot muilta	126 040,42	128 819,42
Ostovelat		
Ostovelat tytäryhteisöille	0,00	0,00
Ostovelat jäsenkuntayhtymille	1 715,00	875,00
Ostovelat muille	211 779,43	448 150,20
	2022	2021
Muut velat		
Muut velat kunnalle	0,00	0,00

Ennakonpidätysvelka	3 649,28	916,31
Sosiaaliturvamaksuvelka	780,89	156,14
Puolueverot, ay-jäsenmaksuvelka ym.	0,00	1 385,56
Työttömyysvakuutusmaksut tt	0,00	6 574,76
Muut velat	18 662,84	20 491,11
Siirtyvät korot		
Siirtyvät korot muille	1 457,86	676,99
Lomapalkkajaksotus		
Lomapalkkajaksotus	137 223,94	121 877,08
Siirtovelat		
Muut siirtovelat muille		209,60
Palkkavelat		0,00
KuEL-maksut ta	144 516,84	129 093,19
Työttömyysvakuutusmaksut ta	12 067,17	8 774,17
Tapaturmavakuutusmaksu	1 461,97	1 264,14
Ryhmähenkivakuutusmaksu	346,87	313,78
Muut siirtovelat kunnille	3 535 988,71	2 548 443,62
Yhteensä	4 512 119,22	3 734 449,07

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	14	13
	2022	2021
Henkilöstökulut		
Palkat, palkkiot	644 499,39	641 957,04
Eläkekulut	128 797,61	129 577,88
Muut hlösivukulut	<u>24 177,63</u>	<u>23 829,26</u>
Henkilöstökulut yhteensä	797 474,63	795 364,18

5.1.5 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Vesikanta
Konsernikirjanpito

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Tositelaji

Tapahtuma

Säilytystapa

Kirjanpito

AIF	AIF tositekonversio
AKT	Aktivoinnit
Muistio	Muistiotositteet
MuistioE	Muistiotositteet excelistä
Palkka	Palkat
Pankki	Pankkitositteet
Varasto	Sonet kp-aineisto
XA	Konvertoidut alkusaldot

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Myyntireskontra

Vesilaskut	Myyntilaskut, Vesikanta
Suoritukset	Viitesuoritukset
Suoritukset	Manuaalisuoritukset
Suoritukset	Hyvityslaskujen kuittaus

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Ostoreskontra

OL	Ostolaskut
OM	Ostoreskontran maksut
ORK	Ostoreskontran kohdistustap.

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Käyttöomaisuus

KOM	Käyttöomaisuus
XAKOM	Käyttöomaisuuskonversio

Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

5.1.6 Huleveden viemäröinti

Tuloslaskelma	TP 2022		TP 2021	
Liikevaihto		74 399,70		120 158,29
Liiketoiminnan muut tuotot		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-302,49		-15 139,25	
Palvelujen ostot	-4 085,78	-4 388,27	-23 703,57	-38 842,82
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-32,30		-20 015,77	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8,06		-4,06	
Muut henkilösivukulut	-1,20	-41,56	-0,58	-20 020,41
Poistot ja arvonalentumiset				
Arvonalentumiset	0,00		0,00	
Suunnitelman mukaiset poistot	-135	-135	-	-
	492,38	492,38	133 622,05	133 622,05
Liiketoiminnan muut kulut				-4000
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-65 522,51		-72 726,99
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-65 522,51		-72 726,99
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-65 522,51		-72 726,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-65 522,51		-72 726,99

Rahoituslaskelma

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-65 522,51		-72 726,99	
Poistot ja arvonalentumiset	135 492,38		133 622,05	
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00		0,00	
	69 969,87	69 969,87	60 895,06	60 895,06
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-33 502,00	-33 502,00	-279 660,56	-279 660,56
Toiminnan ja investointien rahavirta		36 467,87		-218 765,50

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset
Lainakannan muutokset
Muut maksuvalmiuden muutokset

263 (274)

Saamisten muutos muilta	0,00		0,00	
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00		0,00

Rahoituksen rahavirta

Rahavarojen muutos **36 467,87** **-218 765,50**

Tase

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 552 261,07	1 654 251,45
Hulevesiverkosto	1 552 261,07	1 654 251,45
VAIHTUVAT VASTAAVAT	36269,5	-198,37
Rahat- ja pankkisaamiset	36269,5	-198,37
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 588 530,57	1 654 053,08
VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA	958 801,67	1 024 324,18
Peruspääoma	847 624,00	847 624,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	176 700,18	249 427,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-65 522,51	-72 726,99
VIERAS PÄÄOMA	629 728,90	629 728,90
Pitkäaikainen	629 728,90	629 728,90
Muut velat	629 728,90	629 728,90
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 588 530,57	1 654 053,08

5.1.7 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Janakkalassa 02.03.2023

Liisa Piirtola
Toimitusjohtaja

Eero Elo
Johtokunnan puheenjohtaja

Maria Penttinen
Johtokunnan jäsen

Petri Nurminen
Johtokunnan jäsen

Markku Puhakainen
Johtokunnan jäsen

Erkki Lintulahti
Johtokunnan jäsen

Hanna Paikkala
Johtokunnan jäsen

Elise Lindroos
Johtokunnan jäsen

5.1.8 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Janakkalassa ___ / ___ 2023

Minna Ainasvuori, JHT, HT
BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

5.1.9. Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

TULOSLASKELMA	Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit			Kokonais-tarkastelu	
UUOSI 2022	Kunta	Liikelaitos	Kunta	Liikelaitos		Tuloslaskelma kunnan tilinpäätöksessä	
Toimintatuotot	28 890 848,93	4 469 650,96	-13 961 447,89	-231 974,86		19 167 077,14	
Myyntituotot	4 361 759,64	4 211 552,56				8 573 312,20	
Myyntitulot, sisäiset	6 164 228,73	231 974,86	-6 164 228,73	2) ja 4)	-231 974,86	1) ja 3)	0,00
Maksutuotot	4 939 986,58	5 002,74				4 944 989,32	
Maksutuotot, sisäiset	567,92		-567,92	2) ja 4)		0,00	
Tuet ja avustukset	3 124 950,22	13 305,20				3 138 255,42	
Muut toimintatuotot	2 502 704,60	7 815,60				2 510 520,20	
Muut toimintatuotot, sisäiset	7 796 651,24		-7 796 651,24	2) ja 4)		1) ja 3)	0,00
Valmistus omaan käyttöön	384 266,63					384 266,63	
Toimintakulut	-127 394 572,27	-2 379 610,38	14 078 220,72	115 202,03		-115 580 759,90	
Henkilöstökulut	-48 195 834,56	-797 474,63				-48 993 309,19	
Palvelujen ostot	-50 690 497,31	-811 530,46				-51 502 027,77	
Palvelujen ostot, sisäiset	-6 231 590,09	-79 745,51	6 231 590,09	2) ja 3)	79 745,51	1) ja 4)	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 170 195,82	-571 426,69				-7 741 622,51	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-97 452,44	-344,41	97 452,44	2) ja 4)	344,41	4)	0,00
Avustukset	-4 026 157,04					-4 026 157,04	
Muut toimintakulut	-3 233 666,82	-83 976,57				-3 317 643,39	
Muut toimintakulut, sisäiset	-7 749 178,19	-35 112,11	7 749 178,19	2) ja 3)	35 112,11	1) ja 4)	0,00
Toimintakate	-98 119 456,71	2 090 040,58	116 772,83	-116 772,83		-96 029 416,13	
Verotulot	71 527 969,85					71 527 969,85	
Valtionosuudet	31 323 245,00					31 323 245,00	
Rahoitustuotot ja -kulut						0,00	
Korkotuotot	49,80	2 646,98				2 696,78	
Korkotuotot, sisäiset						0,00	
Muut rahoitustuotot	241 350,46	4 889,74				246 240,20	
Muut rahoitustuotot, sisäiset	256 856,00		-256 856,00	5)		0,00	
Korkokulut	-299 947,21	-8 008,88				-307 956,09	
Korkokulut, sisäiset						0,00	
Muut rahoituskulut	-18 678,38	-963,78				-19 642,16	
Muut rahoituskulut, sisäiset		-256 856,00			256 856,00	5)	0,00
Vuosikate	4 911 388,81	1 831 748,64	-140 083,17	140 083,17		6 743 137,45	
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 020 941,62	-1 284 856,63				-6 305 798,25	
Satunnaiset tuotot	1 560 891,55					1 560 891,55	
Arvon alentumiset		-1 141,28				-1 141,28	
Tilikauden tulos	1 451 338,74	545 750,73	-140 083,17	140 083,17		1 997 089,47	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)							
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 451 338,74	545 750,73	-140 083,17	140 083,17		1 997 089,47	
Eliminoinnit							
1) Eliminoidaan liikelaitoksen sisäinen myynti ja sisäiset ostot			-116 772,83				
2) Eliminoidaan kunnan sisäinen myynti ja sisäiset ostot			116 772,83				
3) Eliminoidaan liikelaitoksen sisäiset myynnit kunnalle			-231 974,86				
4) Eliminoidaan kunnan sisäiset myynnit liikelaitokselle			-13 961 447,89				
5) Eliminoidaan liikelaitoksen peruspääoman tuotto ja sisäinen korko			256 856,00				

6. LUETTELOT JA SELVITYKSET

6.1 Luettelo kirjanpitoKirjoista ja tositteiden lajeista

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Vesikanta
Konsernikirjanpito

Tositelaji

Tapahtuma

Kirjanpito

AKT	Aktivoinnit
ALV	ALV-maksuajo
AS	Alkusaldo
KPA	Kirjanpilotapahtuman palautustapahtuma
MU	Muistiotositteet
PA	Palkat
ML	Matkalaskut
Pankki	Pankkitositteet
MU	Sonet kp-aineisto
XAS	Kirjanpidon konversiot

Myyntireskontra

Vesilaskut	Myyntilaskut, Vesikanta
Suoritukset	Viitesuoritukset
Suoritukset	Manuaalisuoritukset
Suoritukset	Hyvityslaskujen kuittaus
XMY	Myyntireskontran konversio

Ostoreskontra

OL	Ostolaskut
OM	Ostoreskontran maksut
ORK	Ostoreskontran kohdistustap.

Käyttöomaisuus

KOS	Käyttöomaisuus
XKOM	Käyttöomaisuuskonversio

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Säilytystapa

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

6.2 Luottamushenkilöorganisaatioon kokoonpanot 2022

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Puheenjohtaja		Kokouskohtaiset varajäsenet	
Ilmarinen Matti	Vas.	Heikkinen Anne	SDP
Varapuheenjohtaja		Jansson Katja	Vihr.
Vau Antti	Kok.	Kari Merja	KD
Varsinaiset jäsenet		Laitinen Susanna	
Laitinen Outi	SDP	Pihkala Liisa	KD
Forsström Tarja	Kesk.	Pynnönen Irja	Kesk.
Onttonen Riku	PS	Rytilahti Matti	PS
		Suomela Markku	Vas.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja		Henkilökohtainen varajäsen	
Pöhö Mirja	KD	Pirnes Liisa	KD
Varapuheenjohtaja			
Tamminen Emilia	PS	Laitinen Susanna	PS
Varsinaiset jäsenet			
Huuskonen Mika	Kesk.	Vehmas Ari	Kesk.
Särkimäki Lasse	SDP	Vanhakoski Esa	SDP
Islander Hanna-Leena	Vihr.	Peltomäki Katri	Vihr.

VALTUUSTO

Puheenjohtaja			
Ahtiainen Marko	Kok.		
Varapuheenjohtaja			
Kurki Rauno	SDP		
Varsinaiset jäsenet		Kokouskohtaiset varajäsenet	
Aitto-Oja Piia	KD	Aaltonen Harri	PS
Alijärvi Pirjo	SDP	Eerola Tapio	Kesk.
Elo Eero	SDP	Heikkinen Anne	SDP
Elo Irmeli	Kesk.	Kekki Tero	SDP
Hakamäki Petri	Kesk.	Kulonen Jussi	Vas.
Halinen Helena	Kesk.	Lindroos Elise	Vas.
Heinämäki Markus	SDP	Toikka Mikko	PS
Helanen Kuura	Vihr.	Torkkel Marjo	Kok.
Huusko Jouni	PS	Marttinen Kari	Kok.
Jaakonsaari Katriina	Kok.	Mustiala Marko	SDP
Jaatinen Ari-Pekka	Vas.	Ranta-Porkka Raija	SDP
Kannisto Rita	Kok.	Salmela Eeva	SDP

Kautto Mikko	Kesk.	Taponen Auvo	Kesk.
Kilpeläinen Pirjo	Kok.	Wuorenmaa Marinka	Kok.
Koukkari Jarmo	SDP		
Laitinen Outi	SDP		
Lepistö Anssi	Vihr.		
Lintumäki Aki	Kok.		
Löytynoja Reijo	SDP		
Nurmi Eini	Vihr.		
Ojanen Marko	PS		
Pimiä Jani	PS		
Pöhö Mirja	KD		
Riihimäki Hannu	Kesk.		
Saarinen Kari	Kok.		
Salminen Juha	PS		
Tammilehto Noora	SDP		
Tamminen Emilia	PS		
Taponen Merja	Kesk.		
Vesioja Samuli	PS		
Virtanen Erkki	SDP		

NUORISOVALTUUTETUT :

Varjus Petra
 Syrjä Emmi
 Kallio John
 Kirsa Karina

KUNNANHALLITUS**Puheenjohtaja**

Alijärvi Pirjo SDP

Varapuheenjohtaja

Hakamäki Petri Kesk.

Varsinaiset jäsenet

Löytynoja Reijo SDP
 Aitto-oja Piia KD
 Lintumäki Aki Kok.
 Elo Irmeli Kesk.
 Vesioja Samuli PS
 Ojanen Marko PS
 Nurmi Eini Vihr.

Ahtiainen Marko valtuuston pj Kok.

Kurki Rauno valtuuston I vpj. SDP

Henkilökohtainen varajäsen

Mämmi Lotta-Mari SDP

Eerola Tapio Kesk.

Mustiala Marko SDP
 Kannisto Rita Kok.
 Saarinen Kari Kok.
 Halinen Helena Kesk.
 Salminen Juha PS
 Huusko Jouni PS
 Paikkala Hanna Vihr.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Puheenjohtaja		Henkilökohtainen varajäsen	
Taponen Merja	Kesk.	Vanamb Karin	Kesk.
Varapuheenjohtaja			
Huusko Jouni	PS	Aaltonen Harri	PS
Varsinaiset jäsenet			
Heinämäki Markus	SDP	Vanhakoski Esa	SDP
Kannisto Rita	Kok.	Wuorenmaa Marinka	Kok.
Koukkari Jarmo	SDP	Markio Jani	SDP
Lehtinen Elise	PS	Poutiainen Erja	PS
Riihimäki Hannu	Kesk.	Kaukonen Raimo	Kesk.
Valanta Elisa	SDP	Metsälä Mari	SDP
Väisänen Jussi	Kok.	Nummela Mika	Kok.
Nuorisovaltuuston edustaja			
Knuutinen Annastiina		Stolt Miro	
Kunnanhallituksen edustaja			
Löytynoja Reijo	SDP		

LUPAJAOS teknisen lautakunnan alainen

Puheenjohtaja		Henkilökohtainen varajäsen	
Saarinen Kari	Kok.	Gäddala Pauli	Kok.
Varapuheenjohtaja			
Niemelä Pasi	Vihr.	Helanen Kuura	Vihr.
Varsinaiset jäsenet			
Alen Markku	PS	Toikka Mikko	PS
Salonen Satu	SDP	Lindholm Paula	SDP
Ihamäki Suvi	Vas.	Lindroos Elise	Vas.
Nuorisovaltuuston edustaja			
Ei ole			
Kunnanhallituksen edustaja			
Aitto-oja Piia	KD		

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Puheenjohtaja		Henkilökohtainen varajäsen	
Tammilehto Noora	SDP	Kiukkonen Sirpa	SDP
Varapuheenjohtaja			
Halinen Helena	Kesk.	Linna Heljä	Kesk.

Varsinaiset jäsenet

Helin Paula	Vihr.	Koivula Seela	Vihr.
Kaarto Matti	Kesk.	Seppälä Arto	Kesk.
Kilpeläinen Pirjo	Kok.	Lindell Riitta	Kok.
Kupiainen Tero	Kok.	Jokinen Janne	Kok.
Mustiala Marko	SDP	Kekki Tero	SDP
Salminen Juha	PS	Lukkarinen Mika	PS
Viljava Henna	PS	Poutiainen Erja	PS

Nuorisovaltuuston edustaja

Kadeyi Furaha Kallio John

Kunnanhallituksen edustaja

Vesioja Samuli PS

SIVISTYSLAUTAKUNTA**Puheenjohtaja**

Jaakonsaari Katriina Kok.

Henkilökohtainen varajäsen

Mustalahti Satu Kok.

Varapuheenjohtaja

Lepistö Anssi Vihr. Laura Niittynen 1.1.-3.10.2022,
Leiskamo Tiina 3.10.-31.12.2022 Vihr.

Varsinaiset jäsenet

Mäkelä Satu	Kesk.	Vehmas Heli	Kesk.
Pohjonen Tero	Kesk.	Taponen Auvo	Kesk.
Pimiä Jani	PS	Lehtinen Elise	PS
Rytilahti Matti	PS	Lintulahti Erkki	PS
Salmela Eeva	SDP	Heikkinen Anne	SDP
Huotilainen Jenni	SDP	Lehtonen Tomi	SDP
Torkkel Marjo	Kok.	Krokfors Ulf	Kok.

Nuorisovaltuuston edustaja

Kallio John

Nuorisovaltuuston varaedustaja

Kirsa Kariina

Kunnanhallituksen edustaja

Elo Irmeli Kesk.

JANAKKALAN VEDEN JOHTOKUNTA**Puheenjohtaja**

Elo Eero SDP

Henkilökohtainen varajäsen

Lappalainen Aki SDP

Varapuheenjohtaja

Penttinen Maria Kesk.

Mantere Anna Kesk.

Varsinaiset jäsenet

Heikkinen Samuel 3.10.2022 asti	KD	Nurminen Petri 3.10.2022 asti	Kok.
Nurminen Petri 3.10.2022 alkaen	Kok.	Saarinen Ari 3.10.2022 alkaen	
Puhakainen Markku	SDP	Huotari Annukka	SDP

Lintulahti Erkki
Paikkala Hanna
Lindroos Elise

PS
Vihr.
Vas.

Aaltonen Harri
Jansson Katja
Ihamäki Suvi

PS
Vihr.
Vas.

Nuorisovaltuuston edustaja

Ei ole

Kunnanhallituksen edustaja

Lintumäki Aki

Kok.

**TILINPÄÄTÖKSEN
ALLEKIRJOITUS
JA
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ**

7. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Janakkalan kunnan kunnanhallitus on hyväksynyt vuoden 2022 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja siihen sisältyvän ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä varmentanut kunnanvaltuustolle esittämistä varten.

Pirjo Alijärvi
hallituksen puheenjohtaja

Piia Aitto-oja
hallituksen jäsen

Irmeli Elo
hallituksen jäsen

Petri Hakamäki
hallituksen 1.vpj

Aki Lintumäki
hallituksen jäsen

Reijo Löytynoja
hallituksen jäsen

Eini Nurmi
hallituksen jäsen

Marko Ojanen
hallituksen jäsen

Juha Salminen
hallituksen varajäsen

Reijo Siltala
kunnanjohtaja

8. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Minna Ainasvuori, JHT, HT

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö